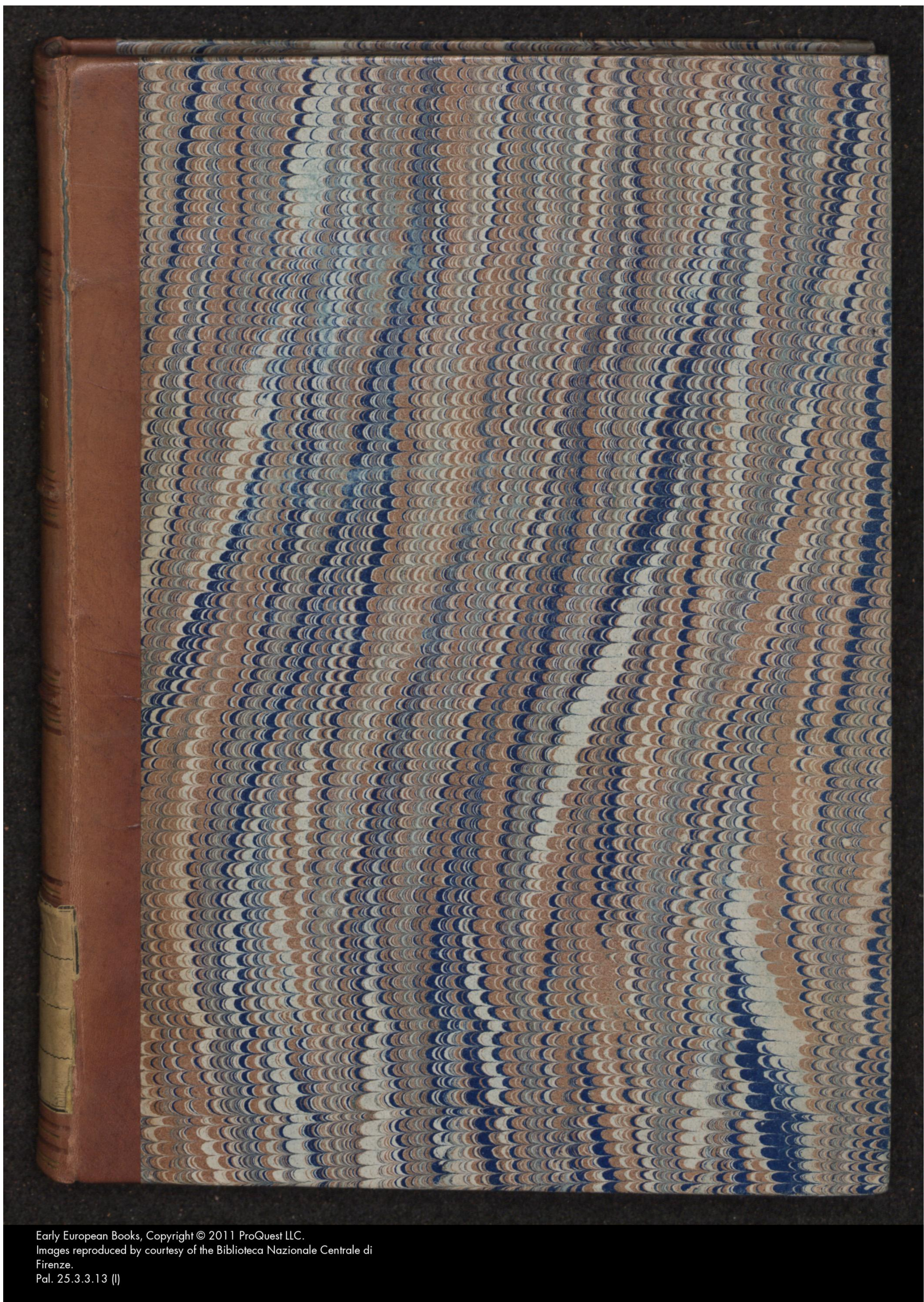

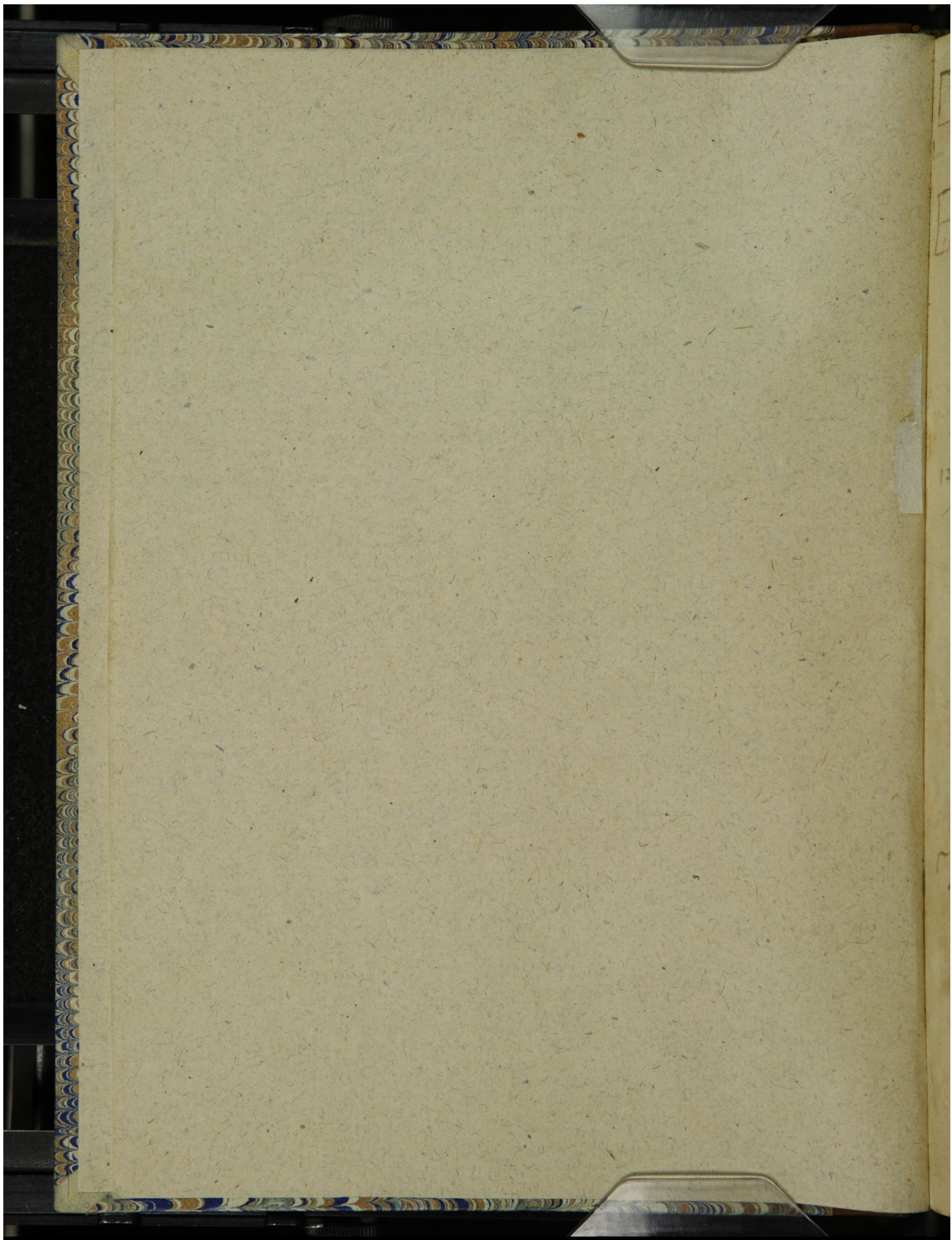

PAULUS
VENETUS
TRACTATUS
LOGICAE
25
3
3
13

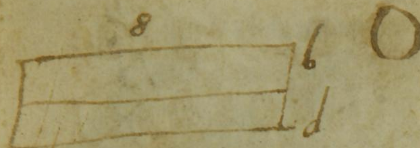

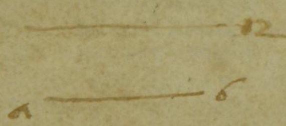

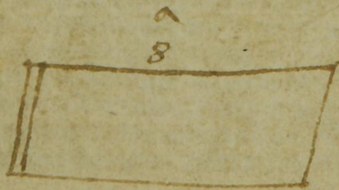

Tractatus summularuz logice Pauli veneti.

¶ Pauli Ueneti summule incipiunt.

Onspiciēs in cir
cuitu libroꝝ quo
rundā magnitu-
dinē tediū cōsti-
tuentē in aīo stu
dentiū necnon ⁊
alioꝝ nimiā bre
uitatē: quibꝰ nul
a fere est ānexa
doctrina: Ideo
volēs mediū re-
tinere: vtriusqȝ
sapiēs naturā extremi: cōpendiū vtile cō-
strui iuuenibꝰ: pluribꝰ diuisū tractatibꝰ:
quoꝝ pͥmus summulaꝝ tradit noticiam.
Secūdꝰ suppositionū declarat materiā. Ter
tius ꝯñtiaꝝ ostēdit doctrinā. Quartꝰ termi-
noꝝ vim īstruit ꝓbatiuā. Quītꝰ ligādi re
gulā docet obligatiuā. Sextꝰ insolubilia
soluēdi dat artē ⁊ viā. Septimꝰ cōtra pͥmū
obijcit solutiōeȝ addēs rñsiuā. Octauꝰ vō
tertiū fortificat ꝑ rōeȝ argumētatiuā. Qꝛ ḡ
doctrina q̄cūqȝ a cōiori: vt ait phs in ꝓhe
mio physicoꝝ sumit exordiū: iō tractatus
pͥmus terminū sic diffinēs: incipit a pͥori.

Terminus est signū oꝛōnis ꝯstituti-
uum: vt ps ꝓpinq̄ eiusdē: vt li hō li
aīal. Et notāter dī ꝓpinq̄ qꝛ oꝛo hȝ
ptes ꝓpinq̄s ⁊ remotas: ꝓpinq̄ vocat̄ di-
ctio: remota vō vocat̄ littera vel syllaba
¶ Prima diuisio ē ista. Terminoꝝ qdā est
ꝑ se significatiuus: qdā vō nō. Terminꝰ ꝑ
se significatiuꝰ est ille q ꝑ se sūptus aliqd
repñsentat vt li hō: li aīal. Terminꝰ nō ꝑ se
significatiuus est ille q ꝑ se sūptus: nihil
repñsentat: vt oīs nullus ⁊ ꝯsilēs. ¶ Scd̄a
diuisio ē ista: terminoꝝ qdā significat na-
turalr̄: ⁊ qdā ad placitū. ¶ Terminꝰ natu
raliter significatiuꝰ est ille q apud oēs eius
dem est repñsētatiuꝰ sicut li hō li aīal in
mente. ¶ Terminꝰ vō ad placitū signifi-
catiuꝰ est ille q nō apd̄ oēs eiusdē est repre
sentatiuꝰ sicut ille terminꝰ hō in voce vel
in sc̄pto q apd̄ nos significat hoīeȝ: sȝ apd̄
aliq̄s alias natiōes nihil significat vt sūt
greci ⁊ hebrei. ¶ Tertia diuisio est ista ꝙ
terminoꝝ: qdā est cathegorematicus ⁊ q-
dam sincathegorematicus. ¶ Terminus
cathegorematicꝰ est ille: q; tam ꝑ se qȝ cuȝ
alio hȝ ꝓpͥū significatū: vt li hō. siue. n.
ponat̄ in oꝛōne siue ex̄ sp̄ significat hoīeȝ
Terminꝰ sincathegorematicꝰ est terminꝰ
hñs officiū q ꝑ se sumptus nullꝰ est signifi-
catiuus. sicut signa distributiua: vt oīs nul
lus: ⁊ signa ꝑticularia vt aliqs alter: ⁊ ꝓpo
sitiōes ⁊ aduerbia ⁊ ꝯiūctiōes. Signa nā-
qȝ distributiua hñt officiū qꝛ d̄terminā̄t di
stributiue: ⁊ ꝑticularia ꝑticularit̄. ꝓpositio
nes determinā̄t sub certo casu: aduerbia
verbū ⁊ ꝯiūctiōes hñt ꝯiūgere terminos
vl̄ oꝛōnes. ¶ Quarta diuisio ē ista: ꝙ ter
minoꝝ qdā est pͥme intētiōis: ⁊ qdā scd̄e
intētiōis. ¶ Terminꝰ pͥme ītentiōis ē ter
minꝰ mētalis significās nō terminū idest
rem q̄ nō est terminꝰ dato ꝙ eēt: sic li hō si
gnificat sortē ⁊ platonē: q̄ꝛ nullus pōt eē
terminꝰ. ¶ Terminꝰ aūt scd̄e ītētiōis est
terminꝰ mētalis significās solūmō termi-
nū vel ꝓpōnē: vt illi termini mētales no-
mē vbū: ꝑticipiū ꝓpositio: oꝛo ⁊ huiusmōi
¶ Quīta diuisio est ista ꝙ terminoꝝ qdā
est pͥme īpositiōis: qdā scd̄e. ¶ Terminꝰ
pͥme īpositiōis ē terminꝰ vocal̄ vel sc̄ptus
significās nō terminū vt li hō ⁊ li aīal in
voce vel in sc̄pto. ¶ Terminꝰ aūt scd̄e im
positiōis est terminꝰ vocalis vel scriptus
significās solūmō terminū vel ꝓpositionē
vt illi termini vocales vel sc̄pti nomē ver
bū ꝑticipiū: ⁊ huiusmōi. ¶ Sexta diuisio
est ista. Terminoꝝ qdā īcōplexi: ⁊ qdā cō
plexi. Terminꝰ incōplexꝰ vocat̄ dictio: vt
li lapis: li lignū. sȝ terminꝰ cōplexꝰ est oꝛo
vt homo albus: deū esse ⁊ huiusmodi ⁊c̄.

Quia de nomine ⁊ verbo ex quibus
oratio componitur ⁊ propositio: lo-
gicus principaliter ꝯsiderat. Ideo
de his restat diffinitiones assig̃re. ¶ No
men est terminus significatiuus sine tp̄e
cuius nulla ps aliqd significat sepata: vt
hō. In ista diffinitiōe ponit̄ terminꝰ loco
generis: qꝛ oē nomē est terminꝰ ⁊ nō econ
uerso. dicit̄ significatiuꝰ qꝛ termini nō si-
gnificatiui nō sūt noīa apd̄ logicū: licȝ hñ
apd̄ ḡmaticū: vt oīs nullus ⁊ silia. ¶ Ter
tio dicit̄ sine tēpore: ad differentiaȝ verbi

ad hoc q aliqd propositio sit vero exigit q subiectu & predicatu supponat p eode

⁊ participij: que significant cum tempore. ¶ Quarto ponit: cuius nulla pars aliqd significat: ad differentiā orationis: cuius partes significāt.

Verbum est terminus temporaliter significatiuus ⁊ extremorum vnitiuus: cuius nulla pars aliquid significat separata: vt currit vel disputat. Di primo tēporaliter significatiuus: ad differentiā nominis quod significat sine tempore. Secundo dicitur extremorum vnitiuus ad differentiā participij quod significat cum tempore: sed nō vnit suppositū cum apposito sicut verbum. cetere autē particule ponunt sicut in diffinitiōe nōis

Oratio est terminus significatiuus cuius aliqua pars aliquid significat: vt homo albus: deum esse. Ultima particula ponitur ad differentiam nominis ⁊ verbi: quorum partes non significant. ¶ Orationū. Alia pfecta: Alia imperfecta. ¶ Oratio perfecta est illa que pfectū sensum generat in aīo auditoris: vt homo currit. ¶ Oratio impfecta est illa q̄ impfectū sensū generat in aīo auditoris: vt homo albus: deū esse. ¶ Notandū q tres sunt species orationis pfecte. ¶ Orationū pfectaꝝ: Alia indicatiua vt homo currit. ¶ Alia iperatiua: vt doce ioānem ¶ Alia optatia: vt vtinā essē bonꝰ logicꝰ

Propositio est oratio indicatiua verum vel falsum significans: vt homo currit. Ponit oratio loco generis: quia omnis propositio est oratio ⁊ nō econuerso. Secundo dicit indicatiua: qꝛ sola indicatiua est propositio: non autem imperatiua nec opratiua. Ultimo annectitur verum vel falsum significans: propter tales orationes sortes potest: plato incipit que non sunt propositiones: non obstante q sint indicatiue: quia non significant verum nec falsum cū sint oratiōes iperfecte.

Diuisiones sub propositione contentas sequitur numerare. Prima est ista Propositionum: alia cathegorica: alia hypotheca. ¶ Propositio cathegorica est ista q̄ habet subiectum predicatum ⁊ copulam tanq̄ principales partes sui: vt homo est animal. subiectū est li homo: predicatum vero li animal: ⁊ copla illud verbum est: qꝛ cōiungit subiectum cū predicato. ¶ Et si dicatur homo currit ē propositio cathegorica ⁊ non habet predicatum: dicitur q habet implicitū predicatum: videlicet li currens: quod patet in resoluendo illud verbum currit in sum es est ⁊ suum participium. Subiectum ē de quo aliquid dicitur: vt homo. Predicatum vero quod dicit de altero: vt animal. sed copula semper est verbum substātiuum scilicet sum es est.

¶ De propositiōe hypotheca posterius dicetur ad differentiā cuius ponit illa particula: principales partes sui.

¶ Secunda diuisio est ista.

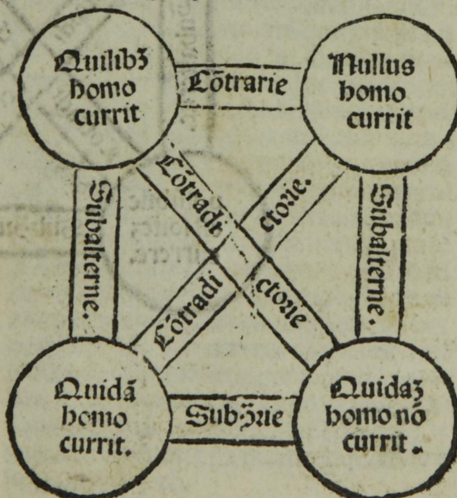
¶ Propositionū cathegoricarū: Alia affirmatiua: alia negatiua. Propositio cathegorica affirmatiua est illa in qua verbum principale affirmat vt homo currit. ¶ Propositio cathegorica negatiua est illa in qua verbū principale negatur: vt homo nō currit. ¶ Tertia diuisio est ista: ꝑpositionū cathegoricaꝝ alia vera: alia falsa. ¶ Propositio cathegorica vera est illa cuius ꝑmariū ⁊ adequatū significatū est verum: vt tu es homo: hec enī est vera tu es homo qꝛ te esse hominē est verū. Uoco significatum primariū ⁊ adequatū propositionis: quod est simile orationi infinitiue vel cōiunctiue illius. vnde te esse hominē dicitur significatū ꝑmarium ⁊ adequatū illius tu es homo: cetera aūt significata vt te esse animal: te esse substantiā ⁊ huiusmodi sunt significata secūdaria: ⁊ penes illa nō dicit ꝑpositio vera nec falsa ¶ Propositio cathegorica falsa est illa cuius primarium ⁊ adequatum significatū est falsū vt tu es asinus. ¶ Quarta diuisio ꝑpositionū cathegoricarum alia possibilis alia impossibilis. ¶ Propositio cathegorica possibilis est illa cuius primarium ⁊ adequatum significatum est possibile: vt tu curris ¶ Propositio cathegorica impossibilis est illa cuius primarium ⁊ adequatū significatū est impossibile: vt homo est asinus. ¶ Quinta diuisio ꝑpōnū

cathegoricarũ alia necessaria: alia cõtingẽs ¶ Propositio necessaria ẽ illa cuius ꝑmariũ ⁊ adequatũ significatũ ẽ necessariũ vt deus est. ¶ Propositio ꝯtingẽs est illa cuius significatũ ꝑmariũ ⁊ adequatũ est ꝯtingens: vt tu es hõ. Et voco significatũ ꝯtingens illud qꝺ indeferẽter põt esse verꝫ vel falsum. ¶ Sexta diuisio ꝓpõnuꝫ cathegoricarũ alia alicuius quãtitatis alia nullius ¶ Propõ cathegorica alicuiꝰ quãtitatis ẽ illa: q̃ est vl'is ꝑticularis indefinita vel singularis ¶ Propõ vl'is est illa in q̃ subijcit̃ terminus cõis signo vl'i determinatus: vt oĩs hõ currit. Terminũ cõmunẽ voco in ꝑsenti nomẽ appellatiuũ ⁊ ꝓnomẽ pluralis numeri. Signa vl'ia sunt ista oĩs nullus qlibet vnusq̃sqꝫ vterqꝫ neuter q̃lislibꝫ quãtuslibet ⁊ huiusmodi ¶ Propõ ꝑticularis est illa in qua subijcit̃ terminus cõis signo ꝑticulari determinatꝰ: vt aliqs hõ disputat. Signa ꝑticularia sunt ista aliqs qdaꝫ alter reliquus ⁊ huiusmodi. Propositio indefinita est illa: in qua subijcit̃ terminꝰ cõis sine aliquo signo: vt hõ est aĩal. ¶ Propõ singularis est illa in qua subijcit̃ terminus discretus vl' terminꝰ cõis cum ꝓnoĩe demonstratiuo singularis numeri. Exemplũ primi vt sortes currit exemplũ scd̃i ille homo disputat. ¶ Voco aũt terminũ discretum vel singularẽ nomẽ ꝓpriũ: aut ꝓnomẽ demonstratiuũ singularis numeri: vt iste ista istud. Ex qbus seqt̃ iã q̃ est cathegorica nullius q̃ntitatis. Et dĩ ꝙ illa q̃ nõ est vl'is nec ꝑticularis nec indefinita nec singularis vt exclusiua ⁊ exceptiua: vꝫ tm̃ hõ currit: oĩs hõ preter sortẽꝫ mouet̃. ¶ Iuxta primã secundã ⁊ vltimã diuisionẽ ponit̃ iste versus Que ca. vel hip. qualis ne vel af. v. quãta: par. in sin. ¶ Prima pars sic ĩtelligitur ꝙ ad interrogationẽ de propositione factam per que: respõdetur cathegorica vel hypothetica. Scd̃a aũt asserit ꝙ ad interrogationem factam per qualis respondetur affirmatiua vel negatiua. Sed in tertia denotatur ꝙ ad interrogationẽ factam per quanta respondetur vniuersalis particularis ĩdefinita vel singularis: ⁊ hoc secundũ exigentiam positionis proposite quare ⁊c̃.

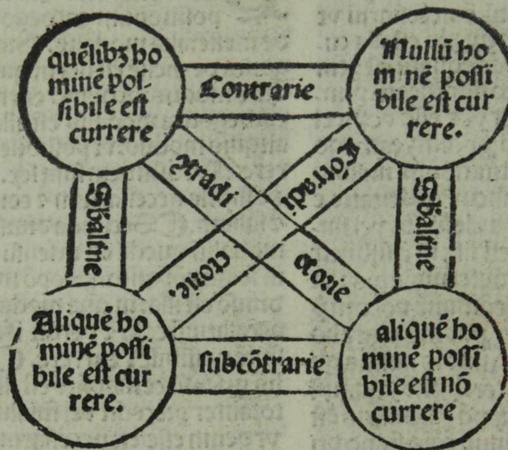
Preter supradictas diuisiones due alie declarãtur. Prima est ista: Propositionum cathegoricarum. Alia de inesse: alia modalis. Propositio cathegorica de inesse est illa in qua non ponit̃ aliquis modus: vt homo currit. Propositio cathegorica modalis est illa in quo ponit̃ aliquis modus: vt possibile est sortem currere. Modi autem sunt sex. s. possibile ⁊ impossibile necessarium ⁊ contigens verum ⁊ falsum. ¶ Secunda diuisio ꝓpositionuꝫ modaliũ quedã est in sensu diuiso ⁊ quedã in sensu cõposito. Propõ modalis in sensu diuiso est illa: in qua modus mediat inter accasatiuũ casũ ⁊ verbũ ĩfinitiui modi: vt sortẽ possibile ẽ currere. ¶ Propõ modalis in sensu composito est illa ĩ qua modus totaliter precedit vel finaliter subsequitur vt deum esse est necessarum. Impossibile est hominẽ esse asinum. ¶ Ex his diuisinnibus originantur tres figure: quaruꝫ prima dicitur de inesse. Secũda modalis de sensu diuiso se habens admodum prime. ¶ Tertio vero dicit̃ mudalis de sensu cõposito sed a ceteris disperata: quarũ declaratiões habes ĩ exẽplo hic inferiꝰ posito.

Sequuntur figure.

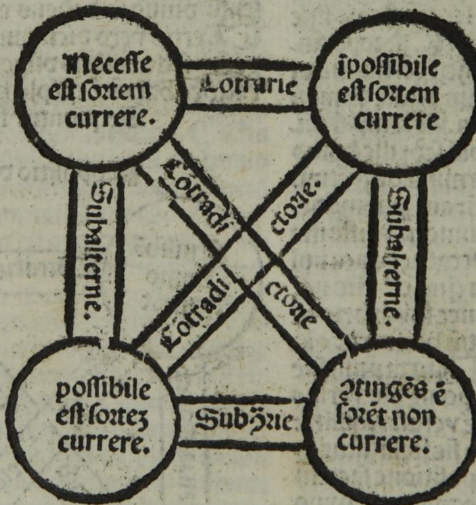
Propositio de inesse.

Modalis de sensu diviso.

Modalis de sensu composito.

Int igiť tā prime q̄ʒ secūde figure he regľe gñales. Prima ē ista: Ulis affirmatiua ⁊ vľis negatiua de ꝯsilib⁹ subiectis ⁊ ꝓdicatis suppōnētib⁹ ꝓcise ꝑ eodē vel pro eisdē sunt cōtrarie in figura: vt quilibet hō currit: ⁊ nullus homo currit. ⁋ Secūda regula est ista: Particularis affirmatiua ⁊ ꝑticularis negatiua de ꝯsilib⁹ subiectis ⁊ ꝓdicatis supponētib⁹ ꝓcise pro eodē vel pro eisdē sunt subcōtrarie ī figura: vt quidā hō currit: ⁊ quidā hō nō currit. ⁋ Tertia regula: Ulis affirmatiua ⁊ ꝑticularis negatiua: vel vľis negatiua et ꝑticularis affirmatiua de ꝯsilib⁹ subiectis ⁊ ꝓdicatis supponētib⁹ ꝓcise pro eodē vľ ꝑ eisdē sunt ꝯ̄dictorie ī figura: vt quilibet hō currit: ⁊ qdā hō nō currit. Nullus hō currit ⁊ qdaʒ homo currit. ⁋ Quarta regula: Ulis affirmatiua ⁊ particularis affirmatiua: ⁊ vľis negatiua: ⁊ particularis negatiua de ꝯsilib⁹ subiectis et predicatis supponētib⁹ ꝓcise pro eodē vel pro eisdē sunt subalterne in figura: vt quilibet hō currit: et quidā hō currit. Nullus hō currit: ⁊ qdā hō nō currit. Ex predictis sequiť q̄ ille nō sunt ꝯtrarie Oīs hō currit: ⁊ nullus hō currit. nec iste contradictorie Oīs hō currit: ⁊ qdā hō non currit. nec iste subalterne Oīs hō currit: ⁊ quidā hō currit: q: termini nō supponūt precise pro eodem vel pro eisdē. In vna enī subiectuʒ supponit pro vtroqʒ sexu: in alio vō pro masculino tm̄.

Sicut quattuor regulis situantur propositiões in figura: ita quattuor alijs regulis ipsarum cognoscitur lex seu natura. ⁋ Quarum prima est ista: Nō est possibile duo contraria esse simul vera: sed bene simľ falsa. prima pars patet inductiue in oīb⁹: ⁊ secunda ꝓbať: q̄m ista sunt siľ falsa: Quilibet hō est albus: ⁊ nullus hō est albus. Et ista similiter: Omne animal est hō ⁊ nulluʒ animal est homo. ⁋ Secunda regula est ista: Non est possibile duo subcontraria esse simul falsa: sed bene simul vera. patet pars prima in singulis discurrēdo: ⁊ secūda ꝓbať: q̄m sunt siľ vera Aliquis hō est albus: ⁊ aliquis homo nō est albus. Aliqđ aīal est homo: ⁊ aliquod aīal nō est hō ⁋ Tertia regula est ista: Non est possibile duo ꝯtradictoria esse simul vera vel simul falsa. pʒ ista regula discurēdo ꝑ singľa ꝯtradictoria. ⁋ Quarta regľa est ista: Si vľis est vera: sua ꝑticularis vel indefinita sibi subalterna ē vera: sʒ nō ecōuerso. Unde si hec esset vera: qlibet hō est albus: hec siľr esset vera aliqs hō est albus: sed nō ecōuerso: q: iam de facto hec est vera: aliqs hō est albus: ⁊ non ista qlibet homo est albus. Et eodem modo dico de negatiuis q̄re ⁊c̄.

Equipollentiaruʒ tres sunt regule: quarum prima est ista: Negatio preposita facit equipollere suo ꝯtradictorio. vñ nō qlibet hō currit equalet isti: Aliqs hō non currit. Et nō nullus hō currit equalet isti: aliqs hō currit. ⁋ Scđa regula est ista: negatio postposita facit eq̄pollere suo cōtrario. ꝓbať: nam ista: qlibet hō nō currit: eq̄pollet isti nullus hō currit: et nullus hō nō currit: equipollet isti: qlʒ hō currit. ⁋ Tertia regula est ista: negatio ꝓposita ⁊ postposita facit eq̄pollere suo subalterno: vnde hec nō qlibet homo non currit equipollet isti aliqs homo currit. ⁋ Et ista: non nullus homo non currit: eq̄pollet isti: aliqs homo nō currit. vñ versus: Pre contradic. post contra: pre postqʒ subalter. Hec regula non solum deseruit prime vel secūde figure: imo ⁊ tertie. Et voco ibi negationē prepositam quando coniungitur modo: siue modus precedat siue sequatur ⁊ postpositam quando coniungitur verbo infinitiui modi. ⁋ Exemplum primi: non possibile est sor. currere vľ sortem currere nō est possibile. Exempluʒ secundi: possibile est sor. non currere: vel sor. non currere ē possibile. Hec ergo: non necesse est sortem currere equiualet isti: contingēs ē sortem non currere: per primam regulam. Et hec necesse est sor. non currere: equiualet isti: īpossibile ē sor. currere: per secundā regulam. Et ista: non necesse est sor. nō currere: equiualet huic: possibile ē sor. currere: per tertiam regulam: ⁊ ita dicatur de ceteris qbuscunqʒ: q̄re ⁊c̄.

i. negatio post
& ante coppula

Conuersio est trāspositio subiecti in pdicatū ꝛ econuerso: vt hō est aīal: aīal ē hō. Et hec diuidit in ꝯuersionē simplicē: p accñs ꝛ ꝯpositionē. Cōuersio simplex ē trāspositio subiecti in pdicatū: ꝛ ecōuerso manēte eadē q̄litate ꝛ quātitate: vt nullū aīal currit: nullum currēs est aīal. ¶ Cōuersio p accñs ē trāspositio subiecti ī pdicatū ꝛ ecōuerso manēte eadē q̄litate: sꝫ mutata q̄ntitate: vt oīs hō ē aīal: aliqđ aīal est hō. ¶ Cōuersio p ꝯpositionē ē trāspositio subiecti in pdicatū ꝛ ecōuerso: manēte eadē q̄litate ꝛ q̄ntitate: sꝫ mutatis termīs finitis in termīos infinitos: vt q̄ddā aīal nō currit: q̄ddā nō currēs nō ē nō aīal. ¶ Ut aūt sciat̄ q̄ ꝓpōnū his ꝯuersionib⁹ ꝯuertat̄ ponūt̄ isti v̄sus: Feci simplicit̄ ꝯuertit̄: eua p acci. Asto. p ꝯtra. sic fit ꝯuersio tota. In q̄bus ponunt̄ q̄ttuor lr̄e vocales. s. a. e. i. o. A significat vl̄ez affirmatiuā. e vl̄ez negatiuā. i p̄ticularē vel indefinitā affirmatiuā. o v̄o p̄ticularē vel indefinitā negatiuā. Cū ḡ dr̄ feci simplr̄. i. vl̄is negatiua ꝛ p̄ticularis affirmatiua cōuertunt̄ simplr̄. ꝯuertit̄ eua p acci. i. vl̄is negatiua ꝛ vl̄is affirmatiua cōuertūt̄ p accñs. Asto p ꝯtra. i. vl̄is affirmatiua ꝛ p̄ticularis vel indefinita negatiua cōuertunt̄ p ꝯtrapositionē. Harū ꝯuersionū simplex ē vtilior: q̄ vtilit̄ si ꝯuersa ē v̄a: cōuertēs ē v̄a: ꝛ ecōuerso. sꝫ nō ē ita ī ꝯuersione p accñs vl̄ p ꝯpositionē. Nā in ꝯuersiōe p accñs ē ꝯuersa falsa: vt oē aīal ē hō: ꝛ conuertēs vera: hō ē aīal. In ꝯuersiōe v̄o p ꝯpositionē est ꝯuersa v̄a ꝛ ꝯuertēs falsa. Nā hec ē v̄a Aliq̄ rosa nō ē substātia: nulla rosa existe: ꝛ tñ hec ē falsa Aliq̄ nō substātia nō est nō rosa: q̄ suū ꝯdictoriū ē verū: videlꝫ oīs nō substātia ē nō rosa. ¶ Cōtra dictū d̄ ꝯuersiōe simplici arguit̄ p̄mo sic: Hec ē v̄a Null⁹ hō ē mulier: ꝛ hec ē falsa Nulla mulier ē hō: igit̄ ꝛc̄. ¶ Scđo hec ē v̄a Nullus cecus videt ens: ꝛ hec ē falsa Nullū ens videt cecū: ḡ ꝛc̄. ¶ Tertio hec ē vera Nulla dom⁹ ē in hoīe: ꝛ hec ē falsa Null⁹ hō est in domo: ḡ ꝛc̄. Ad p̄mū dr̄ q̄ ista nō ē sua cōuertēs: sꝫ ista Nulla mulier est aliqs hō: q̄ dꝫ eē ꝯsil̄is limitatio in ꝯuertēte ꝛ in cōuersa: ¶ Ad secūdū dico q̄ nō fit de subiecto pdicatū: q̄ nō ē pdicatū li ens: sꝫ li videns ens: iō sic ꝯuertit̄: ḡ nullū vidēs ens ē cecū ¶ Ad tertiū dr̄ silr̄: q̄ ista nō ē ꝯuertēs ei⁹ sꝫ ista Nullū ens in hoīe est dom⁹: vl̄ ista: ī nullo hoīe est domus: q̄ nō debēt termini mutare casum: q̄re ꝛc̄.

Propositio hypotetica ē illa q̄ hꝫ plures cathēgoricas ꝯiūctas p notā cōditiōis copulatiōis disiunctiōis vel alicui istarū equalentē: vt tu es hō ꝛ tu es aīal. Tres igit̄ sunt spēs hypoteticarū non equalētes in significādo: videlicet cōditional̄ ꝛ copulatiua disiūctiua. Alie v̄o vt localis causal̄ ꝛ t̄pal̄ nō sunt hypothetice: sꝫ cathegorice. Propō ꝯditional̄ est illa in q̄ cōiūgunt̄ plures cathegorice p notā ꝯditiōis vt si tu es hō tu es aīal. Propositionū ꝯditionalū alia affirmatiua alia negatiua. Propositio cōditional̄ affirmatiua est illa in q̄ affirmat̄ nota ꝯditiōis. exēplū positū ē. Cōditional̄ negatiua est illa in q̄ nota cōditionis negat̄: vt nō si tu es hō tu es asinus: ꝛ hec sp̄ ꝓbat̄ p affirmatiuā. Ad v̄itatē cōditional̄ affirmatiue reqrit̄: ꝛ sufficit q̄ oppositū ꝯñtis repugnet antecedenti: vt si tu es hō tu es aīal. Hec v̄a ē: q̄ ista repugnāt: tu es hō ꝛ tu nō es aīal. Añs vocat̄ illa ꝓpō q̄ imediate sequit̄ notā cōditionis: ꝯñs v̄o est alia: ita q̄ tu es hō est antecedens: ꝛ tu es aīal est ꝯñs. Ad falsitatē cōditional̄ affirmatiue requirit̄: ꝛ sufficit q̄ oppositū cōsequētis stet cum antecedēte: vt si tu es hō tu sedes. Hec autē stāt sil̄: tu es: ꝛ tu non sedes: ideo ista cōditionalis est falsa. ¶ De impossibilitate possibilitate necessitate et contingentia eiusdem non oportet dicere aliter: quia omnis cōditional̄ vera est necessaria: ꝛ omnis falsa est impossibil̄. Nulla autē est que sit contingens. Iste regule dicte sunt de ꝯditionali denominata a li si quare ꝛc̄.

Copulatiua est illa que hꝫ plures cathegoricas p notā copulationis iniūcē coniūctas: vt tu es hō: ꝛ tu sedes. Propositionuꝫ copulatiuarū alia affirmatiua: alia negatiua. Affirmatiua est illa q̄ nota copulationis affirmat̄. exemplū positum est. Negatiua v̄o est illa in qua nota

copulationis negatur: vt nõ tu es homo et tu es asinus. Et semp negatiua pbatur p affirmatiuas. Ad veritatẽ copulatiue affirmatiue requirit quãlibet ptẽ eẽ veraȝ: vt tu es hõ et tu es aĩal. Et ad falsitatẽ copulatiue affirmatiue sufficit vnaȝ ptẽ eẽ falsam: vt tu es hõ et tu curris. ¶ Ad possibilitatẽ copulatiue requirit quãlibet pteȝ eẽ possibilem et nullã alteri incõpossibilẽ: exẽplum pmi: vt tu es hõ et tu curris. Sed ad ĩpossibilitatẽ eius sufficit vnã ptẽ eẽ ĩpossibilẽ: aut vnaȝ alteri incõpossibilẽ: exẽpluȝ pmi: vt tu curris et es asinus: exẽplũ secũdi: vt tu es et tu nõ es. ¶ Ad necessitatẽ copulatiue requirit quãlibet ptẽ esse necessariã: vt hõ ẽ aĩal et deus ẽ. ¶ Et ad cõtingentiã ipsius requirit: et sufficit vnã ptẽ eẽ cõtingẽtẽ: alteram aũt nõ ĩpossibilẽ: nec eidẽ incõpossibilem: vt tu curris et tu es hõ: vel deus ẽ et tu curris.

Disiũctiua ẽ illa in qua cõiunguntur plures cathegorice p notã disiũctionis: vt tu es homo vel tu es asinus. Propositionũ disiunctiuarum alia affirmatiua alia negatiua. ¶ Disiũctiua affirmatiua ẽ illa in qua affirmatur nota disiũctionis: vt patuit. ¶ Negatiua võ ẽ illa: in qua nota disiũctiõis negatur: vt non tu es hõ vel tu es capra: et hec semp pbatur p affirmatiuam nec eẽt negatiua nisi pponeretur negatio: vt tu nõ es asinus vel tu nõ es capra: affirmatiua est: quia nulla illarum negationum trãsit in notã disiũctiõis. ¶ Ad veritatem disiũctiue affirmatiue: sufficit vnã ptẽ eẽ verã: ut tu es hõ vel tu es asinus. Et ad falsitatẽ eius requirit quãlibet ptẽ esse falsam: vt tu curris vel nullus baculus stat ĩ angulo. ¶ Ad possibilitatẽ disiũctiue affirmatiue: sufficit vnã ptẽ eẽ possibilẽ: ut hõ ẽ asinus vel antixps ẽ. Sed ad ĩpossibilitateȝ eius requirit quãlibet ptẽ eẽ ĩpossibilem: ut hõ ẽ asinus vel nullus deus ẽ. ¶ Ad necessitatẽ disiunctiue affirmatiue: sufficit vnam ptẽ eẽ necessariã vel inuicẽ ↄtradici. Exẽplũ pmi: ut deus ẽ vel sortes mouetur. Exẽplũ secundi: ut tu es vel tu nõ es. Et ad cõtingẽtiã eiusdeȝ requirit quãlibet ptẽ eẽ cõtingẽtẽ: et nullã alteri repugnare: nec etiã cõtradictoria illarum: ut antixps est albus vel ĩpe currit. Ponitur tertia pticula: quia hec disiũctiua ẽ necessaria: ut tu es hõ vel tu es aĩal: et tñ nulla ps alteri repugnat et quelibet ẽ ↄtingẽs: sȝ hoc ideo: quia ↄtradictoria ptiũ repugnãt: videlicet tu es hõ et tu nõ es aĩal: vel dicatur et melius quod ad necessitatẽ disiũctiue requirit: et sufficit copulatiuã factã de ptibus contradictorijs eẽ ĩpossibilẽ. Et ad cõtingẽtiã quod copulatiua facta de ptibus oppositis sit ↄtingẽs. Hec. n. ẽ necessaria: tu non curris vel tu moueris: quia hec copulatiua ẽ impossibilis: tu curris et tu nõ moueris. Et hec ẽ contingẽs: tu curris vel tu nõ moueris: quia hec copulatiua ẽ ↄtingẽs: tu nõ curris et tu moueris sm reglas datas de copulatiuis. Sequitur caplm de predicabilibus.

¶ Incipit tractatus de pdicabilibus.

Predicabile dupliciter sumitur: videlicet cõiter et proprie. Predicabile communiter sumptũ ẽ terminus aptus natus de aliquo pdicari: et sic tam terminus cõmunis quam singularis tam cõplexus quam incõplexus dicitur pdicabile. Sed pprie sic sumendo diffinitur. Predicabile est terminus vniuocus aptus natus de pluribus pdicari: et sic nullus terminus singularis nec trãscẽdẽs aut cõpositus dicitur pdicabile seu vniuersale quod ideȝ ẽ: quia nullus talis ẽ terminus vniuocus. ¶ Unde terminus vniuocus est terminus simplex plura significãs sm vnicã rationẽ sicut li homo quod significat sortẽ et platonẽ et omnia sua significata sm hanc rationẽ animal rationale. Per hoc quod dicitur terminus simplex excluduntur termini cõpositi p significãs plura excludit terminũ singularem: et vnica ratiõe excludit terminũ transcendentẽ: videlicet ens aliqd et huiusmodi. ¶ Terminus equocus est terminus simplex plura significãs sm diuersas ratiões sicut li canis quod significat caneȝ latrabilẽ sydus celeste et piscẽ marinum: et hoc diuersis ratiõibus. ¶ Predicabile secũdo mõ sumptũ diuidit in quinque vlis: videlicet genus: spẽs: dĩa: ppriũ et accidẽs. ¶ Genus ẽ est terminus vniuocus pdicabilis in qd de pluribus differẽtibus spẽ: vt aĩal pdi-

catur de hoīe ⁊ de asino q differūt specie ī eo qđ qd: qꝛ ad interrogationē factā ꝑ qd est homo vel asinus rn̄detur ꝙ est animal. ❡ Genus diuidit. nā quoddā est genꝰ generalissimū: ⁊ quoddā genus subalternū. ❡ Genus gn̄alissimū est terminus q sic ē genus ꝙ non pōt esse spēs: vt substantia. ❡ Genus subalternū est terminus q sic ē genus ꝙ pōt esse spēs vt aīal. est. n. genꝰ respectu hoīs: spēs vō respectu corporis. ❡ Spēs est terminus vniuocus nō supremus ꝓdicabilis in qd de pluribꝰ: vt li hō predicatur de sorte ⁊ platone: in eo qđ qd. ad interogationē factam per qd est sortes vel plato rn̄det ꝙ est hō. ❡ Spēs diuidit: qꝛ queda est specialisima ⁊ quedā subalterna. ❡ Spēs subalterna est terminꝰ q cum sit species pōt esse genus: vt aīal. ❡ Spēs specialissima est terminus q cū sit spēs non potest esse genus: vt hō: vl' aliter. ❡ Spēs specialissima est terminus vniuocus predicabilis in quid de pluribus differentibus numero solum. ⁊ notanter dicitur solū: qꝛ li animal non est spēs specialissima: ⁊ tn̄ est terminus vniuocus ꝓdicabilis in quid de pluribꝰ differētibꝰ numero: quia de sorte ⁊ platone: sed nō solū de differētibus numero: qꝛ etiā de differētibus specie: vt de homine ⁊ leone. ❡ Differentia est terminus vniuocus predicabilis de pluribus in quale essentiale: vt rationale: qđ predicatur de sorte ⁊ platone in eo quod quale: qꝛ ad interrogationem factam ꝑ qualis est sortes rn̄detur ꝙ est rationalis. ❡ Propriū est terminus vniuocus ꝓdicabilis de pluribꝰ in eo qđ quale accn̄tale ꝯuertibiliter vt risibile qđ ꝓdicat de sorte ⁊ platone: in eo ꝙ quale accn̄tale ꝯuertibiliter qꝛ ad interrogationē factā ꝑ qualis est sor. vel plato cōueniēter rn̄det ꝙ risibilis ⁊ tota ratio q̄re sic predicat de illis est qꝛ est ꝓpria passio illius termini hō cuꝫ quo ꝯuertit. ❡ Accn̄s est terminus vniuocus ꝓdicabilis de pluribus in eo qđ quale accn̄tale nō ꝯuertibiliter sicut li albū: qđ ꝓdicat de hoīe: ī eo ꝙ quale accn̄tale: qꝛ ad iterogationē fcām ꝑ qualis est hō vel asinus pōt ꝯuenienter respondeři ꝙ albus: ⁊ hoc non cōuertibiter

qꝛ nō ꝯuertit li albū cū aliquo illoꝝ. Sufficientia ꝓdicabiliū habet isto mō: qꝛ oē vl'e aut ē predicabile eēntial'r aut accn̄tal'r. Si eēntial'r aut ī qd aut ī q̄le. Si ī q̄le illud est dr̄ia. Si ī qd aut de pluribꝰ differētibꝰ spē: ⁊ illud ē genꝰ: Aut de pluribꝰ differētibus numero solū ⁊ illud ē spēs. Si vō est ꝓdicabile accn̄tal'r. Aut ḡ in q̄le accn̄tale ꝯuertibil'r: ⁊ illud ē ꝓpriū. Uel ī q̄le accn̄tale non cōuertibil'r: ⁊ illud ē accn̄s. Ex ꝓdictis pōt ꝯiunci q̄ sit ꝓdicatio directa vel indirecta eēntial' vel accn̄tal'. ❡ Predicatio directa ē illa ī q̄ superius ꝓdicat de suo īferiori: vt hō ē aīal. ❡ Predicatio īdirecta ē illa ī q̄ īferiꝰ ꝓdicat de suo supiori: vt aīal ē homo ❡ Predicatio eēntial' ē illa: in q̄ superiꝰ ꝓdicat de inferiori vl' ecōuerso sm̄ qđ dictū ē: vl' dr̄ia de aliquo illoꝝ. Sꝫ ꝓdicatio accidental' ē illa: in q̄ ꝓpriū vl' accn̄s ꝓdicat de genere: spē ⁊ dr̄ia: vl' suo īdiuiduo aut ecōuerso. Exēplū ꝓmi: vt hō ē risibil': vl' aīal ē albū. Exēplū secūdi: vt risibile ē hō: albū ē aīal. Et ꝯsil'r de dr̄ia ex indiuiduo dicatur. ❡ Uel melius dicat ꝙ ꝓdicatio essential' est predicatio terminoꝝ eiusdem predicamēti: vt hō est aīal. ❡ Predicatio aūt accidental': ē predicatio terminoꝝ diuersoꝝ predicamētoꝝ: vt hō est albus. Terminus superior ad reliquū dr̄ esse ille qui cōtinet illū: ⁊ nō ecōuerso: sicut li aīal respectu istius termini hō: qꝛ significat q̄cq̄d ille: ⁊ cuꝫ hoc aliq̄d vltra. Terminus inferior ad reliquū dr̄ eē ille q ꝯtinet ab eo: ⁊ nō ecōuerso: vt li sor. respectu istius termini homo.

Substantia

Corporea — Incorporea

Corpus

Animatum — Inanimati

Corpus animatum

Sensibile — Insensibile

Animal

Rationale — Irrationale

Animal rationale

Mortale — Immortale

Homo

Sortes — Plato

¶ Incipit tractatus predicamentorum.

Predicamentũ est coordinatio pluriũ termi norum ſm ſub ⁊ ſupra. Et di uiditur in decem p̄dicaméta. ¶ Quorum p̄mũ est predicamentũ ſubſtãtie cuius generaliſſimũ ẽ hic terminus ſubſtã tia: ſub quo ponitur hic termin⁹ corpus: ſub corpore corp⁹ animatũ: ſub corpore aĩato: aĩal ſub aĩali: ſpecies ſpecialiſſima homo vel aſinus: ⁊ ſub iſtis ſua indiuidua ſor. ⁊ plato brunellus ⁊ fauellus. ¶ Scđm p̄dicamẽtũ est predicamentũ quãtitatis. Cuius genera liſſimũ est quãtitas ſub quo ſunt duo gene ra ſubalterna: quorum nullum est ſuperius ad reliquũ videlicet ꝯtinuum ⁊ diſcretũ. Pri mi generis iſte ſunt ſpecies linea ſuꝑficies: corpus: tempus: ⁊ locus: quarum hec ſunt in diuidua hec linea hec ſuperficies: hoc cor pus: hoc tempus: hic locus. ¶ Secũdi ge neris infinite ſunt ſpecies. ſ. binarius: trina rius: q̃ternarius ⁊c̃. indiuidua v̓o ſunt hic binarius hic ternarius ⁊c̃. ¶ Tertiũ ẽ pre dicamẽtum qualitatis cuius generaliſſimũ est qualitas ſub quo ſunt q̃tuor genera ſub alterna: nõ ſe hñtia ſm ſub ⁊ ſupra. Primũ est habitus vel diſpoſitio. Scđm est natura lis potentia vel impotentia. Tertium ẽ paſ ſio vel paſſibilis qualitas. Quartum est for ma vel circa aliqd conſtans figura. ¶ Pri mi generis ſpecies ſunt grammatica logica ⁊ rethorica: quarum indiuidua ſunt hec gram matica hec logica hec rethorica. ¶ Scđi generis ſpecies ſunt durum ⁊ molle: quarum indiuidua ſunt hoc durum hoc molle. ¶ Ter tij generis ſpecies ſũt dulcedo: amaritudo album nigrum: calidũ ⁊ frigidũ: humidũ ⁊ ſiccũ: quarum indiuidua ſunt hec dulcedo: hec amaritudo: hoc albũ: hoc nigrũ: ⁊ hui⁹ modi. ¶ Quarti generis ſpecies ſunt cir culus triãgulus quadrãgulus ⁊ huiuſmõi: quarum indiuidua ſũt hic circulus: hec trian gulus: hic quadrangulus. ¶ Quartũ p̄ dicamentũ est predicamẽtũ relatiõis. Cui⁹ generaliſſimũ est relatio vel ad aliquid ſub quo ſũt tria genera ſubalterna nõ ſe hñtia ſm ſub ⁊ ſupra. Primũ est eqparatio. Scđm est ſuppoſitio. Tertiũ ẽ ſuppoſitio. Primi generis ſpẽs ſunt vicinus equale ⁊ ſil'e quo rũ indiuidua ſunt: hic vicinus: hoc equale ⁊ hoc ſil'e. Scđi generis ſpẽs ſunt pr̄ dñs: ⁊ mgr̄: quorum indiuidua ſunt hic pr̄: hic dñs: ⁊ hic mgr̄. Tertij generis ſpẽs ſunt: filius: ſeru⁹ ⁊ diſcipulus: quorum indiuidua ſũt: hic filius: hic ſeru⁹ hic diſcipul⁹ ¶ Quintũ p̄ dicamẽtũ est p̄dicamẽtũ actiõis: cui⁹ gene ra ſubalterna ſunt ſex: quorum nullũ est ſupi⁹ ad reliquũ videlicet generare: corrũpe: au gere: diminuere: alterare: ⁊ ſm locũ mouẽ. Primi et ſcđi generis ſpẽs ſunt: generare hoiem ⁊ corrũpe equũ: quarũ idiuidua ſũt: ſic generare hoiem: ſic corrũpe equũ. Tertij ⁊ quarti generis ſpẽs ſunt: augere in longũ diminuere in latũ: quorum idiuidua ſunt: ſic augere ĩ longũ: ſic diminuere ĩ latũ. Quĩti generis ſpẽs ſunt calefacere ⁊ frigefacere: quarum idiuidua ſunt: ſic calefacere: ſic frige facere. Sexti generis ſpẽs ſunt mouere ſur ſum: mouere deorſum: quarum idiuidua ſunt ſic mouere ſurſum: ſic mouẽ deorſũ. ¶ Sex tũ p̄dicamẽtũ est p̄dicamẽtũ paſſionis cui⁹ generaliſſimũ ẽ paſſio. Et hz ſilr ſex genera ſubalterna: non ſe hñtia ſm ſub ⁊ ſupra: vz generari: corrũpi: augeri: diminui: alterari ⁊ ſm locum moueri. Primi ⁊ ſcđi generis ſpẽs ſunt hoiem generari equũ corrũpi: quarum indiuidua ſunt iſtum hoiem generari: iſtũ equũ corrũpi. Tertij ⁊ quarti generis ſpẽs ſunt augeri in longum: diminui in latũ: quarum indiuidua ſunt: ſic augeri in longum: ſic di minui in latum. Quinti generis ſpẽs ſunt calefieri ⁊ frigefieri: quarum idiuidua ſũt: ſic calefieri: ſic frigefieri. Sexti generis ſpe cies ſunt moueri ſurſum: moueri deorſum quarum idiuidua ſunt: ſic moueri ſurſum: ſic moueri deorſum. ¶ Septimum predi camentum est predicamentum vbi: cuius generaliſſimũ est vbi: ſub quo ſunt hec ge nera ſubalterna: ĩ loco ĩ ſpacio: quorum ſpẽs ſunt ĩ domo in hac domo: in hac platea: hic vel ibi. ¶ Octauũ p̄dicamẽtũ ẽ p̄dicamẽtũ qñ cui⁹ generaliſſimũ ẽ qñ ſub quo ſunt ge nera ſubalterna: vz in tpe in quo ĩ eternita te: quorum ſpecies ſunt heri: hodie cras: ⁊

indiuidua vt tunc vel in illo die: vel in illo instanti. ¶ Nonū predicamentū est predicamētū situs cuius generalissimū est situs vel positio: sub quo spēs vz stare: iacere: sedere: quaꝝ indiuidua sunt sic stare sic sedē sic iacere. ¶ Decimū ꝑdicamētū est predicamentū habitus cuius generalissimū ē habitus sub quo sunt spēs ānulus ⁊ corona in natū esse: calciatū eē: quarū indiuidua sūt: hic ānulus hec corona: sic armatum esse: sic calciatū eē. Juxta ꝑdcā est notandū ꝙ in qͦcūqꝫ ꝑdicamēto ponit̃ cōcretū: in eodē ponit̃ suū abstractū ⁊ ecōuerso: ita ꝙ in eodē predicamēto ponit̃ hō in quo humanitas ⁊ in eodē albedo in quo albū ⁊ ecōuerso ⁊c̃.

¶ Incipit tractatus syllogismorum.

Sillogismus ē orō in qua qbusdā positis: et ꝯcessis necesse ē aliud euenire ꝑ ea q̃ posita sunt ⁊ cōcessa: vt oīs hō currit: sor. est hō: ḡ sor currit. Et sciēdū est ꝑmo ꝙ oīs syllogismꝰ ꝯstat ex tribꝰ terminis. s. maiori extremitate: minori extremitate: ⁊ medio termino. Uñ mediꝰ terminus ē ille q bis sumit̃ añ ꝯclusionē ⁊ non ingredit̃ ꝯclusionē: vt hō. Maior extremitas est iste terminꝰ q sumit̃ in maiori ꝓpōne cū medio termino vt currēs. Minor extremitas est iste terminꝰ q sumit̃ in minori ꝓpōne cū medio termino vt sor. ¶ Scd̄o ē notandū ꝙ figura ē debita dispō terminoꝝ que dispō tripl'r fit Nā aut illd̄ qd̄ subijcit̃ in ꝑma ꝓpōne ꝑdicat̃ i scd̄a: ⁊ sic resultat ꝑma figura: aut idē ꝑdicat̃ vtrobiqꝫ: ⁊ sic ordinatur scd̄a figura: vel idē subijcit̃ in vtraqꝫ: ⁊ sic habet̃ tertia figura. Exēplū ꝑme figure vt oē aīal ē substātia: oīs hō ē aīal: ḡ oīs hō est substātia. Exēplū scd̄e figure: vt nullus lapis ē hō: oē risibile est hō: ḡ nullū risibile est lapis. Exēplū tertie figure: oīs hō ē aīal oīs hō est rōnal': ḡ qd̄dā rōnale ē aīal. Uñ vsus: Sub pre ꝑma: bis pre scd̄a: tertia bis sub.

¶ Tertio ē notādū ꝙ quedā ē ꝯclusio directa ⁊ qdā indirecta. ꝯclusio directa ē illa in q̃ maior extremitas ꝑdicat̃ de minori i cōclusione exēpla data sunt. Cōclusio indirecta est illa in q̃ minor extremitas ꝑdicat̃ de maiori in ꝯclusione: vt oīs hō est aīal: sor. ē hō: ḡ aliqd̄ aīal ē sor. ¶ Quarto ē notādū ꝙ oīuz istaꝝ figuraꝝ sunt decē ⁊ nouē modi qbꝰ syllogizat̃ in illis: quoꝝ nouē ꝑtinēt ad ꝑmā figurā: quatuor ad scd̄am: ⁊ sex ad tertiā: ⁊ inferunt̃ i istis vsibꝰ. ¶ Barbara celarēt darij Ferio Baraliptō. ¶ Celātes dabitis fapesmo frisesomoꝝ. ¶ Cesare camestres festino barocho darapti. ¶ Felapton disamis datisi bocardo ferison. Et hi oēs ꝯcludūt directe ꝑter qnqꝫ vltimos prime figure. In his noībꝰ ponunt̃ q̃ttuor lr̃e vocales. s. a. e. i. o. ꝑma significat vl'em affirmatiuā: scd̄a vl'em negatiuā: tertia ꝑticularē indefinitā aut singularē affirmatiuā: q̃rta ꝑticularē indefinitā vel singularē negatiuā. sm̄ ḡ situ istaꝝ lr̃aꝝ in mō dꝫ cōstrui syllogismꝰ: qr ḡ in barbara ter ponit̃ a: iō quelibet ꝓpō in mō illo erit vl'is affirmatiua. Et qr in cesare ꝑmo ponit̃ e: scd̄o a: ⁊ iterū tertio e: iō illiꝰ modi ꝑma ꝓpō: ⁊ tertia erit vl'is negatiua: scd̄a vō vl'is affirmatiua. Si ḡ querat̃ barbara ex qbꝰ cōstat: dicat̃ ꝙ ex duabꝰ vl'ibꝰ affirmatiuis vl'em affirmatiuā directe ꝯcludentibꝰ. Celarēt vō ex vl'i negatiua ⁊ vl'i affirmatiua vl'em negatiuā directe ꝯcludētibꝰ: ⁊ ita d̄ singul' dicat̃. ¶ Quīto est notādū ꝙ ꝑme q̃tuor dictiōes ꝑmi v̄sus incipiūt ab his ꝯsonātibꝰ. b. c. d. f. ⁊ sil'r oēs dictiones sequētes: ⁊ ꝑ hoc itelligit̃ ꝙ oēs modi inchoātes. a. b. debent reduci ad primum ꝑme: ⁊ oēs modi ichoātes. a. c. ad scd̄z: ⁊ ꝑ. d. ad tertiū: ⁊ ꝑ. f. ad q̃rtū. Itē vbicūqꝫ ponit̃. s. in his dictiōibꝰ denotat̃ ꝙ ꝑpositio itellecta ꝑ vocalē imediate p̃cedētē dꝫ ꝯuerti simpl'r: ⁊ ꝑ. p. dꝫ ꝯuerti ꝑ accñs: ⁊ ꝑ. m. ꝙ fiat trāspositio in p̃missis: ita ꝙ maior ⁊ ecōuerso: ⁊ ꝑ. c. qd̄ reducat̃ ꝑ ipossibile. Exēplū triū ꝑmoꝝ hꝫ reducēdo fapesmo ad ferio: vt oīs hō est aīal: nullus lapis est hō: ḡ qd̄dā aīal nō ē lapis. Dicat̃ ḡ sic: nullus hō est lapis: qd̄dā aīal est hō: ḡ quoddā aīal nō est lapis. Ista reductio hꝫ ꝯuertēdo maiorē ꝑmi syllogismi ꝑ accñs ⁊ miorē simplr qbꝰ ꝯuersionibꝰ factis trāsponāt̃ p̃misse ⁊ ita d̄ alijs dicet̃. Qualr āt modꝰ i q̃ ponit̃ c. reducat̃ ꝑ ipossibile oñdit̃. rā̃ i istis mōis solūmō iserit̃. c. vz i barocho ⁊ i brocardo.

¶ Ideo solũ isti modi reducũtur ad bar-
bara per impossibile. Exemplũ primi: om
nis homo est animal aliquis lapis non est
animal: ergo aliquis lapis non est homo
reducitur nãq3 ad barbara p ĩpossibile su
mendo contradictoriũ conclusionis cum
maiori ⁊ inferendo oppositu3 minoris: vt
omnis homo est animal: omnis lapis est
homo: ergo omnis lapis est animal. Exe-
plum secundi modi: vt quidam homo nõ
est lapis: oĩs homo est animal: ergo quod
dam animal non est lapis. Reducit̃ nãq3
ad barbara sumẽdo contradictoriũ cõclu
sionis cum minori ⁊ inferendo oppositũ
alterius premisse. s. maioris: vt omne ani-
mal est lapis: oĩs hõ est animal. ergo oĩs
hõ est lapis. Unde versus: Simplr̃ verti
vult. s. p. vo p acci. M. vult traspõi. c. vo
per ĩpossibile duci. Ex predictis sequit̃ q
nullus syllogismus cõstat ex omnib⁹ par-
ticularibus nec ex omnib⁹ negatiuis. Et
si altera premissaꝝ fuerit particularis vel
negatia: ⁊ ꝯclusio silr̃ erit pticularis vl̃ ne-
gatia. Et hec de syllogismis dcã sufficiãt.

¶ Incipit tractus suppositionum.

Suppositio est acceptio termini in p
positiõe p aliquo vel p aliquibus.
Exemplum primi: tu es. Exemplum
secundi ego ⁊ tu sumus. In prima suppo-
nit solum pro aliquo: in scđa p aliquibus
Et notanter dicit̃ in ppositiõe: q2 extra p-
positionẽ nõ supponit terminus licet tñ si
gnificet. vnde li homo ita significat extra
ppositionẽ sicut intra. Nũq3 tñ supponit
nisi existat ps ppositõis. ¶ Suppositio di
uiditur: qm̃ aliqua est suppositio materia
lis: ⁊ aliqua ẽ suppositio psonalis. ¶ Sup
positio materialis est acceptio termini in
ppositiõe p suo materiali significato: vt
hõ est nomẽ: p3 q li homo nõ supponit ni
si p se vel pro sibi consimili q̃ sunt signifi-
cata materialia istius termini hõ. ¶ Sup
positio psonalis est acceptio termini ĩ p-
positione p suo formali significato: vt hõ
est animal: p3 q li hõ supponit pro sor. vel
p platone q̃ sunt significata formalia isti⁹
termini hõ. ¶ Ad euidẽtiã aũt istaꝝ diffi
nitionũ est notandũ q dr̃ia ẽ inter signifi
catũ formale ⁊ mãle alicui⁹ termini. Nam
significatũ formale alicui⁹ t̃mini est illud
quod ille terminus significat: ⁊ de eode3
ac p eodẽ est verificabilis affirmatiue si-
ne additamẽto signi mãlitatis sicut sorte
vel plato ẽ significatu3 formale isti⁹ t̃mini
hõ: q2 de sor. ⁊ platone verificat̃ affirmati
ue li hõ sine additamẽto signi mãlitatis: q2
ql3 istaꝝ est vã: sor. ẽ homo: ⁊ plato est hõ.
¶ Sed significatũ mãle alicuius t̃mini ẽ
illud qđ iste terminus significat p quo nõ
est verificabil' affirmatiue sine additamẽ
to signi materialitatis: sicut ille t̃minus
hõ: ⁊ ql3 sibi ꝯsil'is est significatũ eiusdem
t̃mini hõ mãle: q2 seipm̃ significat ⁊ quẽl3
sibi ꝯsile3: tñ p nullo tali ẽ vificabilis sine
additamento signi mãlitatis: quia hec est
falsa: ille t̃inus hõ ẽ hõ: s3 hec est vera. ille
t̃inus hõ est li hõ. ¶ Uel dicat̃ breuius q
significatũ formale alicui⁹ t̃ini est illud de
cuius pnoĩe demõstrãte vificabilis ẽ talis
t̃minus affirmatiue sine additamẽto signi
mãlitatis: vt sortes est significatũ formale
isti⁹ termini hõ q2 hec est vã: hoc est hõ de
monstrãdo sor. ¶ S3 significatũ mãle ali
cuius t̃mini ẽ illud de cui⁹ pnoĩe dmõstrã
te nõ est talis t̃inus vificabil' affirmatiue:
nisi mediãte signo mãlitatis: sicut iste t̃in⁹
hõ est significatũ mãle eiusdẽ: q2 hec nõ ẽ
vã: hoc est hõ demõstrãdo illũ t̃inũ homo
sed bñ est vã hoc ẽ li hõ demõstrãdo eun-
dem. ¶ Ex qbus sequit̃ pmo q ql3 t̃inus
q nõ est de se ipo vificabilis nisi mediãte
signo materialitatis h3 duplex significatũ
videlicet mãle ⁊ formale: sicut illi termini
hõ aĩal lapis lignũ ⁊ huiusmodi: significat
enim li hõ sor. formaliter: ⁊ seipsũ aut sibi
cõsimilẽ materialit̃. ¶ 2° sequit̃: q qlibet
terminus q est de seipso verificabilis sine
tali signo: h3 vnũ solũ significatũ ⁊ illud ẽ
formale ⁊ formalit̃ significat: sicut isti ter-
mini ens aliqd nomẽ terminus ⁊ huius-
modi. Nã sicut illa est vã ens ẽ ens: ita illa
li ens est ens. Et sicut illa est vã nomẽ est
nomẽ ita illa li nomẽ est nomẽ. ¶ 3° sequi
tur q sicut aliqs t̃in⁹ pme ĩtentiõis vel im
positiõis h3 significatũ formale solũmodo
⁊ aliqs mãle ⁊ formale: ita aliqs t̃inus se

intentionis vel ipositionis habet significatū formale solūmodo: ⁊ aliquis vtrūqꝫ: pma ps est ōñsa: qm̄ tam li hō: qꝫ li ens est terminus pme itentiōis vel ipositiōis: et tñ li homo hꝫ vtrūqꝫ significatū: ⁊ li ens formale solūmō. Scd̄a ps pbat̄. Nam li nomē: ⁊ li ppō: sunt termini scd̄e itētiōis vel impositiōis ⁊ li nomē hꝫ significatū formale solūmō: qꝛ hec est vā li nomē est nomen ⁊ li ppositio habet vtrūqꝫ: qꝛ hec non est vera li ppō est ppositio: sed bñ qlibet istarum: ppō affirmatiua est ppō: propositio negatiua est ppositio. Sil'r ille tinus syllogismus hꝫ vtrūqꝫ significatū qꝛ hec nō est vera li syllogism⁹ est syllogismus: sed bñ queꝫ istaꝝ. a. est syllogism⁹ ⁊. b. ē syllogismus: dato ꝙ a syllogismus pme figure sit ⁊. b. scd̄e. ¶ 4° sequit̄ ꝙ sic aliqs termin⁹ pme itentiōis vel ipōnis pōt supponere mālr ⁊ aliqs psonaliter ita aliqs terminus scd̄e itentōis vel ipōnis pōt supponē psonalit̄: ⁊ aliqs māliter. pma ps est ōñsa ⁊ scd̄a pbat̄. Nā dicēdo nomē est termin⁹ li nomē supponit psonaliter qꝛ p suo formali significato: ⁊ ita dicēdo propō vel syllogism⁹ est oīo: sꝫ dicēdo propō est terminus simplex: syllogism⁹ ē nomen tā propō qꝫ li syllogism⁹ supponit materialiter pro suo materiali significato ⁊c̄.

Ut aūt cognoscat̄ qñ termi māliter supponūt ⁊ qñ psonaliter spāles regule declarant̄. quarū pma est ista

¶ Oīs termi⁹ solū hñs significatū formale est solūmodo psonaliter suppōibilis: pꝫ qꝛ tal' nūqꝫ suppōit nisi p suo formali significato vbi grā de terminis pme itentiōis vel ipōnis: vt ens aliqd ⁊ hō. Exēplū de tinis scd̄e itētiōis vel ipōis: vt tmi⁹ nomē ⁊ hō. ¶ Scd̄a rl'a est ista. Oīs tmin⁹ vtrūqꝫ hñs significatū si sibi addit̄ signū mālitatis in ppōe solūmō mālr suppōit: pꝫ qꝛ nō suppōit nisi pro suo māli significato: rōne signi mālitatis. Exemplū de terminis pme itentiōis vel ipōnis: vt li hō est li hō li aīal est li aīal: tā li hō qꝫ li aīal ꝯstat mālr. Exēplū de tinis scd̄e itentiōis vel ipōnis vt li propō est li propō: li syllogism⁹ est syllogism⁹: tā li propō qꝫ syllogism⁹ suppōit mālr qꝛ pro materiali significato. Signa mālitatis sunt ista: li iste termin⁹: ista ppō: ista oīo: ⁊ huiusmodi. sed potissimū est ista vox: li. ¶ Tertia regula ē ista: Cuiuscūqꝫ ppōnis extrema sunt termini pme intētionis vel impositionis quib⁹ nō addit̄ signū mālitatis: tā subiectū qꝫ pdicatū supponit psonalit̄: vt hō est aīal: sor. currit. Et notāter dicit̄: si nō addit̄ signū mālitatis: qꝛ addito illo supponeret ibi termin⁹ mālitter p secūdā regulā. ¶ Quarta regula ē ista: Cuiuscūqꝫ ppōnis extrema sūt termini secūde intētiōis vel ipositiōis: qrū subiectū hꝫ solū significatū formale ⁊ pdicatū vtrūqꝫ: tā subiectū qꝫ pdicatū supponit psonaliter: si pdicato non addit̄ signū mālitatis vbi grā: signū ē ppō: termin⁹ ē sylogissim⁹

¶ Quinta regula ē ista: Si extrema sunt termini scd̄e intētiōis vel ipositiōis ⁊ subiectū habeat vtrūqꝫ significatū: pdicatuꝫ vō sil'r vtrūqꝫ vel solum formale: nō dat̄ regula gnālis: qm̄ iterdū supponit qlibet illoꝝ psonalter: iterdū aliter māliter: verbi grā dicēdo ppō ē oīo: ābo extrema habēt vtrūqꝫ significatū: ⁊ ambo psonaliter supponūt. Itē si dī ppō ē signū: subiectum hꝫ vtrūqꝫ significatū ⁊ pdicatū solū vnum. s. formale: ⁊ vtrūqꝫ psonaliter supponit. Sꝫ si dī ppō ē nomē: subiectū hꝫ vtrūqꝫ significatū: ⁊ pdicatū solū formale: ⁊ tñ subiectū suppōit mālr qꝛ aliter non foret propō vera. Itē si dī propō est termin⁹ incōplexus vtrūqꝫ extremū hꝫ vtrūqꝫ significatū ⁊ tñ subiectū suppōit materialiter: qꝛ propositio eēt falsa.

Sexta regula est ista. Cuiuscūqꝫ propōis pdicatū est termin⁹ pme intētiōis vel ipōis ⁊ subiectū scd̄e ōducto ipedimēto signi mālitatis: tā subiectū qꝫ pdicatū supponit psonaliter: vt spēs ē hō Aliqd genus ē animal. ¶ Septima regula est ista: Cuiuscūqꝫ ppōis subiectū ē terminus pme itentiōis vel ipōis nō significās formaliter se: ⁊ pdicatū scd̄e: deducto ipedimēto signi limittātis: subm suppōit māliter: pdicatū psonaliter vt homo est nomen: petrus est noīatiui casus. ¶ Et notanter dī non significās formaliter se: qꝛ si si termin⁹ aliqs significaret se formaliter:

personaliter supponeret p primaz regulã: vt ens est termin⁹ trãscendẽs. itẽ dicit̃ sine impedimento signi limitãtis: q2 signũ vl'e vel particulare eiusdẽ generis: limitat ad supponẽ psonalẽ: vt aliqs hõ ẽ spẽs: vl' nullũ aĩal est gen⁹: tã li hõ q3 li aĩal stat psonaliter propter limitationẽ signi. Ex quo seqtur ꝙ subalterna illi⁹: homo est species: nõ est illa: oĩs homo est species. nec particularis est illa: aliquis homo est species: sed illa: aliqđ homo est spẽs. nec singularis ei⁹ ẽ aliqua istarũ: iste homo est species: ista hõ est spẽs: sed ista: hoc hõ est spẽs. Itẽ ꝯtradictoriũ illius homo est spẽs: nõ est illud nihil qđ est hõ est spẽs: aut nullus hõ est species: q2 tũc duo ꝯtradictoria forẽt sil' vera: sed illud nullũ hõ est spẽs: nec subcõtrariũ eius est: aliqs hõ nõ est spẽs: seu aliqd qđ est hõ nõ est spẽs: sed istud: aliquod hõ nõ est spẽs. Ratio aũt quare alique istarũ situant̃ in figura: ⁊ alique nõ: est quia in aliquib⁹ seruat̃ eadẽ suppositio: ⁊ in aliquib⁹ nõ. vnde oẽs ppõnes existentes in figura debẽt habere ꝯsimilem generalẽ suppõnẽ. ¶ Et si dicit̃ q2 suppositio material' semp reqrit signa neutri generis: dicit̃ ꝙ ideo q2 oĩs termin⁹ mãlit̃ supponens est neutri generis ⁊ indeclinabile nomẽ ẜm grãmaticos. Ex vltima ⁊ penultima regulis sequitur ꝙ ista nõ est bona ꝯuersio: hõ est spẽs: spẽs est hõ: q2 li hõ in pma supponit materialiter: ⁊ in secũda personaliter. sed sic cõuertitur simpliciter: species ẽ li homo. nec ista est bona conuersio per accidens nullum nomen est homo: ergo homo non est nomẽ: sed sequit̃ igit̃ aliquid quod est hõmo non est nomen.

Materialis suppositio plures continet diuisiones. Quaꝝ pma est ista Suppositionũ mãliũ: alia discreta: alia cõis. Suppositio materialis discreta ẽ acceptio termini materialiter supponẽtis cũ pnoie demonstratiuo: vt ħ hõ est spẽs: iste termin⁹ aĩal ẽ gen⁹. Suppõ mãlis cõis est acceptio termini mãlit̃ supponẽtis sine pnoie demõstratiuo vt hõ est noĩatiui casus: petr⁹ ẽ nomẽ ppriũ: vñ li petr⁹ psonal'r sũptũ ẽ t̃mi⁹ discret⁹ ⁊ nomẽ ppriũ: s3 mãlit̃ ẽ t̃min⁹ cõis pdicabil' de plurib⁹: videlicet de isto termino petrus in mente ⁊ de isto in scripto: ⁊ de isto ĩ voce. Similiter dicẽdo: tu ẽ pnomẽ demõstratiuũ: subiectu3 hui⁹ nõ ẽ pnomẽ: s3 nomẽ ĩdeclinabiliter sumptũ hñs sil'r plura supposita. ¶ Scđa diuisio ẽ ista: Suppõnũ mãliũ cõium: alia determinata alia ꝯfusa. Suppõ mãlis determinata ẽ acceptio termini mãliter supponẽtis: sub quo ꝯtingit descẽdere ad oĩa eius supposita disiũctiue: vt hõ ẽ termin⁹ cõis: ⁊ isti sunt oẽs termini hõ: ergo ħ homo ẽ terminus cõis: vel hoc hõ ẽ termin⁹ cõmunis: ⁊ sic de singulis. ¶ Ex quo seqtur ꝙ ista propositio ẽ vera: homo nõ ẽ nominatiui casus: sicut ista homo ẽ nominatiui casus: quia sunt due indiffinite subcõtrarie iu quarum prima verificatur subiectum pro isto termino homo qui est datiui vel accusatiui casus: vel materialiter sũpto: ⁊ in alia pro simili qui est nominatiui casus. Et ita conceditur ꝙ amo est verbũ: ⁊ ꝙ amo non est verbum: legens est participiũ ⁊ legens non est participiu3: tu est pnomen demonstratiuum: ⁊ tu non est pnomen demonstratiuũ: nec sunt iste cõtradictorie sed subcontradictorie: ideo nõ cõcedo ꝙ amo est verbum ⁊ nullũ amo ẽ verbum: tu est pronomen ⁊ nullũ tu ẽ pnomẽ quia contradictorie. ¶ Suppositio materialis confusa est acceptio termini materialiter cõmuniter supponentis sub quo nõ contingit descendere ad omnia sua supposita disiunctiue: vt tñ homo est nomen: ⁊ isti sũt omnes termini homo: ergo tñ homo est nomen: vel hoc homo est nomen: vel sic de singulis: in casu antecedens ẽ verum ⁊ consequẽs est falsum. ¶ Tertia diuisio ẽ ista. ¶ Suppositionum materialiũ confusarum: quedam est cõfusa tñ: ⁊ quedam cõfusa distributiua. ¶ Quarta diuisio ẽ ista: suppõnũ mãliũ ꝯfusaꝝ tñ: qdã ẽ mobilis: qdã ĩmobilis. ¶ Suppositio mãlis ꝯfusa tñ mobilis est accceptio termini mãliter supponẽtis: sub quo ꝯtingit descẽdere ad oĩa sua supposita disiũctim: vt tñ hõ ẽ nomẽ: ⁊ hec sunt oĩa li hõ: ğ tñ hoc hõ vel hoc hõ: ⁊ sic de singulis est nomen.

Suppō materialis ꝯfusa tm̄ imobilis est acceptio termini māliter cōiter supponentis sub quo nō cōtingit descēdere: sed si cōtigerit descēdere: descēderet disiūcti vt necēio homo est spēs li hō stat ꝯfuse tm̄ imobiliter q2 nō licet descēdere. vnde nō seqtur necēio hō est spēs. ⁊ isti sūt oēs termini hō: ergo necēio: h̄ hō vel h̄ hō: ⁊ sic de singulis est spēs. añs. n. est vez ⁊ ꝯsequēs falsuz tm̄ si ꝯtigeret descēdere descēderet mō dicto. Quita diuō ista: Suppōnuz materialiū distributiuaꝝ quedā est mobilis ⁊ quedā imobilis. Suppositio materialis distributiua mobilis est acceptio termini materialit̄ supponētis sub quo contingit descēdere ad oīa sua supposita copulatiue: vt om̄e hō est t̄minus ⁊ isti sūt oēs termini homo: ergo h̄ homo est terminus: ⁊ hoc homo est terminns: ⁊ sic de singulis.

Suppositio mālis distributiua immobilis est acceptio t̄ini materialr̄ cōiter supponētis sub q̄ nō ꝯtingit descēdere: sed si ꝯtingeret: descēderet copulatiue vt necessario omne hō est spēs: li hō stat materialiter distributiue imobilr̄: q2 nō lz descēdere cū nō seq̄t necessario oē hō spēs: ⁊ isti sūt oēs termini hō: ergo necessario h̄ hō est spēs ⁊ necēio h̄ hō est spēs: ⁊ sic de singulis. añs enī est vez ⁊ ꝯñs falsum. Uerūtm̄ si ꝯtingeret descēdere descēderet illo mō. Propter p̄dicta est notādū q̄ ista ꝯiūctio ⁊: aliqñ tenet copulatī: ⁊ aliqñ copulatiue. copulatī tenet: qñ copulat termīos vt soꝛ. ⁊ plato currūt. tenet copulatiue qñ ꝯiūgit ꝑpōes: vt soꝛ. currit ⁊ plato mouet. Consilr̄ nota disiūctiōis aliqñ tenet disiūcti: aliqñ disiūctiue. tenet disiūcti qñ disiūgit t̄mīos vt soꝛ. vel plato currit. ⁊ tenet disiūctiue: qñ disiūgit ꝓpōes: vt de⁹ ē vl̄ hō ē asinus

Consequēter sequit̄ diuisiōes ponet̄ suppōnis ꝑsonalis matiaz ꝯcernēs Quaꝝ p̄ma est ista. Suppōnuz personalium alia discreta: alia cōis. Suppō ꝑsonalis discreta est acceptio termini singularis vel cōis cū ꝓnoīe demōstratiuo singularis numeri ꝑsonaliter supponētis: vt soꝛ. currit: ille hō disputat. Ex ista diffinitiōe sequit̄ ista regula: q̄ ois t̄minus discretus vel communis cum pronomie demonstratiuo singularis numeri ex̄ns ꝑs propositionis: discete supponit: siue precesserit signum distributiuum siue non. vnde ita stat discrete li tu in ista: nullus asin⁹ es tu sicut in ista: tu es homo. Suppositio ꝑsonalis communis est acceptio termini communis personaliter supponētis sine ꝓnoīe demōstratiuo singularis nūeri vt homo currit. Secūda diuisio est ista Suppositionū ꝑsonaliū cōmuniū: quedā ē determinata: ⁊ quedā ꝯfusa Suppositio ꝑsonalis determiata est acceptio termini ꝑsonaliter supponētis sub quo ꝯtingit descēdere ad oīa eius singularia disiūctiue: vt homo currit: ⁊ isti sunt oēs hoīes. ergo iste homo currit. vel iste homo currit ⁊ sic de singulis. Juxta quā suppositionē sit hec Prima regula Cuiuslibz particularis vel indefinite subiectū supponit determinate: tam affirmatiue q̄z negatiue. tam in suppositione materiali q̄z personali.

Secunda Regula est ista: Omnis terminus communis quem nullum signum precedit: nisi signuz particulare: supponit determinate. vnde huius propositiōis homo est animal tam subiectum q̄z predicatum supponit determinate: ⁊ si alicui istorum adderetur signum particulare: non propter hoc impediret̄ suppositio ista.

Suppositio ꝯfusa est acceptio termini ꝯmunis personaliter supponētis sub quo non ꝯtingit descendere disiunctiue: vt tm̄ homo est risibilis. li homo stat confuse: et non debet disiunctiue descēdi: vt patebit Tertia diuisio est ista: Suppositionū ꝑsonalium coufusarum: quedā est confusa tantum: ⁊ quedam confusa distributiua. Quarta diuisio est ista. Suppositionū ꝑsonaliū confusarū tm̄: quedā est mobilis ⁊ quedam immobilis. Suppositio personalis confusa tantum mobilis est acceptio termini personaliter supponētis sub quo cōtingit descēdere ad omnia sua supposita disiuncti: vt omnis homo est animal: et hec sunt omnia animalia. ergo omnis hō est hoc aīal: vel hoc animal. ⁊ sic de singul̄ Juxta quam suppositionē sit hec p̄ma

regula. Cuiuslibet vl'is affirmatiue p̄dica
tū si fuerit termin⁹ cōis: deducto oī impe
dimēto stat ꝯfuse tm̄ mobiliter: vt oīs hō
est aīal: li aīal stat ꝯfuse tm̄. Mobilit' dico
si fuerit termin⁹ cōis: q: si foret termin⁹ di
scretus staret discrete. Dico ēt sine ipedi
mēto ad excludēdū aliā figurā vñ dicēdo
oīs hō oē aīal est. li aīal est p̄dicatū vl'is af
firmatiue ⁊ termin⁹ cōis ⁊ tm̄ nō stat ꝯfuse
tm̄ sed distributiē: vt patebit. C Scd̄a re
gula Cuiuslibet exclusiue p̄mi ordinis cu
ius nota exclusiōis non negat' subiectū si
fuerit termin⁹ cōis deducto oī alio ipedi
mento stat ꝯfuse tm̄ mobil'r: vt tm̄ hō cur-
rit: tm̄ hō non currit: vtrobiqȝ supponit li
hō ꝯfuse tm̄ mobiliter. C Suppō p̄sonal'
ꝯfusa tm̄ imobil' est acceptio termini: cōis
p̄sonaliter cōiter supponētis sub quo non
ꝯtigit descēdere. sȝ si ꝯtingeret descēdere
descēderet' disiuncti: vt nec̄io hō est aīal.
supponit li hō isto mō: q: cū nullo debito
medio seqtur: ḡ nec̄io ille hō vel illa hō ⁊
sic de singulis est aīal q: añs est ver' ⁊ ꝯñs
falsum: tñ si ꝯtigeret descēdere descēdere
tur illo mō. Huic suppōni ānectunt' regu
le C p̄ma est ista Cuiuslibet ꝯditiōalis af
firmatiue de terminis cōibus d̄ducto im
pedimēto alteri⁹ signi: qlibet illo' suppo-
nit ꝯfuse tm̄ imobiliter: vt si hō est: aīal est
tam li hō q̄ȝ li aīal stat ꝯfuse tm̄ imobiliter
C Scd̄a r'la cuiuslibȝ reduplicatiue affir
matiue p̄dicatū si fuerit capax ꝯfusiōis ⁊
nō habuerit aliūde ipedimentū stat ꝯfuse
tm̄ imobiliter: vt sor. inquātū hō est aīal:
li aīal stat illo mō. C Tertia r'la Cuiuslibȝ
modalis in sensu cōposito h̄ntis terminū
cōeȝ nō distributū suppōit iste termin⁹ cō
fuse tm̄ imobilit': vt necessario hō est aīal
Impossibile est hoieȝ nō esse: q: nō lȝ de-
scendere vt pȝ. C Quinta diuisio est ista.
C Suppōnū p̄sonaliū distributiua' qdā
est mobilis ⁊ qdaȝ imobil'. C Suppositio
p̄sonalis distributiua mobilis est acceptio
termini p̄sonal'r supponētis sub q̄ ꝯtingit
descēdere ad oīa sua supposita copulatiue
vt oīs hō currit: ⁊ isti sūt oēs hoies: ergo
iste hō currit ⁊ ista hō currit ⁊ sic de singu
lis: q: cōcludit' q li hō stat cōfuse distribu
tiue mobilit'. Isti' suppōi sunt annexe iste
regule. C p̄ma ē ista: cuiuslibet ꝓpositōis
vl'is affirmatiue subiectū stat cōfuse distri
butiue mobiliter: vt oīs hō currit: qlibet
hō disputat: quodlibet aīal mouet': tam li
homo q̄ȝ li aīal stat distributiue mobilit'.
C Scd̄a regula. Cuiuslibȝ vl'is negatiue
de cōsueto mō loquēdi tā sub'm q̄ȝ p̄dica-
tū: si fuerit termin⁹ cōis nō ipedit⁹ suppo-
nit ꝯfuse distributiue mobilit': vt nullus
hō est asinus: tam li hō q̄ȝ li asinus stat cō-
fuse distributiue mobiliter. Dico de ꝯsue-
to mō loquēdi: q: huiusmōi vl'is negatiē
Oīs hō aīal nō est nō stat li aīal q est p̄di-
catū distributiue: sed ꝯfuse tm̄. C Tertia
regula. Cuiuslibȝ p̄ticularis vel idefinite
aut singularis negatiue de ꝯsueto mō lo-
quēdi p̄dicatū si fuerit termin⁹ cōis dedu
cto ipedimēto alteri⁹ signi stat ꝯfuse d̄stri-
butiue mobiliter: vt aliqs hō nō est asin⁹
aīal nō est lapis: sor. non est capra. In his
oībus p̄dicata stāt ꝯfuse distributiue mo-
biliter. Adueniēte tñ ipedimēto alterius
signi non sic starēt. Vñ dicēdo sor. nō est
oīs hō non supponit li hō ꝯfuse distributi
ue: sed determinate vt ondet'. C Quarta
regula. Cuiuslibet exclusiue affirmatiue
p̄mi ordinis p̄dicatū si fuerit termin⁹ cōis
deducto ipedimēto alteri⁹ signi suppont:
ꝯfuse distributiuem obiliter: vt tm̄ aīal ē
hō: li hō supponit illo mō. C Suppō p̄so-
nalis distributiua imobilis ē acceptio ter
mini cōit': p̄sonaliter supponētis: sub quo
nō ꝯtingit descēdere: sed si ꝯtigeret: descē
deret' copolatiue: vt necessario: oīs hō ē
aīal: li hō sic supponit: qm̄ nō seqtur cum
debito medio. ḡ necessario ille hō est aīal.
⁊ sic de singulis: q: añs ē ver' et ꝯñs ē fal
sum. C Iuxta suppositioneȝ istā sit p̄ma
hec regula. Cuiuslibȝ ꝯditiōalis de termi
no distributo supponit t'min⁹ cōfuse distri
butiue imobiliter in ordine ad totaȝ ꝯdi-
tionalē: vt si oē aīal currit: oīs homo cur-
rit: tā li hō q̄ȝ li aīal stat distributiue imo-
biliter q: nō lȝ descēdere. ⁊ hoc in ordine
ad totā ꝯditionalē. C Scd̄a regula Cuiusl
libȝ exceptiue ꝓprie tā affirmatiue q̄ȝ ne-
gatiue illō a q̄ fit exceptio stat ꝯfuse distri

butiue: mobiliter: vt oīs hō p̄ter sor. currit. Nullū aīal p̄ter hoīez est rōnale: tam li hō q̄z li aīal stat distributiue imobiliter q: nō licet descendere. ❡ Tertia regula: Cuiuslibz modalis i sensu cōposito hn̄tis terminū distributū supponit termin⁹ ille cōfuse distributiue imobiliter: vt necessario oīs hō est aīal: oēz hominē esse aīal est scitū a me: q: nō licet descēdere: vexētū si aliqñ possit descēdi: hoc erit gr̄a materie q: forte oppositū ꝯn̄tis repugnabit an̄ti.

Tertia rta

PRo maiori euidentia dictoꝝ ponēde sunt aliq̄ regule terminoꝝ vz cōfundendi hn̄tiū quaꝝ ꝑma est ista: Omne signū vl'e affirmatiuū terminuz sequentē se imediate ꝯfundit ꝯfuse distributiue mobilit: ⁊ mediate sequentē si fuerit termin⁹ capax sue ꝯfusiōis cōfundit ꝯfuse tm̄: silr deducto ipedimēto alterius signi vt oīs hō est aīal: aut oīs hō aīal non est: vtrobiq̄z supponit li hō distributiue: et li aīal ꝯfuse tm̄ Et notāter dr̄ si fuerit capax ꝯfusionis: ꝑmo ꝓpt terminos singulares q nō p̄nt coītrr supponere. Scd̄o ꝓpter tales ꝓpōnes: vidēs oēz hominē est aīal. asinus cuiuslibz hoīs currit: nec li aīal nec li currēs ꝯfundit: q: nō gradit virtus signi vsq̄z ad ꝑdicatū ex quo est pars subiecti. ❡ Dicit scd̄o deducto ipedimēto alteri⁹ signi q: in ista ꝓpositiōe nō oīs hō est aīal non supponit li homo distributiue sed determinate ꝑ vnā regulā ꝑtinentē ad hac materiā: vz qcqd mobilitat immobilitatū immobilitat mobilitatū: idest quolibet signum habēs vim distribuendi aliquē terminū si ipsuz repperit nō destributū facit ipsum stare distributiue: ⁊ si ipsū repperit distributū facit eum stare non distributiue. i. determinate vel confuse tm̄. Exemplum: primi subiectū huius: homo currit stat non distributiue iō adueniente signo vniuersali stabit distributiue: dicendo oīs homo currit. Et q: iaz stat distributiue iō adueniēte alio signo ꝯgrue stabit non distributiue vz nō oīs hō currit. ❡ Itē notādū q̄ si duo signa affirmatiua cadūt sup eūdē terminū faciūt illū stare determinate: vt tu differs ab oī hoīe. Et si vnū fuerit affirmatiuū: ⁊ reliquū negatiuū iterū faciunt ipsuz stare determinate: vt tu non differs ab hoīe: nō q̄libz hō currit etiā si ambo sunt negatiua ⁊ imediate cadāt sup eūdem faciunt illum stare determinate: vt non nullus hō currit. Si aūt mediate cadant ita q̄ mediet terminus distributus faciūt illum stare ꝯfuse tm̄: nullus hō non currit: pz q̄ li currēs stat cōfuse tm̄: q: illa ꝓpō equalet isti q̄libz hō currit vbi li currēs stat ꝯfuse tm̄. Silr dicēdo: nō aliq̄s hō nō est aīal: Supponit li aīal ꝯfuse tm̄: vt pz ꝑ suā equalentez: q̄libz hō est aīal vbi li aīal stat cōfuse tm̄. ❡ Secūda regula est ista: Omnia signa negatiua nō ipedita cōfundunt ꝯfuse distributiue mobiliter tam terminū seqnentē mediate q̄z imediate dummodo fuerit capax sue cōfusionis. vbi gr̄a non homo currit: nullus homo disputat: tā subiectū q̄z ꝑdicatū stat ꝯfuse distributiue mobilr. Sed in ista asin⁹ nullius hoīs est aīal: li aīal nō stat distributiue q: nō capit ꝯfusionē a signo: ꝓpter limitationē factam a subiecto cuius est ps. ❡ Tertia regula est ista: Oīs cōparatiu⁹ gradus ⁊ suplatiu⁹: vt ita sicut ⁊ q̄z differt aliud: ⁊ non idem ⁊ illa verba careo ⁊ idigeo ꝯfundūt distributiue mobilr terminū sequentē immediate capacē istius ꝯfusionis: ⁊ oī alio ipedimēto d̄ducto vt tu es fortior hoīe: tu es fortissim⁹ hoīm: tu es ita fortis sicut aliq̄s hō: tu dr̄s ab hoīe: tu es aliud ab hoīe vel nō idē hoī: ego careo vel indigeo pecunia: in oīb⁹ istis stat distributiue mobilr termin⁹ seq̄ns signa noīata. ❡ Sed notandū est q̄ cōpatiu⁹ gradus ꝯfundit ꝯfuse distributiue mobilr terminū a se rectū ex nā cōpatiōis. Ablatiuū aūt rectū ex natura excessus ꝯfundit ꝯfuse tm̄: vt ego suz maior te longitudine vnius brachij: supponit li lōgitudine ꝯfuse tm̄. Item nullus horum terminorū confundit distributiue nisi terminū a se rectū a parte post: vnde dicendo: homine est fortior equus: vel ab hoīe differt asinus: nō supponit li equus nec li asinus distributiue sed solū determinate. ❡ Quarta regula. Dictio exclusiua ꝯfundit ꝯfuse tm̄ mobiliter terminū cōez

ĩmediate sequentẽ se ⁊ mediate sequẽtem
cõfuse distributiue mobiliter: vt tm̃ hõ est
aĩal: li hõ supponit ꝯfuse tm̃ mobiliter: ⁊ li
aĩal distributiue similr̃. ¶ Quinta regula:
Dictio exceptiua ꝯfundit suũ casuale: si ẽ
termin⁹ cõis ꝯfuse tm̃ mobiliter: vt nullus
aĩal preter hominẽ currit. Omne aĩal pter
hominẽ currit. li hominẽ stat ꝯfuse tm̃ mo
biliter. ¶ Sexta regula Dictio reduplica
tiua suũ casuale ꝯfundit ꝯfuse tm̃ mobilir̃
⁊ predicatũ cõfuse tm̃ ĩmobiliter: vt sor. in
quantũ hõ est aĩal. li hõ stat cõfuse tm̃ mo-
biliter: ⁊ li aĩal ĩmobiliter: q: sub primo cõ
tingit disiunctim descẽdere: ⁊ nõ sub secũ-
do. ¶ Septima regula: Termini concer-
nentes actũ mẽtis: vt scire: credere: dubi-
tare: ⁊ hmõi ꝯfundũt confuse tm̃ mobilir̃.
Exẽplũ: Ego scio aliquã ꝑpõnẽ. li ꝑpõnẽ
ꝯfundit ꝯfuse tm̃ mobiliter: q: bene sequir̃
Ego scio aliquã ꝑpositionẽ: ⁊ ille sunt oẽs
propositiones: ergo scio illam vel illam: vr̃
sic de singulis. ¶ Octaua regula: Omnia
aduerbia numeralia: vt bis: ter: quater: ⁊
huiusmodi ꝯfundũt ꝯfuse tm̃ mobilir̃ ter-
minũ sequentẽ se: vt bis comedi panẽ: ter
potasti vinũ: supponit li panẽ ⁊ li vinũ con
fuse tm̃ mobiliter. Nam sicut illa vice ⁊ il-
la vice cũ interruptione tpis comedi panẽ
ita illũ vel illũ panẽ. ¶ Nona regula: Ter
mini modales nominaliter ⁊ aduerbialir̃
sumpti in sensu cõposito ꝯfundũt ꝯfuse tm̃
ĩmobiliter oẽs terminos cões nõ distribu
tos vel sequanr̃ vel precedant: vt necessa-
rio hõ est aĩal: ⁊ hominẽ eẽ aĩal est necessa
riũ. ¶ Decima regula: Ista verba incipit
⁊ desinit ꝯfundũt terminũ sequentẽ cõmu
nẽ nõ distributũ confuse tm̃ ~~mobiliter~~: ⁊ li
ĩmediate in eis inclusũ mobiliter: vt tu in-
cipis vel desinis scire aliquã propositionẽ
li propositionẽ stat ꝯfuse tm̃ ĩmobiliter: q:
nõ licet descẽdere: ⁊ li propositionẽ in ista:
ĩmediate ante hoc sciuisti aliquã ꝑpõnem:
stat ꝯfuse tm̃ mobiliter. sed hec clare intel
ligenr̃ viso tractatu de ꝓbationibus termi
norum. ¶ Undecima regula Ista v̇ba: ꝓmit
to: debeo: obligor: ꝯfundũt ꝯfuse tm̃ ĩmo-
biliter: vt ꝓmitto tibi denariũ: li denarium
stat ĩmobiliter: quia non licet descendere.

¶ Duodecima regula est ista: nota condi
tionis ⁊ rationis omnes suos terminos cõ
munes non distributos confundunt con-
fuse tm̃ ĩmobiliter: ⁊ hoc in ordine ad hy-
poteticam: vt si homo est: animal ẽ: homo
currit: ergo animal currit. ¶ Notandum
primo: ꝙ licet nullus terminus distributi-
uus habeat vim supra terminũ preceden-
tem: tamẽ bene habet vim supra illum ter
minus ~~ꝯfusiue~~ confuse tm̃: nõ tamen qui-
libet: sed solum ille qui indifferenter ante
⁊ post se determinat compositionem ver-
balẽ. vnde illi termini omnis: nullus: ⁊ hu
iusmodi non confundunt aliquem termi-
num precedentem: quia in qualibet ista-
rum: aliquis homo omne animal est: aliqs
homo nullus animal est. supponit li homo
determinate. Similiter nec ista verba: in-
cipit vel desinit: vel promitto: quia dicen-
do homo incipit eẽ: aut ~~promitto~~ denariũ
tam li homo ꝗ li denariũ stat determina-
te. Sed dicẽdo: hominẽ eẽ animal est scitũ
a me: aut hominẽ nõ eẽ est impossibile: vr̃
hõ est aĩal necessario: supponũt oẽs illi ter
mini cões ꝯfuse tm̃: licet precedãt. ⁊ hoc ideo
quia illi termini facientes sensum compo-
sitũ vel diuisum ita determinãt cõpositio-
nẽ ante se sicut post se. ⁊ ita ꝯsequẽter dica
tur de nota rationis ⁊ conditionis ꝙ ꝯfun
dunt ante se. ¶ Secundo notandũ: ꝙ ter-
minus habẽs solũ vim cõfundendi cõfuse
tm̃ non impedit distributionẽ termini: licet
interdũ impediat eius descensum. Verbi
grã: dicẽdo oĩs homo est animal: li homo
stat distributiue. ⁊ ita stat dicendo: necessa
rio oĩs hõ est aĩal. sed est differẽtia: quia ĩ
prima stat mobiliter: ⁊ in secũda ĩmobilir̃
propter aduentum termini modalis. Dico
igir̃ ꝙ oẽs termini habẽtes solã vim ꝯfun
dendi terminũ ĩmobiliter impediũt descẽ
sum: ⁊ ita ĩmobilitant. Sed alij habentes
solam vim confundendi confuse tm̃ mobi
liter non impediunt descensum: ⁊ ita non
ĩmobilitãt. vnde sequitur: Scio omnẽ pro
positionẽ: ⁊ iste sunt omnes propositiones
ergo scio istam ⁊ scio istã: ⁊ sic de singulis.
¶ Tertio est notãdũ: ꝙ si duo signa distri
butiua cadũt super aliquẽ terminũ: quorum

nō quodlʒ p̄ se sumptū caderet distributi ne sup eundē terminū nullū illoꝝ īpedit reliquū. vbi gr̄a: Oīs hō ãīal ē: li aīal stat distributiue: nō obstāte ꝙ p̄cedāt duo signa distributiua: q: p̄mū p̄ se sumptū nō distribueret li aīal sed faceret ipsum stare cōfuse tm̄. Silr̄ oīs hō ãīal nō est: ⁊ ita dicēdo: a sorte dīt oīs hō: supponit li hō distributiue: ñ obstāte ꝙ p̄cedāt duo signa q: p̄mū sumptū sine sc̄do nō distribueret li hō dn̄do a sorte dīt hō q: li dīt distribuit nisi terminū rectū a pte post: vt dictū ē ¶ Cū dō ꝯsili dico: ī ista tu es fortioꝛ q̄ʒ hō ꝙ li hō stat distributiue nec p̄mū signū impedit q: p̄ se sumptū nō distribuit aliquē rectū: vt declaratū ē sup̄. Sed dicēdo nullus hō ñ ē aīal: tu dīs ab oī hoīe: vel tu es albioꝛ oī albo. īpedit distributio termini vltimi: q: p̄cedūt duo signa: quoꝝ quodlʒ sine altero distribueret t̄minū illū q̄re ⁊c̄.

De suppōne relatiuoꝝ seq̄tur ptractare: vbi q̄dā diuisiōes sunt p̄mittēde. ¶ Prima est illa. Relatiuoꝝ q̄dā sunt relatiua substātie: vt q q̄ qd: ⁊ q̄dā accn̄tis vt talis: q̄lis: tātus: quātus ⁊ similia. ¶ Sc̄da diuisio est ista. Relatiuorū subē q̄dā idētitatis: vt q: iste: ille: hic ⁊ his ⁊ q̄dā diuersitatis: vt alius alter reliqu⁹ ⁊ huiusmodi. ¶ Tertia diuisio est ista: Relatiuoꝝ idētitatis q̄daʒ sunt reciproca: vt sui: meus: tuus: suus: quedā nō reciproca: vt ille: ipse. ¶ Quarta diuisio est ista relatiuoꝝ reciprocoꝝ q̄daʒ sunt possessiua: vt tuus suus: ⁊ quedam non possessiua: vt se. ¶ Quīta diuisio est ista. Relatiuoꝝ accn̄tis quoddā ē idētitatis: vt talis ⁊ tātus: ⁊ q̄dam diuersitatis: vt aliusmōi. ¶ His diuisiōibus p̄missis sit hec p̄ma regula. Relatiuū diuersitatis substantie ⁊ relatiuuʒ possessiōis nō supponūt p̄ illo p̄ quo suuʒ an̄s. Exemplū p̄mi duoꝝ ꝯtradictorioꝝ vnū est verū ⁊ reliquū est falsum. pʒ ꝙ p̄ alio suppōit li vnū: ⁊ p̄ alio li reliquū. Exēplū sc̄di aliq̄s hō currit: ⁊ suus asinus iacʒ supponit an̄s p̄ hoīe ⁊ relatiuū pro asino. ¶ Sc̄da regula est ista. Relatiuū idētitatis nō possessiuū sp̄ supponit p̄ eo pro quo suum an̄s in ꝯpatiōe tm̄ ad alteꝝ extremorū. Exemplū de relatiuo idētitatis nō reciproco: vt aliq̄s hō currit: ⁊ ille disputat: suppōit li ille nō absolute p̄ aliq̄ hoīe sʒ p̄ aliquo hoīe currēte: ideo nō significat secūda ps absolute ꝙ aliq̄s homo disputat. sed aliquis homo currēs disputat. ¶ Similiter hui⁹ copulatiue aliq̄s hō est latro ⁊ tu es ille nō significat sc̄da ps p̄cise ꝙ tu es aliq̄s hō: q: tūc illa copulatiua eēt va. s. ꝙ tu es aliq̄s hō q ē latro. Ex quo sequit̄ ꝙ hec ē falsa: aliq̄s ē aīal: ⁊ asin⁹ est illud: q: sc̄da ps significat affirmatiue ꝙ asinus est aīal qd est aliq̄s hō: ⁊ p̄ idē hec est falsa aliq̄s hō est soꝛ. ⁊ plato ē ille. sʒ hec ē vera aliq̄s hō est soꝛ. ⁊ plato nō est ille: q: plato aliq̄s hō: q est soꝛ. nō ē. ⁊ illa est vera: aliq̄s hō nō est soꝛ. ⁊ plato nō est ille: q: plato cicero nō est. ⁊ cicero ē aliq̄s hō q nō est soꝛ. ¶ Itē ꝯcedit̄ ꝙ aliq̄s hō ñ ē soꝛ. ⁊ plato ē ille: q: plato ē aliq̄s hō q nō est soꝛ. q̄m plato ē ipsemet q nō est soꝛ. Exemplū de relatiuo idētitatis reciproco: vt oīs hō videt se supponit li se p̄ oī hoīe nō absolute: sic intelligēdo oīs hō videt oēʒ hoīeʒ sed referēdo singula singulis vt ille hō videt se: ⁊ ille hō videt se ⁊ sic de singul̄. ¶ Silr̄ dicit̄ de illa oīs homo hn̄s filiū diligit illū. ¶ Tertia regula ē ista. Relatiū idētitatis accn̄tis sp̄ suppōit p̄ sili vel eq̄li illi p̄ quo suppōit suū an̄s: vbi gr̄a soꝛ. est albus ⁊ tal̄ est pla. vel soꝛ. est albus q̄lis est pla. supponit relatiuū nō p̄ soꝛ. sed p̄ sili soꝛ. Silr̄ illa soꝛ. est bicubitus ⁊ tātus est plato suppōit relatiuū p̄ eq̄li soꝛ. ¶ Quarta reḡla ē ista relatiuū diuersitatis accidētis sp̄ suppōit p̄ dissimili illi p̄ quo suppōit suū an̄s: vt cignus est alb⁹ ⁊ aliusmodi ē coruus. ¶ Ex quibus duabus regulis sequit̄ Quinta: vʒ ꝙ relatiua accn̄tiū tam idētitatis q̄ʒ diuersitatis suppōit pro alio a supposito sui an̄tis. pʒ regula ex exemplis.

Ex quo patuit p̄ q̄bus relatiua supponūt: restat ōn̄dere eorūdem modos supponēdi. Sit g̃ hec p̄ma regula. Relatiuū diuersitatis substantie nō semp suppōit eodeʒ mō sicut suū an̄s: sed s̄m exigentiam sui signi vel situs. Unde aliq̄n supponit eodem modo: vt vnus hō

currit ⁊ alius disputat. Oĩs ꝓpõ vera est
necessaria ⁊ omnis alia est ĩpossibilis. In
prima aña ⁊ relatiuũ supponũt determi-
nate: ⁊ ĩ scḋa cõfuse distributiue. Aliqñ aña
supponit magis ꝯfuse q̃ȝ suum relatiuũ vt
oĩs ꝯdictiõalis vera ẽ necessaria ⁊ alia im
possibilis: suppõit aña distributiue ⁊ relm
determinate. Aliqñ ecõuerso relm diuer-
sitatis substãtie suppõit cõfusi⁹ q̃ȝ suũ aña
vt aliqs hõ est niger ⁊ nullus alius ẽ alb⁹
aña suppõit determinate relm distributi-
ue. Silr aliqs hõ legit ⁊ tm̃ ali⁹ disputat re
latiuũ suppõit ꝯfuse tm̃ ⁊ aña determinate
¶ Scḋa regula ẽ ista: Omne relatm̃ idẽti
tatis substãtie ĩ eadẽ cathegorica sui añtis
sempꝫ suppõit eodẽ mõ sicut suũ aña: ꝓbat
ĩductiue vt oĩs hõ q currit mouet: relatm̃
suppõit ꝯfuse distributiue: ⁊ in ista oĩs hõ
est aĩal: qḋ est rõnale suppõit ꝯfuse tm̃: et
in ista hõ q disputat legit suppõit determi
nate: ⁊ in ista sor. q currit nõ sedet suppõit
relatm̃ discrete. Idem est iudiciũ de reci-
procis tam possessiuis q̃ȝ nõ possessiuis: vt
oĩs hõ videt se: li se stat ꝯfuse distributiue
Et in ista aliqs hõ diligit filiũ suũ: li suum
stat determinate: ⁊ in ista pr̃ sor. vocauit
illũ li illũ stat discrete. ¶ Ex ista rla sequi
tur ꝑma ꝯclusio ꝙ aliqua ẽ ꝓpõ vlis affir-
matiua hñs ꝑcise vnũ signuȝ cuius ꝑdica
tum stat ꝯfuse distributiue vt qlibet hõ est
ipsemet. ¶ Scḋa ꝯclusio est ista. Signum
vle affirmatiuũ ita habet vim distribuẽdi
a ꝑte ꝑdicati sicut a ꝑte subiecti. ¶ Ter-
tia ꝯclusio aliqd duo sunt termini cões se-
quẽtes signũ vle affimatiũ nõ impeditum
ꝑ aliud signũ quoꝝ remotiorẽ distribuit:
⁊ nõ ꝓpinquiorẽ. pȝ vt oĩs hõ est videns
se vbi li se stat ꝯfuse distributiue: ⁊ li vidẽs
cõfuse tm̃. Et si ꝯtra istas cõclusiões addu
cant regule ꝑcedentis capli dicat ꝙ ille re
gule: intelligunt extra materiã relatiuoꝝ
¶ Contra istã regulã arguit: qm̃ dato ꝙ
li se distribuat in dicta ꝓpõne seqtur istaȝ
cõsequentiã fore bonã: Oĩs homo videt
se: ergo oĩs hõ videt hominẽ. ¶ Dicit ꝙ
stat distributiue nõ absolute: sed referẽdo
singula singulis: vȝ iste hõ videt se et ille
homo videt se: ⁊ sic de singulis. Ex quo in
fero istã ꝯñam nõ valere: tm̃ sor. videt se:
ergo oẽ vidẽs se est sor. q: li se in ꝑma sup-
ponit discrete: ⁊ in scḋa distributiue: sed
bene sequit: ergo omne videns sor. est sor.
¶ Tertia regula est ista. Omne relatiuũ
idẽptitatis substãtie ypothetice: relatũ ad
suũ aña supponẽs ꝯfuse tm̃: non supponit
eodẽ modo: sed determinate habendo re-
spectũ ad totã cõpositionẽ sui añtis: vt oĩs
homo est aĩal: ⁊ istud est rõnale relatiuuȝ
stat determinate: ⁊ ideo scḋa ps est falsa.
⁊ significat assertiue ꝙ aĩal qḋ est oĩs hõ
est rõnale: qḋ est falsum: q: nullũ est aĩal
qḋ est oĩs hõ. Silr ista est falsa. Ego indi-
geo oculo ad videndum: ⁊ illo indigeo q:
nullo oculo indigeo ad videndũ. ¶ Ubi
est aduertendũ ꝙ li indigeo cũ suo gerun
dio ꝯfundit ꝯfuse tm̃: ⁊ sine illo cõfundit
ꝯfuse distributiue. ¶ Quarta regula est
ista. Omne relatiuũ idẽtitatis substantie
ypothetice relatũ ad suũ aña supponẽs di
screte: determinate: vel distributiue sup-
ponit eodẽ modo: sicut suum aña: haben-
do respectũ ad totam cõpositionẽ sui ante
cedentis: vel ad alterũ extremorũ. Ideo
cõceditur qlibet istarum: aliqs hõ est ⁊ tu
es ille: aliqs homo ẽ ⁊ tu nõ es ille: regula
non significat ꝙ tu non es aliqs hõ qui est
sed ꝙ tu aliqs hõ qui est non es ⁊ hoc est
verum. Unde nõ sempꝫ est licitũ loco rela-
tiui ponere suũ aña: nisi seruet eadẽ sup-
positio. ¶ Item sequit ꝙ ista est falsa: ali-
quis homo est ⁊ quilibȝ hõ est ille: q: ex q̃
li ille stat determinate: ¶ Scḋa pars signi
ficat ꝙ aliquis homo est quilibet homo:
sed conceditur ꝙ qlibet homo est animal:
⁊ idem est risibilis: q: relatiuũ distributuȝ
non refert in cõparatiõe ad totã cõpositi
onẽ: sed solum ad alterũ extremoꝝ nõ di-
stributũ vero bñ refert antecedens: habẽ
do respectũ ad totã ꝯpõnẽ. ¶ Ex ista rla
seqt ꝙ ꝑmo ista cõclusio: ꝙ aliq̃ ẽ vniuer
sal affirmatiua habens solum vnũ signuȝ
cuius predicatũ est terminus cõis: ⁊ non
stat ꝯfuse tm̃: sed determinate patet de ꝑ
dicato secũde partis huius copulatiue ali
quis homo est: ⁊ quilibet hõ est ille. ¶ Se
cunda ꝯclusio signum vle affirmatiuũ nõ

impeditum ꝑ aliud signum non cõfundit
ↄfuse tm̃ terminũ cõmunẽ mediate sequẽ
tem in eadẽ cathegoꝛica: nec hoc est incõ
ueniẽs: q2 hoc nõ est ratione signi: sed re-
latiui nõ potẽtis recipere cõfusionẽ illam
ꝓpter dependentiã quã habet ad suũ añs
Et ita nulla istarũ conclusionũ aut pꝛece-
dentiũ est contra regulas alterius capitu
li: q2 aut impeditur signum: aut terminus
non est capax cõfusionis. ¶ Quinta regu
la ẽ ista: Relatiuũ accidẽtis siue idẽtitatis
siue diuersitatis non semꝑ supponit eodẽ
mõ sicut suũ antecedẽs: sed ſm exigentiã
sui signi vel situs: vnde aliquãdo suppõit
eodem mõ vt aliqs homo est albus ⁊ talis
est equus: omnis homo albus legit: ⁊ nul-
lus talis disputat. Aliqñ supponit antece
dens magis cõfuse: vt omne album currit
⁊ tale disputat: aliqñ ecõuerso relatiuum
supponit cõfusius vt aliquis homo est al-
bus ⁊ nullus coꝛuus est talis. Aliquis hõ
est niger ⁊ qlibet ethiops est talis. i quali
bet istarũ supponit añs determinate: ⁊ re
latiuũ in vna distributiue ⁊ in alia cõfuse
tm̃. idem etiã est iudiciũ de relatiuo diuer
sitatis accñtis: supponit enĩ interdũ ↄfusi
us q̃ȝ suũ añs: vt aliquis homo est niger ⁊
non huiusmodi est coꝛuus. ¶ Sexta ⁊ vl-
tima regula: Omne relatiuũ modi suppo-
nit eodem modo sicut suum antecedens
intelligẽdo de mõ supponẽdi vniuersali:
ita ꝙ si antecedẽs suppõit materialiter ⁊
relatiuũ similiter Si ꝑsonaliter ⁊ relatiuũ
similiter. vbi gratia hõ est species ⁊ istud ẽ
nomẽ: tam relatiuũ q̃ȝ añs supponit mãlit
sed dicendo: hõ est aĩal, et ille ẽ risibilis:
tam relatiuũ q̃ȝ antecedens supponit per
sonaliter. ¶ Regule ergo suꝑioꝛes de mõ
supponendi relatiuoꝛum debent intelligi
quo ad modos supponendi speciales ꝑti-
nẽtes ad suppositionẽ discretã: ꝺ termina
tam: cõfusam tm̃: aut distributiuaȝ: ⁊ hec
ꝓ materia relatiuoꝝ dicta sufficiãt: q̃re ⁊c̃

IAm de suppositione q̃ fit respectu di
uersoꝝ tempoꝛum penes ampliatio-
nem ⁊ appellationeȝ expedit pertra-
ctare. vnde ampliatio ẽ acceptio termini
tempoꝛaliter sumpti vltra consignificatio
nem verbi pꝛĩcipalis vel participij eiusdẽ
¶ Pro cui⁹ diffinitiõis declaratiõe pꝛima
regla sit hec: Omnis termin⁹ supppones
respectu verbi de p̃terito vel participij sui
a parte ante ampliat ad supponendum ꝓ
eo ꝙ est vel fuit: verbi gratia album fuit
nigrum: non supponit li album pro eo qꝺ
fuit albuȝ p̃cise: aut solũ ꝓ eo qꝺ est albuȝ
sed disiunctim pro eo ꝙ ẽ vel fuit album
¶ Ex quo sequitur veritas istarũ pꝛopo-
sitionũ: pꝛima virgo fuit pꝛegnãs: patet q2
que est virgo aut fuit virgo fuit pꝛegnãs:
¶ Scꝺa ꝓpositio: puer fuit senex: q2 ille
q ẽ vel fuit puer fuit senex: non q̃dem qñ
fuit puer: sed postq̃ȝ fuit puer. ¶ Tertia
pꝛopositio: album fuit qñ nullam habuit
albedinem: patet q2 id qꝺ est vel fuit albũ
fuit qñ nullam habuit albedinem: dato ꝙ
nunc aliquid sit albũ quod continue ante
hoc fuit nigruȝ. Consimiliter est dicendũ
si fuerit ꝑticipiũ pꝛedicatũ respectu vbi ẽ:
vt aliqs hõ est moꝛtuus: patet q2 li homo
supponit pro homine q est vel fuit: ⁊ signi
ficat ista pꝛopositio ꝙ aliqs homo qui est
vel fuit ẽ moꝛtuus. Et cõcedit: vt pꝛius ꝙ
virgo ẽ coꝛrupta: q2 ista q̃ est vl' fuit virgo
est coꝛrupta. ¶ Scꝺa regula est ista: Oĩs
terminus supponens a parte ante respectu
verbi de futuro vel sui participij supponit
pro eo quod ẽ vel erit: verbi gratia homo
generabitur: supponit subiectum pro ho
mine q est vel qui erit: ideo significat ista
pꝛopositio ꝙ qui est vel q erit homo gene
rabitur. ¶ Ex illa regula seq̃tur veritas
istarũ pꝛopositionũ. ¶ Pꝛima senex erit
puer patet qui e st vel q erit q2 senex erit
puer. ¶ Secũda: coꝛrupta erit virgo: que
est vel que erit coꝛrupta erit v̾go. ¶ Ter-
tio pꝛopositio: decapitatus cãtabit: quia q
est vel q erit decapitatus cantabit ¶ Idẽ
est iudicium de suppositione respectu sui
particpij: vt homo est generãdus. Signi
ficat enim ista pꝛopositio ꝙ qui est vel qui
erit homo est generãdus. ¶ Tertia regu-
la est ista. Omnis terminus supponens a
parte ante vel a parte post respectu huius
verbi contingit vel sui participij supponit
pro eo quod est vel contingit esse: vt albuȝ

contingit esse nigrũ: denotatur q̄ id q̄d ē vel cõtingit eē albũ: ɔtingit eē nigrũ: z ita dicat de ista sedentē contingēs ē currere. ¶ Quarta regula ē ista: Omnis termin⁹ supponens a parteante vel a partepost respectu huius verbi potest vl' sui participij: aut termini verbalis desinētis in bilis vel in bile supponit ꝓ eo q̄d ē vel potest esse vt album potest esse nigrũ denotatur q̄ illd quod ē vel potest esse album potest esse nigrũ. ¶ Ex ista regula sequunt ꝓpositiões Prima: Creans potest esse de⁹: dato q̄ deus nõ crearet: quia q̄d ē creans potest esse deus. ¶ Secũda ꝓpositio: Calidissimum potest eē calidius: quia q̄ ē calidissimũ vl' potest eē calidissimum potest esse calidius ¶ Tertia ꝓpositio: infimũ potest eē inferius: quia q̄ ē infimũ vel potest esse infimũ potest esse inferius: idem ē iudiciũ de participijs z termino verbali: ideo concedit q̄ genitũ ē gnābile: z corruptũ ē corruptibile. ¶ Prima significat q̄ illud q̄d ē vel potest esse genitũ est generabile. ¶ Secũda significat q̄ illud quod est vel potest eē corruptum est corruptibile. ¶ Quinta regula est ista: Omnis terminus supponens a parteante vel a partepost respectu horũ verborum incipit vel desinit: aut suorum participiorum: supponit pro eo q̄ est aut incipit vel desinit esse: vt albũ incipit vel desinit esse: denotatur q̄ illud quod est: aut incipit vel desinit esse album: incipit vel desinit esse: et ita de participio dicatur. ¶ Sexta regula ē ista: Omnis terminus supponens a parteante vel a partepost respectu verbi vel participij habentis naturam transeundi indifferenter ad possibile et imaginabile: supponit indifferenter pro eo q̄d est vel potest esse vel imaginabile: sicut sunt ista verba cognosco: intelligo z huiusmodi. Cum ergo dicitur rosam intelligo aut cognosco: denotatur q̄ rosam que est vel que potest esse vel est imaginabilis ego intelligo vel cognosco: vnde ita intelligitur illud vl' cognoscitur q̄d nõ potest esse: sicut illud quod potest esse. Intelligo nãq; chimeram vel montem aureum quorum nullum potest esse. ¶ Et intelligitur hec regula de termino recto a parte post a verbo actiuo: vl' de recto a parteante a verbo passiuo siue preponatur vl' postponatur ¶ Ex predictis regulis sequitur primo q̄ a tertio adiacente ad secundum adiacens cum predicato participio ampliatiuo non valet argumentum: vnde non sequitur adam est mortuus: ergo adam ē: antichristus est futurus: ergo antichristus est. ¶ Secundo sequitur q̄ ista non est bona conuersio: antichristus est futurus: ergo aliquod futurum est antichristus: quia in antecedēte supponit li antichristus ampliatiue: z in consequente non: ideo debe ret sic conuerti aliquod futurũ est vel erit antichristus. ¶ Tertio sequitur q̄ ille syllogismus non valet: Omne futurum ē: antichristus est futurus: ergo antichristus ē: quia in conclusione non supponit li antichristus ampliatiue: vt in minori: propterea minor debebat esse talis: antichristus est aliquod futurum: vbi li futurum tenetur nominaliter sicut in maiori et non participialiter: quare zc̄.

Appellatio est acceptio termini in ꝓpositione habentis respectuꝫ ad naturam verbi vel participij eiusdem vt aliquis homo est: li homo supponit pro homine z non pro quolibet homine idifferenter: sed solũ pro hoīe qui est. ¶ Ut ergo clarius intelligatur hec diffinitio: notãdum q̄ appellatio sic diuiditur: quoniam aliqua vocatur appellatio temporis aliq̃ ampliatiõis z tertia forme. ¶ Appellatio temporis est acceptio termini in propositione pro aliquo vel ꝓ aliquibus ꝓm solã cõsignificationeꝫ verbi vel participij eiusdē vt albũ fuit nigrũ: lꝫ li albũ supponat pro eo q̄d est vel fuit album: tamen li nigrum non supponit nisi ꝓ eo q̄d fuit nigrũ: z verbũ eiusdem cõsignificat solũmodo p̄teritu: ideo li nigrũ appellat solũ tempus p̄teritũ. ¶ Prima regula: omnis termin⁹ supponēs respectu verbi de p̄nti nõ ampliatiui: nec distracti per participiũ ampliatiuũ appellat tēpus p̄ns: vt homo ē animal: vel sor. currit: q̄libet illorũ tam a p̄te subiecti q̄ȝ p̄dicati supponit solũmodo ꝓ eo q̄d est.

¶ Secūda regula ē ista. Omnis termin⁹
sequens verbū ampliatiuū p̄teriti tempo
ris solūmodo vel futuri appellat tempus
p̄teritū aut futuꝝ: vt hoc fuit albū: vl' hoc
erit nigrū. Supponit li albū in p̄ma ꝓposi
tiōe p̄cise ꝓ eo ꝙ fuit album: ⁊ in secūda p̄
cise ꝓ eo ꝙ erit nigrum. ¶ Appellatio am
pliatiōis ē acceptio termini ampliatiue sū
pti limitati per terminū ampliatiuū prece
dentē: vt hoc potest esse albū. Supponit li
albū ampliatiue a partepost sicut a parte
ante: sed a parteante non appellat: a parte
v̄o post appellat supple āpliationē. ¶ Pri
ma regula ē ista. Omnis terminus sequēs
aliquod istoꝝ verboꝝ incipit vel desinit
vel aliquod suoꝝ participioꝝ appellat ap-
pellationē. verbi gratia: sortes incipit esse
albus: supponit li albū ꝓ eo qd̄ est vel inci
pit eē albū: sed positum a parteante nō ap-
pellat: a parte v̄o post appellat ꝓpter limi-
tationem termini appellatiui p̄cedentis.
¶ Secūda regula. Oīs terminus sequēs
aliquod istoꝝ verboꝝ potest contingit aut
aliquod suoꝝ participiorū appellat appel-
lationē ipsoꝝ: vt hoc potest vel cōtingit eē
albū: ampliat̄ li albū ita a partepost sicut
a parteante: ⁊ a partepost appellat amplia
tionē istoꝝ verboꝝ ꝓpter limitationē ipso
rū quā nō appellat a parteante ex quo nō
limitatur. ¶ Appellatio forme ē acceptio
termini in ꝓpositiōe limitati ꝑ terminum
precedentem concernentem actū mentis:
vt intelligo hominē appellat suā formā: q̄
significat suū significatū sub ratiōe eiusdē
ꝓpter limitationē factam a termino cōcer
nente actū mentis: ideo ꝑ illā denotat̄ ꝙ
ego intelligo aliquid sub rōne qua homo
¶ Ex p̄dicta diffinitiōe sequit̄ veritas tri
um conclusionum. ¶ Prima cōclusio est
ista: patrē meum cognosco ⁊ tamen nō co-
gnosco patrē meū: ꝓbat̄: ⁊ pono ꝙ sortes
sit pater meus quē bene cognoscā: nesciā
tamen an sit pater meus vel nō: imo pono
ꝙ non considerem de patre meo vtrū talē
habeā vel nō. Isto posito patrem meū co-
gnosco nō tamē cognosco patrem meū: q̄
nō cognosco aliqd sub rōne qua pater me
us. ¶ Secūda cōclusio: sortē volo videre
⁊ tamen nolo videre sortē. ꝓbat̄: pono ꝙ
sortes sit inimicus meus: ita ꝙ nolē vide-
re ip̄m: ⁊ plato sit amicus meus similis sor.
existēte corā me quē credā eē pla. Isto po-
sito sor. volo videre: q̄ hūc qui ē sor. volo
videre ex eo qd̄ puto ip̄m eē pla. ⁊ tamen
nolo videre sor. quia nolo videre aliquid
sub rōne qua ē sor. ¶ Tertia cōclusio pro-
positionē hypotheticā scis: ⁊ tamen nescis
aliquā ꝓpositionē hypotheticam. ꝓbat̄: ⁊
ꝙ credas firmiter nullā eē hypotheticam
sit tamen aliqua hypothetica quā credas
esse cathegoricā sciendo significatū eius.
¶ Isto posito aliquā ꝓpositionē hypothe
ticā scis q̄ illud quod ē ꝓpositio hypothe-
tica scis ⁊ tamen nō scis aliquā ꝓpositionē
hypotheticam: q̄ non scis aliquid sub rō-
ne qua ē ꝓpositio hypothetica. ¶ Et cōse
quēter cōcedit̄ ꝙ ꝓpositionē affirmatiuā
credo: ⁊ tamen non credo ꝓpositionem af-
firmatiuam. Et ita de infinitis quarū que
libet ex prioribus potest verificari.

¶ Incipit tractatus ꝯsequentiaꝝ.

Onsequētia ē
illatio ꝯsequentis ex antece-
dente: vt hō currit g̊ aīal cur
rit: aīns voco ꝓpositionē p̄ce-
dentē notā rōnis: vt hō currit: ꝯn̄s v̄o illā
seq̄t̄ vt aīal currit: ⁊ notā rōnis nomino li
g̊ ⁊ li igit̄. ¶ Pro huius diffinitiōis decla
ratiōe fit hec p̄ma diuisio. Consequētiarū
alia bona alia mala. Consequētia bona ē il
la: cui⁹ oppositū ꝯsequētis repugnat ante-
cedēti: vt tu es hō: g̊ tu es aīal. Nam hec
duo repugnāt: tu es hō ⁊ tu nō es aīal: iō
ista ꝯn̄a fuit bona. Cōsequētia mala ē illa:
cui⁹ ꝯ̄dictoriū ꝯn̄tis stat cū antecedēte: vt
tu es hō: g̊ tu sedes: nā hec bn̄ stāt sil' tu es
homo: ⁊ tu nō sedes: iō ista ꝯn̄a nō valuit.
¶ Scd̄a diuisiōe illa: ꝯn̄aꝝ bonarum alia
formal' alia mālis. ꝯn̄a bona ⁊ formal' ē illa
cui⁹ ꝯ̄dictoriū ꝯn̄tis formalr̄ repugnat an
tecedēti: vt tu curris g̊ tu moueris. Uoco
illa formalit̄ repugnare q̄ nō sunt imagina
bilia stare sil' absq̄ ꝯ̄dictiōe: vt tu curris ⁊
tu nō moueris: ꝯn̄a bona ⁊ mālis est illa
cui⁹ cōtradictoriū ꝯn̄tis māliter repugnat

antecedēti: vt deus nō est: ergo nullus hō est: illa dicunt̄ m̄ālit repugnare: q̄ non pn̄t stare sil': sunt tn̄ imaginabilia stare sil' absq3 ꝯdictione: vt deus nō est: ⁊ aliqs hō est. lz eni ista nō possint sil' stare ꝓpter impossibilitatē illiꝰ: deus nō est: tn̄ sūt imaginabilia stare sil' absq3 aliq̄ ꝯdictiōe: q2 ꝙ deꝰ nō sit ⁊ aliqs hō sit: nō videt̄ implicatio ꝯdictionis. ¶ Iuxta istā diffinitionē ponunt̄ due regule. Prima ex impossibili sequit̄ quodlibet. ¶ Secūda necessariū seqt̄ ad quodlibet. Et itelligant̄ ille due regule: ꝙ illa cōsequētia est bona ⁊ m̄ālis: in q̄ antecedēs ē impossibile: vel ꝯn̄s necessariū: subductis aliȷ̄s modis: quibꝰ ꝯsequētia foret bona et formal'. ¶ Tertia diuisio est illa: Cōsequētiarū bonar2 q̄dā est bona de forma: ⁊ q̄dā est bona de m̄ā. Consequētia bona de forma est illa: cui q̄libet ꝯsil'is in forma est bona: vt albedo videt̄: ḡ color videt̄. Ille ꝯsequētie sunt sil'is forme: q̄ h̄n̄t consimilē modū arguēdi ꝯsequētie formal'. de quibꝰ modis d īpostremo. ¶ Et ad h̄ ꝙ añcedentia ⁊ ꝯsequētia sint silia in forma: Notādū ꝙ ille cathegorice sunt sil'is forme: q̄ sic se habēt: ꝙ si vna affirmatiua: sit de secūdo adiacēte vel de tertio: ⁊ alia sil'r. Et si vna est ꝑticularis indefinita vel singularis: ⁊ alia sil'r. Itē si vna ē exclusiua: exceptiua: reduplicatiua: vel modal' in sensu cōposito vel diuiso: ⁊ alia sil'r. Itē si vna est de termino simplici vel cōposito: copulato: disiuncto: vel cōditionato: ⁊ alia sil'r. Et ideo iste nō sunt sil'es in forma: hō vl' asinꝰ currit. quia vna est de termino simplici: ⁊ alia de cōposito: sil'r iste nō sunt sil'es in forma: quilibet hō currit: ⁊ aliqs asinus mouet̄: q2 vna est vl'is: ⁊ alia ꝑticularis. Sz ille sunt sil'es in forma: hō est asinꝰ: ⁊ hō est aīal: nō obstāte ꝙ vna sit necessaria: ⁊ alia impossibil': q2 habēt oēs cōditiones assignatas: ex q̄ seqt̄ il e ꝯsequētie sunt sil'es in forma: hō currit ergo aīal currit: albedo videt̄: ḡ color videt̄: q2 habēt ꝯsimilē modū arguēdi consequētie formal'. vtrobiq3 enī arguit̄ ab inferiori ad suū supius affirmatiue. Cōsequentia bona de m̄ā est illa q̄ est bona: ⁊ nō quelibet sibi ꝯsilis in forma est bona: vt tu nō es hō: ḡ tu nō es aīal. ista ꝯsequētia nō est bona: q2 ꝯdictoriū ꝯn̄tis repugnat antecedenti. ¶ Ex p̄dictis sequit̄: ꝙ aliq̄ est cōsequētia bona ⁊ formal': q̄ nō est bona de forma: sic̄ predicta: ⁊ q̄libet istarū: tm̄ p2 est: ḡ nō tm̄ p2 ē. Tu scis te eē lapidē: ḡ tu n̄ scis te eē lapidē: ⁊ sic de aliȷ̄s. Tu credis p̄cise ꝙ aliqs hō decipit̄: ḡ aliqs hō decipit̄.

Formal' ꝯsequentie q̄dā sunt regule vl'es ponēde: ipsiꝰ insinuantes notitiam. Quarū p̄ma est ista Si alicuiꝰ ꝯsequētie ex ꝯdictorio ꝯsequētis sequitur ꝯdictoriū antecedētis: illa ꝯsequētia ē bona: vt ista Hō currit: ḡ aīal currit: q2 bene sequit̄ Nullū aīal currit: ḡ nullus hō currit: vel nihil qd̄ est hō currit. ¶ Ex ista regula sequit̄ alia: videlicet si alicuiꝰ ꝯsequētie ꝯdictoriū3 ꝯseq̄ntis nō est illatiuū ꝯdictoriȷ̄ antecedētis: illa ꝯsequētia nō valet. vn̄ nō sequit̄ Tu loq̄ris: ḡ tu disputas: nō q2 sequit̄ Tu nō disputas: ḡ tu nō loq̄ris. ¶ Secūda regula est ista: Si alicuiꝰ consequētie antecedēs est verū: ⁊ ꝯn̄s sil'r: q2 ex falsis verū: ex veris nil nisi veruz: vt dicit Aristo. p̄mo prior. Ex illa sequunt̄ regule ¶ Prima: Si alicuiꝰ ꝯsequētie bone ꝯn̄s est falsuz: ⁊ antecedēs sil'r. ¶ Secūda: Si alicuiꝰ ꝯsequētie antecedēs est verū: ⁊ ꝯn̄s falsum: ista ꝯsequētia nō valet. Ideo nō sequit̄ Chimera que currit ~~nō~~ mouet̄: ḡ chimera currit: q2 antecedēs est verū: ⁊ cōsequens falsum. ¶ Tertia regula est ista Si alicuiꝰ ꝯsequētie bone antecedēs est necessariū: ⁊ ꝯn̄s sil'r est necessariū. Ex q̄ sequit̄ ꝙ si antecedēs est necessariū: ⁊ ꝯn̄s contingens: illa ꝯsequētia nō valet: vt oīs hō est aīal: ergo tu es aīal. Quarta regula ē ista: Si alicuiꝰ consequētie bone antecedēs est possibile: ꝯsequēs sil'r est possibile. ex q̄ sequtur: ꝙ si antecedēs est possibile: ⁊ ꝯn̄s impossibile: ꝙ illa ꝯsequētia nō valet. vn̄ nō sequtur Omne currēs est hō: ḡ hoc currens est hō demōstrando asinū: q2 antecedēs ē possibile: ⁊ ꝯn̄s impossibile. ¶ Quinta regula est ista: Si aliq̄ ē ꝯsequētia bona: ⁊ aliqd sequit̄ ad ꝯn̄s: illud idem sequitur ad añs vnde bene sequit̄ Hō currit: ergo animal currit. ad quod sequit̄: ergo corpꝰ currit.

ideo bñ sequit̃ ad antecedẽs Hõ currit: ꝫ
corpus currit. Ex ista regula sequunt̃ due
regule. ¶ Prima: Quicqd antecedit ad
antecedẽs: antecedit ad ꝯñs. vñ qꝛ hec cõ
sequẽtia ẽ bona Hõ currit: ꝫ aĩal currit. ⁊
hec Tu curris antecedit ad istã: hõ currit:
ideo antecedit ad istaꝫ Aĩal currit. ¶ Se-
cunda regula: A ꝑmo antecedente ad vlti
mũ ꝯñs: qñ oẽs ꝯsequẽtie intermedie sunt
bone ⁊ formales ⁊ nõ variate: tũc ꝯsequen
tia est bona ⁊ formal̃. vbi grã hõ ẽ: ꝫ aĩal ẽ:
aĩal est: ꝫ corpꝰ est. corpꝰ ẽ: ergo substãtia ẽ.
⁊ sic a ꝑmo ad vltimũ sequit̃ formalit̃: hõ ẽ
ergo substãtia est. Cõsequẽtie intermedie
nõ sunt variate qñ ꝯñs ꝑme ꝯñe ẽ añs po-
sterioris ꝯñe: sic ẽ in exẽplo: Nullũ tp̃s est: ꝫ
dies nõ est: dies non est: ⁊ aliq̃ hora est: er-
go nox ẽ: nox est: ergo aliqꝺ tp̃s est: ⁊ tñ nõ
seqt̃ a primo ad vltimũ: nullũ tp̃s est: ergo
aliqꝺ tp̃s est: ꝓpter variationẽ factã: quia
ꝑme ꝯñe fuit ꝯñs dies nõ est: ⁊ nõ fuit an-
tecedẽs secũde. ſꝫ illa copula dies nõ est: et
aliq̃ hora est. ¶ Sexta regl̃a ẽ ista: Si aliq̃
est ꝯña bona: ⁊ aliqd stat cũ antecedẽte: il-
lud idẽ stat cũ ꝯsequẽte. Verbi grã: sequit̃
oĩs hõ currit: ergo hõ currit. ⁊ cũ antece-
dente stat ꝙ aliqꝺ corpꝰ currat: ⁊ ꝙ nullus
asinus moueat̃: ⁊ sic de alijs: ideo quelibet
istarũ stat cũ ꝯsequẽte. Ex ista regula seqt̃
alia: videlicet Quicqd repugnat ꝯsequẽti
repugnat antecedẽti. patet ista regula dis-
currẽdo ꝑ oĩa. ¶ Septima regula: Si aliq̃
est ꝯsequẽtia bona scita a te esse bona ⁊ an
tecedens est concedendũ a te ꝯsequẽs eius
dem est concedendũ a te. Ex qua sequunt̃
due alie. Prima: Si ꝯsequẽs est a te negã-
dũ: ⁊ antecedẽs silr̃. Secũda: si antecedẽs
est concedendũ a te: ⁊ ꝯsequens negandũ:
ista ꝯsequẽtia nõ valet. Verbi grã: oĩs hõ
est: ergo antichristus est. ¶ Octaua regu-
la: Si aliq̃ est ꝯsequẽtia bona scita a te esse
bona: ⁊ antecedẽs est scitũ a te: consequẽs
eiusdẽ est scitũ a te: vt tu es hõ: ergo tu es
aĩal. Et notãter dicit̃ scita a te eẽ bona: qꝛ
ista ꝯña est bona: brunellus est asinꝰ: ergo
brunellꝰ ẽ rudibil̃: ⁊ añs ẽ scitũ ab aliq̃: a q̃
tñ nõ est scitũ ꝯñs: qꝛ forte nescit consequẽ
tiam illam esse bonam: quare ⁊c̃.

NUnc sequũt̃ particulares regule cõ
sequẽtie formal̃ penes supius ⁊ in-
ferius materiã ꝯcernentes. Quarũ
ꝑma est ista: ab inferiori ad suũ superius af
firmatiue ⁊ sine distributione: ⁊ sine signo
cõfusionis impediẽte est bona ꝯsequẽtia:
vt hõ currit: ergo aĩal currit. ¶ Secunda
regula est ista: Ab inferiori ad suũ superiꝰ
distributiue vel ꝯfuse tm̃ ĩmobilit̃ nõ valet
ꝯsequẽtia: qꝛ nõ sequit̃: oĩs hõ currit: ergo
oẽ aĩal currit. nec sequit̃: nullus hõ currit:
ergo nullũ aĩal currit. Et notãter dicit̃ vel
ꝯfuse tm̃ ĩmobilit̃: qꝛ nõ sequit̃: si hõ ẽ asi-
nus: hõ est rudibil̃: ergo si hõ est aĩal: hõ ẽ
rudibil̃. Sed arguẽdo cõfuse tm̃ mobilit̃ ẽ
bonũ argumentũ. Verbi grã: oĩs hõ ẽ ani
mal: ergo oĩs hõ est substãtia. ¶ Tertia re
gula est ista: Ab inferiori ad suũ superiꝰ ne
gatione postposita ⁊ cũ debito medio ẽ bo
nũ argumentũ. Verbi grã: tu nõ curris: ⁊
tu es hõ: ergo hõ nõ currit. Et notãter di-
citur cũ debito medio: qꝛ sine isto nõ valet
argumentũ. vnde nõ sequit̃: tu nõ es aĩal:
ergo hõ nõ est aĩal: qꝛ antecedens est possi
bile: ⁊ ꝯsequẽs impossibile. ¶ Quarta re-
gula est ista: A supiori ad suũ inferius affir
matiue ⁊ sine distributione nõ valet argu-
mentũ: quia nõ sequit̃: aĩal currit: ergo hõ
currit. ¶ Quinta regula est ista: A supio-
ri ad suũ inferius affirmatiue distributiue
nõ valet argumentũ nisi cũ debito medio:
qꝛ nõ sequit̃ oẽ aĩal currit: ergo oĩs hõ cur
rit. tu differs ab asino: ergo differs a bru-
nello: ſꝫ cũ debito medio est bonũ argumẽ
tũ: vt differs ab asino: brunellus est asinꝰ:
ergo tu differs a brunello. ¶ Sexta regu-
la est ista: A supiori ad suũ inferiꝰ negatiõe
preposita est bonũ argumentũ. vñ bene se
quit̃: nullũ aĩal currit: ergo nullus hõ cur-
rit. Et intelligitur ista regula de negatiõe
distrbiuẽte supius: quia si nõ distribueret
nõ valet argumentũ. vñ nõ sequit̃: nõ nul-
lũ aĩal currit: ꝫ nõ nullus hõ currit. nec se-
quit̃: nõ oẽ aĩal currit: ꝫ nõ oĩs hõ currit.
patet eñi ꝙ cuiuslibet istarũ ꝯdictoriũ ꝯse
quẽtis stat cũ antecedẽte: quare ⁊c̃.

REgulas aliquas tangentes quanti-
tatem propositionũ seriatim propo-

no. Quarū ꝑma est ista: Ab vniuersali ad suā particularē vl' indefinitā: q̄ vocat̄ sibi subalterna est bonū argumentum. Uerbi grā: omne aīal currit: ergo aliq̄d aīal cur. nullū aīal currit: g̃ aīal nō currit. ¶ Secūda regula ē ista: A particulari vel indefinita ad suā vniuersalē nō valet argumentū nisi forte grā materie. vnde nō sequit̄: aliq̄s hō currit: ergo quilibet hō currit. nec sequit̄: aīal non currit: ergo nullū aīal currit: sed aliq̄n tenet grā materie: aut q꞉ ꝯsequētia ē necessaria: vel antecedēs impossibile: aut q꞉ ꝯdictoriū ꝯsequētis repugnat antecedenti. vnde bene sequit̄: aliq̄s hō ē: ergo oīs hō ē: aliquis homo non est: ergo nullus homo est. ¶ Tertia regula est ista: Ab vniuersali affirmatiua ad omnes suas singulares tam collectiue q̄z diuisiue sumptas cū debito medio ē bonū argumentū: ⁊ ecōuerso collectiue. Uerbi grā: collectiue omne aīal currit: ⁊ hec sunt oīa aīalia: g̃ hoc aīal currit: ⁊ hoc aīal currit: ⁊ sic d̄ singulis. ¶ Exemplū diuisiue: vt omne aīal currit: ⁊ hoc est animal: ergo hoc aīal currit. Silr̄ sequit̄ ecōuerso: hoc animal currit: ⁊ hoc animal currit: ⁊ sic de singulis: ⁊ hec sunt oīa aīalia: ergo omne aīal currit. Et notanter dicitur Cū debito medio: q꞉ sine illo nō valet argumentum nisi grā materie. vnde non sequitur: omnis homo est animal: ergo iste homo ē animal: ⁊ iste homo est animal: ⁊ sic de singulis: quia antecedens est necessarium: ⁊ consequens contingens: quia est vna copulatiua: cui⁹ quelibet pars est contingens: ⁊ nulla alteri repugnat: tamen sequitur aliquando gratia materie: vt omnis homo est asinus: ergo iste hō ē asinus. ⁊ omnis sol lucet: ergo iste sol lucet: quia in prima antecedens ē īpossibile: ⁊ in secūda ꝯsequens ē necessarium. ¶ Quarta regl'a ē ista: ab vl'i negatiua ad quālibet suā singularē ē bona ꝯn̄a: siue arguat̄ cū debito medio: siue nō: sed ecōuerso non tenet nisi cum debito medio. Uerbi gratia: Nullus homo non currit: ergo iste hō nō currit: ⁊ iste homo non currit: nec iste: ⁊ sic de singulis: non sequitur: ergo nullus homo currit: quia post mille annos erit antecedens verum ⁊ consequens falsum. sed bene sequeretur dicendo: ⁊ isti sunt omnes homines masculi. ¶ Quinta regula ē ista: a particulari ad suā indefinitā ⁊ econuerso: tam affirmatiue q̄z negatiue ē bona ꝯn̄a. verbi grā: animal nō currit ergo aliquod animal nō currit: ⁊ econuerso. Similiter: aliq̄s asinus mouet̄: ergo asinus mouet̄: ⁊ ecōuerso. ¶ Sexta regula ē ista: a particulari vel indefinita ad omnes suas singulares disiūctiue sumptas cū debito medio ē bonū argumentū: vt hō currit: ⁊ isti sūt omnes homines: ergo iste homo currit vel ista homo currit: ⁊ sic de singulis. ¶ Et notāter dicitur cū debito medio: q꞉ sine illo nō valet argumētū: vt homo ē animal: ergo iste homo ē animal: vel illa homo ē animal: ⁊ sic de singulis: q꞉ antecedēs ē necessariū ⁊ ꝯsequēs cōtingēs: q꞉ ē vna disiūctiua: cuius quelibet pars ē ꝯtingēs: nec vna alteri repugnat: nec suū ꝯtradictoriū ē īpossibile: q̄re ⁊c̄.

De ppositiōibus nō quātis: sicut sūt exclusiue ⁊ exceptiue sit hec ꝑma regula. Ab exclusiua ad suā vniuersalē de terminis trāspositis ē bona cōsequētia: ⁊ ecōuerso: vt tm̄ homo currit: ergo oē currēs ē homo. Similiter ecōuerso omne animal mouetur: ergo tm̄ q̄d mouetur est animal. ¶ Secunda regula ē ista: ab exceptiua negatiua ad exclusiuā sibi correspōdentē est bona cōsequētia: vt nihil preter sor. currit: ergo tm̄ sortes currit: ⁊ econuerso: vt tm̄ homo est risibilis: ergo nihil preter hominem ē risibile. ¶ Tertia regula ē ista: ab inferiori ad suum superius a parte subiecti dictione exclusiua addita idem ē bona consequentia: vnde bene sequitur tm̄ homo currit: ergo tm̄ animal currit: q꞉ arguitur ab inferiori ad suum superius cōfuse tm̄ mobiliter. ¶ Quarta regula est ista: ab inferiori ad suum superius a parte predicati dictione exclusiua addita subiectis non valet argumentum: vnde non sequitur tm̄ homo est homo: ergo tm̄ homo ē aīal: q꞉ arguit̄ distributiue: sed ecōuerso bene sequitur cū debito medio: vt tm̄ hō ē risibilis: sor. ē hō: ergo tm̄ homo ē sortes:

¶ Quinta regula sequēs correlatiue ex ſ f
dictis ē iſta: ꝙ a termino ſtāte ꝯfuſe tm̄ vl
determiate ad eūdē ſtātē ꝯfuſe diſtributi-
ue nō valet argumētū: vt hō eſt aīal: ḡ tm̄
hō ē aīal: tu differs ab oī hoīe ḡ tu differs
ab hoīe. ¶ Sexta regl'a ē iſta. A termino
ſtāte ꝯfuſe diſtributiue ad eūdē ſtātem de
terminate ē bonū argumētuꝫ: vt oīs hō eſt
aīal: ḡ hō ē aīal: tu es aliud ab aīali ḡ tu es
aliud ab oī aīali. ¶ Septima regula ē. A
termino ſtāte ꝯfuſe tm̄ ad eūdē ſtātem de-
terminate reſpectu eiuſdeꝫ ſincathegore-
matis vel diſtributiōis nō valet argumen
tum: vt tm̄ hō ē animal: ergo hō ē oē aīal:
oīs hō ē aīal: ergo aīal ē oīs hō: quare ⁊c̄.

Onēde ſunt regule ꝑtinētiū atqꝫ i-
ꝑtinentiū terminoꝝ: qꝝ ꝑma ē iſta.
Ab affirmatiua vni⁹ diſpati ad ne-
gatiuā alteri⁹ ē bonū argumentū: vt tu es
hō: ḡ tu nō es aſin⁹: tu curr[is]: ḡ tu nō ſedes:
tu es alb⁹. ḡ tu nō es niger. Sed ecōuerſo
nō ſeqꝛ: qꝛ ex negatiua non ſeqꝛ affirmati
ua. ¶ Scd̄a regula ē iſta: qñcūqꝫ ſunt aliq̄
due ꝓpōnes: quaꝝ ſubiecta ꝯuertunꝛ atqꝫ
ꝑdicata manēte ꝯſili denoīatione ab vna
ad reliquam ē bona ꝯña: tu es hō: ḡ tu es
aīal rōnale: ⁊ ecōuerſo. Et notāter dī ma-
nēte ꝯſili denoīatiōe: qꝛ ſi vna eēt affirma
tiua ⁊ alia negatiua non ꝯuerterenꝛ: vt tu
es hō: ⁊ tu non es hō. Itē ſi vna eēt quāta
vna quātitate ⁊ alia altera quantitate: vel
nulla: nō oporteret iſtas ꝯuerti: vt oē aīal ē
hō aliqḋ aīal ē hō: ⁊ tm̄ aīal ē hō. ¶ Ter-
tia regula ē iſta: ab vno cōuertibili ad reli-
quū ē bona ꝯña: vt tu es hō: ḡ tu es riſibil'
⁊ ecōuerſo: brunellus eſt rudibilis: ḡ bru
nellus ē aſin⁹. ¶ Quarta regula ē iſta: ab
vno correlatiuoꝝ ad reliquū ꝓpoſitiōibus
exñtib⁹ ḋ ſecūdo adiacēte ē bonū argumē-
tū: vt duplū ē: ḡ dimidiū ē: ⁊ ecōuerſo. Et
notāter dī de ſecūdo adiacēte: qꝛ nō ſeqꝛ
a ē duplū: ergo a ē dimidiū: pater ē barba
tus: ergo filius ē barbatus. ¶ Quinta re
gula ē iſta. A termino priuatiuo ad termi-
nū infinituꝫ ē bona ꝯña: ſed nō ecōuerſo:
in iuſtus vt tu es iuſtus: ergo tu es non iuſtus: ſed
nō ſequitur ecōuerſo: lapis ē nō iuſtus: er
in iuſtus go lapis ē iuſtus: añs enī ē verum: ⁊ ꝯñs ē
falſum: vt pꝫ: qꝛ qcqd eſt iniuſtū pōt eē iu-
ſtū: ſꝫ lapis nō pōt eē iuſtus: ḡ nō pōt eē in
iuſtus. ¶ Sexta regl'a: Ab affirmatiua de
ꝑdicato ꝑuatiuo vel infinito ad negatiuā
de ꝑdicato finito eſt bona ꝯſequētia: vt tu
es cecus: ḡ tu nō es vidēs. tu es non hō: ḡ
tu nō es hō: ſꝫ ecōuerſo nō valet argumē-
tū: qꝛ ex negatiua non ſequiꝛ affirmatiua.
¶ Septima regula eſt iſta: A negatiua de
ꝑdicato finito cū debito medio affirmati
ue de ꝑdicato infinito eſt bona ꝯña: vt tu
nō es aſinus ⁊ tu es ḡ tu es nō aſinus ⁊c̄.

Orreſpōdēter ad ꝑdicta alie regl'e
inferunꝛ: quarū ꝑma eſt iſta. Ab oī
bus exponētib⁹ ſil' ſumptis ad ſuū
expoſitū ē bona ꝯña ⁊ ecōuerſo. Et ē regu
la iſta vl'is qbuſcūqꝫ ꝓpōnib⁹ expōnibus:
vl'ib⁹ excluſiuis exceptiuis ⁊ huiuſmōi vñ
bñ ſequiꝛ hō currit: ⁊ nihil ē hō qui illud
currat: ḡ oīs hō currit ⁊ ecōuerſo Silr̄ hō
currit ⁊ nihil non hō curreit: ergo tm̄ hō
currit ⁊c̄. Scd̄a regl'a ē iſta: ab oī expo-
nibili ad quālibꝫ ſuaꝝ exponētiuꝫ ē bona
ꝯña: ſed nō ecōuerſo niſi gr̄a materie. vbi
gr̄a oīs hō currit: ḡ nihil ē hō qn id currat
ſꝫ ecōuerſo: qꝛ ex negatiua ñ ſeqꝛ affirma
ua. Aliqñ tñ tenet gr̄a materie: vt hō eſt
aſinus: ergo tm̄ hō eſt aſin⁹: qꝛ antecedēs
eſt impoſſibile. ¶ Tertia regula ē iſta: Ex
cuiuſlibet exponētis ꝯdictorio ſequiꝛ ꝯdi
ctoriū expoſiti: ſꝫ nō ecōuerſo. vñ bene ſeq
tur Aliqd nō hō currit: ⁊ li hō currit: ḡ nō
tm̄ hō currit: ſꝫ nō ecōuerſo: qꝛ ex negatia
nō ſeqꝛ affirmatiua. ¶ Quarta regula eſt
iſta: A reſoluētib⁹ ad reſolutū ē ꝯſequētia
bona: ſꝫ nō ecōuerſo: vt h̄ ē hō: ⁊ h̄ currit:
ḡ hō currit: nō tñ ſeqꝛ Hō currit: ḡ h̄ cur-
rit ⁊ h̄ eſt hō: qꝛ poſt mille annos erit añce
dens verū: ⁊ ꝯñs falſū. ¶ Quīta regula ē
iſta: Ab officiātib⁹ ad officiatū eſt ꝯſequē
tia bona: ſꝫ nō ecōuerſo: vt iſta ꝓpō ē vera
Hō ē aīal q̄ adeq̄te ſignificat hoīeꝫ eē ani
mal: ḡ verū eſt hominē eē aīal: ſed nō ecō-
uerſo: qꝛ antecedēs foret neceſſariū: ⁊ ꝯñs
ꝯtingēs. ¶ Sexta regula eſt iſta: A deſcri
ptiōe ad deſcriptū ē ꝯña bona: ⁊ ecōuerſo:
vt itelligo aliqd ſub rōne q̄ hō: ḡ hoīeꝫ: et
ecōuerſo: intelligo hoīeꝫ: ḡ intelligo aliqd

sub rōne qua hō. ¶ Septima regula est a
sensu cōposito ad sensū diuisum ⁊ ecōuer-
so nō valet argumētū vt necessario hō est
aīal: ḡ hō necessario ē aīal: añs enī ē verū
⁊ ꝯñs falsum. Etiā nō seqꝛ: albū possibile
ē eē nigrū: ḡ possibile ē album eē nigrum.
¶ Octaua regula ē illa: ab vna cā verita-
tis ad ꝓpōnē habētē illā cāz ē bona ꝯña: sꝫ
nō ecōuerso: vt dum hō currit risibile cur
rit: ḡ hoīe currēte risibile currit: ista ꝯña
ē bona: sed nō ecōuerso: hoīe currente risi
bile currit: ergo duꝫ hō currit risibile cur-
rit: qꝛ posito ꝙ nihil currat ē tūc ꝯñs falsū
cū asserat hoīeꝫ currere: ⁊ tñ añs ē veꝝ: qꝛ
ꝯcludiꝛ eiꝰ veritas ꝑ aliā cām veritatis: vt
si hō currit risibile currit. Dicaꝛ ḡ ꝙ ꝓpō
d̄noīata ab ablatiuo ꝯsequēte hꝫ tres cās
veritatis. s. ꝯdictionalē: tꝑalē: ⁊ causalē: a
quaꝝ q̈libet valet ꝯña ad ꝓpōnē habentē
illas cās: sꝫ nō ecōuerso. ¶ Nona regl'a ē
ista: ab actiua ad suā passiuā ē ꝯña bona ⁊
ecōuerso: vt soꝛ. amat platonē: ḡ plato ama
tur a soꝛ. ⁊ ecōuerso. ¶ Decima regula est
ista: a tertio adiacēte ad scd̄ꝫ adiacēs affir
matiue sine termino distrahēte ē ꝯña bo-
na: vt tu es hō: ḡ tu es. Notanter dī affir-
matiue: qꝛ nō seqꝛ tu nō es asinꝰ: ḡ tu ñ es
Dī etiā sine termino distrahēte: qꝛ ñ seqꝛ
antixp̄s ē futurꝰ: ergo antixp̄s ē: quare ⁊c̄

Ltimo de ꝓpōnibꝰ hypothecis ē di-
cēdū mō pōꝛi regulas assignādo: q̈-
rū ꝑma est. A copulatiua affirmati-
ua ad alterā eius ꝑtē ꝑncipalē ē bona ꝯña
nō ecōuerso: nisi gr̄a materie: vt tu curris
⁊ tu disputas: ergo tu disputas: sed nō seq
tur tu disputas: ergo tu curris ⁊ tu dispu
tas: aliqñ tñ tenet gr̄a materie siue termi-
noꝝ. s. qñ copulatiua fit ex duabꝰ ꝑtibꝰ: q̈-
rū vna antecedit ad aliā: tūc ab illa parte
que antecedit ad totā copulatiuā est bona
ꝯña: vt es hō ergo tu es hō: ⁊ tu es aīal tu
curris: ergo tu curris ⁊ tu moueris. Et no
tanter dixi affirmatiua: qꝛ a copulatiua ne
gatiua ad alterā ꝑtē nō valet ꝯña. v̄bi gr̄a
nō es hō ⁊ tu es asinꝰ: ergo tu es asinꝰ: qꝛ
añs veꝝ ⁊ ꝯñs falsum. Ex ista regula seqꝛ
ꝙ a toto copulato ad alterā ꝑtē est ꝯña bo-
na: vt soꝛtes ⁊ plato currūt ergo soꝛtes cur
rit. ¶ Secūda regula ē ista: A ꝑte ꝑncipa
li disiūctiue: affirmatiue ad totā disiuncti
uā ē bonū argumētū: sed nō econuerso: vt
tu curris ergo tu curris: vel tu es asinꝰ: sꝫ
ecōuerso non seqꝛ: qꝛ nō seqꝛ tu curris vel
tu es asinus: ergo tu es asinꝰ. Aliqñ tñ te-
net gr̄a materie. i. qñ disiūctiua fit ex dua
bus ꝑtibꝰ: quaꝝ vna seqꝛ ad reliquā: tunc
a disiūctiua ad istā ꝑtē que seqꝛ ē bonū ar
gumētū: vt tu es hō vel tu es aīal: ergo tu
es aīal: ⁊ tu es albus: vel tu es coloꝛatꝰ: er-
go tu es coloꝛatus. Ex ista regula seqꝛ ꝙ a
ꝑte disiūcti ad totū disiūctū est bona ꝯña:
vt hō currit ergo homo vel asinus currit.
¶ Tertia regula est ista: a disiūctiua affir
matiua cū destructiōe vnius ꝑtis ad alte-
rā partē ē bona ꝯña: vt tu curris: vel tu se-
des: sed tu nō curris ḡ tu sedes. ¶ Quar
ta regula ē ista. A copulatiua negatiua ad
disiūctiuā affirmatiuā factā de ꝑtibꝰ con-
tradictoꝛijs copulatiue affirmatiue est bo-
na ꝯña: vt nō tu es hō vel tu es asinꝰ: ergo
tu nō es hō vel tu nō es asinus ⁊ econuer
so. Et nota ꝙ copulatiua affirmatiua ha-
bet duo ꝯ̈dictoꝛia: quoꝝ vnum ē copulati
ua negatiua in qua ꝑ̄poniꝛ negatio et reli-
quum ē vna disiūctiua facta de ꝑtibus op
positis ip̄ius copulatiue: quare opoꝛtet ꝙ
copulatiua negatiua ⁊ disiūctiua affirma-
tiua inuicē cōuertanꝛ. verbi gr̄a: tu es hō
⁊ tu es asinus hꝫ duo ꝯtradictoꝛia: quoꝛū
vnū ē hoc nō tu es hō ⁊ tu es asinus: secū
dū v̄o ē illd̄: tu nō es hō vel tu nō es asinꝰ
¶ Quinta regula ē ista: a disiūctiua nega
tiua ad copulatiuā affirmatiuā factam de
pluribus oppositis disiūctiue affirmatiue
ē bonū argumētū ⁊ ecōuerso: vt nō tu cur
ris: vel tu sedes: ergo tu non curris: ⁊ tu
nō sedes ⁊ ecōuerso. Et rō qꝛ oīs disiuncti
ua affirmatiua habet ꝯtradictoꝛiū ꝑ nega
tionē ꝑ̄positā toti: ⁊ ꝑ copulatiuā factā de
ꝑtibus oppositis: vt tu curris vel tu sedes
huic ꝯtradicit quelibet istaꝝ nō tu curris
vel tu sedes: tu nō curris vel tu nō sedes.
¶ Sexta regula ē ista: A ꝯdictionali affir
matiua cū suo antecedēte ad ꝯsequēs eius-
dē ē bona ꝯña: vt si tu es hō tu es aīal: sed
tu es hō ḡ tu es aīal. ¶ Septima regula ē

ista: A conditionali affirmatiua cū contradictorio ꝯsequētis ad contradictoriū antecedētis ē bona ꝯsequētia: vt si antixp̄s est albus antixp̄s ē coloratus: sed antixp̄s nō est coloratus: ergo antixp̄s non est albus. Et notāter dixi in ambabus regulis affirmatiua: quia de negatiua nō tenēt huiusmodi regule.

¶ De ꝓbationibus terminorum tractatus incipit.

Qualiter ꝓpositiones illatiue ꝓbentur presenti doctrina dignoscitur satis plene. Et p̄mo nāq̧ a resolutiōe ē inchoandū qua indiffinite particulares et singulares de subiecto non pronomine demōstratiuo rationabiliter inferuntur. ¶ Quelibet ergo talis ē taliter inferēda: vt ꝓ antecedēte sūmanť duo demonstratiua: in quoꝝ p̄mo prediceť predicatū resoluēde: ⁊ ī secūdo subiectū. verbi gratia: homo currit sic resoluitur: hoc currit ⁊ hoc ē homo: ergo homo currit. Exemplū in obliquo: vt omnis ē asinus: huius ē asinus: et hoc ē homo: ergo ⁊c̃. Et ita in aliis casib⁹ singularis numeri dicať. Exemplū in numero plurali: vt homines currunt: hi currūt: ⁊ hii sunt homines: ergo ⁊c̃. Exēpluz in obliquo: vt aliquoꝝ contradictorioꝝ alterū ē verum. Hoꝝ alterum ē verū: ⁊ hec sunt cōtradictoria: ergo ⁊c̃. ⁊ ita dicatur ī aliis casibus: ita q̧ semper p̄ma demōstratiua sit eiusdem casus cū resoluēda. ¶ Secūda v̄o cōtinue in recto sūmať. ¶ Sed ꝓpositiōes de verbo ampliatiuo eodem modo ꝓbantur: excepto q̧ hec secūda demōstratiua debet esse de verbo disiuncto verbi substātiui de p̄senti ⁊ eiusdē de p̄terito vel futuro: aut alterius. verbi gratia: homo currebat: sic resoluit: hoc currebat et hoc ē vel erat homo: ergo ⁊c̃. Item homo disputabit: hoc disputabit: ⁊ hoc ē vel erit homo: ergo ⁊c̃. ita q̧ verbū substantiuum sumptuz secūdo loco sit semper consimilis temporis cum verbo resoluende ꝓpositionis. ¶ Sed quando propositiōis resoluēde verbū p̄ncipale ē li potest: cōtingit: incipit vel desinit: secunda ꝓpositio erit de secūdo verbo cōsimili: vt homo potest eē albus: hoc potest esse album: ⁊ hoc ē vel potest esse homo: ergo. Item albū incipit eē nigrum: hoc incipit esse nigrum: ⁊ hoc est vel incipit esse album: ergo. ⁊ ita dicatur ī plurali: vt prius. ¶ Modus consimilis ē tenendus in propositionibus de extremo copulato vel disiūcto: vt homo vel asinus currit: si totum disiunctum ē subiectuz resoluatur sic: hoc currit ⁊ hoc est homo vel asinus: ergo. ¶ Si autem prima pars fuerit subiectuz: sic resoluitur: hoc vel asinus currit: ⁊ hoc ē homo: ergo. Et ita dicendū in illis de copulato ⁊ condictionato subiecto: vt homo ⁊ asinus currit. ¶ Propositio si ē impossibilis ē falsa. Idem est dicendum de particulari et singulari resolubili affirmatiua sicut de indefinita: vt aliquis homo disputat: sortes currit. ¶ Sed particularis vel īdiffinita negatiua habet duplicem modum probandi. ¶ Primus dictus ē vt hoc nō currit: ⁊ hoc est homo: ergo homo non currit. vbi autem videatur q̧ iste modus nō deseruiat sumatur cōtradictoriū illius: vt chimera nō currit. Hec indiffinita probari non potest per duo demonstratiua: quia semper secūda esset falsa scilicet hoc est chimera: ideo ad veritatem videndam istius sumatur cōtradictoriuz scilicet omnis chimera currit: ⁊ quia hec est falsa: ideo illa est vera. ¶ Consimiliter est dicendum in aduerbiis: vbi subiectum fuerit aduerbium habens terminū infra se: vt aliquando tu es: nunc tu es: et nūc est aliquando: ergo. Item heri tu fuisti: tunc tu fuisti: ⁊ tunc est vel fuit heri: ergo. Item ante a tu disputabis: tunc tu disputabis: ⁊ tūc est vel erit ante a: ergo. Itē alicubi tu es: ibi tu es: ⁊ ibi ē alibi: ergo ⁊ ita de preterito ⁊ futuro dicatur: vt dictuz est in temporali. Ex predictis infero q̧ etiam probande sunt propositiones indefinite ⁊ particulares de verbo substantiuo p̄sentis temporis: ⁊ predicato participio: sicut propositiones de verbo principali illi⁹ participii Uolo dicere q̧ ita probanda est hec resolubiliter. Adam ē preteritus: sicut

illa: adam fuit: et illa antichristus e futurus sicut illa antichristus erit: vt hoc erit: et hoc est vel erit antichristus: ergo antichristus est futurus. Aliquis homo est interfectus hoc est interfectum: et hoc est vel fuit aliquis homo: ergo &c. Item sortes e potens esse: hoc est potens esse: et hoc est vel potest esse sortes: ergo &c. ¶ Iuxta predicta sequitur veritas multaru ppositionu. ¶ Prima est illa Senex erit puer: probatur: hoc erit puer: et hoc est vel erit senex: ergo &c. Demonstrando vnum qui est puer et erit senex. ¶ Secunda propositio puer fuit senex. probatur: hoc fuit senex: et hoc est vel fuit puer: g demostrado vnu sene. ¶ Tertia propositio album fuit: quando non fuit album. probatur: et pono q tu sis albus: et continue ante hoc fueris niger: illo posito hoc fuit quando non fuit album: et hoc est vel fuit album: ergo &c. ¶ Quarta propositio pater erit quando non habebit filium neq filiam. probatur: hoc erit quado non habebit filium neq filiam: et hoc est vel erit pater: ergo. demonstrando vnum patrem qui remanebit post mortem filiorum et filiarum. ¶ Quinta propositio aliquo maiori te et quolibet minori tu es minor. probatur: isto tu es minor demonstrado vnum maiorem te et est maius te et quolibet minori te: ergo &c. ¶ Sexta propositio: aliquo minori te: et quolibet maiori te tu es maior. probatur ista: tu es maior demonstrando vnum minorem te: et hoc est minus te et quolibet maiori te: ergo &c.

¶ Septima propositio: album potest esse nigrum: probatur: hoc potest esse nigrum demonstrando te: et hoc est vel potest esse album: ergo &c. Et ita probatur ista: Sedetem possibile est currere. ¶ Octaua propositio verum est q mundus non fuit. probatur: hoc est q mundus non fuit: demonstrando illa3: tu es et hoc est veru: ergo &c. ¶ Nona propositio: Necessarium est q deus nunq3 erit. probatur: hoc est q deus nunq3 erit demonstrando celum et hoc est necessarium: ergo &c. ¶ Decima propositio: possibile e q nihil fuit et q nihil erit. Probatur: hoc est qd nihil fuit et qd nihil erit: demonstrando instans presens: et hoc est possibile. ergo &c.

¶ Undecima propositio: Candela lucens est extincta. probatur: hoc est extinctu demonstrado candelam iam extinctam que prius fuit lucens: ergo &c. ¶ Duodecima propositio: Uiuum est mortuum. Probatur: hoc est mortuu demonstrando adam: et hoc est vel fuit viuum: ergo &c.

Uniuersalis propositio affirmatiua exponibiliter probatur per suam preiacentem et vniuersalem negatiuam sibi correspondetem: vt omnis homo currit: exponitur sic: homo currit: et nihil e homo quin istud currat: ergo &c. ¶ Exemplum in numero plurali: vt omnes homines currunt: homines curru t: et nulla sunt homines quin illa currant: ergo et cetera. ¶ Consimiliter in obliquis casibus: preter hoc q in negatiua exponente ponatur subiectum vniuersalis semper in recto: et relatiuum in obliquo consimili cum obliquo propositionis exponende: vt cuiuslibet hominis asinus currit: hominis asinus currit: et nihil est homo quin illius asinus currat: ergo et cetera. ¶ Item omnium cotradictoriorum altera pars est vera: cotradictoriou altera pars est vera: et nulla sut cotradictoria quin illorum altera pars sit vera: ergo et cetera. Ita q semper relatiuu sequatur li quin. postremo vero omnis terminus qui se tenet a parte predicati: et ita in alijs casibus est dicendum. ¶ Modo consimili probantur propositiones vniuersales de verbo ampliatiuo: preter hoc q in secunda exponente ponitur verbum disiunctu: vt in resoluentibus. Uerbi gratia: omnis homo fuit: sic exponitur: homo fuit: et nihil est vel fuit homo: quin illud fuit: ergo et cetera. Item omne album disputabit: album disputabit: et nihil est vel erit album: quin istud disputabit: ergo &c. Oe album potest esse nigrum: album potest ee nigrum: et nihil est vel potest ee albu: quin istud possit esse nigru: ergo &c. Ite ois ho icipit disputare: homo incipit disputare: et

nihil eſt vel incipit eſſe hō quin illud inci-
piat diſputare: ḡ ⁊c̄. In obliqs caſibꝰ etiā
ꝯſilr̄ exponat̄: tenēdo modū priorē de rela
tiuo. ¶ Cōſilr̄ exponunt̄ prepoſitiōes de
p̄nti habētes p̄dicatū ꝑticipiū alicuiꝰ v̄bi
ampliatiui: vt oīs hō eſt preteritꝰ: exponit̄
ſic: hō eſt p̄teritꝰ: ⁊ nihil eſt vel fuit hō: qn
illud ſit p̄teritū: ḡ ⁊c̄. ¶ Itē oē albū eſt ge-
nerandū: albū eſt generādū: ⁊ nihil eſt vel
erit albū: qn iſtud ſit generādū: ḡ ⁊c̄. Sꝫ ꝓ
poſitiones de ſubiecto cōpoſito p̄nt dupli
citer exponi: ſm ꝙ ſubiectū pōt eē totū cō-
poſitū vel pars: vt oīs hō vł aſinꝰ eſt aſinꝰ:
ſi ſubiectū eſt totū diſiunctū: ſic exponitur
hō vel aſinus eſt aſinꝰ: ⁊ nihil eſt hō vel aſi
nus qn illud ſit aſinus: ḡ ⁊c̄. Si v̄o precise
p̄ma pars ē ſubiectū: ſecūda expones erit
illa: nihil eſt hō: qn illud vel aſinꝰ ſit aſinꝰ.
Et ſic illa vl̄is erit falſa p̄mo ⁊ ſecūdo mō
vera. Et ita de alijs dicat̄ cuiuſcūqꝫ cōpoſi
tionis exiſtāt vel caſus. vl̄is autē negatiua
nō exponit̄: ſꝫ dupliciť ꝓbat̄: aut ꝑ ſua ſin-
gularia: aut ꝑ ſuū contradictoriū. v̄bi gr̄a
Nullus hō eſt chimera: ꝓbat̄ ſic p̄mo: nec
ille hō eſt chimera: nec ille hō eſt chimera:
⁊ ſic de ſingul̄: ḡ ⁊c̄. Secūdo mō ꝓbat̄ ſic:
illa ꝓpō eſt falſa: aliqs hō eſt chimera: ⁊ il-
la ꝯtradicit iſti: nullus hō ē chimera: ergo
hec eſt vera: ⁊ cōiter in oībꝰ alijs talꝰ modꝰ
ſuet̄. Ex p̄dicto mō ꝓbādi ꝓpōnes vl̄es af
firmatiuas īfero aliqs ꝓpōnes. ¶ Prima
eſt iſta: Oē qḋ fuit eſt. ꝓbat̄: aliqd qḋ fuit
eſt: ⁊ nihil eſt qḋ fuit: qn illud ſit: ḡ maior ē
manifeſta: ⁊ ſilr̄ minor: q2 ſuū contradicto
riū eſt falſū: videlicet: aliqd eſt qḋ fuit qḋ
nō eſt. huiꝰ nāqꝫ ē implicatio ꝯtradictiōis.
Et ita ꝯcedit̄: ꝙ oē qḋ erit eſt: ⁊ oē qḋ pōt
eē eſt: ⁊ oē qḋ ē intelligibile aut imaginabi
le ē. pꝫ q̄libet iſtarū cū ſuis exponentibꝰ: in
q̄rū negatiua debet poni v̄bū diſiūctū: q2
v̄bū p̄ncipale ipſius vl̄is ē ſolūmō v̄bū de
p̄nti abſqꝫ ꝑticipio ſubſequente alicuiꝰ v̄bi
ampliatiui. Secūda ꝓpō: oē qḋ nō fuit eſt
ꝓbat̄: aliqd qḋ nō fuit eſt: ſi ē inſtās p̄ns: ⁊
nihil ē qḋ nō fuit: qn illḋ ſit: ḡ ⁊c̄. ¶ Secū
da exponēs iterū ē vera: q2 ſuū ꝯdictoriū
implicat ꝯdictionē: videlicet aliqd eſt qḋ
nō fuit qḋ nō eſt. Et ꝯſequēter cōcedit̄: ꝙ
oē qḋ nō erit eſt: ⁊ oē qḋ nō potuit nec po-
terit ē. ¶ Tertia ꝓpō: quolibet maiori te
⁊ quolibet minori te tu es minor: ꝓbat̄ ali
q̄ maiori te ⁊ q̄lꝫ miōri te tu es miōr: vt ꝓ-
batū ē ī alio caplo: ⁊ nihil ē maiꝰ te ⁊ q̄libꝫ
minori: quī illo tu ſis minor: ḡ ⁊c̄. Minor
pꝫ: q2 ſuū ꝯdictoriū ē falſū. ¶ Quarta pro
poſitio: q̄libet minori te ⁊ q̄libet maiori te
tu es maior: probat̄: aliq̄ minori te ⁊ q̄libet
maiori te tu es maior: ⁊ nihil eſt minꝰ te: ⁊
q̄libet te maiori qn illo tu ſis maior: ḡ ⁊c̄.
Patet ꝯſequētia cū maiori ex alio capitu-
lo. Minor ꝓbat̄ ꝑ ſuū ꝯtradictoriū: qḋ eſt
falſum: videlicet aliquid eſt minus te quo
libet maiori te: q̄ tu nō es maior: quare ⁊c̄.

Propoſitio officiabil̄ eſt illa cuiꝰ di-
ctū vel oīo infinitiua determinatur
aliq̄ termino modali vel cōcernēte
actū mētis. Termini modal̄ ſūt iſti: verū:
falſū: neceſſariū: ꝯtingēs: poſſibile: ⁊ impoſ
ſibile. Termini v̄o ꝯcernētes actū mentis
dicunt̄ iſti Scio: dubito: credo: volo: nolo:
intelligo: cognoſco: ⁊ ſil̄es. ac etiam ipſoꝝ
ꝑticipia. Hꝰi aūt termini aliqñ faciūt ſen-
ſum cōpoſitū aliqñ diuiſū faciūt ſenſū. Cō
poſitū qñ precedūt totaliť dictū vel oīonē
infinitiuā: aut finaliť ſubſequunt̄: vt poſſi
bile eſt ſoꝛ. currē. Soꝛ. currere eſt ꝯtingēs:
tu ſcis deū eē: deū eē eſt ſcitum a te. Sꝫ qñ
aliqs iſtoꝝ termioꝝ mediat inť accuſatiuū
caſū ⁊ v̄bū infinitiui modi: tunc ꝯſtituē dr̄
ſenſū diuiſum: vt deū neceſſe eſt eē: hoīem
ſcis eē aīal: ⁊ ita de alijs. Et hmōi ꝓpō de
ſenſu diuiſo ꝓbāda ē ſm exigētiā termini
p̄cedētis ſimpliciť: ⁊ nō rōne termini mo-
dalis: aut rōne alicuiꝰ alteriꝰ termini ꝯcer
nētis actū mētis. Verbi gr̄a: oēm hominē
poſſibile eſt currē: hec nō ē officiāda: ſꝫ ex-
ponēda: iuxta doctrinā traditā in ꝓbatiōe
vniuerſaliū ꝓpōnū iſto mō: hominē poſſi-
bile eſt currere: ⁊ nihil eſt vel poſſibile eſt
eſſe hominē qn illud poſſibile ſit currere:
ḡ ⁊c̄. Itē hec eſt reſoluēda. A. ſcio eē verū
iſto mō: h ſcio eē verū: ⁊ h eſt. A. ḡ ⁊c̄. Pro
poſitio v̄o de ſenſu cōpoſito officiabiliter
ꝓbat̄: vt poſſibile eſt ſoꝛ. currere: hec pro-
poſitio eſt poſſibilis: ſoꝛ. currit: que adeq̄-
te ſignificat ſoꝛ. currere: ergo ⁊c̄. Item ne-

ergo 7c̃. Consimiliter pbaſ iſte: tu ſcis ſoꝛ. currere: tu dubitas regem ſedere. Pꝛima nãq3 ſic officiaſ: hec ꝓpoſitio eſt ſcita a te ſoꝛ. currit q̃ adequate ſignificat ſoꝛ. currere: ergo 7c̃ 7 ita ꝯſilr dicatur ad infinitas cõſimiles iuxta ꝯſonantiã termini faciẽtis ſenſum cõpoſitũ. C Ex p̄dictis iſero aliq̃s ꝯcluſiones. p̄ma eſt iſta: Album poſſibile ẽ eſſe nigrum 7 tñ impoſſibile ẽ album eſſe nigrum. p̄ma pars p3 qm̃ hoc poſſibile ẽ eſſe nigrũ te demõſtrato: 7 hoc ẽ vel poſſibile eſt eſſe albu3: g̃ 7c̃. p3 ꝯñtia a reſoluentib⁹ ad reſolutũ. Et ſcd̃a ps ꝓbatur. Nam hec ꝓpoſitio eſt impoſſibilis album ẽ nigrũ: q̃ adequate ſignificat albũ eſſe nigrũ: ergo 7c̃. p3 ꝯſequẽtia ab officiãtibus ad officiatũ. Et ita ꝓbatur iſta ꝯcluſio ſedentẽ poſſibile ẽ currere: 7 tñ impoſſibile ẽ ſedentẽ currere. C Scd̃a cõcluſio omnẽ hominẽ ꝯtigẽs eſt eſſe 7 tñ neceſſe ẽ omnẽ hoĩe3 eſſe: p̄ma pars ꝓbatur qm̃ hominẽ cõtingens ẽ eſſe 7 nihil ẽ vel ꝯtingẽs ẽ eſſe hominẽ quin illud ꝯtingens ſit eſſe: p3 ergo 7c̃. ꝯſequẽtia ab exponẽtib⁹ ad expoſitu3. Scd̃a pars ꝓbatur nam hec eſt neceſſaria oĩs homo eſt que adequate ſignificat omnẽ hoĩe3 eſſe ergo 7c̃. p3 ꝯſequẽtia vt prius. C Tertia ꝯclo: tu ſcis alterũ iſtoꝝ eſſe verũ demonſtratis iſtis ꝯtradictoꝛijs rex ſedet nullus rex ſedet: 7 tñ nullum iſtoꝛum ſcis eſſe verum: pꝛima pars p3 quia hec eſt ſcita a te: alterum iſtoꝛũ ẽ verum que adequate ſignificat alterum iſtoꝛu3 eſſe verum ergo 7c̃. ſcd̃a pars ꝓbatur nec hoc iſtoꝝ ſcis eſſe verum demonſtrando affirmatiuã nec hoc iſtoꝝ ſcis eſſe verum demonſtrãdo negatiuã 7 non ſunt plura iſtoꝛum: ergo 7c̃. p3 ꝯſequentia a ſingularibus ſufficiẽter enumeratis ad ſuam vniuerſale3. C Quarta ꝯcluſio: tu dubitas a eſſe verum: 7 tñ nullum a dubitas eſſe verum: ꝓbatur 7 pono ꝙ omne a ſit illa: deus eſt quã ſcias eſſe veram: ſed dubites an iſta ſit a. iſto poſito pꝛima pars patet: qm̃ hec eſt tibi dubia: a eſt verum q̃ adequate ſignificat a eſſe veru3. ergo 7c̃. C Secunda pars ꝓbatur ſic: arguendo nullam talem deus eſt dubitas eẽ verã. ſed omne a eſt aliq̃ talis ergo nullũ a dubitas eſſe verum. p3 ꝯſequentia quia eſt ſyllogiſmus in ſcd̃o p̄me figure 7 antecedens ẽ manifeſtũ ex caſu. C Quinta cõcluſio volo tibi dare equũ meum: 7 tñ nullum equũ meũ volo tibi dare. ꝓbatur 7 pono ꝙ tibi ꝓmittam equũ meũ quẽ creda3 eſſe in ſtabulo: ſit tñ corã me quẽ puta3 eſſe platonis ita ꝙ non meũ: ob quã cauſam iſtum equum quẽ video nõ velim tibi dare. iſto poſito p̄ma pars patet officiãdo per caſum. 7 officiatur ſic: hec ꝓpoſitio eſt volita a me: do tibi equũ meũ: que adequate ſignificat me dare tibi equũ meũ: ergo 7c̃ p3 ꝯſequẽtia ab officiãtibus ad officiata3. ſecũda3 partem ꝓbo ſic: nullum equũ quẽ credã eſſe platonis volo tibi dare: ſed oẽ3 meũ equũ credo eſſe platonis: ergo nullũ equũ meum volo tibi dare. p3 ꝯſequentia vt p̄us quia eſt in ſecũdo p̄me figure 7c̃. C Sexta ꝯcluſio pcipio ſoꝛ. loqui 7 tñ nullum ſoꝛ. percipio loqui. ꝓbatur 7 pono ꝙ ſint a longe ſoꝛ. 7 plato: ita ꝙ neſciã diſtinguere quis ſit ſoꝛ. vel plato q̃ loquaſ tñ ſoꝛ. cuius vocem bene cognoſcam ꝙ eſt ſoꝛ. 7 non loquaſ plato. iſto poſito p3 p̄ma ps per caſu3 q2 ſequitur pcipio vocem ſoꝛtis ergo pcipio ſoꝛ. loqui. 7 ſecũda pars ꝓbaſ qm̃ ſequitur nullũ iſtoꝝ percipio loqui ſed oĩs ſoꝛ. ẽ aliq̃s iſtoꝝ: g̃ nullũ ſoꝛ. pcipio loq̃ p3 ꝯſequẽtia q2 ille eſt ſyllogiſmus in ſcd̃o p̄me figure. C Hic ẽ notandũ ꝙ iſte ꝓpoſitiones ꝯceſſe in cap̄lo reſolubiliũ ſcilicet verum eſt ꝙ mũdus non fuit 7 neceſſariũ eſt ꝙ deus nunq̃ erit: poſſibile eſt ꝙ nihil fuit: ꝙ 7 nihil erit: nõ ſunt vere officiabiliter pꝛobando: nec ſunt ſimiles in ſignificatione reſolubiliter 7 officiabiliter quoniã officiabiliter teneſ li ꝙ ꝯiunctiue: et reſolubiliter tenetur relatiue quare 7c̃.

Ropoſitio deſcriptibilis eſt illa in qua terminus ꝯcernens actũ mentis incomplexum determinat nullo termino p̄cedente mediato vt ego cognoſco ſoꝛ. hec nãq3 ſic deſcribiſ. Ego cognoſco aliquid ſub ratione qua ſoꝛ. tu intelligis hominẽ tu intelligis aliq̃d ſub ratione qua hõ. C Sed termini ꝯcernentes actũ mẽtis qui ſi cadũt ſup incõplexũ: illud ne

cessario est significatiuũ cõplexi aliter sũt
describẽdi sicut: scire: credere: dubitare ⁊
huiusmodi: vt tu scis a ꝓpõnem sic descri
bitur tu scis adequatũ significatũ a ꝓposi
tiõis qd̃ scis adequate significari ꝑ a ꝓpo-
sitionẽ: ergo ⁊c̃. Tu credis a ꝓpõez tu cre
dis adequatũ significatũ a ꝓpositiõis qd̃
credis adequate significari ꝑ a ꝓpositioẽ
ergo ⁊c̃. Itez tu dubitas a ⁊ b ꝓpositiões
tu dubitas adequata significata a ⁊ b ꝓpo
sitionũ: que scis vel credis adequate signi
ficari ꝑ a ⁊ b ꝓpositiones: g̃ ⁊c̃. Notãter di
cebat̃ nullo termino mediato p̃cedẽte q:
si p̃cederet aliqs terminus mediatus rati
one illius deberet ista propositio probari:
q: a p̃mo termĩo mediato semꝑ ẽ inchoan
da ꝓpositionis probatio: vt oĩs hõ intelli-
git se: hec est exponẽda isto modo: homo
intelligit se ⁊ nihil est hõ quin illud intelli
gat se: g̃ ⁊c̃. Item hoĩes cognoscũt futura
hec ẽ sic resoluẽda: hec cognoscũt futura ⁊
hec sunt homines: ergo ⁊c̃. Circa p̃dicta
in hoc caplo ⁊ prioribus ẽ notãda diuersi-
tas ꝓbationũ p̃cedentiũ quantũcũq; ꝓpo
sitionũ: qm̃ ꝓpositio descriptibilis ꝯuerti
tur cum sua descriptiõe ⁊ ꝓpositio vl'is af
firmatiua seu quecũq; alia exponibilis si-
militer conuertitur cum suis exponẽtibꝰ
simul sumptis: vnde bene sequitur cogno
sco hominẽ: ergo cognosco aliquid sub ra-
tiõe qua hõ: ⁊ ecõuerso. Itẽ omnis hõ cur
rit: ergo homo currit ⁊ nihil ẽ homo quin
illud currat. Item omnis homo currit: er
go homo currit: et nullus est homo quin
currat ⁊ econuerso. Sed ꝓpositio resolubi
lis nõ conuertitur cum suis resoluentibus
nec officialis cum suis officiantibus: vnde
licet sequatur hoc est aĩal ⁊ hec ẽ homo: g̃
homo ẽ animal: non tñ sequitur ecõuerso
homo est animal: ergo hoc ẽ animal ⁊ hoc
est homo: q: añs ẽ necessariũ ⁊ consequẽs
contingens etiam post mille annos erit ita
sicut significatur per antecedens ⁊ tamen
non erit ita sicut significatur ꝑ ꝯsequens.
Item sequitur hec ꝓpõ est necessaria deꝰ
est: que adequate significat deum esse: g̃
necesse est deum esse: ⁊ tamen non sequit̃
econuerso necesse est deum esse: ergo hec
propositio est necessaria deus est que ade
quate significat deum esse: q: antecedens
est necessarium ⁊ consequens contingens
Similiter si nulla propositio foret ita esset
sicut significatur per antecedens ⁊ tamen
non ita esset sicut significatur per conse-
quẽs. ¶ Ex predictis infero aliquas ꝯclu-
siones. p̃ma ẽ ista venientẽ cognosco ⁊ tñ
nõ cognosco venientez: ꝓbatur ⁊ pono q̄
sor. sit a longe qui veniat versus me: quez
cognosco esse sor. sed credã ipm nõ moue-
ri: ⁊ nihil aliud ꝯcipiam: isto posito prima
pars ꝓbat̃: qm̃ hoc cognosco ⁊ hoc est ve-
niẽs: g̃ ⁊c̃. Scd̃a pars etiam patet: q: non
cognosco aliqd sub rõne q̃ veniẽs. ¶ Se-
cunda ꝯclusio ẽ ista deum trinũ ⁊ vnũ co-
gnouit Aristoteles ⁊ tñ aristo. non cogno-
uit deũ trinũ ⁊ vnum. prima pars pꝫ qm̃
hoc ꝯtingit Aristo. demonstrãdo deum ⁊
hoc est trinus ⁊ vnus: ergo ⁊c̃. secunda ꝑs
etiã pꝫ: qm̃ Aristo. non cognouit aliquid
sub ratione qua trinus ⁊ vnus: ergo ⁊c̃.
patet ꝯsequentia a descriptione ad descri-
ptum. ¶ Tertia conclusio a propositionẽ
scio tamen nescio a propsitionez. probatur
⁊ pono q̄ a sit ista: deus est quam sciam et
credam q̄ non sit aliquod in mundo: illo
primo modo a scio: quia hoc scio demon-
strando istam deus est ⁊ hoc est a: ergo ⁊c̃
⁊ tamen non scio a q: non scio aliquid sub
ratiõe qua a ex quo nõ scio a esse ¶ Quar
ta conclusio sortem percipis ⁊ tamen non
percipis sor. probatur: ⁊ pono q̄ sor. loqua
tur coram te cuius vocem audias: credas
tu tamen q̄ non sit aliquis sor. in mundo.
illo posito sor. percipis quia hoc percipis
⁊ hoc est sor. ergo ⁊c̃. ⁊ tamẽ non percipis
sor. quia non percipis aliquid sub ratione
qua sortes quare ⁊ cetera.

Ex predictis patet q̄ necessarium et
cõtingens dupliciter sumũtur: sci
licet resolubiliter ⁊ officiabiliter. sꝫ
ipsorum aduerbia scilicet necessario ⁊ con
tingenter exponibiliter ꝓbãtur: vt neces-
sario deus ẽ sic exponit̃ deus ẽ ⁊ nõ potest
esse quin deus sit: ergo ⁊ cetera. Itẽ neces
sario mũdus fuit: mũdus fuit ⁊ nõ potuit
esse quin mundus fuerit. Item necessario
aliquid erit: aliquid erit ⁊ nõ poterit esse
quin aliquid erit: ergo ⁊c̃. ¶ Ita q̄ ver-

bum pricipale regule exponētis sit eiusdē
temporis cum verbo principali exponēde.
Opposito modo exponitur cōtingenter tu
es: exponitur sic: tu es ⁊ potest esse ꝙ tu nō
sis: ergo ⁊c̄. Item contingenter tu eris: tu
eris ⁊ poterit esse ꝙ tu non eris: ergo ⁊c̄.
Et ita de preterito dicat. Hic sunt duo no-
tabilia. Primum est ꝙ necessario ⁊ contin-
genter sumuntur: aliquando in sensu di-
uiso ⁊ aliquando in sensu composito sicut
necessarium ⁊ contingens. ¶ In sensu cō-
posito quādo totaliter precedunt: aut fina-
liter subsequunt: vt necessario homo ē aīal
tu curris contingenter: sed in sensu diuiso
quando mediant inter subiectum ⁊ verbū
aut inter verbum ⁊ predicatum. Exemplū
primi: homo necessario est animal. Exem-
plum secundi: sortes est contingenter cur-
rens. Secundum notabile est illud. Qua-
litercūqꝫ in sensu composito sumatur semp
eodem modo exponuntur vt dictum ē. Sꝫ
quādo in sensu diuiso sumuntur preceden
te alio termino mediato non exponuntur:
sed propositio probanda est ſm exigentiaꝫ
termini precedentis: vt homo necessario ē
animal. hec non est exponenda neqꝫ ꝓban-
da ratione illius termini necessario: sed re
soluenda ratione istius termini homo: vt
hoc necessario est animal: ⁊ hoc est homo:
ergo ⁊c̄. quo facto prima resoluēs est expo-
nenda sic: hoc est animal ⁊ hoc non potest
non esse animal: ergo ⁊c̄. ita ꝙ li potest se-
quatur subiectum: sicut li necessario vl' cō-
tingenter. Ex quo sequitur etiam ꝙ istud
verbum potest sinmitur aliqñ in sensu com
posito aliqñ in sensu diuiso. In sensu com-
posito quādo precedit totaliter in sensu im
personaliter tenetur: vt potest eē ꝙ tu cur-
ris. In sensu diuiso quādo personaliter su
mit vt antichristus pōt eē. ¶ Ex predictis
infero aliquas conclusiones. Prima est ista
necessario aliquid est. qđ cōtingenter est.
probatur aliquid est qđ contingenter est ⁊
nō potest esse quin aliquid sit qđ contingē-
ter est: ergo ⁊c̄. ¶ Secunda conclusio aīa
tua necessario est: ⁊ tamen cōtingenter aīa
tua est. prima pars probatur resolutorie: vt
hoc necessario est: ⁊ hoc est anima tua: er-
go ⁊c̄. ¶ Secunda pars probatur exponi-
biliter sic: anima tua est ⁊ potest esse ꝙ non
anima tua sit: ergo ⁊c̄. Nam sequit tu non
es: ergo non anima tua est: quia ex opposi-
to sequitur oppositum ⁊ potest esse ita sicut
significatur per antecedēs: ergo potest eē
ita sicut significatur per cōsequēs. ¶ Ter-
tia conclusio necelse est te fuisse ⁊ tamen cō
tingenter tu fuisti. prima pars probat qm̄
hec est necessaria tu fuisti que adequare si
gnificat te fuisse: ergo ⁊c̄. Secunda pars
probatur: naꝫ tu fuisti ⁊ potuit esse ꝙ tu nō
fuisti: ergo contingenter tu fuisti. ergo ⁊c̄.
¶ Quarta conclusio potest esse ꝙ antichri
stus sit homo qui est: ⁊ tamen antichristus
non potest esse homo qui est. prima pars ꝓ
batur quoniam hec est possibilis: antichri-
stus est homo qui est: que adequate signifi
cat ꝙ antichristus est homo qui ē: ergo ⁊c̄.
vnde li potest impersonaliter sumptum est
terminus officiabilis sicut li possibile. secū-
da pars patet quoniam detur oppositum:
videlicet antichristus potest esse homo qui
est: ⁊ ex isto sequitur ꝙ antichristus potest
esse homo ⁊ iste est: consequens est falsum:
ergo ⁊ antecedens. ⁊ patet consequentia:
quia li potest sumptum personaliter est ter
minus immediatus ⁊ relatiuum qui que
quod est resolubile generaliter in ⁊ ille il-
la illud: ex quo non impeditur per aliquod
significatum precedens. Hinc est notan-
duꝫ ꝙ li necessario dupliciter sumitur. vno
modo nominaliter in datiuo vel in ablati-
uo casu. Alio modo aduerbialiter vt dcm̄
est. Primo modo non exponitur sed re-
soluit: vt necessario tu es: isto tu es ⁊ hoc ē
necessariuꝫ: ergo. ex quo sequitur ꝙ neces
sario tu es homo: ⁊ tamen contingenter tu
es homo: tenēdo li necessario nominaliter
in ablatiuo casu: quia illo tu es demonstrā
do deum ⁊ hoc est necessarium: ergo ⁊c̄.
Sumendo tamen li necessario aduerbia
liter foret ista propositio impossibilis pro-
pter impossibilitatem exponentium. Iteꝫ
conceditur ꝙ sor. necessario obedit ⁊ idem
sor. contingenter obedit sumendo li neces-
sario in datiuo casu: quia sor. huic obedit
demonstrando deum ⁊ hoc est necessariū:

ergo ⁊c̃. ¶ Scd̃a pars etiam patet exponendo sic: sor. obedit ⁊ potest non obedire ergo contingenter sor. obedit: quare ⁊c̃.

NAm gradus cõparatõis: restat exponere ⁊ primo positiuũ cõparabiliter sumptũ: vt tu es ita fortis sicut aliqs homo mundi: exponitur sic: tu es fortis: et aliqs homo mũdi est fortis: ⁊ non aliqs hõ mũdi est fortior te: ergo ⁊c̃. ¶ Itẽ tu fuisti ita fortis sicut aliquis hõ: tu fuisti fortis: ⁊ aliqs hõ fuit fortis: ⁊ non aliqs homo fuit fortior te: ergo ⁊c̃. ⁊ ita de futuro suo modo dicat̃ ¶ Sed notãdũ ꝙ si fiat cõparatio respectu termini cõis a parte post non distributi nõ debet sumi ille terminus sub distributione in aliqua exponentiũ: vt tu es ita albus sicut oĩs hõ: nõ debet dici in scd̃a exponente oĩs hõ est albus: qꝛ hec est falsa et exposita vera. Sequit̃ enim tu es ita albus sicut iste homo: ergo tu es ita albꝰ sicut oĩs homo: patet ꝯsequentia ab inferiori ad suũ superius affirmatiue sine distributiõe ⁊ sine signo impediente. Ideo debet sic exponi: tu es albus: ⁊ hõ est albus: ⁊ nõ oĩs hõ ẽ albior te: ergo ⁊c̃. ¶ Ex predicto mõ exponendi infero aliquas ꝯclusiones. Prima ẽ ista: tu es ita fortis sicut oĩs hõ mundi ⁊ tñ non es ita fortis sicut aliquis homo mũdi prima pars patet: quia tu es fortis ⁊ homo mundi est fortis ⁊ non omnis homo mũdi ẽ fortior te: ergo ⁊c̃. Scd̃a pars similiter pꝫ quoniam suum contradictorium est falsuꝫ videlicet tu es ita fortis sicut aliqs homo mundi: quia ex ipsa sequitur tertia sua exponens: videlicet non aliquis homo mũdi est fortior te quod est falsum. ¶ Scd̃a conclusio animal quod nõ est ita forte sicut leo est ita forte sicut omne animal mundi: probatur equus ẽ ita fortis sicut omne animal mundi: ⁊ idem equus est animal quod nõ est ita forte sicut leo: ergo ⁊c̃. patet cõsequẽtia a resoluentibus ad resolutũ. antecedẽs autem patet exponendo ⁊ resoluendo. ¶ Tertia conclusio: ego sum ita sapiens sicut tu ⁊ deus: ⁊ tamen ego non sum ita sapiens sicut deus: secũda pars ẽ de se manifesta. ⁊ probatur prima. Nam ego sum sapiens ⁊ tu ⁊ deus estis sapiẽtes ⁊ nõ tu ⁊ deꝰ estis sapientiores me: ergo ⁊c̃. patet consequentia ab exponẽtibus ad expositum. Et prima ac secũda pars sunt manifeste. Tertia v̄o probatur quia si non detur oppositũ tu ⁊ deus estis sapientiores me: ergo tu es sapientior me: consequẽs falsum vt ego suppono. ¶ Quarta ꝯclusio tu eris ita senex sicut tu eris: ⁊ tamẽ in nullo instãti tu eris ita senex sicut tu eris. prima pars patet per exponentes: tu eris senex ⁊ nunq̃ꝫ eris senior q̃ꝫ tu eris: ergo ⁊c̃. Secunda pars probatur quoniã quocũqꝫ instãti dato in quo tu eris senex: in instanti non eris ita senex sicut tu eris: qꝛ post istud eris senior: ergo in nullo ĩstãti tu eris ita senex sicut tu eris patet consequentia: quia contradictorium consequentis repugnat antecedenti ꝓpter distributionem huius termini sicut supra verbum substantiuum.

COmparatiuus gradus exponitur similiter per tres exponentes: vt sor. est fortior pla. sor. est fortis ⁊ plato est fortis ⁊ non plato est ita fortis sicut sortes: ergo ⁊c̃. ¶ Item tu es fortior aliquo hoĩe: tu es fortis ⁊ aliquis homo est fortis ⁊ non aliquis homo ẽ ita fortis sicut tu: ergo ⁊c̃. ¶ Sed huius tu es albior omni homine: secunda exponẽs nõ debet esse ista: omnis homo est albus: quoniam tũc exposita eẽt vera ⁊ vna exponens falsa: quod non ẽ cõcedẽdum in logica: sed debet sic exponi ita tu es albus ⁊ homo ẽ albus ⁊ nõ omnis hõ ẽ ita albus sicut tu: ergo ⁊c̃. ¶ Ex predcõ modo exponendi infero aliquas conclusiones. Prima tu es albior omni homĩe ⁊ tñ tu nõ es albior aliq̃ homine. p̃ma ps patet per exponentes ⁊ secunda similiter qa suũ contradictorium ẽ falsum: scilicet tu es albior aliquo homine: quia tertia eius exponens ẽ falsa. videlicet non aliquis homo ẽ ita albus sicut tu: quia tu ipse es ita albus sicut tu: vel quilibet qui ẽ albior te ẽ ita albus sicut tu: licet non precise. ¶ Secunda ꝯclusio sor. q ñ ẽ melior deo ẽ melior omni ente mundi: patet quoniam sor. non ẽ melior deo vt satis liquet ⁊ tamen ẽ melior oĩ ente mundi: quia ipse est bonus ⁊ aliquod ens mũdi est bonum ⁊ non omne ens mun

di ẽ ita bonũ sicut sor. ergo ⁊c̃. ¶ Tertia conclusio ego sum scientior te ⁊ deo: ⁊ tñ non sum scientior deo: secũda pars patet de se: ⁊ prima ꝓbatur ꝑ exponentes. nam ego sum sciens ⁊ tu ⁊ deꝰ estis scientes: ⁊ nõ tu ⁊ deus estis ita sciẽtes sicut ego. ista patet qm̃ detur oppositũ scilicet tu ⁊ deus estis ita scientes sicut ego: ergo tu es ita sciẽs sicut ego. consequens falsum vt ego suppono. ¶ Quarta conclusio tu eris senior q̃z tu eris in aliquo instanti ⁊ tñ in nullo instã ti tu eris senior q̃z tu eris in aliquo instanti ꝑma pars probat: qm̃ tu eris senex ⁊ in aliquo instanti eris senex: ⁊ non in aliquo instanti eris ita senex sicut tu eris: ꝗ tu eris senior q̃z tu eris in aliquo instanti: ꝯsequẽtia tenet ab exponẽtibꝰ ad expositũ ⁊ tertia pars antecedẽtis ꝓbata est in alio capitulo in quarta cõclusione: sed scd̃a pars ꝯclusionis ꝓbatur: quia si nõ detur oppositum scilicet ꝙ in aliquo instãti tu eris senior q̃z tu eris in aliquo instãti: ⁊ sit illud a ⁊ patet ꝙ illa est falsa in a instanti tu eris senior q̃z tu eris in aliquo instãti qꝛ vna exponẽs est falsa scilicet nõ in aliquo instãti tu eris ita senex sicut tu eris in a instãti qꝛ in a instanti tu eris ita senex sicut eris in a instanti ⁊ in infinitis instantibꝰ vltra: quare ⁊ cetera. ¶ Notanduʒ ꝙ quemadmodum exponitur comparatiuus gradus: ita magis: ⁊ q̃z: vt ego sum magis valens q̃z tu: sic exponitur ego sum valens: ⁊ tu es valens: ⁊ non tu es ita valens sicut ego ergo ⁊ cetera. ¶ Consimiles cõclusiones possunt inferri: vnde cõceditur ꝙ animal quod est magis debile q̃z musca est magis forte quam sit omne animal mundi. Et homo qui est magis sapiens q̃z omis homo ẽ minus sapiens q̃z omnis homo: ⁊ ita de infinitis alijs: quare ⁊c̃.

Superlatiuus gradus expõitur per tres exponentes nisi vna istarũ cum altera concidat: vt tu es fortissimus istoꝝ: potest dupl'r exponi: aut ꝑ cõpatiuũ aut ꝑ positiuũ cõparabiliter sũpti. ¶ Exemplũ ꝑmi: vt tu es fortis: ⁊ isti sũt fortes ⁊ nõ aliqs istoꝝ est fortior te: ergo ⁊ cetera ¶ Exemplũ secũdi: tu es fortis: ⁊ isti sunt fortes ⁊ non aliquis istoruʒ est ita fortis sicut tu: ergo ⁊ cetera. ¶ Item tu es fortissimus omnium hominum: sic exponitur: tu es fortis: ⁊ homines sunt fortes: ⁊ non omnes homines sunt fortiores te: ergo ⁊ cetera. vel non omnis homo est fortior te. Secundo modo sic exponitur: tu es fortis: ⁊ homines sunt fortes: et non omnes homines sunt ita fortes sicut tu: vel non omnis homo est ita fortis sicut tu: ergo ⁊ cetera. Et ita de alijs de ꝑterito ⁊ futuro suo modo dicatur. Ex predictis ĩfero aliquas cõclusiones. prima est ista tu es fortissimꝰ istorum ⁊ debilissimus istoruʒ: probatur: ⁊ pono ꝙ tu: sor. ⁊ plato sitis eque fortes: ⁊ per li istorum demonstro vos tres: isto posito patet prima pars: quoniam tu es fortis: ⁊ isti sunt fortes: ⁊ non aliquis istoruʒ est fortior te: ergo ⁊ cetera. Etiam secunda pars est vera: quia tu es debilis: ⁊ isti sunt debiles: ⁊ nõ aliquis istoꝝ est debilior te: ergo ⁊ cetera. Hec tamen conclusio non esset vera exponendo secundo modo: vt puta ꝑ li ita sicut: quare ⁊ cetera. ¶ Secũda cõclusio: tu es sapientissimus omnium hominum: ⁊ tamen tu non es sapientissimus aliquoꝝ hominum. prima pars patet ꝑ exponentes: vt tu es sapiens ⁊ homines sunt sapiẽtes: ⁊ non omnes homines sunt sapientiores te: ergo ⁊ cetera. ¶ Secũda pars ꝓbatur: quoniam suum contradictoriuʒ est falsum: videlicet tu es sapientissimus aliquorum hominũ: propter tertiam exponẽtem falsam scilicet non aliquis homo est sapientior te: ⁊ hec similiter nõ aliquis homo est ita sapiens sicut tu: quia tu met es ita sapiens sicut tu: ergo ⁊ cetera. ¶ Tertia ꝯclusio tu fuisti calidissimus omniũ hominum ⁊ frigidissimus omnium hominũ: prima pars patet: quia tu fuisti calidus ⁊ homines fuerunt calidi: ⁊ non omnis homo fuit calidior te: etiaʒ non omnis homo fuit ita calidus sicut tu. Secũda pars etiaʒ eodem modo probatur: quoniam tu fuisti frigidus: ⁊ homines fuerunt frigidi: ⁊ nõ omnis homo fuit frigidior te: etiam non omnis homo fuit ita frigidꝰ sicut tu: ergo ⁊ cetera. ¶ Quarta conclusio. Aliqd̃ est

maximũ istorũ qđ non est maximũ istoruʒ exponẽdo cõpabiliter. pbatur: ⁊ pono q̄ a sit magnuʒ: ⁊ b maius: c vo maius q̄z a ⁊ maius q̄z b: isto posito: b est maximũ istorũ qđ non est maximũ istorum. probatur: q̄m b est magnũ ⁊ aliquod istorũ q̄ non est maximũ istorum est magnum q̄ma a: ⁊ nulluʒ istorum quod non est maximũ istorum est maius b: ergo b est maximũ istorum quod non est maximũ istorum: patet ↄsequentia ab exponẽtibus ad expositum: quare ⁊c̃.

Differt aliud ⁊ non idem eodem modo exponitur per tres exponentes: vt tu differs ab homine: tu es ⁊ homo est: tu non es homo: ergo ⁊ cetera. Itẽ tu differs ab omni homine: tu es: ⁊ homo est: ⁊ tu nõ es omnis homo: ergo ⁊ cetera. Est tamen aliqua diuersitas in preterito ⁊ futuro: hec enim tu differs ab antichristo non sic expõitur tu eris ⁊ antichristus erit ⁊ tu non eris antichristus: quoniam exponentes sunt vere ⁊ exposita falsa. sequitur enim tu differs ab antichristo: ergo simul eris cum antichristo: consequẽs falsum vt suppono. sed sic exponitur: tu eris ⁊ antichristus erit: quando tu eris: ⁊ tu non eris antichristus: ergo ⁊ cetera. ⁊ ita de preterito dicatur: quare ⁊ cetera. ¶ Ex predictis infero aliquas cõclusiones: Quarum prima est ista: tu differs ab omni homine: ⁊ tamen tu nõ differs ab aliquo hoĩe. Prima pars patet p exponẽtes: quoniã tu es ⁊ homo est ⁊ nõ est omnis homo: ergo ⁊ cetera ¶ Secunda pars etiam probatur: quia si nõ detur oppositum: scilicet tu differs ab aliquo homine: sed hec ẽ falsa: quia tertia eius exponens est falsa: scilicet tu nõ es aliquis homo: ergo ⁊ cetera. ¶ Secunda cõclusio: tu differs ab omĩ ente quod ẽ ⁊ qđ fuit ⁊ quod erit: ⁊ tamẽ tu non differs ab aliquo ente quod ẽ ⁊ quod fuit ⁊ qđ erit. ¶ Prima pars patet: quoniam etiam tu es ⁊ omne ens quod ẽ quod fuit ⁊ qđ erit est: ⁊ tu non es omne ens quod ẽ quod fuit ⁊ quod erit: ergo ⁊ cetera. Secunda ps etiam patet: q̄z suum contradictorium est falsum cum vna eius exponens sit falsa scilicet tu non es aliquid qđ est quod fuit et quod erit. ¶ Tertia ↄclusio: Ego differo a te ⁊ a me ⁊ tamen non differo a me. pma pars patet per exponentes. Nam ego suʒ: ⁊ tu ⁊ ego sumus ⁊ ego non sum tu ⁊ ego: ergo. Secũda vo pars patet de se ⁊ ita posset pbari q̄ tu differs ab homine ⁊ ab asino: ⁊ tñ tu nõ differs ab homine ¶ Quarta conclusio: tu differs ab asino: tamen tu non differs ab homine vel ab asino. Prima pars patet per exponentes: ⁊ secunda similiter: quia detur oppositũ: tu differs ab homine vel ab asino: hec est falsa: quia tertia eius exponens est falsa scilicet tu nõ es homo vel asinus: quia eius cõtradictorium est verum: videlicet tu es homo vel asinus. Quecũq̄z dicta sunt đ hoc vbo differt q̄ ad exponẽtes ⁊ ↄclusiões possũt applicari illis terminis aliud ⁊ nõ idẽ: q̄re ⁊c̃

Exclusiuarum quedaʒ sunt primi ordinis quedam secundi: ⁊ quedam tertij. ¶ Exclusiua primi ordinis ẽ illa cuius dictio exclusiua tantum: solum: vel solummodo. aut precise precedit subiectum vt tantuʒ homo currit: sic exponitur homo currit: ⁊ nihil nõ homo currit: ergo ⁊ cetera: ita q̄ semper prima exponens est preiacens exclusiue: secunda vero vniuersalis ẽ negatiua de subiecto exclusiue infinitato. Et consimilis expositio est de pterito ⁊ futuro: vt tantũ sortes fuit: sortes fuit ⁊ nihil nõ sortes fuit. Item tantũ antichristus disputabit: sic exponitur antichristus disputabit: ⁊ nihil non antichristus disputabit. ¶ Notandum q̄ exclusiua primi ordinis conuertitur cum vna vniuersali de terminis transpositis: ita q̄ si vna est vera ⁊ reliqua similiter: ⁊ ecõuerso. vnde si hec esset vera tantum homo est animal hec esset vera omne animal est homo: sʒ quia exclusiua ẽ falsa ¶ Exclusiua secũdi ordinis est illa ĩ qua dictio exclusiua mediat inter subiectum ⁊ predicatum siue preponatur siue postponatur copule vt sortes tantum est homo aut sortes est tantum homo: ⁊ exponitur quelibet istarum sic: sortes est homo: ⁊ sortes non est nonhomo: ⁊ ita de preterito ⁊ futuro dicatur. ¶ Exclusiua tertij ordinis est illa cuius dictio exclusiua poni

tur inter partes predicati: vt a: propositio significat precise sicut ē: que sic exponitur a ꝓpositio significat sicut est: ⁊ a propositio non significat non sicut est: ita ꝙ semp negatio infinita cadat sup eundem terminū sup quē in exposita cadit dictio exclusiua: vt patet in cuiuscunqꝫ ordinis exclusiuis. ¶ Notandum ꝙ si dictionem exclusiuam alicuius ordinis precedat alter termin⁹ ꝓbabilis: non debet ista ꝓpositio ꝓbari rōne dictionis exclusiue: sed ſm exigentiam termini ꝑcedentis. Exemplum omnium ordinum: vt necessario tātum homo est homo: omnis homo tantum est animal. Aliqua ꝓpositio significat precise sicut est. Prima ē exponibilis ratione istius termini necessario. Secunda ratione istius signi omnis. Tertia vō est resolubilis: quia particularis affirmatiua. Opposita enim harum exclusiuarum assignantur ꝑ negationem prepositam toti exclusiue: ⁊ huius tm̄ homo currit: contradictoriū esset hoc: non tm̄ homo currit: ⁊ habet duas causas veritatis oppositas exponentibus exclusiue affirmatiue: vt nihil quod ē homo currit: vel aliqd non homo currit: ⁊ si vna harum causarū est vera exclusiue negatiua est vera: ⁊ si ambe sunt false ipsa est falsa: sicut exclusiua affirmatiua est vera: si ambe exponētes sunt vere: ⁊ falsa si vna est falsa. Exclusiua negatiua in qua negatio sequitur notam exclusionis etiā exponibilis est: vt tm̄ homo nō currit sic exponitur: homo non currit: ⁊ qđ libet nō homo currit: ⁊ ita exponitur quelibet talis ꝑmi ordinis. Item secundi ordinis vt tm̄ non es asinus sic exponit: tu non es asinus: ⁊ tu es quolibet non asinus. Exclusiua vō negatiua tertij ordinis exponibilis non datur quia talis negatio semper sequitur verbum ꝑncipale: sicut ⁊ dictio exclusiua: vt a: prepositio significat precise sicut non est. Opposita harum exclusiuarū negatiuarum dantur similiter per negationem precedentem totam prepositionem: ⁊ huius tantum homo non currit: contradictorium est illud non tm̄ homo non currit: quod habet duas causas veritatis oppositas exponentibus exclusiue negatiue assignādas per disiunctiuam: videlicet omnis homo currit: vel aliquid non homo currit quarum si vna est vera exclusiua ita ē vera sicut peius đ opposito exclusiue affirmatiue. ¶ Ex predictis infero aliquas cōclusiones: Quarum ꝑma est ista: tm̄ homo est homo: ⁊ tamen non tm̄ homo est animal. Prima pars patet per exponētes ⁊ vniuersalem de terminis transpositis. Secunda pars patet similiter: quoniam vna suarum causarum est vera scilicet aliquid non homo est animal. Nam hoc est animal: demōstrando asinum. Et hoc est aliquid non homo: ergo ⁊c̄. ¶ Secunda conclusio tu tm̄ es animal ⁊ non tm̄ tu es animal. Prima pars patet. nam tu es animal ⁊ tu non es animal: ergo ⁊c̄. Secunda pars conclusionis patet etiam similiter: quia vna causaꝝ est vera scilicet aliquid non tu es animal. ¶ Tertia ꝯclusio: a ꝓpositio est precise significans sicut est: ⁊ tn̄ a ꝓpositio non est significans precise sicut est. ꝓbat: ⁊ pono ꝙ a sit ista homo est asinus: isto posito: patet ꝑma pars: qm̄ est significans sicut est: ⁊ a nō est non significans sicut est: ꝓbat q: det opposituū: a est nō significans sicut est: ergo a non est significās sicut ē: ꝯn̄s est falsū: imo a est significans sicut est: q: ē significās hominē esse. Scđa pars etiā pꝫ q: sui ꝯtradictorij vna exponēs ē falsa: vꝫ a ꝓpositio nō est significans nō sicut ē: ex quo significat hoiem esse asinū. ¶ Quarta ꝯclusio a ꝓpō precise significat falsum ⁊ impossibile: ⁊ tm̄ a ꝓpō precise significat veꝝ est necessariuꝫ prima pars patet per exponentes. Nam a significat falsum ⁊ impossibile: ⁊ a nō ē nō significans falsum ⁊ impossibile: ꝓbat: qa detur oppositū: a est nō significans falsum impossibile: ergo a nō est significans falsuꝫ ⁊ impossibile: qđ nō est veꝝ: imo significat falsum ⁊ impossibile: quia significat hoieꝫ esse asinum quare ⁊c̄. Secunda pars etiaꝫ eodem modo probatur: nam est significās verum ⁊ necessarium: quia significat hominem esse ⁊ a non est non significans verum ⁊ necessarium. probatur quia detur oppositum a est non significans verum ⁊ necessarium: ergo a non est significans verum

⁊ necessarium consequens falsum: imo a si
gnificat verum ⁊ necessarium: quia signifi
cat hominē esse qd̄ est verum ⁊ necessariū:
⁊ patet consequētia cū prioribus similibus
per istam regulam: ab affirmatiua de predi
cato infinito ad negatiuam de predicato fi
nito est bona ꝯñtia quare ⁊c̄.

D Ictiones exceptiue sunt iste: preter
preterq̄ȝ: ⁊ nisi: ⁊ differunt eo quia
preter ⁊ preterq̄ȝ indifferenter exci-
piunt tam in vniuersali affirmatiua q̄ȝ ne-
gatiua: sed nisi non excipit nisi in vniuersa
li negatiua: vnde ita congrue dicitur nul-
lus homo preter sor. currit: sic oīs hō ꝑter
sor. currit: non tamen congrue dicitur oīs
homo nisi sor. currit: vbi congrue diceret
nullus homo nisi sor. currit. ¶ Exceptiua
affirmatiua exponitur per duas exponen-
tes: in quaꝝ ꝑma negatur predicatū a pte
extra capta: in scd̄a v̄o affirmatur predica
tum vniuersaliter de subiecto cum parte
extra capta īfinitata: vt oīs homo ꝑter sor.
currit sic exponit̄: sor. non currit: ⁊ oīs hō
non sor. currit: ergo ⁊c̄. ¶ Exceptiua v̄o ne
gatiua similiter exponit̄ per duas exponē-
tes: in quaꝝ prima affirmatur predicatum
de parte extracapta. in scd̄a v̄o negat̄ vni-
uersaliter a subiecto cum parte extraca-
pta infinitata: vt nullus hō preter sor. cur-
rit: sic exponitur: sor. currit: ⁊ nullus homo
non sor. currit: ergo ⁊c̄. ¶ Notādum ꝙ ali
qua est exceptiua propria aliqua impropria
Ad exceptiuam propriam duo requiruntur
principaliter. primū ꝙ id a quo fit exceptio
stet ꝯfuse distributiue: ex quo sequit̄ ꝙ ista
est impropria aliqs homo preter sor. currit
secundo requiritur ꝙ pars extracapta sit
terminus inferior ad illud a quo fit excep-
tio: ex quo sequitur ꝙ hec ē impropria: oīs
homo preter hominem currit: sed hec ē ꝓ-
pria omnis homo preter sor. currit: q̄r bene
habet istas duas conditiōes vt pȝ. ¶ Pre
terea est notandum ꝙ quelibet exceptiua
negatiua conuertitur cum exclusiua affir-
matiua: cuius subiectū est pars extracapta
⁊ predicatum est terminus compositus ex
ꝑdicato ⁊ subiecto exceptiue sic precise sup
ponente: vnde bene sequitur: nihil preter
sor. currit: ergo tm̄ sor. currit: ⁊ econuerso
¶ Et notanter dicit̄ predicatum est termi
nus cōpositus ex predicato ⁊ subiecto ex-
ceptiue: q̄m nō sequit̄: nullū animal preter
hominem: intelligit ergo tm̄ hō intelligit.
añs enim est veꝝ: ⁊ ꝯñs falsum: sed bene se-
quit̄: ergo tm̄ homo est aīal intelligens. Di
cebat̄ etiam sic precise supponente: q̄r nō se
quit̄: nullus homo ꝑter sor. currit: ergo tm̄
sor. est homo currens: sed solū sequit̄: ergo
tm̄ sor. est aliquis: homo currēs. Dato enim
ꝙ de specie humana nō curreret aliqs ma
sculus nisi solus sor. sed cū hoc multe mu-
lieres currerent tunc hec esset vera: nullus
homo preter sor. currit: ⁊ hec similiter: tm̄
sor. est aliqs homo currens: sed hec eēt fal-
sa tm̄ sor. est homo currens. ¶ Ex his infe
ro aliquas cōclusiones: quaꝝ ꝑma est ista:
hec ꝯsequentia non valet. Omnis hō ꝑter
sor. currit: ergo omnis homo preter hoīem
currit: quia antecedens est vna exceptiua
propria: ⁊ ꝯñs nō. ¶ Scd̄a cōclusio: omne
animal preter antichristum est aīal: ⁊ tamē
non omne animal preter hominem est aīal
prima pars patet per exponentes: quoniā
antichristus non est animal: ⁊ oīe animal
non antichristus est animal: ergo ⁊c̄. Scd̄a
pars etiam probatur: q̄r si non detur oppo
situm: omne animal preter hoīem est aīal:
⁊ patet ꝙ prima exponens est falsa: videlȝ
homo non est animal: ⁊ per cōsequens ex-
ceptiua cuius est exponens est falsa. Ex q̄
conclusione sequitur ꝙ non oīs exceptiua
propria repugnat sue preiacenti: cuius op-
positum cōmuniter dicit̄: ⁊ hoc patet: q̄m
quilibet istarum est vera: omne animal est
animal: ⁊ omne animal preter antichristum
est animal. ¶ Tertia conclusio: tu non dif-
fers nisi ab asino: ⁊ tamē tu differs a capra
Secunda pars est manifesta: ⁊ prima pro-
batur: tu differs ab asino: ⁊ non differs ab
alio q̄ȝ ab asino: qd̄ sic ꝓbat̄: q̄m det̄ oppo
situ̅ tu differs ab alio q̄ȝ ab asino ergo tu nō
es aliud q̄ȝ asinus: patet consequētia ab ex
posita ad vnam suarum exponentium.
¶ Quarta conclusio: tu vides omnes ho-
mines qui sunt in ista domo preter sortem:
⁊ tm̄ non vides aliquem hominem: nec ali-

quos homines: probatur: ⁊ pono secundã partem ꝯclusionis cuꝫ hoc ꝙ in domo istã sint decem homines: nouẽ mulieres ⁊ vnꝰ masculus quẽ nõ videas: sed bene omnes mulieres: isto posito patet secũda pars cõclusiõis: ⁊ ꝑma similiter assignãdo regulã exceptiuarũ: ꝙ omnis ꝓpositio affirmatiua in parte vera ⁊ in parte falsa potest verificari ꝑ exceptionem partis falseꝫ isto ꝑsuppositio: hec est falsa: tu vides omnes homines q̇ sunt ĩ ista domo ꝑcise ꝑ sor. ergo potest verificari ꝑ exceptionẽ sor. sic dicẽdo: Tu vides oẽs homines qui sunt in ista domo ꝑter sor. quare ⁊c̃.

Reduplicatiua exponitur per tres exponentes: in quarũ ꝑma predicatur affirmatiue terminus reduplicatus In secunda predicatur predicatum de eodem subiecto. In tertia v̓o predicatur idẽ predicatuꝫ conditionaliter de termino reduplicato per terminum transcendentem vt sortes inquãtũ homo ẽ animal: sic exponitur: sor. ẽ animal: ⁊ si aliqd ẽ homo illud est animal: ergo ⁊c̃. ⁊ ita cum termino vniuersaliter aut indefinite teneto: vt omnis homo inquantum animal ẽ substantia: sic exponitur: omnis homo ẽ animal ⁊ omnis homo ẽ substantia: ⁊ si aliquid ẽ animal illud est substantia: ergo ⁊c̃. Reduplicatiua negatiua: cuius negatio sequitur notaꝫ reduplicationis est similiter exponibilis: vt sortes inquantum homo non est asinus: exponitur sic: sortes est homo: ⁊ sortes non ẽ asinus: ⁊ si aliquid ẽ homo illud non ẽ asinus: ergo ⁊c̃. ⁊ ita dicatur de quibuscunq̧ alijs. Negatiua v̓o reduplicatiua: cuiꝰ negatio precedit notam reduplicationis nõ est exponenda: sed probanda per suum cõtradictorium: vt sepe dictum est. ¶ Ex ꝑdictis infero aliquas conclusiones: quarũ prima est ista: Aliqua inquantũ cõueniũt differũt: ꝓbatur: aliqua cõueniunt ⁊ aliq̃ differũt. ⁊ si aliqua cõueniũt: illa differũt. ergo ⁊c̃. patet ꝯsequentia ab exponentibꝰ ad expositã: ⁊ tertia pars antecedentis ꝓbatur: quoniam si aliqua conueniunt: illa sunt: ⁊ si illa sunt distincta ergo differunt: ergo a primo ad vltimum si aliqua conueniunt illa differunt. ¶ Secũda conclusio Quilibet homo inquantuꝫ homo ẽ risibilis: ⁊ tamen non quilibet homo inquantũ animal est risibile. Prima pars patet per exponentes: quoniaꝫ quilibet homo ẽ homo: ⁊ quilibet homo est risibilis: ⁊ si aliqd ẽ homo illud ẽ risibile: ergo ⁊c̃. Secunda pars etiam patet: quia si non detur oppositum scilicet ꝙ quilibet homo inquantum animal est risibilis: ⁊ certuꝫ est ꝙ hec ẽ falsa: quia tertia sua exponẽs est falsa: scilicet si aliqd est animal illud est risibile. ¶ Tertia conclusio: sortes inquantum homo est animal: ⁊ tamen sor. nõ inquantum homo est sor. ꝑma pars patet per exponentes ⁊ secunda similiter: quia si nõ detur oppositũ scilicet sor. inquãtum homo est sor. ⁊ patet ꝙ ista est falsa: quia eius tertia exponens est falsa: scilicet si aliquid est homo illud ẽ sor. ¶ Quarta conclusio tu inquãtum homo nõ es asinus: ⁊ tamẽ tu nõ inquantum animal: nõ es asinus: prima pars patet: q2 tu es homo ⁊ tu non es asinus: ⁊ si aliqd ẽ homo illud non est asinus: ergo ⁊c̃. Secũda pars etiam probatur: quia si non detur oppositum tu inquantũ animal non es asinus: ⁊ patet ꝙ tertia eius exponens ẽ falsa: scilicet si aliquid est animal illud non ẽ asinus: ⁊ ita dicat̃ si li: de li quãto ⁊ ꝑ quãto facerẽt ꝓpositionẽ reduplicatiuã.

Immediate duas in se cõtinet exponentes: quarum ꝑma est ꝑiacẽs: ⁊ secunda negatiua sibi corespõdẽs ẜm exigentiã sui verbi: vt imediate ante a tu fuisti: exponit̃ sic: ante a tu fuisti: ⁊ nullum fuit instãs ante a qn inter illud ⁊ a tu fuisti ergo ⁊c̃. Item imediate post b tu eris: sic exponit̃: post b tu eris: ⁊ nullum erit istãs post b: qn inter illud ⁊ b tu eris: ergo ⁊c̃. Modo consimili exponit̃ negatiua cuius negatio sequitur li immediate: vt immediate ante hoc tu non fuisti albus: sic exponitur: ante hoc tu non fuisti albus: et nullum fuit instans ante hoc quin inter illud ⁊ hoc tu non fuisti albus: ergo ⁊c̃. Item imediate post instans ꝑsens tu non curres sic exponit̃: post instans pñs tu nõ curres ⁊ nullum erit instans post instans pñs: qn

inter illud' ⁊ instãs presens: tu non curres ergo ⁊c̃. Opposita hax ppositionũ danť p negationẽ p̃cedentẽ li imediate: ⁊ nõ pba tur talis ppositio: nisi p assignationẽ cõtra dictorioꝝ. ℭ Ex p̃dictis infero aliq̃s conclusiones: quarũ p̃ma est ista: Immediate ante hoc tu fuisti albus: ⁊ immediate añ h̃ tu fuisti niger: pbať: ⁊ pono ꝙ in qualibet pte pari hore preterite fueris albus: ⁊ in q̈ libet ipari fueris niger. p̃mo posito arguiť sic: imediate ante hoc fuit aliqua ps par: g̃ imediate ante hoc tu fuisti albus: ꝯña tenet: ⁊ añs pbať: nã ante hoc fuit aliqua ps par: ⁊ nul lũ fuit instans ante hoc: qn inter illud: ⁊ hoc fuerit aliqua ps par: ergo ⁊c̃. Similiter pbať alia ps ꝯclusionis: nã ĩme diate ante hoc fuit aliqua ps ipar: ergo im mediate ante hoc tu fuisti niger: ꝯña patet ⁊ añs vt p̃us pbať. nã ante hoc fuit aliqua ps ipar: ⁊ nullũ fuit instãs ante hoc: qn in ter illud ⁊ hoc fuerit aliqua ps ipar: g̃ ⁊c̃. Eadem cõclusio põt verificari de futuro. ℭ Secũda ꝯclusio: duo ꝯtradictoria inter se ꝯtradicentia imediate ante hoc fuerunt falsa: ⁊ tamen nõ fuerũt simul vera neq̃ si mul falsa. pbať: ⁊ pono ꝙ a sit ista: tu es al bus: ⁊ b tu nõ es albus: illo posito patet ꝙ a imediate ante hoc fuit verum: nã quandocũq̃ fuit aliqua ps par a fuit verũ: sed imediate ante hoc fuit aliqua ps par: g̃ imediate ante hoc fuit veꝝ: ⁊ imediate ante hoc fuit falsum: q2 quãdocũq̃ fuit aliq̈ ps ipar a fuit falsum: sed imediate ante h̃ fuit aliqua pars ipar: ergo imediate ante hoc a fuit falsum. ℭ Eodẽ modo potest p bari ꝙ b imediate ante hoc fuit veꝝ ⁊ falsum. ꝙ aũt a ⁊ b nõ fuerint simul vera nec simul falsa: hoc patet: q2 in quocũq̃ instan tia fuit veꝝ: a falsum: ⁊ ecõuerso. Ex q̈bus sequitur ꝙ imediate ante hoc fuisti albus ⁊ immediate ante hoc tu non fuisti albus. ℭ Prima pars patet: ⁊ secunda probatur nam quandocũq̃ tu fuisti niger: tu nõ fui sti albus: sed imediate ante hoc tu fuisti ni ger: ergo imediate ante hoc tu nõ fuisti albus: ⁊ ita ꝯcediť ꝙ a ppositio imediate an te hoc fuit vera: ⁊ imediate ante hoc nõ fu it vera: pbata est p̃ma pars: ⁊ secũda pbať Nam quandocũq̃ a ppositio fuit falsa ipa nõ fuit vera: sed imediate ante hoc a ppositio fuit falsa: ergo imediate ante hoc a ppositio non fuit vera. ℭ Tertia conclusio imediate post hoc erit instans: q̃d nõ imediate post hoc erit: pbať: naȝ post hoc erit instãs q̃d nõ imediate post hoc erit: ⁊ nullum erit instans quod non imediate post hoc erit: quia quocũq̃ instanti dato quod erit post hoc: inter illud ⁊ hoc erunt infinita: instantia quoꝝ nullum imediate post h̃ erit. Ex qua cõclusione sequitur ꝙ imediate post hoc erit aliquod: nõ imediate post hoc erit. ℭ Quarta conclusio: post a istãs tu curres: ⁊ nullum erit instans post a: qn ante illud tu curres: ⁊ tamen non imediate post a tu curres: probatur: ⁊ pono ꝙ curres hodie sed non cras: ⁊ pono ꝙ a erit instans mediũ crastine diei post quã dieȝ tu iterum curres aliquando: isto posito patet ꝙ non imediate post a tu curres: ⁊ tñ post a curres vt ponit casus: ⁊ quia ante a curres: quia isto die: ideo nullum erit instans post a: quin ante illud tu curres: quicquid eni curret aute a curret: etiam ante quodlibet instans q̃d erit post a. ℭ Notanduȝ ꝙ li imediate dupliciter sumiť scilicet aduerbialiter ⁊ nominaliter. Primo mõ suȝ hic locutus scilicet aduerbialiter: sed secũ do modo sumiť: vt hic imediate sunt ptes in continuo idest sine medio: ⁊ sic nõ sumi tur in pposito: quare ⁊c̃.

Incipit dupliciter exponitur. Uno modo per positionem de presenti et remotionem de preterito. Alio modo per remotionem d̃ presenti ⁊ positionẽ de futuro. verbi gratia: fortes incipit eẽ al bus. Primo mõ exponitur sic: sortes nunc est albus: ⁊ imediate ante instans presens non fuit albus. Secũdo modo exponitur sic: sortes nunc non est albus: ⁊ immediate post instãs presens erit albus: ergo ⁊c̃. Desinit vero exponitur modo opposito etiam dupliciter. Primo modo per remotioneȝ de presenti: ⁊ positionẽ de preterito: vt sortes nunc non est albus: ⁊ immediate ante instans presens sor. fuit albus: ergo sor. de

finit esse albus. Secūdo modo ꝑ positionē de p̄nti: ⁊ remotionē de futuro: vt sor. nunc est albus: ⁊ non imediate post instans p̄ns erit albus: ergo sor. desinit esse albꝰ. Ex p̄dictis infero aliquas cōclusiones: Quarū prima est ista: Tu incipis esse albus: ⁊ tñ tu nō incipis eē coloratus. Probat̄: ⁊ pono ꝙ nunc tu sis albus: ⁊ ꝯtinue ante hoc fueris niger: isto posito: tu nūc es albus: ⁊ nō imediate ante instans p̄ns tu fuisti albus: ḡ tu incipis esse albus: ⁊ tñ tu nō incipis esse coloratus: q̄ nūc es coloratꝰ: ⁊ imediate ante instans presens fuisti coloratus: ⁊ imediate post instās presens eris coloratus: ergo non incipis esse coloratus. ¶ Secunda cōclusio: Deus incipit esse in hoc instāti: ⁊ tñ non incipit esse in aliquo instanti. Prima pars ꝓbat̄. nam deus est in hoc instanti: et non deus est in hoc instanti: ⁊ non imediate ante instans presens fuit in hoc instanti: ergo deꝰ incipit esse in hoc instanti. Secunda pars etiam patet: nā deus est in aliquo instanti: ⁊ imediate ante instās presens fuit in aliquo instanti: ⁊ imediate post instās p̄ns erit in aliquo instanti: ergo ⁊c̄. ¶ Tertia conclusio Incipit esse omne quod est: ⁊ tamen non incipit esse aliquid qꝺ est. Prima pars ꝓbat̄: qm̄ nunc est omne qꝺ est: ⁊ non imediate ante instans presens fuit oē quod est: quia instans presens: ergo ⁊c̄. Secuada pars ꝓbat̄. nā nunc est aliquid qꝺ ē: ⁊ imediate ante iostans presens fuit aliqd qꝺ est: ⁊ imediate post instans p̄ns erit aliquid quod est: ergo. ¶ Quarta conclusio Tu incipis videre quemlibꝫ hominē: ⁊ tñ non incipis videre aliquem hominē: imo nullum hominē incipis videre. Probatur. et pono ꝙ continue ante hoc non fuerint nisi decem homines: quorum nouem videris videas ⁊ videbis: sed decimū nō videris: qui iam nō desinat esse per remotionē de p̄nti: isto posito: tu incipis videre quēlibet hominē: q̄ tu nunc vides quēlibet hominem: ⁊ non imediate ante instans presens vidisti quemlibet hominē: quia non istum decimū: ergo. ¶ Et tamen tu nō incipis videre aliquem hominem: quia tu nūc vides aliquem hominem: ⁊ ⁊ imediate ante instans presens vidisti aliquem hominem: ergo ⁊ cetera. Etiam nulluꝫ hominem incipis videre: quia quocunqꝫ dato quē iam vides: istum immediate ante hoc vidisti: ⁊ immediate post hoc videbis: vt ponit casus: ergo ⁊ cetera. Ex illa propositione sequitur ꝙ tu incipis scire decē propositiones: ⁊ tamen nō incipis scire aliquā propositionem: dato ꝙ nunc scias decē propositiōes: immediate ante hoc nō sciebas nisi nouem. Consimiles conclusiones conceduntur in materia de hoc verbo desinit vt ꝙ tu desinis currere: ⁊ tamen non desinis moueri: dato ꝙ nunc mouearis ⁊ non curras: sed immediate ante instās presens currebas. ¶ Secūda conclusio: Deus desinit esse in instanti p̄senti: ⁊ tamen non nō desinit esse in aliquo instanti. ¶ Tertia cōclusio: Desinit esse omne quod est: ⁊ tamē non desinit esse aliquid quod est. ¶ Quarta conclusio Tu desinis videre quemlibet hominem: ⁊ tamen non desinis videre aliquem hominem: : immo nullum hominē desinis videre: dato ꝙ continue ante hoc videbas omnes homines quos iam vides et generetur nunc primo vnus de nouo: quem non videas. Et ita conceditur: ꝙ tu desinis scire decem propositiones: ⁊ tñ nō desinis scire aliquam propositionē: dato ꝙ nuuc scias decem: ⁊ cōtinue post h̄ solūmō nouem: quare ⁊c̄.

Totus cōuertibiliter idem est quod quelibet pars quando sincathegorematice tenetur: vt totꝰ sor. est minor sorte. ⁊ tunc sic exponitur: Aliqua pars sor. est minor sor. ⁊ nulla est pars sor. quin illa sit minor sorte: ergo ⁊c̄. Sed quādo cathegorematice tenetur: tunc totum idem est quod ens perfectum ex omnibus suis partibus: vt sortes est totus homo: id est sortes est perfectus homo ex omnibus suis partibus. Et cōmuniter quando precedit totā propositionē sincathegorematice tenetur. quando vō mediat inter partes subiecti: aut ponitur a parte p̄dicati cathegorematice tenetur: vt totus sortes est aliquid hominis: li totus tenetur sincathegorematice. Sed dicendo ens totum animal mouet̄

aut tu es totus homo:li totū tenet̄ cathe-
gorematice. Ex quibus infero aliquas cō-
clusiones. Quarū prima est ista: Tot⁹ sor. ē
aliqd sor. ⁊ tñ non totus sor. est minor sor.
Prima pars ꝓbat̄: quia quelibet pars sor.
est minor sor. sicut corpus totale sor. aut aīa
eius que non est quanta. ¶ Secunda con
clusio: Totus sor. est pars sor. ⁊ tñ non tot⁹
homo est pars sor. Prima pars patet: quia
quelibet pars sor. est pars sor. Secunda ꝑs
etiam patet: qm̄ non quelibet pars hoīs ē
pars sor. nā aliqua ē pars platonis: que nō
est pars sor. ¶ Tertia conclusio: In oculo
tuo est totū quod est in mundo: ⁊ tñ nō to-
tum qđ est in mundo est in oculo tuo. Pri
ma pars ꝓbat̄. nā in oculo tuo est ens per-
fectum ex suis partibus: quia pupilla ocu-
li tui. ¶ Secunda pars etiam patet: quia
non quelibet pars mundi est in oculo tuo
¶ Quarta ꝯclusio correlarie ex priori: In
bursa tua est tota pecunia mundi: ⁊ in ani-
ma tua est tota scientia possibilis. Prima
pars ꝓbat̄: qm̄ in bursa tua est ens ꝑfectū
ex suis partibus: quod est pecunia mundi:
dato ꝙ habeas vnū denariū in bursa tua.
Secūda pars etiam patet ex priori: eo ꝙ i
aīa tua est ens ꝑfectū ex suis partib⁹: qđ ē
sciētia possibil̄. Ex quib⁹ sequit̄: ꝙ hec pro-
positio est falsa: que tamen cōmuniter con
ceditur. s. anima intellectiua est tota in to-
to: ⁊ tota in qualibet parte. nā si est tota: ḡ
est ens habens partes: consequēs falsum:
quare ⁊c̄.

Semper cōuertit̄ cum li oī tpe ꝭm exi
gentiam verbi cui additur: ita ꝙ idē
est dicere Semper fuit homo: ⁊ oī tē
pore preterito semper fuit homo. Et expo-
nitur sic: Aliquando fuit homo: ⁊ non fuit
aliquando quin tunc fuerit homo: ergo.
Item de futuro: Semper erit aliquid: ali-
quando erit aliquid: ⁊ non erit aliquando
quin tunc erit aliquid: ergo. Ex predictis
infero aliquas conclusiones. Quarum pri
ma est ista Semper fuit aliquid quod non
semper fuit. Probatur: Aliquando fuit ali
quid quod semper fuit: ⁊ non fuit aliquā-
do quin tūc fuerat aliquid quod nō semꝑ
fuit: ergo. ¶ Secunda conclusio: Semper
erit aliquis hō: qui non semper erit. Pro-
batur: quia aliquando erit aliquis homo
qui non semper erit: ⁊ non erit aliqñ quin
tunc erit aliquis homo qui semper erit: er
go. ¶ Tertia cōclusio: Semꝑ est hꝫ instās
ꝑsens. Probat̄: Aliqñ est hoc instans pñs:
⁊ nō est aliqñ quin tūc sit hoc instans pñs:
ergo. Patet etiā ex sua ꝯuertibili. s. oī tpe
presenti est hoc instans presens. Ex eadem
conclusione sequitur correlarie: ꝙ quicqd
viuit semper est: ⁊ quicqd currit vl̄ moue
tur semper se habet eodem modo: licꝫ non
semper se habuerit: aut semper se habebit
eodem modo. ¶ Notandum ꝙ non absqꝫ
causa dicitur semper cōuerti cum li omni
tempore: sed ꝭm exigētiam sui verbi: quia
si absolute conuerteretur cum li omni tem
pore hec esset falsa: Semper deus fuit: aut
mundus semper erit: quia non omni tem-
pore deus fuit. Probatur: nam omni tem-
pore deus fuit presens ē tempus ergo tem
pore presenti deus fuit: ⁊ patet ꝯsequētia:
quia in tertio prime: ex quo li tempore am
pliatur ad supponēdū pro eo ꝙ est vel fuit:
⁊ consequens est falsum: quia tempus pre-
sens nunqꝫ fuit. Eodem modo ostenditur
falsitas huius: Mūdus semper erit: quia
non erit in tempore presenti: veritamē eli-
gat respondens responsionē sibi magis cō
formē: quia harum quelibet sustentabilis
est. Ex isto secūdo modo loquēdi sequitur
ꝙ aliqñ deus non fuit: ⁊ aliqñ celū nō erit
q: tūc de⁹ nō fuit: demōstrādo instans pñs
⁊ tunc est vel fuit aliqñ: ḡ ⁊c̄. Cōsilr̄ celum
erit: quia tūc nō erit demonstrādo instans
pñs: ⁊ tūc ē vel erit aliqñ: ergo ⁊c̄.

AB eterno dupliciter sumitur. Uno
modo nominaliter cum determina-
tione prepositionis a vel ab: ⁊ tunc
resoluitur vt ab eterno fuit a: ab hoc fuit a
⁊ hoc est vel fuit eternū: ergo ab eterno fu
it a: ita ꝙ ab eterno nomīaliter sumēdo cō
uertitur cum li ab aliquo eterno. Aliter
sumitur ab eterno scilicet aduerbialiter: ⁊
ꝯuertitur cū li eternaliter: ⁊ significat idē
quod ante omne tempus finituꝫ: aut ante
omne instans: vel post omne tps finitū: vl̄
post omne instans. Et exponitur sic: vt ab

eterno fuit deus: ante aliquod tempus fi-
nitũ fuit deus: ⁊ nullũ fuit tempus finitũ:
quin ante illud fuerit de⁹: ergo ⁊c̃. ¶ Si
militer de futuro: vt ab eterno vel eterna-
liter erit aliqd. ⁊ sic exponit̃ Post aliqḋ tē
pus finitũ erit aliqd: nō est vel erit tēpus
finitũ qn post illud erit aliqd: ergo. Vel sic
Post aliqḋ instans erit aliqd: ⁊ nō est vel
erit aliqḋ instans qn post illud erit aliqd:
ergo. Et notanter dico finitũ: q: aliqḋ tp̃s
ante quod deus nō fuit. s. fuit tp̃s infinitũ
a parte ante. Silr̃ aliquod erit tp̃s post qḋ
nihil erit: videlicet tp̃s infinitũ a p̃te post.
¶ Ex predictis infero aliquas cōclusio-
nes. Quarum prima est ista: Ab eterno tu
fuisti: ⁊ tñ non eternaliter fuisti. Secunda
pars est de se manifesta qm̃ ante tp̃s mille
annoꝝ tu non fuisti. sed prima pars ꝓbat̃.
nã ab isto Tu fuisti: demonstrãdo deũ: ⁊ h̃
est vel fuit eternũ: ergo patet ꝯsequētia: te
nēdo li ab eterno noĩaliter. ¶ Secũda cō
clusio: Ab eterno tu eris: ⁊ tñ nō ab eterno
tu eris. Patet illa conclusio sumendo li ab
eterno ĩ prima parte nominaliter: ⁊ in secũ
da aduerbialiter: nec sunt ꝯtradictoria ex
quo illi termini non vniformiter sumunt̃.
¶ Tertia cōclusio: Ab eterno siue eterna
liter fuit aliqd qḋ nō ab eterno siue eterna
liter fuit. Probat̃. nã ante aliqḋ tempus fi
nitũ fuit aliquid quod non ab eterno siue
eternaliter fuit: ⁊ nō est vel fuit tp̃s finitũ:
quin ante illud fuerit aliquid quod nō ab
eterno siue eternalit̃ fuit: ergo. ¶ Quar-
ta cōclusio: Eternaliter siue ab eterno erit
aliquis homo: qui nō erit eternaliter siue
ab eterno. Probat̃. nã post aliqḋ temp⁹ fi-
nitum erit aliquis homo: qui non erit eter
naliter siue ab eterno: ⁊ non est vel erit tē-
pus finitũ: quin post illud erit aliquis hō:
qui non eternaliter siue ab eterno erit: g̃.
Quecũqꝫ dicta sunt de li ab eterno ⁊ eter-
naliter possũt dici de istis terminis perpe-
tuo ⁊ in eternũ: q: possunt dupliciter sumi
s. nominaliter ⁊ aduerbialiter: sicut in prio
ribus exemplificatũ est: quare ⁊c̃.

Infinitũ dupliciter sumit̃. s. cathego-
rematice ⁊ sincathegorematice. Ca-
thegorematice. n. idē ē qḋ sine fine ⁊
sine principio: vt a ē infinitũ. i. a ē sine prin
cipio ⁊ sine fine. ⁊ sic cōmuniter sumit̃ qñ
ponitur a parte predicati: vt exemplifica-
tum ē: aut quando limitat̃ in subiecto: vt
dicendo aliquod infinitum ē. huiusmodi
autē limitatio fit quãdo adiectiue vel sub
stantiue tenetur. Sic autē sumendo infini
tũ solet dici qḋ nihil ē infinitũ: nec aliqua
sunt ĩfinita: q: nihil ē sine fine nec aliq̃ sũt
sine fine. Sumēdo aũt ĩfinitũ sincathego-
rematice exponit̃ ꝑ duas exponentes ẜm
exigentiã termini cui addit̃ aut ẜm ꝓpriã
naturã sigularis vel plurnlis numeri: vt
infinitũ corpus ē: sic exponitur: Aliquan-
tum corpus ē: ⁊ non ē corpus finitum qn
isto maius sit: ergo ¶ Infinitum corpus
fuit sic exponitur. Aliquantũ corpus fuit
⁊ non ē vel fuit corpus finitum quin isto
maius fuerit ergo ⁊ cetera. In plurali aũt
numero non exponitur ꝑ li maius: sed per
li plura: vt infinita corpora sunt: sic exponi
tur. ¶ Aliqua corpora sunt: ⁊ nō sunt cor-
pora finita: qn plura illis sint: ergo. ¶ Itē
de preterito infiniti homines fuerũt sic ex
ponit̃ Aliquot homines fuerũt ⁊ nō sũt
vel fuerunt homines finiti quin plures il
lis fuerint: g̃. Et silr̃ de futuro: vt infinita
instãtia erũt: sic exponitur: Aliq̃t instantia
erũt: ⁊ nō sũt vl̃ erũt ĩstãtia finita: qn illis
plura erũt: g̃. Est tñ alter modus exponen-
di: q cōiter sustinetur: sapiēs quodãmodo
naturaꝫ singulariũ: vt infinitũ corpus est:
sic exponit̃: Aliquantũ corpus est ⁊ duplũ
ad illud ⁊ triplũ ad illud: ⁊ sic ĩ infinitũ: er
go. Itē in plurali numero: vt infinita sunt
sic exponit̃: duo sunt ⁊ tria sunt: ⁊ sic in in-
finitum: ergo. ¶ Quilibet istoꝝ modorũ
bonus est ad presens: verũtamen prius est
formalior: licꝫ forte secundus sit intelligibi
lior. ¶ Ex predictis infero aliquas conclu
siones. Quarũ prima est ista Infinitũ cor-
pus deus potest producere: non tamen po
test producere corp⁹ infinitũ. Prima pars
ꝓbat̃. nã aliquantũ corp⁹ deus potest ꝓdu
cere: ⁊ nō est vl̃ potest eē corp⁹ finitũ: quin
maius isto deus possit ꝓducere: g̃. Vel ali-
ter: Aliquantũ corpus deus potest ꝓduce-
re: ⁊ duplũ ad illud: ⁊ triplũ ad illud: ⁊ sic

in infinitū:ergo. ¶ Secūda vo pars pʒ de
se:qm̄ deus nō potest ꝑducere corpꝰ sine fi
ne.qđ eni aliquod est corpus:ipsum est fi-
guratum:ergo termino vel terminis clau
sum:⁊ p ꝯsequēs finitū:ergo ⁊c̄. ¶ Secun
da cōclusio: Infinitū tempus est elapsum:
⁊ tm̄ nullū tempus elapsum fuit infinitum
Prima pars probat᷑: qm̄ aliquod tempus
est elapsum:⁊ duplum ad illud:⁊ triplū ad
illud:⁊ sic in infinitū:ergo. Secunda pars
etiam probatur ex hoc:quia nullū tempus
elapsum fuit sine fine.quodlibet nāqʒ ter-
minabatur ad aliquod instās. ¶ Sed hic
dubitatur Nam in altero capitulo dictum
est:ꝙ aliquod fuit tempus infinitū a par-
te ante:ergo aliquod tempus elapsum fuit
infinituʒ. Dicitur ꝙ ibi locutus sum de in-
finito sm̄ quid:quod non habet principiū
sed finem:sicut tempus infinitum preteri-
tum : nunc autē loquor de infinito simpli-
citer:quod non habet principium neqʒ fi-
nem. ¶ Tertia cōclusio: Infinitus nume
rus est finitus:⁊ tamen nullus numerus fi
nitus est infinitꝰ. Prima pars patet:quo-
niam aliquantus numerus est numerus fi
nitus:⁊ non est numerus finitus quin ma-
ior illo sit numerꝰ finitus: ergo ⁊c̄. ¶ Se-
cunda pars patet:quoniam nullus nume-
rus finitus est sine fine:ergo ⁊c̄. ¶ Quar
ta conclusio: Infinita sunt finita:tamē nul
la finita sunt infinita. Prima pars proba-
tur:quia duo sunt finita:⁊ tria sunt finita:
⁊ sic in infinitum:ergo. Secunda pars pa-
tet de se:quia nulla finita sunt entia sine fi
ne. ¶ Quinta conclusio: Infinitis finita
sunt plura:⁊ tamen nulla finita sunt plura
infinitis. Prima pars patet:quoniaʒ duo-
bus finita sunt plura : ⁊ tribus finita sunt
plura:⁊ sic in infinitum. Secunda pars pa
tet de se:quia oppositum includit in se ma
nifeste contradictionē. ¶ Sexta conclusio
Infiniti erunt dies : ⁊ infiniti erunt anni:
dato sm̄ Aristo.ꝙ mundus sit perpetuus
⁊ eternus. Ista ꝯclusio patet:qualitercūqʒ
exponant᷑ partes. Ex qua cōclusione sequi
tur:ꝙ non plures fuerūt dies q̈ʒ anni:nec
erunt:quia infiniti vtrobiqʒ.

¶ De obligationibꝰ tractatus incipit.

Obligatio ē or̄o cōposita ex si
gnis obligatōis ⁊ obligato vt
pono tibi istā tu es rome:tota
hec or̄o vocat᷑ obligatio. Sig
āt obligatōis sunt iste dcōes:pono tibi istā
Obligatum vo est ista oratio : tu es rome.
¶ Due igitur sunt species obligationis:
videlicet positio ⁊ depositio in quarum ꝓ-
ma est primitus instandum : quasdam ge-
nerales regulas preponendo:quarum pri
ma est ista. ¶ Omne possibile tibi posituʒ
est a te admittendum.verbi gratia Si po-
no tibi istam tu es:admittenda est etiam si
ponatur suum contradictorium,tu non es:
⁊ ita de ceteris possibilibus ꝓpositiōibus.
¶ Secunda regula Omne tibi positum:⁊
a te admissum infra tempus obligatiōis
propositum est a te concedendum. verbi
gratia: Pono tibi istaʒ tu es rome.qua ad
missa:quia possibilis quotienscūqʒ propo-
nitur durante tempore obligationis ē cō-
cedenda. ¶ Et notanter dicitur durante
tempore obligatiōis:quia ip̄o cessante nō
amplius obligatur respondens ipsum cō-
cedere. Et durat tempus obligationis ab
instanti admissionis : quousqʒ dicat᷑ cedat
tempus obligationis : vel quousqʒ oppo-
nens transferat se ad aliā materiā. ¶ Ter
tia regula : Omne sequens ex posito ⁊ ad-
misso:p se aut ex posito cuʒ ꝯcesso vel cum
concessis infra tempus obligationis pro-
positum est concedendum. Exemplum pri
mi: Pono tibi istam Tu es rome: qua ad-
missa propono Tu non es parisius conce-
denda:quia sequens ex posito per se: nam
bene sequitur:tu es rome:ergo tu non es
parisius. Exemplum secūdi pono tibi istā:
Omnis homo est rome : qua admissa pro-
pono Tu es homo cōcedenda est: quia ve
ra ⁊ impertinens.deinde tu es rome iterū
est concedenda:quia sequens exposito cū
concesso:sequitur enim Omnis homo est
rome:tu es homo:ergo tu es rome. Exem
plum tertij pono tibi istam: Omnis homo
disputans est parisius:qua posita ⁊ admis-
sa propono tibi Tu es homo disputans:cō
cedēda est:quia quelibet illarū est vera et
impertinens. Deinde tu es parisius opor-

tet concedere:quia sequitur ex posito cum
duobus concessis.Sequitur enim:omnis
homo disputās ē parisius:tu es homo ⁊ tu
es disputās:ergo tu es parisius. ¶Quar
ta regula ē ista:Omne repugnās posito cū
concesso:vel cum cōcessis collectiue vel di
uisiue ē negandum: patet quia duo cōtra-
dictoria nō sunt ꝯcedenda ab eodem in eo
dem tempore:sed cuiuslibꝫ talis repugnā-
tis ē oppositum ꝯcedendū:quia sequēs vt
dicit tertia regula:ergo quodlibet tale re-
pugnās ē negādū.verbi grā:Posita ⁊ ad-
missa ista:Omnis homo currit: ⁊ concessa
ista:tu es homo:debet ista negari :tu non
curris:ex quo suum ꝯtradictoriū sequitur
⁊ ē ꝯcedendūꝫ scilicet tu curris. ¶Quin
ta regula ē ista : Omne sequēs ex posito cū
opposito bene negat:vel cūꝫ oppositis be-
ne negatorū:infra tempus obligationis ꝓ-
positū ē ꝯcedendū.Exemplū ṗmi pono ti-
bi istaꝫ:Omnis homo currit: qua admissa
ꝓpono:tu curris:negāda ē: quia ista ⁊ nō
sequens. Deinde tu nō es homo ꝯceden-
da ē: quia sequens ex posito cum opposito
bene negati:vt omnis homo currit: tu nō
curris:ergo tu nō es homo.Exemplum se
cūdi:pono tibi istam: Antichristus ē colo-
ratus:qua admissa ꝓpono tibi istam.Anti
christus ē albus:,vel antichristus est niger
neganda ē quelibet illarum:quia falsa nō
sequens.Deinde ꝓpono:Antichristus est
medio colore coloratus:ꝯcedenda ē:quia
sequit̄ ex posito ⁊ oppositis bene negato-
rum:vt antichristus ē coloratus:⁊ nō albꝰ
nec niger : ergo ē medio colore coloratus.
¶Sexta regula ē ista: Omne repugnans
posito ⁊ opposito bene negati vł oppositis
bene negatorūꝫ infra tempus obligatiōis
ꝓpositum ē negandum:vt si in ṗmo exem
plo ꝓponatur tertio loco:tu es homo negā
da ē:quia suum ꝯtradictoriū sequitur. Si
militer si in secūdo exemplo ꝓponatur ter
tio loco:antichristus nō ē medio colore co
loratus:neganda ē ꝓpter eandem causam
scilicet quia suū contradictoriūꝫ sequitur.
¶Septima regula ē ista:Ad omne īperti
nens respondendum ē ſm sui qualitatem
idest si ē verum concedendum ē:si falsum
negandum:si dubium dubitandum.Impꝫ
tinens voco quod non sequitur nec repu-
gnat:vnde quelibet istarum: tu es homo:
tu curris:ē impertinens isti:omnis homo
currit:quia non sequitur nec repugnat:iō
si imediate post istam omnis homo currit
ꝓponitur:tu es homo ꝯcedēda ē : q: vera
⁊ impertinens:⁊ si ꝓponitur: tu curris ne-
gāda ē.Pertinēs ē duplex:scilicet sequēs
⁊ repugnās:vnde ꝯcessis istis:Omnis ho
mo currit:tu es homo:tu curris ē ꝑtinens
sequens:⁊ tu non curris ē pertinens repu
gnans. ¶Ex ista regula sequitur correla-
rie ꝙ omne falsum sequens ē negandum:
omne varum nō repugnans:ē concedēdū
ṗma pars ꝓbatur:si illud ē falsum non se-
quens:ergo ē impertinens vel repugnās:
⁊ per consequens negandum.Secūda ps
similiter ꝓbatur:nam si illud ē verum non
repugnans:ergo sequens vel impertinēs
⁊ per consequens iuxta regulas dictas est
concedendum.¶Octaua regula ē ista:ꝓ
pter possibile positum non est impossibile
concedendum nec necessariū negandum:
quia nullum repugnans ē concedendum:
nec aliquod sequens negandūꝫ:sed omne
impossibile saltem per se ē repugnans cui-
libet:⁊ omne necessarium ē sequeus:ergo
impossibile non est concedendum: nec ne-
cessarium negādum quocūqꝫ possibili po
sito.¶Cōcludo ergo ꝙ infra tempus ob-
ligatiōis quotienscūqꝫ ⁊ quandocūqꝫ pro
ponitur aliqua istarum deus ē:homo ē asi
nus:prima est concedenda :.⁊ secunda ne-
ganda.¶Notandum ꝙ duplex ē necessa
rium scilicet per se ⁊ per accidēs. Necessa
rium per se est illud cuius adequatū signi
ficatum non potest nec potuit: nec poterit
esse falsum:vt deus est.Necessarium ꝑ ac-
cidens est illud cuius significatūꝫ adequa
tum non potest esse falsum : sed potuit esse
falsum:vt tu fuisti : vnde solet regulariter
dici ꝙ omnis propositio de preterito ī ter-
minis duplicibus non dependens a futu-
ro ē necessaria.¶Similiter ē duplex īpos-
sibile:videlicet ꝑ se ⁊ ꝑ accidens.Impossi
bile ꝑ se ē illud cuiꝰ adequatū significatūꝫ
nō pōt nec potuit eē verum nec poterit:vt

nullus deus ē. Impossibile vō ꝑ accidens
ē illud cuius adequatū significatū non po
test esse verū: sed bene potuit esse verū: vt
tu nō fuisti. Unde semꝑ si vnū cōtradicto
riū ē necessariū: aliud ē impossibile ⁊ econ
tra. Intelligitur ergo regula ista de īpossi
bili ⁊ necessario ꝑ se: qꝛ aliquando ꝓpter
possibile positū ē cōcedendū impossibile ⁊
negandū necessariū ꝑ accidēs: vt pono ti
bi istā: hoc instās nō fuit: demōstrando in
stans pn̄s admittēda ē qꝛ vera: qua admis
sa certū ē ꝙ illud instans p̄terijt: ⁊ tamē si
ꝓpono eandē cōcedēda ē: ⁊ suū oppositū
negandū: nō obstāte ꝙ sit factū īpossibile
ꝑ accidēs: ⁊ suū oppositū necessariū simili
ter ꝑ accidens. Ultima regula ē ista: quali
bet parte copulatiue ꝯcessa ꝯcedenda ē co
pulatiua cuius ille vl' ꝯsimiles sunt partes
ꝓncipales. Et vna parte disiunctiue ꝯcessa
ꝯcedenda ē disiunctiua: cuius illa est pars
ꝓncipalis: ꝓbatur hoc: nam sicut ad veri
tatem copulutiue requiritur ⁊ sufficit quā
libet eius partē esse verā. Et ad veritatem
disiūctiue ꝙ vna sit vera: ita ad hoc ꝙ co
pulatiua sic cōcedēda requiritur: ⁊ sufficit
quālibet partem esse ꝯcedendaꝫ. ¶ Et ad
hoc ꝙ disiūctiua sit ꝯcedenda requiritur
⁊ sufficit vnā ꝑtē ꝓncipalē esse ꝯcedendā.
verbi gratia: pono tibi istam tu es rome: q̈
admissa si ꝓponitur eadem cōcedenda est
deinde tu es homo ꝯcedenda ē: qꝛ vera et
impertinēs. Ultimō si ꝓponitur ista copu
latiua: tu es rome ⁊ tu es homo: cōcedēda
ē: quia partes sunt ꝯcesse: ⁊ ita de disiuncti
ua suo modo dicaꝭ: quare ⁊c̄.

Ut harum regularum veritas inten
sius innotescat ꝯtra quālibet illarū
vnam formabo obligationem. Con
tra igitur ꝓmam regulam pono tibi omne
possibile: si nō admittis arguo sic. Ego po
no tibi omne possibile: ⁊ non admittis om
ne possibile bene respondēdo: ergo nō om
ne possibile ē a te admittendum: quod est
contra regulam. Si autem admittis ꝓpo
no tibi ista duo: tu es: ⁊ tu non es: si conce
dis: tu concedis duo contradictoria: ergo
male respondes. Si negas aliquam ista
rum: ⁊ quelibet istarum est tibi posita ⁊ a
te admissa: quia possibilis: ex quo posui ti
bi omne possibile: ergo tu negas tibi posi
tum: et a te admissum: et per consequens
male respondes. patet cōsequentia per se
cundam regulam. ¶ Respondetur nō ad
mittendo positum: ⁊ tunc ad argumentuꝫ
pono tibi omne possibile: et non admittis
omne possibile: ergo non omne possibile ē
a te admittendum: nego argumentum:
sicut non sequitur pono tibi vtrūqꝫ istorū
contradictoriorum: tu es: ⁊ tu non es: ⁊ nō
admittis vtrūqꝫ istorum: ergo non vtrūqꝫ
istorum contradictoriorum est a te admit
tendum: sed solum sequitur ꝙ non est ad
mittendum vtrūqꝫ istorum: ita in ꝓori cō
sequentia sequitur: ꝙ nō ē admittendum
omne possibile: ⁊ hoc est verum cum quo
stat ꝙ oē possibile est admittendū. ¶ Cō
tra secundam regulam arguitur sic: Et po
no tibi istam: tu es rome: est tibi posituꝫ et
a te admissum: qua admissa ꝓpono tibi:
tu es rome negāda est: quia falsa ⁊ imper
tinens: tunc arguitur sic: illa ꝓpositio est a
te neganda: ⁊ eadem ē tibi posita: ⁊ a te be
ne admissa: ergo tibi positum ⁊ a te admis
sum ē negandum: tenet cōsequentia: quia
ē sylogismus resolutorius: ⁊ maior est con
cessa: minor vō ē positum. Respōdetur ad
mittēdo positum: ⁊ cum ꝓponitur tu es ro
me negaꝭ: ⁊ tunc ad argumentū nego ma
iorem: ex eo ꝙ repugnat posito: nam sequi
tur: tu es rome est tibi positū ⁊ a te admis
sum: ergo tu es rome: ē a te concedēdū qꝺ
repugnat huic: tu es rome ē a te negandū.
Quotienscūqꝫ ergo ꝓponitur ista nega
tur: ⁊ cum dicitur ista ē a te neganda: iteꝝ
negatur: ⁊ conceditur ꝙ ē cōcedēda. Et si
arguitur sic: illa ē a te concedenda: ⁊ tu ne
gas eam: ergo male respondes. Negaꝭ cō
sequētia: sicut nō sequitur tu concedis a ꝓ
positionē: ⁊ a ꝓpositio ē falsa: ergo tu male
respondes: dato ꝙ a sit vnū falsum sequēs
sed in qualibet illarum consequentiarum
addendum ē in antecedente: tu non es ob
ligatus qꝺ negatur tanqꝫ falsuꝫ ⁊ imperti
nens. ¶ Contra tertiam regulam arguiꝭ
sic: pono tibi istam: tu curris ⁊ tu non cur
ris: ē a te ꝯcedendū. casus est possibilis: qꝛ

possibile est ꝙ tu curras: ⁊ ꝙ illa tu nõ cur
ris sit tibi posita: ⁊ a te admissa: ⁊ ꝯsequent
ꝯcedẽda. Admisso ḡ casu arguo sic tu cur
ris nõ ẽ a te ꝯcedendũ: ⁊ tu curris seqꝛ ex
posito ⁊ admisso tãq̃ a copulatiua ad alte
ram ꝑtẽ: ergo non quodlibꝫ ex posito ⁊ ad
misso ẽ ꝯcedendũ: ꝯña tenet: ⁊ ꝑma ꝑs an-
tecedẽtis ꝓbaꝛ: nã tu nõ curris est a te cõ-
cedendũ ꝑ positũ: sꝫ tu nõ curris ꝯtradicit
isti tu curris: ergo tu curris nõ est a te ꝯce
dendũ. ꝯña tenet: qꝛ si vnũ ꝯtradictoriũ ẽ
ꝯcedẽdũ: reliquũ est negandũ. Rñdeꝛ ad
mittendo positũ: ⁊ tũc ad argmentũ nego
istã tu curris: nõ est a te ꝯcedendũ: ⁊ ad ꝓ
bationẽ nego minorẽ videlicet tu curris
ꝯtradicit isti tu nõ curris nõ tãq̃ falsã: sꝫ
tanq̃ repugnantẽ duobus ꝯcessis. sequiꝛ
enĩ tu curris ẽ a te ꝯcedendũ: ⁊ tu nõ cur-
ris nõ sunt ꝯtradictoria. Si tñ fieret casus
isto modo pono tibi istã tu curris ⁊ tu nõ
curris: cuius cõtradictoriũ est a te ꝯcedendũ
admitto casũ: ⁊ cõcedo illã tu curris quo
tienscũq̃ ꝓponiꝛ: ⁊ nego ꝙ sit a me conce
denda tãq̃ repugnãs secũde parti copula
tiue posite: nam sequiꝛ tu non curis: ꝯtra-
dictoriũ eius ẽ a te concedendũ: ergo tu
curris nõ est a te ꝯcedendũ. ¶ Et si argui
tur sic: tu curris non ẽ a te ꝯcedẽda: ⁊ ꝯce-
dis eã ergo male respõdes: nego ꝯñam: si-
cut nõ sequiꝛ tu negas a ꝓpõnẽ: ⁊ a est vera
ergo male respõdes: sed oportet addere in
antecedẽte: ⁊ tu nõ es obligatus: ⁊ hoc nega
tur tanq̃ falsum. ¶ Contra quartã regu-
lam arguitur ꝓbando ꝙ repugnans posi-
to est a te concedendũ. Et pono tibi istam
nihil est tibi positũ pono admissa qꝛ possi
bilis ꝓpono tibi istã aliquid ẽ tibi positũ si
concedis ⁊ bñ rñdes: ergo habeo intentũ:
qꝛ illa repugnat posito. Si negas ꝯtra ego
posui tibi istã nihil ẽ tibi positũ ⁊ ipa est ali
qd: ergo aliqd ẽ tibi positũ. Rñdetur ne-
gando istam aliqd ẽ tibi positũ: ⁊ tunc ad
argumentũ nego maiorẽ videlicet ego po
sui tibi istã: nihil est tibi positũ tanq̃ repu-
gnãtẽ: hec enĩ repugnat nihil ẽ tibi posi-
tum: ⁊ posui tibi istam. Et si arguiꝛ positio
repugnat tibi posito: ḡ aliqd est tibi positũ
negeꝛ añs: qꝛ repugnãs ⁊ quelibꝫ alia ꝓpo

sitio ad quã sequiꝛ aliqd eẽ tibi positũ. Cõ
silr rñdeꝛ si ponaꝛ: te nõ esse: admittẽdo ⁊
ꝯcedendo idẽ. et si diciꝛ: tu ꝯcedis istã vel
tu bñ rñdes nego quãlibꝫ talẽ qꝛ ad ipam
sequiꝛ te esse qd est oppositũ positi ¶ Con
tra quintã regulã arguiꝛ. Nã data verita
te istius sequiꝛ ꝙ admisso quocũq̃ ꝯtingẽti
falso sit quodlibꝫ aliud ꝯtingẽs falsum ꝯce
dendũ. ꝓbaꝛ ⁊ pono tibi istã tu es rome
qua posita ⁊ admissa ꝓpono tibi istã: tu es
rome. Et baculus stat in angulo: pꝫ qꝛ illa est
negãda qꝛ falsa nõ sequẽs: deinde ꝓponiꝛ
nullus baculus stat ĩ angulo: si negas: ergo
hẽs ĩtentũ ꝯtra regulã: qꝛ sequiꝛ ex posito
cũ opposito bñ negati: sequiꝛ enĩ tu nõ es
rome vel nullus bacculus stat in angulo:
sed tu es rome ꝑ positũ: ḡ nullus baculus
stat in angulo. Si ergo ꝯcediꝛ illa nullus
baculus stat ĩ angulo habeo ꝯclusionẽ ꝑn
cipaliter ꝓbandã: qꝛ sicut deduciꝛ illa: ita
⁊ quelibet alia: dũmodo suũ oppositũ cõ
iungaꝛ copulatiue composito que copula-
tiua ĩmediate postpositũ ꝓponaꝛ. Respõ
deꝛ ꝯcedẽdo cõclusionẽ adductã imo põt
idẽ falsum ⁊ quodcũq̃ deduci: dũmodo
ponaꝛ disiũctiue cum opposito positi: ver
bi gratia pono tibi istã tu curris: qua admissa
proponotibi tu nõ curris vel baculus stat
in angulo aut aliquã talem tu es papa vel
episcopus: ꝯcedẽda ẽ: qꝛ vera ⁊ ĩpertinẽs
deinde ꝓponiꝛ baculus stat in angulo: opor
tet ꝯcedere: qꝛ sequiꝛ ex posito ⁊ vno ꝯces
so: sequiꝛ enĩ tu nõ curris vel baculus stat
in angulo: sꝫ tu curris ꝑ positũ: ḡ baculus
stat in angulo. ¶ Cõtra sextam regulã ar
guiꝛ sic: ⁊ pono tibi istã disiũctiuã tu cur-
ris vel rex sedet: qua posita ⁊ admissa ꝓpo
no istã nullus rex sedet: ⁊ pꝫ ꝙ est dubitã-
da: qꝛ dubia ⁊ ĩpertinẽs: deinde ꝓpono tu
curris negãda ẽ: qꝛ falsa ⁊ ĩpertinẽs. dein
de ꝓpono iterũ illã nullus rex sedet: si ne-
gas vel ꝯcedis eã: ⁊ prius dubitasti: ḡ ma-
le rñdes: tenet ꝯña ꝑ vnã regulã obligati
onum: qꝛ oẽs responsiões infra tẽpus obli
gatiõis sunt retorquẽde ad idẽ instãs. Si
ergo dubitas istã ⁊ bene respõdes: illa nõ
est a te negãda: ⁊ tamẽ repugnat posito ⁊
opposito bene negati. Naꝫ bene sequiꝛ tu

curris vel rex sedet: sed tu nō curris: ergo
rex sedet. Respondetur admittēdo positū
⁊ cū proponitur illa nullus rex sedet dubi-
tatur: ⁊ illa negatur tu curris: ⁊ cum iterū ꝓ
ponitur nullus rex sedet negatur: q2 repugnat
posito ⁊ opposito bn̄ negati Et cū dicitur prius
dubitasti eam ⁊ modo negas: ergo male re
spōdes: nō valet argumentū: ⁊ ad regulaȝ
dico ꝙ intelligit de respōsionibus repugnā
tibus sicut est cōcedere ⁊ negare. Itē ꝯce-
ditur in simili casu ꝙ aliqua propō in vno
loco est dubitāda: ⁊ in alio loco est ꝯceden
dā: vt pono tibi istā tu curris vel rex sedet:
qua admissa: propono rex sedet dubitāda
est q2 dubia ⁊ imptinens: deinde tu curris
neganda est falsa ⁊ ipertinens. Iterū pro-
pono rex sedet: et patet ꝙ est concedenda
q2 sequens ex posito ⁊ opposito bene nega
ti: vt tu curris: vel rex sedet: sed tu nō cur-
ris: ergo rex sedet. ¶ Contra septimā re-
gulā arguitur probādo ꝙ nō ad omne im
pertinens est respondendū sm̄ sui qualita
teȝ. Et pono tibi istā tu es rome qua admis
sa ⁊ cōcessa ꝓpono tu es rome in hoc instā
ti demonstrādo instans pn̄s: si cōcedis ha-
beo intentū: quia ista est falsa ⁊ ipertinēs
cum non sequatur nec repugnet. Si vero ne
getur: contra omne qđ est rome est rome
in hoc instāti: sed tu es rome: ergo tu es ro
me in hoc instāti: maior ꝓbatur: nam omne
qđ est rome ē rome in instāti pn̄ti: sed nul
lum est instās pn̄s nisi hoc: ergo oē qđ est
rome: est rome in hoc instāti. Respondetur
admitēdo positū: ⁊ cū ꝓponitur tu es rome
in hoc instāti negetur ⁊ ad eius ꝓbationē ne
go maioreȝ q2 repugnat posito ⁊ opposito
bn̄ negati nā sequitur tu es rome ⁊ tu nō es
rome in hoc instanti: ergo omne quod est
rome est rome in hoc instanti. Et ad proba
tionem illius maioris cōcedo ꝙ omne qđ
est rome ē rome in instāti pn̄ti: ⁊ nego mi-
norē scilicet ꝙ nullū sit instās pn̄s nisi hoc
qm̄ ex vno concesso ⁊ opposito bene nega
ti sequitur oppositū illius exceptiue. sequitur
enim oē qđ est rome est rome in instāti pre
senti: ⁊ nō omne qđ ē rome est rome ī hoc
instāti: ergo aliqđ est instās qđ nō est hoc qđ
repugnat illi exceptiue. Et si dicitur ꝙ est illud
instās: dicitur qđ stat qđ sit a vel b: nec est de
terminanda nisi disiunctiue talis questio.
¶ Contra regulam arguitur. Et pono tibi
istam homo est asinus est tibi positū ⁊ a te
admissuȝ: qua admissa ⁊ concessa: q2 possi
bilis: ꝓpono hō est asinus vel concedis vel
negas. Si cōcedis: ⁊ bene respondes ha-
beo intentū. s. ꝙ ꝓpter possibile positū cō-
cedendū est possibile ꝑ se. Si auteȝ negas
ꝯtra omne tibi positū: ⁊ a te admissuȝ est a
te ꝯcedendū: sed hō est asinus est tibi posi
tū: ⁊ a te ꝯcedendū: ergo hō est asinus: ē a te cō
cedendū: tenet ꝯsequētia cū maiori q2 est
regula ⁊ minor patet q2 est positū: tunc ar-
guitur sic: hō est asinus: est a te ꝯcedendū
⁊ hō est asinus: est īpossibile ꝑ se ergo īpossibi
le ꝑ se est a te concedendū: et consequēter
necessariū per se est a te negandum: q2 suū
contradictoriū est necessariū per se nō ho
mo est asinus. ¶ Respondetur admittēdo
positum: ⁊ cum proponitur hō est asinus ne-
gatur: ⁊ tunc ad argumentū concedo ꝙ hō
est asinus ē a te concedendū: ⁊ nego ꝙ ho
mo est asinus sit impossibile ꝑ se tanqȝ re-
pugnās vni concesso: sequitur enim hō est asi
nus est a te concedendū: ergo homo est asi
nus: non est īpossibile ꝑ se. Et si arguitur sic
homo est asinus: est a te concedendū: ⁊ tu
negas ipsam: ergo tu male respōdes: nego
argumentū sed oportet addere ⁊ tu nō es
obligatus. ¶ Contra vltimā regulā arguitur
⁊ pono tibi istā tu es rome: q̄ admissa ⁊ con
cessa ꝓpono tibi istaȝ copulatiuā tu es ro-
me ⁊ tu es hō: hec copulatiua ē falsa ⁊ ipti
nens: ergo negāda: ⁊ tn̄ quelibet eius ꝑs
est cōcedenda: ergo non qualȝ ꝑ te copula
tiue concessa est ꝯcedenda copulatiua qđ
est contra regulā. Sed probatur ꝙ quelȝ
ꝑs copulatiue sit concedēda: q2 prima ꝑs
est ꝯcedēda q̄ posita ⁊ admissa: ⁊ scđa silr
q2 vera ⁊ iptinēs: ergo ⁊c̄. ¶ Rn̄detur admittē
do positū: ⁊ cū ꝓponitur copulatiua: ⁊ nego
eā: ⁊ nego ꝙ q̄libȝ eius ꝑs sit ꝯcedēda: eo ꝙ
scđa est nagāda. ⁊ cum dicitur ꝙ est vera
⁊ impertinens cōcedo ꝙ est vera: sȝ nō est
impertinēs: imo est repugnans: q2 suum
contradictorium sequitur ex posito ⁊ opposi
to bene negati. Nam sequitur tu non es ro-

me:vel tu nõ es homo: sed tu es rome per positũ:ergo tu nõ es homo. Si aũt imediate post positũ ꝓponeret:tu es homo:concederẽ eã:qꝛ vera ⁊ ıptunẽs:⁊ ꝯñter ꝯcederẽ istã copulatiuã:tu es rome:⁊ tu es hõ:tãq̃z sequentẽ ex suis partibus cõcessis. ¶ Itẽ arguo cõtra eandez regulam. Et pono tibi istã:omnis homo est rome:qua admissa ꝓpono:tu es homo ⁊ tu es rome: hec copulatiua ẽ negãda:qꝛ falsa ⁊ ipertinens:deinde ꝓpono tu es homo:ista ẽ concedẽda:qꝛ vera ⁊ ipertinẽs. Ulterius ꝓpono alteram partẽ tu es rome: ⁊ patet ꝙ hec similiter ẽ cõcedẽda:qꝛ sequẽs ex posito ⁊ vno ꝯcesso verbi gratia:Omnis homo ẽ rome: tu es homo:ergo tu es rome: ⁊ ita habeo intentũ ꝙ copulatiua ẽ negãda: ⁊ tamẽ quelibz eius pars ẽ cõcedẽda. ¶ Respõdetur admittẽdo positũ:⁊ negãdo copulatiuã:⁊ cũ ꝓponit:tu es homo nego: qꝛ repugnat posito cũ opposito bene negati:qꝛ suũ ꝯtradictoꝛũ sequit. Naz sequit:omnis homo est rome:⁊ tu nõ es homo vel tu nõ es rome: ergo tu nõ es homo:patet ꝯsequẽtia:quia ꝯsequẽs sequit ex posito:⁊ qualibet parte disiunctiue:ergo sequitur ex posito ⁊ tota disiunctiua patet consequẽtia:⁊ antecedens similiter patet intuenti:quare ⁊c.

In materia cõuertibilitatis ꝓpõnit ꝓponit hoc sophisma:pono tibi istaz deus est:⁊ homo est asinus cõuertuntur:qua admissa:qꝛ possibilis:ꝓpono deꝰ ẽ cõcedat:qꝛ necessariuz ꝑ se:deinde ꝓpono homo ẽ asinus:vel cõcedis vel negas:si cõcedis:cõtra cedat tempus obligationis: ⁊ ostẽdo tibi ꝙ tu cõcessisti ipossibile ꝑ se in tempoꝛe obligatiõis: ergo male respõdes vnde extra tempus obligationis: semper rei veritas ẽ fatenda:qꝛ ꝑ hũc modum apparet si respõdẽs bene vel male respõdeat in tempoꝛe obligatiõis. Si aũt in tempoꝛe obligatiõis neget ista: homo ẽ asinus contra deus ẽ:⁊ homo ẽ asinus conuertunt:et hec concedẽda deus ẽ:ergo hec ẽ concedẽda homo ẽ asinus:⁊ tu negas eã:ergo male respondes. ¶ Itẽ admisso illo casu ꝓpono:hec ẽ vera deus ẽ:debet cõcedi: qꝛ verũ ⁊ ipertinẽs: deinde hec ẽ vera:homo ẽ asinus:hec est concedenda:qꝛ sequẽs. Nã sequitur ille conuertuntur:⁊ ꝑma est vera ergo ⁊ secũda:⁊ tunc sic ista est vera homo ẽ asinus que adequate significat hominez esse asinum: ergo hominem esse asinuz est verum:⁊ per consequens homo est asinus ¶ Ad primũ respondetur admittendo casum:⁊ cum proponitur deus est concedo:⁊ nego istam homo est asinus: ⁊ tunc ad argumentum concedo ꝙ homo est asinus: ẽ a me concedendum:⁊ argumentuz improbans:nego consequentiam:sed opoꝛtet addere ꝙ tu non es obligatus qꝺ ego nego. Et si arguitur homo est asinus:est a te concedendum:⁊ homo est asinus est per se impossibile:ergo per se impossibile est a te cõcedendum:nego minoꝛem tanq̃z repugnãtem maioꝛi concesse. Eodem modo respõdetur si pꝛimo loco pꝛoponatur ista:homo est asinus:⁊ a te concedenduz qꝺ concederetur ⁊ consequenter diceretur ꝙ ista deꝰ est:est a te neganda:⁊ negaretur qꝺ eẽt necessaria per se:quia repugnat concesso. Sequitur enim deus ẽ:est a te neganda:ergo non est necessaria per se. Ad secundum cõcedo ꝙ illa ẽ vera homo est asinus: ⁊ nego ꝙ ipa significet adequate hominem eẽ asinum:quia repugnat maioꝛi concesse. Seqtur enim:illa est vera homo ẽ asinus: ergo non significat adequate hominem esse asinum. vbi autem ꝑmo loco ꝓponeretur illa homo est asinus est falsa:concederetur: qꝛ verum ⁊ impertinens:deinde deus est:est falsa:conceditur quia sequens:⁊ negat tãq̃z repugnans ꝙ significet adequate deuz esse. Et si diceretur qualiter adequate significat non determinatur hec aliqua talis questio. ¶ Notandum ꝙ si poneretur conuerti deus est ⁊ homo est asinus sic adequate significãdo: vt prius non debet admitti casus:quia eo admisso sequitur incõueniens vel contradictio pꝛobatur. Nam admisso illo pꝛopono hec est vera deus est vel concedis vel negas. Si negas:contra illa non est vera:deus est que adequate significat deum esse:ergo deũ eẽ non est verũ qꝺ ẽ ipossibile. Si autem conceditur ꝺ inde ꝓpono: hec ẽ vera homo ẽ asinꝰ opoꝛ-

tet ꝯcedere tanq̄ꝫ sequens. Tūc arguit̃ sic:
illa ē vera hō ē asinus: que adequate signi
ficat hominē eē asinū: ergo verꝫ ē hominē
eē asinū: ꝯsequēs īpossibile. ¶ Pro aliq̄li
ergo respōsiōe in hac materia pono aliq̄s
regulas: quarꝫ p̄ma ē ista: Quādocūqꝫ po-
nit̃: duas ꝓpositiōes conuerti adequate si
gnificando: quarū vna ē necessaria ⁊ alia ī
possibilis: nō admittit̃ casus iste: q2 tūc ex
necessario sequeret̃ īpossibile: vt deus ē er
go hō ē asinus: ⁊ demōstrādo ꝑ li sic adeq̄-
te significādo significata ꝯsueta. ¶ Secū
da regula ē ista: quādocūqꝫ ponit̃ duas ꝓ-
positiōes ꝯuerti sic adequate significādo:
quarū vna ē possibilis ⁊ alia īpossibilis: nō
admittit̃ casus iste: vt si ponat̃ istas cōuer-
ti sic adequate significādo: tu es hō ⁊ hō ē
asinus: nō admittat̃: q2 tūc ex possibili seq
tur īpossibile. ꝓbat̃: ⁊ pono casum illū quo
admisso facio istā ꝯsequētiā tu es hō: ergo
hō ē asinus: ꝯñа bona: aн̄s ē possibile: ⁊ cō
sequēs īpossibile: nā possibile ē te eē homi
nē: ⁊ hec ꝓpositio tu es hō sic adequate si-
gnificādo: ergo ip̄a ē possibilis: ⁊ est ante-
cedēs: ergo antecedens ē possibile. Simili
ter hominē eē asinū ē īpossibile: ⁊ ista ꝓpo-
sitio hō ē asinus sic adequate significat. er
go ip̄a ē īpossibilis: ⁊ ē ꝯsequens: ergo ⁊c̄.
¶ Tertia regula ē ista: quādocūqꝫ ponit̃
duas ꝓpōnes cōuerti sic adequate signifi-
cādo: quarū vna ē necessaria: ⁊ altera con-
tingēs: non admittit̃ iste casus: vt si ponit̃
istas ꝯuerti: deus ē: ⁊ antichristus ē futur⁹
sic adequate significādo: q2 tūc ex necessa-
rio sequeret̃ ꝯtingēs: ꝓbat̃: q2 si nō admit-
tat̃: ergo casus iste: ⁊ facio istā ꝯsequētiam
deus ē ergo antichristus ē futurus: illa cō-
sequētia ē bona: q2 arguit̃ ab vno ꝯuertibi
li ad reliquū: ⁊ aн̄s ē necessariū: ⁊ ꝯñs ꝯti
gēs: ergo ꝯña nō valet: sed ꝓbat̃ ꝙ aн̄s sit
necessariū. nā deū eē ē necessariū: ⁊ aн̄s sic
adequate significat: ergo aн̄s ē necessariū
Similiter antichristū eē ꝯtingēs: ⁊ ꝯñs sic
adequate significat: ergo ꝯñs ē ꝯtingens.
¶ Quarta regula ē ista: quādocūqꝫ poni
tur duas ꝓpositiōes ꝯtingentes ꝯuerti sic
adequate significando: quarū vna ꝯtradi
ctorie alteri repugnat: non admittat̃ casus
ille: vt si ponat̃ istas ꝯuerti sic adequate si-
gnificādo: tu es ⁊ tu non es: q2 tūc ex vno
oppositorꝫ sequit̃ reliquū: quorꝫ quodlibꝫ
foret ꝯtingēs: imo sequit̃ ꝙ duo ꝯtradicto
ria forēt simul vera aut simul falsa: qđ nō
est possibile. Et notāter dico ꝯtradictorie:
q2 si repugnarent ꝯtrarie deberet admitti
casus: ⁊ dici quālibet istarꝫ eē falsam: vt tu
curris ⁊ tu nō moueris. he enim sic adeq̄-
te significādo nō possunt eē simul vere: sꝫ
bene simul false. Voco enim ꝯtradictorie
illa repugnare que nō possunt eē simul ve
ra: nec simul falsa sic adequate significan-
do. Et ꝯtrarie repugnare voco illa que be
ne possunt eē simul falsa: sed nō simul vera
¶ Quinta regula ē ista: quādocūqꝫ ponit̃
duas ꝓpositiōes ꝯtingētes ꝯuerti sic ade-
quate significādo: quarum nulla alteri re
pugnat: admittat̃ casus ille: ⁊ ad p̄mā ꝓpo
sitā respōdeat̃: sicut ad īꝑtinēs. Ad secūdā
vō sicut ad ꝑtinēs sequēs. verbi gratia: po
no tibi istā: tu es hō ⁊ tu curris: ꝯuertunt̃
sic adequate significando admittat̃: ⁊ si ꝓ-
ponit̃ tu es hō: ꝯcedat̃ tanq̄ꝫ verꝫ nō repu-
gnās: ⁊ cōsequēter ꝙ illa ē vera: tu curris
tanq̄ꝫ sequēs. Itē si variatur ordo: ita ꝙ p̄
mo loco ꝓponatur: tu curris: negat̃: q2 fal-
sa īpertinens: ⁊ cōsequēter negāda est illa
tu es homo. Et si dicatur ꝙ ista est falsa tu
curris cocedatur: ⁊ consequēter ꝙ ista ē
falsa: tu es homo. ¶ Sexta regula est ista:
quādocūqꝫ ponit̃ duas ꝓpositiones ꝯuer
ti: siue sint ꝯtingētes: siue nō cōtingentes:
nō faciēdo mentionē de adequato signifi
cato: admittat̃ casus: ⁊ ip̄is ꝓpositis quo
ad concedere vel negare respondeatur in
tus sicut extra: sed si p̄ma conceditur esse ve
ra vel necessaria: ⁊ secūda similiter. Si aūt
falsa vel īpossibilis: ⁊ secūda similiter. ver-
bi gratia: si ponit̃ ista: deus ē ⁊ homo ē asi-
nus: rn̄sū ē in p̄ncipio: sed si pono tibi istā
tu es hō ⁊ tu curris: ꝯuertunt̃ admittatur
qua admissa ꝓpono: tu es hō concedat̃: de
inde tu curris negat̃. Sed si dicit̃ p̄ma est
vera concedatur: ergo secūda ē vera cōce
do: sed tūc nego ꝙ secunda significet ade-
q̄te te currere tanq̄ꝫ repugnās vni ꝯcesso
⁊ opposito bene negati: seq̄t̃ enī tu nō cur

ris: ⁊ ista tu curris est vera: ergo nõ significat adequate te currere. ¶ Et si arguitur sic illa ꝯña est bona tu es hõ: ergo tu curris ⁊ antecedens ẽ concedendũ a te ergo ꝯñs: cõcedo: tunc vltra ꝯñs est cõcedendũ a te ⁊ tu negas ipsum: ergo male rñdes: nõ valet ꝯña sed oportet addere in añcedẽte: ⁊ tu non es obligatus. ¶ Notandũ ꝙ quotienscũq; ꝓponit᷑ aliqua istarũ ꝯsequẽtiarũ in casu ꝯuertibilitatis deus est: ergo hõ est asinus: tu es homo: ergo tu curris semper negat᷑ quelibet istarũ: q₂ in rei veritate q̃libet istarũ est ĩpossibilis: sed ad ĩpossibile respõdendũ est intra tẽpus obligatõis: sic tñ: ut dicat᷑ quãlibet illarũ esse bonã: sicut semꝑ negatur ista: hõ est asinus: ⁊ tñ aliqñ cõcedit᷑ istam esse verã: nam ista hõ est asinus est ĩpossibilis: sed ipsaʒ esse veram nõ est ĩpossibile. Similiter quelibet istarũ cõsequentiarñ est ĩmpossibilis: sed quãlibet illarũ esse bonã non ẽ ĩpossibile: quare ⁊c̃.

De similibus ⁊ dissimilibus propositionibus est dicenduʒ. Sit ergo rei veritas ꝙ sis parisius: ⁊ pono tibi istam: tu es parisius et tu es rome sunt similia: ⁊ intelligendo ꝑ ꝓpositiões esse similes ipsas esse similes in veritate vel falsitate: qua admissa ꝓpono tibi istam tu es parisius: hec est ꝯcedenda: q₂ vera ⁊ ĩꝑtinẽs vt patet intuenti. Deinde ꝓpono tu es rome. Si negas ⁊ concessisti alterũ similiũ: ergo male respondes. Si concedis ꝓpono tibi istam copulatiuã: tu es parisius: ⁊ tu es rome. Si negas eam ⁊ cõcessisti vtranq; partem: ergo male respondes: tenet consequẽtia per regulam primi capituli. Si cõcedis eam cedet tempus obligationis. Et arguo ꝙ cõcessisti ĩpossibile: videlicet tu es parisius ⁊ tu es rome facta obligatione possibili: ergo male respondisti. Respondetur admittendo positum: ⁊ cum proponitur tu es parisius concedo ⁊ nego istam tu es rome Et cum dicitur: tu concessisti vnũ similiuʒ ⁊ alterum negas: ergo male respondes: nego consequentiã sicut non sequitur tu cõcessisti vnum cõuertibilium: ⁊ alterum negas ergo male respondes. Sed bene sequitur: tu concessisti vnum similiũ esse veruʒ ⁊ alterum negas esse verum: ergo male respondes: Propterea si in pricipio proponitur hec est vera tu es parisius cõceditur: ⁊ consequenter ꝙ hec est vera tu es rome: ⁊ primitus negassem istam tu es rome: ideo nego consequenter ꝙ illa tu es rome: significet adequate te esse rome. Nam sequit᷑ tu non es rome: ⁊ illa tu es rome: ẽ vera ergo nõ significat adeq̃te te esse rome. Ideo pro euidẽtia huius materie pono aliquas regulas. Prima est ista: Quãdocunq; ponuntur due propositiones esse similes non faciendo mentionẽ de adequato significato respõdeatur ad easdem ꝯcedẽdo vel negando vel dubitando infra tẽpus obligationis sicut extra: vt si ponitur istas esse similes deus est: ⁊ homo est asinus: tu sedes ⁊ tu curris semper ꝯcedatur prima ⁊ negatur secunda. ¶ Secunda regula est illa. Quandocunq; ponuntur due ꝑpositiones esse similes non faciẽdo mentionẽ de adequato significato ad primaʒ propositionem esse veram vel falsam: respondeatur sicut extra: ⁊ ad secundã consequẽter. verbigratia pono tibi illam tu es homo: ⁊ antichristus est: sunt similes si proponitur primo: hec est vera: tu es homo cõcedatur: ⁊ ꝯsequenter ꝙ ista est vera antichristus est Si autem primo proponitur hec est falsa antichristus est cõcedatur: ⁊ consequenter ꝙ ista est falsa tu es homo. ¶ Tertia regula est ista: Qaundocũq; ponunt᷑ due propositiones esse similes sic adequate significando: quarũ vna alteri contradictorie repugnat: non admittendus est casus: vt si ponant᷑ tales esse similes: deus est: ⁊ homo est asinus: sic adequate significãdo rex sedet: ⁊ nullus rex sedet. probatur q₂ si nõ admitatur ergo casus. Et quero vtrũ illa sit vera vł falsa deus est. ⁊ si dicatur ꝙ illa sit falsa: ⁊ ipsa adequate significat deum esse: ergo deum esse est falsuʒ. Si dicitur ꝙ ipa sit vera ergo hec est vera homo est asinus: ⁊ ipsa adequate significat hominem esse asinum: ergo hominem esse asinum est verũ consequens inconueniẽs. Et ita arguitur de contradictorijs probando duo cõtradictoria simul esse vera vel falsa. ¶ Quarta

regula est ista: Quandocūq; ponunt̄ due
ꝓpositiões esse similes sic adequate signi-
ficando: quarū vna vel quelibet sequitur
ad contradictoriū alterius ille sunt similes
in veritate ⁊ vbiq;: ⁊ quadocūq; ꝓponun
tur sunt cōcedēde vt posito ꝙ ponantur ta
les esse similes sic adequate significādo: ti
bi cōcluditur: ⁊ tu nescis tibi ꝯcludi: tu nō
curris: ⁊ tu moueris. ꝓbat̄: Nam admisso
isto casu quero vtruȝ iste sint similes vere
vl' similes false. Si vē: habeo intentū: si fal
se ergo oppositū regule ē verum: vȝ tu scis
tibi ꝯcludi: tunc sic tu scis tibi ꝯcludi: ergo
tibi ꝯcludit̄: illa ꝯña est bona: ⁊ añs est ve-
rum: ergo ⁊ ꝯñs est verū: ergo nō ē falsum
cuius oppositū ꝯcessisti. Et ita de alijs duo
bus dicat. ¶ Quinta regula est ista. Quā
docūq; ponunt̄ due ꝓpositiones esse simi-
les: sic adequate significando: ex quarum
vna sequitur oppositū alterius ille sunt si
miles in falsitate: ⁊ queunq; sic proposita
semꝑ est neganda: vt posito ꝙ iste essent si-
miles sic adequate significādo: tibi cōclu-
ditur: ⁊ tu scis tibi ꝯcludi ⁊ tu es albus: tu
non es coloratus: quo admisso ꝓpono ille
sunt false: si ꝯcedis habeo intentū. Si dicit̄
ꝙ sint vere: arguo sic tu es albus: ergo es
coloratus: illa ꝯña est bona: añs est verum
ꝑ te ergo ⁊ ꝯñs: ⁊ ita duo ꝯtradictoria sunt
sil' vera: qđ nō admittit imaginatio. ¶ Se
xta regula ē illa. Quādocūq; ponunt̄ due
ꝓpositiões esse similes sic adequate signi-
ficādo: quarū quelibet est alteri īꝑtinens
tunc possunt esse similes in vitate vel in fal
sitate concedende ⁊ negāde. verbi grā: po
no ꝙ ille sint similes sic adeq̄te significādo
tu es hō ⁊ tu curris. Si primo proponit tu
es homo cōcedat̄ illa: ⁊ dicatur ꝙ est vera
⁊ consequenter cōcedatur illa tu curris ⁊
dicatur ipsam esse veram. Si autem propo
nitur ꝑmo loco tu curris: negat̄ illa: ⁊ con
cedatur ipsam esse falsam: ⁊ ꝯsequenter eo
dem mō rñdetur ad illā tu es hō: quare ⁊c̄.

Propositiones dicuntur esse dissimi
les quando vna est vera: ⁊ reliqua
falsa. ¶ Procuius materie declara
tione fit hec prima regula: Qñcunq; po-
nitur duas propositiones esse dissimiles
non faciendo mentionem de adequato si-
nificato ad quālibet propositam concedē-
do vel negando: respondeatur infta tem-
pus obligationis sicut extra. verbi grā po
no ꝙ iste sint dissimiles tu es hō: ⁊ tu es al
bus: illo posito ꝯcedat̄ q̄libet illarū. ¶ Se-
cunda regula quādocūq; ponit̄ duas pro
positiões esse dissimiles nō faciēdo menti-
onem de adequato significato ad ꝑmo ꝓ-
sitam esse veraȝ vel falsam: respōdeatur in
fra tempus obligatiōis sicut extra ⁊ ad ali
aȝ dissimiliter. verbi grā: pono ꝙ iste sunt
dissimiles tu es hō: ⁊ tu es aīal: quo admis
so ꝓpono hec est vera tu es hō ꝯcedatur: ⁊
ꝯseq̄nter ꝙ ista est falsa tu es aīal. ¶ Ter-
tia regula quandocunq; ponitur duas ꝓ-
positiones esse dissimiles sic adequate si-
gnificando: quarum quelibet cum altera
ꝯuertitur: non admittēdus est casus vt hō
est: deus est: vel hō currit: ⁊ risibile currit:
Nam si conceditur illaȝ esse veram hō est
oportet cōcedere istam esse falsam deus est
⁊ sic ab vno cōuertibili ad reliquū non va
let argumētū. ¶ Quarta regl'a ē ista: Quā
docūq; ponunt̄ due propositiones esse dis-
similes: sic adequate significando: quaruȝ
vna ē necessaria ⁊ altera īpossibilis vel cō-
tingens tunc necessaria semꝑ est ꝯcedēda
⁊ altera negāda: vt deus est: ⁊ hō est asin⁹
deus est ⁊ tu es. ¶ Quinta regula si ponū
tur due propositiones ꝯtingētes esse dissi-
miles: sic adequate significando quarum
vna antecedit ad reliquā ⁊ nō econtra. an-
tecedēs vbicūq; ꝓponitur semper est ne-
gandū ⁊ consequens concedendum: vt tu
curris: ⁊ tu moueris. Si enim concederet̄
añs oporteret ꝯcedere ꝯñs: ⁊ cōsequenter
dicere quālibet illaꝝ esse veram quod est
contra casum. ¶ Sexta regula si ponunt̄
due ꝓpositiones esse dissimiles sic adequa
te significando: quarū quelibet ē alteri im
pertinens ad primo ꝓpositā: rñdeat̄ intus
sicut extra: ⁊ ad aliaȝ dissimiliter: vt posito
ꝙ iste sint dissimiles sic adequate significā
do tu curris: ⁊ tu es parisius: quecūq; illaꝝ
proponatur: prima debet negari ⁊ alia con-
cedi ⁊ ita dicat̄ si ambe extra tempus eēnt
vere: vt homo currit ⁊ tu vides: quare ⁊c̄.

Regulas alias opposite specie q̄ depositio nūcupat̄ seq̄t̄ assignare. Quarū prima est ista: Omne depositū ⁊ admissum infra tempus obligationis propositū semꝑ est negandū: vt si deponatur ista Aliquis homo est rome: qua admissa ⁊ proposita semꝑ est neganda. ¶ Ex ista regula sequit̄: ꝙ nunq̄ est admittēdū necessariū ꝑ se in depositione: sed bene quodlibet impossibile vel ꝯtingēs: vnde negare impossibile vel ꝯtingēs nō est incōueniēs: sȝ incōueniēs foret negare necessariū ꝑ se. ¶ Secūda regula est ista: Omne ꝑ se antecedēs ad depositū: aut cū concesso: vel cū ꝯcessis opposito bene negati vl' oppositis bene negatorū: semꝑ est negandum. Uerbi gratia Deposita ⁊ admissa ista Hō currit: si ꝓponeret̄ Ille hō currit: negāda foret: q: antecedit ad depositū. Nā bene sequit̄ Iste hō currit: ergo hō currit. Itē si deponat̄ ⁊ admittat̄ ista Aliqs hō nō currit: ⁊ ꝓponitur tu nō curris: concedat̄: quia vera ⁊ impertinens: sed ꝓposita in secūdo loco: tu es hō negāda est: q: cū vno cōcesso antecedit ad depositū. Nam sequit̄: tu nō curris: ⁊ tu es aliqs hō: ergo aliqs hō non currit. ¶ Tertia regula est ista: Omne repugnās deposito: ⁊ omne sequēs ex illo repugnāte per se aut cū concesso vel cū concessis opposito bene negati: vel oppositis bene negatorū est concedendū. Uerbi grā: Depono tibi istam Aliqđ aīal nō currit: qua deposita ⁊ admissa propono ei⁹ cōtradictoriū. s. omne aīal currit: hoc est concedendū: ⁊ hoc silr Omne aīal mouet̄: q: sequit̄ ex ꝯtradictorio depositi. Deinde si ꝓponit̄ Tu es aīal concedat̄: q: verū ⁊ impertinēs. ⁊ vlterius illā Tu curris: q: sequit̄ ex ꝯdictorio depositi cū concesso: sequit̄ enī Omne aīal currit: tu es aīal: ergo tu curris. ¶ Quarta regula est ista: Omne repugnās ꝯtradictorio depositi ꝑ se aut cū cōcesso vel cū concessis opposito bñ negati: vel oppositis bene negatorū est negādū: vt in casu priori: si ꝓponeret̄ ista Aliqđ aīal nō mouet̄: aut ista: tu nō curris: negat̄ ꝑma: q: repugnat cōtradictorio depositi ꝑ se. Secunda v̄o repugnat eidē cū vno cōcesso. Ultima regula est ista Omne sequēs ad depositū ⁊ ad omne impertinēs respōdendū est ꝫm suam qualitatē. Uerbi grā: Depono tibi istā: tu es alb⁹: q̄ admissa ꝓpono: tu es coloratus: cōcedat̄ q: vera ⁊ sequēs ad depositū. vñ nō ē incoueniēs negare antecedēs: ⁊ cōcedere ꝯñs. Itē si proponit̄ ista Tu es calidus: concedenda est: q: vera ⁊ impertinēs tā deposito q̄ȝ ꝯtradictorio depositi. Uñ proprie impertinēs in hac specie obligationis dicit̄ illud qđ nō sequit̄: nec antecedit ad depositū: nec eidē repugnat: nec est sequēs ad oppositū depositi: nec eidē repugnat ꝑ se: vel cū alio: vel cū aliquib⁹: vt dictū est. Ideo si deponit̄ ⁊ admittit̄ illa: sor. currit: ⁊ ꝓponatur: plato currit: rñdeat̄ intus sicut extra: q: est ꝓpositio impertinēs: cū nō se habeat aliquo dictorū modorū.

Sophismata aliq̄ sunt ponēda: vt ponēda: vt depositionis regule magis pateāt veritati. Depono ḡ tibi ꝑmo istā Tu es hō: vel tu es rome: q̄ deposita ⁊ admissa propono Tu es hō: si negas tu negas verū ⁊ impertinēs: ḡ male rñdes si cōcedis: ⁊ illud est antecedēs ad depositū: ḡ antecedēs ad depositū est ꝯcedendū. Rñdet̄ admittēdo depositū. ⁊ cū ꝓponit̄: tu es hō nego: q: antecedit ad depositū tanq̄ȝ a pte disiunctiue ad totā disiunctiuā. ¶ Secundo depono tibi istā: Aliq̄ ꝓpōnes nō sunt vere. q̄ admissa ꝓpono Iste sunt ꝓpōnes: tu curris: tu nō curris: ꝯcedendū est: q: verū ⁊ impertinēs. Deinde ꝓpono duo ꝯdictoria sunt sil' vera. si negat̄ ꝯ oēs ꝓpōnes sunt vere: sȝ iste sūt ꝓpōnes: ḡ iste sūt vere: ⁊ iste mutuo contradicūt: ḡ duo ꝯdictoria sūt sil' vera. Rñdet̄ negādo ꝙ ista sint ꝯdictoria: q: antecedit ad depositū. Nā seq̄t̄: illa sunt cōtradictoria: ergo alique ꝓpōnes nō sunt vere. ¶ Tertio depono tibi istam Antichristus nō est albus: vel antichristus est coloratus. Si nō admittis ꝯtra: illa est vna disiunctiua ꝯtingēs: q: quelibet pars est contingēs: ⁊ nulla alteri repugnat: ergo est admittēda. Pȝ ꝯña ꝑ primā regulam: q̄ admissa ꝓpono tibi Antichristus est coloratus. si cōcedis: tu cōcedis añs ad depositū: ḡ male rñdes. Pȝ. nā seq̄t̄ Antichristus

est coloratus: ergo antichristus non est albus: vel antichristus est coloratus. Pꝫ consequētia a parte disiunctiue ad totā disiunctiuā. Si vͦo negas: tu negas sequēs ex cōtradictorio depositi: ergo male rn̄des. Antecedēs ꝓbaꝛ. Nā sequiꝛ Antichristus est albꝰ: ꝛ antichristus nō est coloratꝰ: ergo antichristus est albꝰ. Pꝫ ꝯn̄a a tota copulatiua ad alterā eius partē: ꝛ vltra antichristꝰ est albꝰ: ergo antichristus est coloratus. pꝫ ꝯn̄a ab inferiori ad suū superius sine impedimento: ergo a primo ad vltimū antichristus est albꝰ: ꝛ antichristus nō est coloratus: ergo antichristus est coloratus. Rn̄deꝛ nō admittendo positū: quia est vna disiunctiua necessaria: eo ꝙ suū ꝯtradictoriū est impossibile: videlicet antichristus est albus: ꝛ antichristus nō est coloratus. Et tunc ad argumentū quelibet eius pars est ꝯtingens: ꝛ nulla alteri repugnat: ergo illa disiunctiua est ꝯtingens. nego ꝯsequentiā: sꝫ oportet addere in antecedente: ꝙ nec ꝯtradictoria illarū partiū inuicem repugnāt: ꝛ h̄ est falsuꝫ: quia iste repugnāt īuicē Antichristus est albꝰ: ꝛ antichristus nō est coloratus: q̄ sunt ꝯ̄dictoria ꝑtiū disiunctiue. ¶ Quarto depono tibi istā: tu es: ꝛ oē tibi depositū est a te negādū. q̄ admisso ꝛ negato ꝓpono oē tibi depositū est a te negādū. Si cōcediꝛ ꝓpono illā: tu es: ꝛ pꝫ ꝙ est negāda: ex q̄ copulatiua est neganda: ꝛ altera pars est cōcedēda. Deinde propono: nullū tibi depositū est a te negādū: si cōcedis: tu cōcedis oppositū regule ꝛ vniꝰ cōcessi: ergo male rn̄des. An̄s ꝓbaꝛ. Nam sequiꝛ: tu nō es: ergo nullū tibi depositū est a te negandū. Pꝫ ꝯn̄a: quia ꝯ̄dictoriū ꝯn̄tis repugnat antecedenti: ex q̄ asserit te esse. Respondeꝛ negādo ꝙ tibi depositū sit a te negandū: quia antecedit ad depositū. Sequiꝛ enī: omne tibi depositū est a te negandū: ergo tu es: ꝛ omne tibi depositū est a te negādū. Pꝫ ꝯn̄a a parte copulatiue ad totā copulatiuā: cuius antecedens antecedit ad alterā partē. Et si diciꝛ Tu negas regulā: dicaꝛ ꝙ illa non est regula: sed ista Omne depositū admissum est negandū. Uel aliter diciꝛ ꝙ quelibet regula est ꝯtingens: quia ad placitū facte sunt ille regule: ergo quelibet talis ē deponēda ꝛ admittēda in depositione vel negāda: qua negata dicitur ꝙ illa nō est regula nō tanq̄ꝫ verū: sꝫ tanq̄ꝫ repugnās. Sequiꝛ enī: nō oē depositū est a te negādū: ergo illa nō est regula Omne depositū est negādū: quare ꝛc.

¶ Tractatus insolubiliū incipit.

Insolubile ē propositio se eē falsam assertiue significās: vt h̄ est falsum: seipsa demōstrata. Insolubilibus tn̄ ē differētia q̄ ad significare seipꝫ eē falsū: qm̄ aliq̄d īsolubile significat īmediate seipm̄ eē falsū: vt h̄ est falsū seipsa demōstrata. Aliq̄d aūt mediate: quia exigiꝛ mediū ad inferēdū se eē falsū: vt ois ꝓpō est falsa: quia nō seqꝛ īmediate: ergo ista ꝓpō est falsa demonstrādo illā vꝫ: sed bene sequiꝛ cū tali medio: ꝛ illa est ꝓpō. Silr̄ h̄ nō est verū: ergo h̄ est falsum demōstrādo antecedens: quia ex negatiua nō sequiꝛ affirmatiua: tn̄ bene sequiꝛ cū tali medio: ꝛ h̄ est ꝓpō. ¶ Pro declaratione ꝑdicte diffinitionis pono duas diuisiones. Quarū prima est ista Insolubiliū aliquod oriꝛ ex actu nostro. Aliquod vͦo ex ꝓprietate vocis. Insolubilia ortū habētia ex actu nostro sunt ista Sortes dicit falsuꝫ: ego nō dico verū. Iste hō intelligit falsum: tu non intelligis verū. Insolubilia vͦo ortū habētia ex proprietate vocis sunt ista: Ois ꝓpō ē falsa: nulla ꝓpō est vera: h̄ ē falsū: h̄ nō verū. ¶ Secūda diuisio ē illa Insolubilium aliquod est insolubile simpliciter: aliquod vͦo sm̄ quid. Insolubile simpliciter est illud cui annectitur casus: quo admisso sequitur contradictio. Uerbi gratia: Pono ꝙ ista propositio Nulla propositio ē vera que sit a: significet precise sicut termini pretēdunt: videlicet ꝙ nulla propositio sit vera: ꝛ sit omnis ꝓpositio. Isto posito quero vtrum a sit verum vel falsum. Si verū: ergo significat precise sicut est: sed a significat precise ꝙ nulla propositio est vera: ergo nulla propositio est vera: ergo a nō est verū. Et prius dixisti ꝙ erat verū: ergo ꝯ̄dictio. Si diciꝛ ꝙ a est falsum: ergo a significat aliter q̄ꝫ est: sed a significat precise ꝙ nulla pro-

positio est vera:ergo non est ita ꝙ nulla ꝓ-
positio ē vera:ergo nō ē ita ꝙ nulla ꝓposi-
tio ē vera:ergo aliqua ꝓpositio ē vera: ⁊ a
ē omnis ꝓpositio:ergo a est verū: ⁊ ꝑus di-
xisti ꝙ erat falsum:ergo ꝯtradictio. ¶ In
solubile ſm quid ē illud: cui annectitur ca
sus:quo admisso nō sequitur cōtradictio:
vt ponēdo ꝙ ista ꝓpositio:nulla ꝓpositio ē
vera: sit a: ⁊ sit omnis ꝓpositio ⁊ significet
sicut termini ꝑtendūt nō ponēdo precise.
Isto posito dicit̄ ꝙ a ē falsum:q͞z significat
se eē falsum. Et si arguit̄ sic:a est falsum: er
go a significat aliter q̄z ē:sed a significat ꝙ
nulla ꝓpositio ē vera:ergo nō est ita ꝙ nul
la ꝓpositio ē vera:nego consequentiam:q͞z
debuit addi in antecedente dictio exclusi-
ua vel exceptiua:videlicet a significat pre
cise ꝙ nulla ꝓpositio ē vera: vel a nō signi-
ficat nisi ꝙ nulla ꝓpositio ē vera: ⁊ hoc ne-
gatur tanq̄z repugnans:quia si poneretur
cū casu nō admitterem illū casum. ¶ His
premissis diuisiōibus pono aliquas regu-
las: Quarū prima est ista: Omne insolubi
le singulare sine ꝓnomine demonstratiuo
oriens ex actu nostro ad hoc ꝙ sit insolubi
le simpliciter exigit tres conditiōes. Pri-
ma ꝙ vna talis sit omnis talis. Secūda ꝙ
dicat vel intelligat talem ꝓpositionē ⁊ nul-
lam aliaz. Tertia ꝙ illa significet precise si
cut termini pretendunt. verbi gratia: sor.
dicit falsum: ⁊ sit insolubile simpliciter isto
modo ponendo ꝙ vnus sor. sit omnis sor.
qui dicat istam ꝓpositionem ⁊ nullā aliaz:
sor. dicit falsum que significet sic precise ꝙ
sor. dicit falsum. probatur hoc:naz admisso
casu sit insolubile a: ⁊ quero vtrum a sit ve
rum vel falsum:si dicatur ꝙ verum:ergo si
gnificat precise sicut est:sed a significat pre
cise ꝙ sor. dicit falsuz:ergo ita ē ꝙ sor. dicit
falsum:sed sor. dicit a:ergo a ē falsuz quod
ē oppositum ꝯcessi:quia sor. nō dicit nisi a
Si dicitur ꝙ a sit falsuz: ergo significat ali
ter q̄z est:sed a significat precise ꝙ sor. dicit
falsum:ergo nō ita est ꝙ sor. dicit falsum: ⁊
sortes dicit a:ergo a nō est falsum:ergo cō
tradictio. ¶ Prima particula ponit̄: quia
si nō poneret̄ staret ꝙ essent duo sor. quoꝝ
vnus diceret a: ⁊ alter ꝙ homo ē asinus: ⁊
tūc a esset veꝝ. ¶ Secūda particula ponit̄
quia aliter staret ꝙ idē sor. diceret a: ⁊ istā
homo ē asinus: ⁊ tūc a eēt veꝝ. ¶ Sed ter
tia particula ponit̄: q͞z si nō poneret̄ staret
ꝙ a significaret solūmodo ꝙ homo ē asin⁹
⁊ sic a esset falsum: aut ꝙ significaret solū-
modo ꝙ homo ē animal: ⁊ sic a eēt verum:
⁊ nullo istoꝝ modoꝝ eēt insolubile. ¶ Se-
cūda regula ē ista: Omne insolubile singu-
lare sine ꝓnomine demōstratiuo oriens ex
actu nostro:ad hoc ꝙ sit insolubile ſm qd
exigit easdem cōditiōes preter dictionem
exclusiuam:vt posito ꝙ vnus sortes sit om
nis sortes: ⁊ dicat istam ꝓpositionez que sit
a:sor. dicit falsum ⁊ nullam aliam: ⁊ signifi
cet sicut termini ꝑtendūt:nō ponēdo ꝑcise
isto posito cōcedit̄ a: ⁊ dicit̄ ꝙ est falsū:q͞z si
gnificat copulatiue sicut ⁊ quodlibet inso-
lubile:videlicet ꝙ sor. dicit falsum ⁊ ꝙ a ē
verum:nō ergo dicitur a falsum ratiōe pri
mi significati:sed ratiōe secūdi. Et si argu
itur sic:a ē falsum:ergo significat aliter q̄z
est: cōcedo cōsequentiam: ⁊ nego istam: a
significat aliter q̄z ē: sed a significat ꝙ sor.
dicit falsum:ergo nō ē ita ꝙ sortes dicit fal
sum:q͞z debuit addi in antecedente dictio
exclusiua vel exceptiua. ¶ Tertia regula
est ista: Omne insolubile nō singulare seu
singulare cum ꝓnomine demōstratiuo ori-
ens ex actu nostro ad hoc ꝙ fiat insolubile
simpliciter requiruntur due cōditiōes so-
lūmodo. verbi gratia: ad hoc ꝙ ista ꝓposi-
tio: ego dico falsum fiat insolubile simplici
ter nō oportet ponere primam particulam
videlicet ꝙ vnus ego sit omnis ego:sed ꝙ
ego dicam illam ⁊ nullam aliam sic signifi-
cādo precise. Et si debet fieri isolubile ſm
quid requiruntur: ⁊ sufficiūt eedem cōdi-
tiōes dempta dictiōe exclusiua. Exemplū
de insolubili nō singulari vt falsum dicit̄ ē
hic nō oportet ponere secūdā particulam:
videlicet ꝙ aliquis dicat illā ⁊ nullā aliam
sed sufficit ponere ꝙ ista sit oīs ꝓpositio q̄
significet ꝑcise. sicut termini ꝑtēdūt: ⁊ tūc
ē isolubile simplr. fiet aūt isolubile ſm qd
remouēdo dictionē exclusiuā. ¶ Quarta
regula ē ista: oē isolubile oriēs ex ꝓpetate
vocis exigit duas cōditiōes solūmodo vel

tm̄ vnã. Volo dicere ꝙ insolubile oĩes ex
ꝓprietate vocis exigit duas cõditiones so
lũmodo: ⁊ aliquod tm̄ vnã. ¶ Exemplum
primi: Aliq̃ ꝓpõ est falsa: ad h̃ ꝙ fiat inso
lubile simpliciter oportet ponere ꝙ illa sit
oĩs ꝓpõ: ⁊ ꝙ sic significet precise ⁊ remota
dictione exclusiua fiet insolubile ſm quid.
Exẽplũ secundi: h̃ est falsum seipso demon
strato: ponẽdo solũmodo ꝙ sic significet p̃
cise sit insolubile simplicit̃. Et ſm qd remo
uendo dictionẽ exclusiuaȝ. Eodẽ mõ dicit̃
de ista Hoc nõ est verũ seipso demonstrato
¶ Quinta regula est ista: Omne insolubi
le quod non est insolubile sine casu dimissa
aliqua cõditione requisita: est penitus du
bitabile. Verbi grã Positis omnibus par
ticulis preter primã: huic Sor. dicit falsum
que sit a: dubitatur a: ⁊ etiam si sit verũ vel
falsum. Nam stat cum casu ꝙ sit verum: da
to ꝙ vnus sor. diceret illã. s. a: ⁊ alius ꝙ deꝰ
est. Stat etiã ꝙ sit falsum: dato ꝙ vnus sor.
dicat a: ⁊ quilibet alius sor. ꝙ deus est. Eo
dem modo si dimitteretur secunda vel ter
tia particula: quia staret a eẽ verum: ⁊ a eẽ
falsum: vt exemplificatum est supra. Et no
tanter dixi Omne insolubile quod non est
insolubile sine casu: quia aliquod est insolu
bile cum casu: ⁊ aliquod sine casu. Exẽplũ
primi: Omnis propositio est falsa: nulla pro
positio est vera: quarũ quamlibet dico esse
falsam ⁊ insolubileȝ nullo casu posito. Exẽ
plum secundi Sortes dicit falsum: tu intel
ligis falsum: nulla istarum nuncupãda est
insolubilis sine casu. Ideo in casu insolubi
lium deficiente aliqua particula necessaria
dubitatur vtrum esset vera vel falsa: quia
cum casu staret ꝙ esset vera: ⁊ cum eodem
casu staret ꝙ esset falsa: vt patet intuẽti. Ex
p̃dictis regulis sequunt̃ due conclusiones
Quarum prima est ista: Nunq̃ȝ admitten
dus est casus a quo trahit originẽ insolubi
le simpliciter: vt si poneret̃ ꝙ illa: Omnis
propositio est falsa esset omnis propositio
sic precise significans non est admittẽdus
casus: quia sequitur contradictio. Probat̃
Nã sit insolubile a: ⁊ q̃ro si a sit verũ. si dĩ
ꝙ sic: g̃ significat p̃cise sic ẽ: sȝ a significat p̃
cise ꝙ omnis ꝓpositio est falsa: ergo ita est
ꝙ omnis ꝓpositio ẽ falsa: sed a est ꝓpositio
ergo a ẽ falsum. Si aũt cõcedit̃ ꝙ ẽ falsum
ergo a significat aliter q̃ȝ ẽ: sed a significat
p̃cise ꝙ omnis ꝓpositio ẽ falsa: ergo nõ est
ita ꝙ omnis ꝓpositio ẽ falsa: ⁊ aliqua ꝓpo
sitio ẽ: ergo aliqua a ꝓpositio ẽ vera: sed a
ẽ oĩs ꝓpositio: ergo a ẽ verũ: qđ ẽ ꝯdictio.
¶ Secũda cõclusio: oĩs casus originat̃ iso
lubile ſm qd ẽ admittendus: ⁊ ꝯcedit̃ inso
lubile ꝓpositũ dicendo ipm esse falsum: vt
ponẽdo ꝙ illa ꝓpositio: hoc ẽ falsum seipo
demõstrato significet sicut termini preten
dũt que sit a: tũc admittat̃ casus ⁊ cõcedat̃
a: ⁊ dicit̃ ꝙ a ẽ falsum. Et si arguit̃ a ẽ falsũ
ergo significat aliter q̃ȝ est: sed a nõ signifi
cat nisi ꝙ hoc ẽ falsum: ergo nõ ẽ ita ꝙ hoc
ẽ falsuȝ: ergo minor ẽ. ⁊ si dicitur: qđ ergo
aliud significat: dĩ ꝙ significat a eẽ verum
rõne cuiꝰ a ẽ falsũ: vñ dictũ ẽ: ꝙ qđlibet in
solubile ſm qd significat copulatiue. s. sic
termini p̃tẽdãt: ⁊ ꝙ ipm ẽ verũ: quare ⁊c̃.

Contra predicta obijciã ⁊ soluã: vt i
solubiũ difficultates melius menti
innotescãt. ¶ Pono g̃ p̃ꝰ ꝙ vnꝰ sor.
sit oĩs sor. ⁊ dicat illã ⁊ nullã aliã q̃ sit a: sor.
dicit falsũ: q̃ significet sic termini p̃tẽdũt:
nõ ponẽdo precise: quia casus nõ admitte
retur. illo posito quero de a vtrum sit verũ
vel falsum: ⁊ responsum est ꝙ est falsum: qꝛ
significat significatum falsum: videlicet ꝙ
sortes dicit falsum: ⁊ ꝙ a est verum: cuius
significatiõis secũda pars est falsa. sed pro
batur ꝙ ipsum a est verum: ⁊ probo sic: Oẽ
dicẽs a dicit falsum: sortes dicit a: ergo sor
tes dicit falsum: illa consequentia est bona
quia est syllogismus in tertio prime figure
et antecedens est verum: ergo ⁊ ꝯsequẽs ẽ
verũ: ꝯñs est a: ergo a est verũ. ¶ Secũdo
arguit̃ sic Falsum dicit̃ a sorte: ergo sortes
dicit falsum. Tenet consequentia a passiua
ad suam actiuam: ⁊ antecedens est veruȝ:
ergo ⁊ consequens est verũ. ⁊ consequens
est a: ergo a ẽ verũ. Q₂ antecedens sit verũ
ꝓbat̃. Nã hoc dicit̃ a sorte demõstrãdo a:
⁊ hoc est falsum: ergo falsum dicitur a sorte
Patet consequentia a resoluentibus ad re
solutum. ¶ Tertio arguitur: contradicto
riũ a est falsum: ergo a est veruȝ. Tenet cõ

sequentia:⁊ antecedens ꝓbat. Nam hoc ē
falsum: sortes nō dicit falsum: ⁊ hoc est con
tradictoriū a: ergo ꝯtradictoriū a est falsuȝ
tenet ꝯña cū maiori. ⁊ maiorē ꝓbo Nā sor-
tes dicit falsum. ⁊ hec sortes non dicit falsū
significat precise ꝙ sortes non dicit falsum:
ergo ipsa est falsa: pȝ ꝯña a simili. Nam seq
tur tu curris ⁊ hec tu non curris significat
precise ꝙ tu non curris: ergo ipsa est falsa.
¶ Ad primum respondetur cuȝ proponi-
tur a concedo: ⁊ dicitur ꝙ est falsum: ⁊ tūc
ad rationem concedo consequentiam ⁊ cō
sequens: ⁊ nego ꝙ consequens sit a: sed est
vnum simile a. Et si ponitur ꝙ cōsequens
sit a vel cōuertibile cum a: dico tunc ꝙ con
sequentia non valet nec est syllogismus in
tertio ꝑme figure: quia syllogismus in ter-
tio prime figure: conclusio debet solummo-
do cathegorice significare: sed illa conclu-
sio significat hypothetice: qꝛ est propositio
insolubilis. ¶ Ad scdm cum dicitur falsū
dicitur a sorte: ergo sortes dicit falsum con
cedo consequentiam ⁊ consequens: dicen-
do qꝺ verum est: sed non est a nec secuȝ cō
uertibile. si tamen hoc ponatur in casu con
cedendo iterum consequentiā. ⁊ dico ꝙ va
let: ⁊ tunc ad rationem a passiua ad suam
actiuam valet argumentum: dicitur ꝙ ve-
rum est: sed illa non est sua actiua: quia pas-
siua significat solūmodo cathegorice: ⁊ acti
ua hypothetice. ⁊ si querit que est sua acti-
ua: dico ꝙ illa sortes dicit falsuȝ prolata a te
vel a me: que non est conuertibilis cum a:
sed solummodo similis a. ¶ Ad tertiuȝ di-
citur ꝙ contradictorium a est verum: sȝ nō
est istud sortes non dicit falsum: sed illꝺ nō
sortes dicit falsum: quod est verum: quia si
gnificat disiunctiue ꝙ sortes non dicit fal-
sum: vel ꝙ a non est verum cuius significa
ti secunda pars est vera: ⁊ consequenter to
tum significatum disiunctum: quare ⁊ pro-
positio dicta est vera cuiꝰ istud est significa
tum. ⁊ si dicitur ꝙ in singularibus non re-
fert preponere negationem vel postponere
dicitur ꝙ in materia insolubilium multum
refert. Et in materia quarūcunqȝ proposi-
tionum hypothetice significantium. Eadē
est retinenda sententia in insolubilibus sin
gularibus habentibus originē ex proprie
tate vocis vt hoc est falsuȝ: hoc non est verꝫ
dicendo ꝙ primi cōtradictoriū non est illꝺ
hoc non est falsum: sed illud non hoc est fal
sum. Nam primum insolubile significat ꝙ
hoc est falsum: ⁊ hoc est verum demonstrā
do idem insolubile: ideo contradictoriuȝ si
gnificat disiunctiue ꝙ hoc non est falsum:
vel hoc non est verꝫ. Similiter ꝯtradictoriū
secundi insolubilis non est illud: hoc ē verꝫ
sed illud: nō hoc nō est verꝫ: ita ꝙ semꝑ pre
ponat negatio: sicut ꝯtradictoriū istius tm̄
tu nō es hō nō est illud tm̄ tu es hō: sed illꝺ
non tm̄ tu non es homo: quare ⁊c̄.

Dicto de insolubili singulari: nūc de
particulari vel indefinito dicenduȝ
restat. Pono ergo ꝙ hec sit omnis ꝓ
positio particularis aliqua propositio parti
cularis est falsa: que sit a: et significet sicut
termini pretendunt non ponendo precise:
quia non admitteretur casus isto posito a
est falsuȝ: vt patet ex dictis. ¶ Sed contra
hoc arguitur sic: Omnis propositio parti-
cularis est falsa: ergo aliqua propositio par
ticularis est falsa: illa cōsequentia est bona
ab vniuersali ad suam subalternam ⁊ ante-
cedens est verum: ergo et consequens: sed
cōsequēs est a: ergo a ē verꝫ. Qꝫ antecedēs
sit verum probatur. Nam propositio parti
cularis est falsa: ⁊ nulla est propositio parti-
cularis qn illa sit falsa: ergo omnis proposi
tio particularis est falsa: tenet consequen-
tia ab exponentibus ad expositum: ⁊ ante-
cedens est verū: ergo ⁊ consequens. ¶ Se
cundo arguitur sic: propositio particularis
est falsa: ergo aliqua ꝓpositio particularis
est falsa: tenet consequentia ab indefinita
ad suam particularem ⁊ antecedens est ve-
rum: ergo ⁊ consequens: ⁊ cōsequens est a
ergo a est verum. ꝙ antecedens sit verum
patet quia suum contradictorium est falsuȝ
videlicet nulla propositio particularis est
falsa: quia iam concessum est ꝙ a ꝓpositio
particularis est falsa. ¶ Tertio arguit sic
hoc est falsum demōstrādo a: ⁊ hoc est aliq̄
propositio ꝑticularis: ergo aliqua ꝓpō par
ticularis est falsa: ꝯñtia tenet a resoluētibꝰ
ad resolutū ⁊ antecedēs est verum: ergo ⁊

ꝯñs qđ est a. ¶ Ad ꝑmū rñdet̃ ꝯcedēdo
istā ꝯñtiam: oīs ꝓpositio ꝑticularis ē falsa:
ergo aliqua ꝓpō ꝑticularis ē falsa: q: añ ca-
sum ꝯcessissem eam: tñ dico ꝙ nō valet nec
arguit̃ ab vlī ad suā subalternā vel suā par
ticularem: q: vl'is solūmodo cathegorice si
gnificat ⁊ particularis ista significat hypo
thetice: vȝ ꝙ aliqua ꝓpō ꝑticularis est falsa
⁊ ꝙ a est verꝫ. Et si diceret̃ que est eius par-
ticularis dicitur ꝙ nō h̃ȝ aliquā ex quo po
situm est ꝙ illa sit oīs ꝑticularis: verūtamē
ista eadem foret particularis dato ꝙ nō eēt
insolubilis. ¶ Ad scđam rōnem rñdeo silr̃
cōcedendo ꝯñtiam ⁊ negando ipsam eē bo
nam: Et tūc ad argumentū dico ꝙ ista non
est particularis huius indefinite: q: ꝑticu-
laris est insolubilis hypothetice significās:
indefinita v̊o non est huiusmodi: eiusdē tñ
foret ꝑticularis si neutra eaꝝ foret insolu-
bilis. ¶ Ad tertiā rōnem ꝯcedit̃ ꝯña ⁊ ne-
gat̃ ipsam valere: nec arguit̃ a resoluentibꝰ
ad resolutū: q: ꝑticularis vel indefinita in
solubilis nō est resolubilis: q: significat hy
pothetice: sed ꝓbanda est isto mō: suū ꝑnci-
pale significatū est verꝫ: ergo ipsa est vera:
⁊ pȝ ꝙ añs ē falsuȝ. ¶ Et si arguit̃ sic ista ꝓ
positio ꝑticularis ē falsa: ergo aliq̃ ꝓpō par
ticularis est falsa: tenet ꝯña ab inferiori ad
suū supius affirmatiue ⁊ sine aliquo signo
impediente. Dicitur ꝙ ꝯñtia non valet ab
inferiori ad suū supius nisi ꝓpō inferioris
⁊ ꝓpositio supioris vniformiter significēt
videlicet cathegorice qualiter non est in ꝓ
posito: vnde si hec ꝓpositio hō est animal
significat ꝑncipaliter ꝙ homo est animal ⁊
ꝙ homo est asinus: tūc non valeret aliqua
istarum ꝯñtiaꝝ hoc est animal ⁊ hoc est hō:
ergo homo est animal. Iste homo ē animal
ergo homo est animal. ⁊ hoc ideo q: ꝯñs si
gnificaret copulatiue ⁊ antecedentis nulla
pars sic significaret: ⁊ si allegaretur aliqua
dictarum regulaꝝ respondet̃ vt dictum est
¶ Dicitur etiam vt in alio capitulo ꝙ cō-
tradictorium istius aliqua ꝓpositio parti-
cularis est falsa: nō est illud: nulla ꝓpositio
particularis est falsa: sed illud nō aliqua ꝓ
positio particularis est falsa. ⁊ si dicit̃ ꝙ iste
equalent ꝓpter negationē prepositam: dici

tur ꝙ illa regula habet veritatē in solis ca-
thegoricis: cathegorice solūmodo signifi-
cantibus: qualiter nō est in ꝓposito. Idem
est iudicium de istis: aliqua ꝓpositio ꝑticu
laris non est vera. Aliqua ꝓpositio particu
laris significat aliter ꝙȝ ē: ac etiam ita de i-
finitis: vt ꝓpositio indefinita ē falsa: ꝓposi
tio indefinita non ē vera: quare ⁊c̃.

Nunc de insolubili vniuersali ē dicen
dum ponendo ꝙ hec: oīs ꝓpō vl'is ē
falsa: sit oīs ꝓpositio vniuersalis que
significet sicut termini pretendunt: que sit
a: non ponendo precise: q: casus nō admit-
teretur: isto posito dicitur ꝙ a ē falsum: qa
falsificat seipsum. ¶ Contra hoc arguitur
aliqua ꝓpositio vniuersalis ē falsa: et nulla
est ꝓpositio vniuersalis qn ista sit falsa: er-
go oīs ꝓpositio vl'is est falsa: tenet ꝯñtia ab
exponentibus ad expositum ⁊ antecedens
est verum: ergo ⁊ ꝯsequens. ¶ Secūdo ar
guitur tm̃ falsum est propositio vniuersalis
ergo omnis ꝓpositio vniuersalis est falsa:
tenet consequentia ab exclusiua ad suā vni
uersalem de terminis transpositis: ⁊ ante-
cedens est verum: ergo ⁊ consequēs quod
est a. Q: antecedens sit verum probatur.
Nam falsum est propositio vniuersalis et
nullum non falsum est propositio vniuersa
lis: ergo tm̃ falsum est propositio vniuersa-
lis: tenet consequentia ab exponētibus ad
expositum ⁊ antecedēs est verꝫ: ergo ⁊ ꝯñs
¶ Tertio arguit̃ hoc est falsum demōstra-
to a: ⁊ hoc est oīs ꝓpositio vl'is: ergo oīs ꝓ-
positio vl'is est falsa: ista ꝯña est bona ⁊ añs
ē verꝫ: ergo ⁊ ꝯñs. ꝙ ꝯña sit bona pȝ a silī:
hoc currit: ⁊ hoc ē oīs hō: ergo oīs hō cur-
rit. Cōfirmat̃ destruendo ꝑmū casum ⁊ po
nendo ꝙ iste sint oēs propositiones vl'es.
¶ Omnis propositio vniuersalis est falsa:
⁊ omnis homo est asinus sic significando
isto posito arguitur sic: Ista propositio vni
uersalis est falsa demonstrando ꝑmā: ⁊ ista
est falsa demonstrando secundam: ⁊ iste sūt
omnes propositiōes vniuersales: ergo oīs
propositio vniuersalis est falsa: tenet ꝯña a
singularibꝰ sufficienter enumeratis ad suā
vniuersalē ⁊ antecedēs est verꝫ: ergo ⁊ ꝯñs
¶ Ad hec respondetur ⁊ ꝑmo ad primum

ꝯcedo insolubile:⁊ nego ipm eē veꝛ:⁊ tūc
ad rōnē ꝯcedo ꝯñaȝ:⁊ nego ipsā eē bonā:
⁊ tūc ad argumentū ibi arguiť ab exponē-
tib⁹ ad expositū:nego qꝛ a nō ē ꝓpō expo-
nibiľ:nisi significaret cathegorematice so-
lū.vñ si ista Oīs hō ē aīal significaret ꝓnci-
paliť ꝙ oīs hō ē aīal:⁊ ꝙ tu es asin⁹:tūc pȝ
ꝙ ista ꝯña nō valeret Hō ē aīal:⁊ nihil est
hō qn istud sit aīal:ğ oīs hō ē aīal:qꝛ añs ē
verū:⁊ ꝯñs falsū.Et tūc si allegareť regula
oportet dicē ꝙ ꝯñs nō ē exponibile pp cāȝ
dictā:sȝ ꝓbareť vel īprobareť p suū signifi
catū copulatū:sic̄ ⁊ ꝓpō īsolubiľ q̄cūqȝ.Ad
secūdū ꝯcedo ꝯñaȝ:⁊ nego ipsam eē bonā:
nec arguiť ab exclusiua ad suā vľem ex q̄ ex
clusiua cathegorematice significat: ⁊ vľis
hypothetice.Et si diciť:q̄ ei⁹ ē singularis:
diciť ꝙ nullā hȝ.vñ si hec Oīs hō ē aīal si-
gnificaret hypothetice verū ⁊ falsū:⁊ hec
Tm̄ aīal ē hō:mō ꝯsueto:dicerēť tūc vľēȝ il
lā nō eē vľem hui⁹ exclusiue:nec ecōuerso:
ita ī ꝓposito est dicēdū. ¶ Ad tertiū argu
mentū dico siľr ꝙ nō valet ꝯña.⁊ cū dr̄ ꝙ a
siľi bene valet:dico ꝙ nō ē siľitudo: qꝛ ꝯñs
vni⁹ ꝯñe significat cathegorematice solū:⁊
⁊ aliud hypothetice.vñ si hec Oīs hō cur-
rit:significaret ꝙ oīs hō currit:⁊ ꝙ de⁹ nō
est:ista ꝯña tūc nō valeret:ħ currit:⁊ ħ est
oīs hō:ğ oīs hō currit:pp cāȝ dictā:qꝛ ꝯñs
significaret hypothetice. ¶ Ad ꝯfirmatio
nē admisso casu:vt pri⁹ dico ꝙ ꝯña ñ valet.
⁊ ad argumentū a singularibus sufficiēter
enumeratis ad suā vľēȝ dico:ꝙ nō arguiť
cū debito medio:qđ debēt eē tale: Iste sūt
oēs ꝓpōnes vľes:⁊ a est verū:qđ certe ne-
gať.vñ nec ista ꝯña valeret Iste hō currit:
⁊ iste hō currit:⁊ isti sunt oēs hoīes : ğ oīs
hō currit : dato ꝙ ꝯñs significaret hypo-
thetice:vt prim⁹:sȝ oportet addere alteraȝ
partē significati:videlicȝ ⁊ nullus deus ē:
q̄ addito ꝯña ē bona : sȝ aūs ē falsū.Et si q̄-
ratur de ꝯdictoria:diciť ꝙ est hec Nō oīs
ꝓpō vľis ē falsa significans disiunctiue mō
opposito de a.Eodē mō est dicēdū de istis
vľib⁹: Oīs propositio vľis significat aliter
q̄ȝ est:Nulla propositio vniuersalis est ve-
ra.Et nulla propositio vniuersalis est con-
cedenda.

Exclusiua insolubilis ꝯsiľes cōtinet
difficultates : vt pono ꝙ sor.⁊ tu si-
tis oēs loquētes:⁊ dicat sor.de⁹ ē: ⁊
tu Tm̄ sor.dicit verū:⁊ sit a:⁊ nullā aliā : ⁊
significet sic̄ termini ꝓtēdūt ꝓcise. Isto po
sito q̄ro vtrū a sit verū vel falsuȝ.si verū:ğ
significat ꝓcise sicut est:sȝ a significat ꝓcise
ꝙ tm̄ sor.dicit verū:ğ ita est ꝙ tm̄ sor.dicit
verū:ergo tu nō dicis verū:⁊ tu dicis a : ğ
nō est verū.Si diciť ꝙ a est falsum:ğ signifi
cat aliter q̄ȝ est : sȝ a significat precise ꝙ tm̄
sor.dicit verū:ergo nō ita est:ꝙ tm̄ sor.di-
cit verū:sed tu ⁊ sor.estis oēs loquentes:er
go tu dicis verū:⁊ non dicis nisi a:ergo a ē
verū:⁊ ita habeť contradictio. ¶ Respon
detur nō admittēdo casum:quia ex eo ori
ginať insolubile simpliciter:si tm̄ non poni-
tur precise:admitto casum:⁊ dico a esse fal-
sum:⁊ tūc ad argumentū a significat aliter
q̄ȝ est:cōcedendo:sed a significat precise ꝙ
tm̄ sortes dicit verum:ergo ⁊c̄.nego mino
rem:qꝛ repugnat casui.Et diciť : qđ ğ aliđ
significat.Dico ꝙ a significat ꝙ tm̄ sor.di-
cit verū:⁊ ꝙ a est veꝛ:nec rōne ꝓmi signifi
ficati ē a falsū:qꝛ verū ē tm̄ sortē dicere fal-
sū:sed rōne secundi significati:qꝛ ꝯcediť a
eē falsū. ¶ Contra rñsionē arguiť: Omne
dicēs veꝛ ē sor.ergo tm̄ sor.dicit verū: ista
ꝯña ē bona ab vľi ad suā exclusiuaȝ de ter
minis trāspositis:⁊ añs ē veꝛ:ergo ⁊ ꝯñs:
⁊ ꝯñs ē a:ergo a ē veꝛ:Qꝫ añs sit veruȝ ꝓ-
bať.Nā dicēs veꝛ ē sor.⁊ nihil ē dicēs ve-
rū qn illud sit sor. ergo omne dicēs verū ē
sor.patet cōsequētia ab exponētibus ad ex
positū. ¶ Secūdo arguiť nil ꝓter sor.dicit
verū:ergo tm̄ sor.dicit verū: ista ꝯña ē bo-
na:⁊ añs est verū:ergo ⁊ cōsequēs.ꝙ ante
cedēs sit verū:patet p exponētes. ¶ Ter
tio arguiť:sor.dicit verū:⁊ nihil nō sor. di-
cit verū:ergo tm̄ sor.dicit veruȝ:ista ꝯña ē
bona ab exponētibus ad expositum:⁊ añs
est verum:ergo ⁊ ꝯñs:sed ꝯsequens ē a:er
go a est veruȝ.Ad hec omnia potest simul
responderi:ꝙ nunq̄ȝ cōsequens illatuȝ est
a:nec ꝯuertibile cū a: sed solū simile a: sed
si ponať cū toto casu ꝙ sit a:vel conuertibi
le cū a : tūc respōdetur cōcedendo omnes
consequentias factas negando tamē illas

esse bonas. ¶ Ad primū ergo cum dicit̄ ꝙ ibi arguit̄ ab vniuersali ad suā exclusiuaꝫ: nego q: vniuersal' significat cathegorice: ⁊ exclusiua hypothetice: quia est insolubilis ¶ Et si querit̄ de sua exclusiua: dicat̄ ꝙ ē vna siliis illi ꝓlata a sor. q̄ nō est insolubilis videlicet Tm̄ sor. dicit verū. ⁊ ad aliā dicit̄ ꝙ etiā nō valet: nec illa est exclusiua dicte exceptiue: sed illa quā noīaui mō. ¶ Et ad tertiā dicit̄: ꝙ nō arguit̄ ab exponētib⁹ ad expositū: quia ista exclusiua non est exponibilis: ex quo hypothetice significat. vn̄ si ista Tm̄ hō est risibil': significaret principaliter ꝙ tm̄ hō est risibilis: ⁊ ꝙ nullus deus est: tunc nō valeret aliqua istarū consequētiarū: Omne risibile est homo: ergo tm̄ hō est risibilis. nihil preter hominē est risibile ergo tm̄ homo est risibilis. Item homo est risibilis: ⁊ nihil non homo est risibile: ergo tm̄ homo est risibilis. Eodē modo est dicēdū ad istas exclusiuas Tm̄ exclusiua est falsa: tm̄ exclusiua nō est vera: dato ꝙ vna istarum sit oīs exclusiua⁊: quod bene admittit̄: quia nō ponitur precise: ⁊ ita respondetur vt prius ad argumenta probātia aliquam istarum esse veram. De exceptiuis vͦ idē est iudicium: vt in casu priori. Nihil preter sortem dicit verum. Nulla propositio preter exceptiuam est falsa. Omnis exceptiua preter illā est vera: demonstrādo seipsam: quare ⁊c̄.

Sequitur dicere de insolubili hypothetico. Et primo de copulatiua. pro cuius declaratione pono aliquas regulas. Prima est ista: Insolubile copulatiuum cuius vna pars est necessaria per se: si eidem in casu adduntur omnes conditiones cum nota exclusionis fit insolubile simpliciter: ⁊ nō admittēdus est casus. Verbi gratia Pono ꝙ illa copulatiua Deus est: ⁊ nulla copulatiua ē vera que sit a: sit omnis copulatiua significans precise sicut termini pretendunt. isto posito ⁊ admisso quero vtrum a sit verum. si dicitur ꝙ sic: ergo secunda pars est vera. sed secūda pars significat precise ꝙ nulla copulatiua est vera: ergo nulla copulatiua est vera: ergo a nō est verum. Si dicitur ꝙ a est falsum: ergo altera pars est falsa. sed nō prima: ergo secūda: tunc sic. secunda pars est falsa: ergo significat aliter q̄ꝫ est. sed ipsa significat precise ꝙ nulla copulatiua est vera: ergo nō est ita ꝙ nulla copulatiua est vera: ⁊ a est oīs copulatiua: ergo a est verū. ¶ Secūda regula est ista: Insolubile copulatiuū cui⁹ vna pars ē possibil' vel ꝯtingēs: addendo eidē oēs cōditiones cū nota exclusionis fit insolubile ſm quid: ⁊ admittendus est casus. Verbi gratia Pono ꝙ ista copulatiua Tu es hō: ⁊ nulla copulatiua est vera q̄ sit a: sit ergo omnis propositio copulatiua significās ꝓcise sicut termini pretendunt. Isto posito ⁊ admisso: quero vtrum a sit verum. si dicit̄ ꝙ sic: ergo secunda pars est vera: ⁊ ipsa significat precise ꝙ nulla copulatiua ē vera: ergo ita est ꝙ nulla copulatiua est vera: ergo a non est verum. Si dicitur ꝙ a est falsum: ꝗ altera pars est falsa: ⁊ non prima: ergo secūda. tunc arguitur sic: Secūda pars est falsa: ergo significat aliter q̄ꝫ ē. sꝫ ipsa significat ꝓcise ꝙ nulla copulatiua ē vera: ꝗ nō ita ē ꝙ nulla copulatiua ē vera: ⁊ a ē oīs copulatiua: ergo a est verū. Et ita videt̄ seq contradictio in isto casu sicut in priori: ⁊ ꝑ ꝯn̄s ꝙ secūda regula nō ē vera. ¶ Respōdetur admittēdo positū: ⁊ dicit̄ ꝙ a ē falsū ⁊ tūc cōsequēter oportet dicere ꝙ ꝓma ꝑs est falsa: ⁊ secūda vera: ⁊ si arguit̄: si tu es hō: ⁊ ꝓma ꝑs sic ꝓcise significat: ergo ipa ē vera: negat̄ ꝓma ꝑs antecedentis: q: repugnat casui ⁊ vni cōcesso. Sequitur eni prima pars ē falsa: ⁊ ipa significat ꝓcise te esse hominem: ergo tu non es homo. Eodem modo respondetur si vna pars esset īpossibilis: vt homo est asinus: ⁊ ita copulatiua est falsa. ¶ Tertia regula ē ista: Omne īsolubile copulatiuum fit insolubile ſm quid addendo eidem omnes conditiones preter notam exclusionis: ⁊ admittendus ē casus: vt pono ꝙ ista sit oīs copulatiua deus est: nulla copulatiua est vera significans sicut termini pretendunt que sit a. Isto posito dicitur ꝙ a est falsum: non quidem ꝑ ꝓma parte: sed ꝑ secūda. Et si arguit̄ sic secūda pars est falsa: ergo significat aliter q̄ꝫ ē concedo: sed ipa significat precise ꝙ nulla

copulatiua est vera: ergo nō est ita ꝙ nulla copulatiua est vera. nego minorem ex eo ꝙ illa scḋa pars significat copulatiue ꝙ nulla copulatiua est vera: ⁊ ꝙ a est veꝝ: ⁊ ꝓpterea a significat tria significata copulatiue: videlicet ꝙ deus est: ⁊ ꝙ nulla copulatiua est vera: ⁊ ꝙ a ē veꝝ. Et nō dicit̃ a falsum ꝓpt̃ p̄mū significatū aut scḋm: sed ꝓpt̃ tertiū. Eodē modo dicit̃ ad illud insolubile tu es: ⁊ ista copulatiua non est vera ponendo casum ꝑorem. ¶ Ex ꝑma regula sequit̃ ꝙ si ponitur hanc deus est: vel quamcūq; aliaz esse omnem ꝓpositionem ⁊ significare precise deū esse vel quodcūq; per se necessariū ⁊ hoc est falsum demonstrando illam ꝓpositionem: non admittendus est casus: quia sequitur contradictio. ¶ Ex scḋa regula sequitur ꝙ si ponitur istam deus est: vel quamcūq; aliam esse omnem propositionem ⁊ significare precise hominez esse asinum: vel te esse: ⁊ ꝙ hoc est falsum demōstrando eādem propositionez admittendus est casus: ⁊ dicitur illam esse falsam deus est. ¶ Ex tertia sequitur ꝙ si ponitur istam deus est vel quācunq; aliam esse omnem propositionem ⁊ significare sicut placet: ⁊ ꝙ hoc ē falsum non ponendo precise admittendus est casus: dicitur istam esse falsam: quare ⁊c̃.

Restat dicere consequenter de insolubili disiunctiuo: pro cuius delectatione hec sit prima regula insolubile disiunctiuum: cuius vna pars est per se sit insolubile simpliciter: si eidem in casu addun tur oēs cōditiōes cū nota exclusionis: v̄bi gr̃a: posito ꝙ illa disiūctiua que sit a nullus deus est: vl' nulla disiūctiua est vera sit oīs disiunctiua significās precise sicut termini pretendunt. Isto posito ⁊ admisso q̄ro vtꝝ a sit veꝝ. Si dicitur ꝙ sic: ergo altera pars ē vera: ⁊ nō ꝑma: ergo scḋa: tūc arguit̃ sic. Scḋa pars est vera: ergo significat precise ⁊ ꝑncipaliter sicut ē. Sed scḋa pars significat precise ꝙ nulla disiūctiua est vera: ergo ita est ꝙ nulla disiunctiua est vera: ⁊ ꝑ ꝯñs a non est veꝝ. Si dicitur ꝙ a est falsuz: ergo secunda pars est falsa: sed ipsa significat precise ꝙ nulla disiunctiua est vera: ergo non est ita ꝙ nulla disiunctiua est vera: ⁊ a ē oīs disiunctiua: ergo a est verū. ¶ Propterea dicit̃ ꝙ a in casu isto est insolubile simpliciter: ideo nō admittendus est casus: q2 īplicat ꝯtradictionem. ¶ Scḋa regula ē ista insolubile disiūctiuuz apparenter: cuius vna pars est ꝯtingens ⁊ alia falsa sit insolubile: scḋm qd eidē addendo in casu oēs ꝯditōes cū nota exclusionis. v̄bigr̃a: Pono tibi istā tu nō es hō: vel nulla disiunctiua est vera q̄ sit a: ⁊ sic oīs disiunctiua significās ꝑcise sicut termini pretēdūt. Isto posito ⁊ admisso quero vtꝝ a sit veꝝ. si dicit̃ ꝙ sic: ergo vna pars est vera: nō ꝑma: ergo scḋa. tūc arguit̃ sic: Secunda pars est vera: ergo significat precise sicut est. Sed ipsa significat ꝑcise ꝙ nulla disiūctiua est vera: ergo ita est ꝙ nulla disiunctiua est vera: ergo a nō est verum Si dicitur ꝙ a est falsuz: ergo scḋa ꝑs falsa Sed ipsa significat precise ꝙ nulla disiūctiua est vera: ergo a nō est veꝝ. Si dicit̃ ꝙ a ē falsum: ergo scḋa pars est falsa. Sed ipa significat ꝑcise ꝙ nulla disiunctiua est vera nō est ita ꝙ nulla disiūctiua est vera: g̃ aliq̄ disiūctiua est vera: ⁊ a est oīs disiūctiua: g̃ a ē veꝝ: ⁊ ita vt apparet sequit̃ cōtradictio in isto casu sicut in ꝑmo: ⁊ ꝑ ꝯñs regula nō est vera. ¶ Respondetur concedendo regulam ⁊ admittendo casum. ⁊ dicitur ꝙ a ē verum: ⁊ tunc quando dicitur non prima pars est vera: ergo secunda: dico ꝙ prima pars est vera: quia ipsam esse veram sequitur ex casu: ⁊ secunda est falsa: ⁊ ex hoc nō concluditur inconueniens. Uerumtamen huiusmodi disiunctiua non est insolubilis nisi apparenter vt dicebatur in regula: q2 omne insolubile est falsum: ⁊ a est verum: ergo a non est insolubile. ¶ Tertia regula Omne insolubile disiunctiuum sit insolubile scḋm quid eidem addēdo in casu omnes conditiones preter notam exclusionis. v̄bi gratia: posito ꝙ illa disiunctiua homo est asinus: vel illa disiunctiua est falsa que sit a sit omnis disiunctiua significans sicut termini pretendūt: admittitur casus: quo admisso dico ꝙ a est falsum: ⁊ secunda pars significat aliter q̄z est. sed nego ꝙ ipsa significet precise ꝙ illa disiunctiua est falsa: imo etiā significat aliter: sc3 ꝙ a est veꝝ eodem

modo diceret si poneret ꝙ illa tu nō es hō vel illa disiunctiua non est vera esset omīs disiunctiua ⁊ significaret sicut termini pretendūt. ¶ Notandū ꝙ nulla disiunctiua ē insolubilis cuius alteras pars est vera: nec fuerit insolubilis positis illis ꝯditiōib⁹ sepius noīatis: vt deus est: vel oīs disiūctiua est falsa: tu es hō: vel ista disiūctiua ē falsa. Uñ ponendo casum quēcūqꝫ noīatum: admitteret ille ⁊ ꝯcederet quelibet illaꝝ disiunctiuaꝝ ꝑpter veritatē ꝑme ꝑtis. ¶ Cōtra istā rñsionē arguit sic: Om̄e a est falsum sed oē a est ista disiunctiua: ergo illa disiunctiua est falsa: tenet ꝯñtia: q: syllogism⁹ in in ꝑmo tertie figure: ⁊ añs est veꝝ: g̃ ⁊ ꝯñs sed ⁊ ꝯñs est scḋa ꝑs disiūctiue: ergo ipsa ē vera: ⁊ ꝑ ꝯñs a est veꝝ. ¶ Scḋo arguit sic Oppositū a ē falsum: g̃ a est veꝝ: añs ꝓbat. Nam hoc est falsum: nullus hō est asinus ⁊ illa disiūctiua non est falsa: ⁊ hoc est oppositum a: g̃ oppositū a est falsuꝫ: ꝯña tenet cū minori: ⁊ maiorē ꝓbo. Nam ipa est vna copulatiua cuius scḋa ꝑs est falsa: q: iam concessum est ꝙ a est falsum. ¶ Ad ꝑmū dicit ꝯcedendo ꝯñtiam ⁊ negando ipam eē bonam ⁊ cū dicit ꝙ est syllogismus in primo tertie figure: nego q: ꝯclusio hypothetice significat: qualiter nō ꝯtingit ꝯclusioni alicuias boni syllogismi. ¶ Ad scḋm dicit ꝙ oppositū a nō est illud: sed hoc mihi: qḋ est hō est asinus: ⁊ nō ista desiunctiua est falsa: cuius scḋa ꝑs significat duob⁹ modis sicut suū ꝯtradictoriū. Hec argumēta poterant applicari capitulo copulatiuaꝝ: sed totiēs est inutile replicare. Ex ꝑma regula sequit ꝙ si poneret hanc hō est asin⁹: vel quācūqꝫ aliā ꝑpositionē significare ꝑcise ꝙ hō ē asinus: vel ꝙ nulla ꝑpositio est vera nō eēt admittendus casus: q: sequeret cōtradictio. Ex scḋa regula seqt̃ ꝙ si poneret hanc hō ē asinus esse oēm ꝑpositionē: ⁊ significare ꝑcise te non esse. Uel ꝙ nulla ꝑpositio ē vera admitteret casus: ⁊ diceret istam eē veram hō est asinus. Ex tertia regula sequit ꝙ si poneret istā hō est homo esse oēm ꝑpōneꝫ ⁊ significare hoiem esse asinum vel ꝙ nulla ꝑpositio est vera non ponendo ꝑcise deberet admitti casus: ⁊ ꝯsequenter dici ꝙ illa est falsa homo est asinus: quare ⁊c.

Ultimo quedā declaro insolubilia q̄ insolubilia nō apparēt vt sortes non habebit denariū. plato nō ꝑtransibit pontem: ⁊ pono ꝙ omne dicens veꝝ hēbit denariū ⁊ solum tale: ⁊ ꝙ tu dicas istam ꝑpositionē: ⁊ nullā aliaꝫ que sit a: ego nō habebo denariū significantē ꝑcise sicut termini ꝑtendunt. Isto posito quero vtrū hēbis denariū vel non. Si dicit ꝙ tu habebis denariū: ⁊ oīs qui habebit denariū dicit: verum: ergo tu dicis verū: ⁊ non dicis nisi a: ergo a est veꝝ: ⁊ tunc sic: a est veꝝ: ⁊ significat precise ꝙ tu nō habebis denariū: ergo tu nō habebis denariū: qḋ est ꝯtradictoriū prius ꝯcessi. Si aūt dicit ꝙ tu non habebis denarium: ergo tu non dicis veꝝ: ⁊ non dicis nisi a: ergo a non est veꝝ. tunc sic: a nō ē veꝝ: ⁊ a significat precise ꝙ tu nō habebis denariū: ergo non erit ita ꝙ non habebis denariū: ergo tu habebis denariū: ⁊ ita sequit ꝯtradictio. Silr̄ pōt arguit in ꝑncipio vtrum a sit veꝝ vel falsum queādmodum in aliis insolubilib⁹ querebat. Propterea nō admittit casus: q: ex eo originē trahit insolubile simpliciter. Si tñ in casu nō ponit dictio exclusiua admitto casuꝫ: ⁊ dico ꝙ tu nō habebis denariū: ⁊ ꝙ a non est veꝝ: sed tunc ad argumentū: a non est veꝝ: sed a significat preciseꝙ tu non hēbis denariuꝫ: g̃ nō est ita ꝙ tu non habebis denariū: nego minorē: qm̄ a significat ꝙ tu non habebis denariū: ⁊ ꝙ a est veꝝ: ⁊ non ratione primi significati: a est falsum: sed ratione secundi. Uerūtamen si fieret ꝯña non ponendo precise in minori negarem ꝯsequentiā. ¶ Eodem modo respondet ad casum pontis qñ ponitur ꝙ omne dicens veꝝ ꝑtransibit pōtem: ⁊ solum tale: ⁊ sortes qui sit oīs sortes dicat illam ꝑpositionē ⁊ nullam aliā sortes non ꝑtransibit pontem significantem ꝑcise sicut termini pretendūt non admittit cāus Si āt remoueretur dictio exclusiua admittatur: ⁊ dicatur ꝯsequenter ꝙ sortes nō ꝑtransibit pontem: ⁊ ꝙ a est falsum. ¶ Contra istā responsionē arguit sic nullū dicens falsum ꝑtransibit pontem: sed sortes dicit falsum: ergo sortes nō ꝑtransibit pōtē ꝯña

bona: q̄ est syllogimus in quarto prime fi-
gure: ⁊ añs est veꝝ: ergo ⁊ ꝯsequēs: ⁊ ꝯñs
est a: ergo est verū. Scđo arguitur: si ꝯtra-
dictoriū a est falsun: ergo a est verū: añs ꝓba
tur: qm̄ hoc est falsum sortes ꝑtrāsibit pon
tē ⁊ hoc est ꝯtradictoriū eius: ḡ ⁊c̄. Prima
ps añtis probat̄: nam sortes dicit falsuꝫ: er-
go nō ꝑtrāsibit pontē ⁊ illa ꝓpō sortes ꝑ
transibit pontē sigificat precise ꝙ sortes ꝑ
trāsibit pontē: ergo est falsa. ¶ Ad ꝑmū re
spōdetur cōcedēdo ꝯñam ⁊ negādo ipsam
esse bonā: nec ē syllogisimus ī quarto ꝑme
figure: q̄ ꝯñs significat hypothetice copu
latiue: hoc supposito ꝙ ꝯclusio sit a vel cō-
uertibilis cū a. ¶ Ad scđm dicit̄ ꝙ assigna
tum nō est ꝯtradictoriū a: sed istud nō sor-
tes nō ꝑtrāsibit pontē significās disiūctie
mō opposito ad a sicut sepissime ē recitatū
¶ Iā arguo ꝯtra totū fundamentū insolu
biliū probādo ꝙ nō quolibꝫ insolubile ſm
qd significat copulatiue mō dcō q̄ tūc qđ
libet insolubile foret īpossibile simpliciter
ꝯñs falsum: q̄ insolubile ē cōcedendū ī ca
su vt patuit: ⁊ nullū īpossibile simpliciter ē
ꝯcedendū infra tp̄s obligationis: ergo ⁊c̄
Et ꝙ illud sequat̄ ꝓbatur. Naꝫ quodlibet
tale īsolubile significat copulatiue īpossibi
le simpliciter ⁊ hoc precise ⁊ ꝑncipaliter ḡ
quodlibꝫ insolubile ſm qd ē īpossibile sim
plicit̄: ꝯña tenet: ⁊ añs ꝓbat̄: sumēdo hoc
īsolubile ē falsum: significat. n. ꝙ hoc ē fal-
sum: ⁊ hoc ē verū: sꝫ hoc eē falsuꝫ: ⁊ hoc eē
verū: est īpossibile simplicit̄: ḡ ⁊c̄. ¶ Hoc
argumentū est difficile valde: sed tn̄ breui-
ter solueret̄ nūq̄ꝫ ꝯcedēdo īsolubile sic̄ ali-
as nō ꝯcedebā ip̄m ⁊ tūc dicebā ꝙ qđlibꝫ
īsolubile ē ꝓpō īpossibilis simpliciter: ⁊ ita
nō ꝓcederet argumentū. ¶ Uerū tn̄ q̄ cō
cessi insolubile ꝓpositū: ⁊ negaui ip̄m esse
verū nō possem dicere bn̄ rn̄dēdo ip̄m eē
īpossibile simpliciter: sed solū possibile. Et
tūc ad argumentū: suū significatū ꝑncipa-
le ē īpossibile: ḡ īsolubile est īpossibile: non
argumentū. ¶ Pro quo ē notandū ꝙ inso
lubile hꝫ duo significata: Unū adequatū ⁊
aliđ ꝑncipale. Adeq̄tū significatū ē signifi
catū cathegorice sic̄ dicto īsolubil': vnde si
gnificatū adeq̄tū isti⁹ sortes dicit falsuꝫ est
istud sortē dicere falsum: vel ꝙ sortes dicit
falsum. Principale aūt significatū ē signifi
catū hyppotheticū: vt sortē dicere falsum:
⁊ istā ꝓpositionē eē verā. Dico ḡ ꝙ penes
aliud attēdit̄ possibilitas insolubilis: ⁊ pe-
nes aliud sua falsitas. Possibilitas nāq̄ꝫ at
tendit̄ penes possibilitatē significati adeq̄
ti. Et ipsius falsitas penes falsitatē: signifi
cati ꝑncipalis: hec ergo est possibilis: Om
nis propositio est falsa: q̄ possibile ē omnē
propositionē esse falsaꝫ: sed ipsa est falsa: q̄
suū significatū pͥcipale est falsum. s. omnē
ꝓpositionē eē falsam: ⁊ illam esse verā. Tn̄
extra materiā īsolubiliū penes idē attēdit̄
possibilitas veritas vel falsitas ꝓpositiōis
q̄ penes significatū. Notandū ꝙ non q̄cū
q̄ꝫ hec locutus sum: seu in ceteris tractati-
bus ea dixi ſm intentionē ꝓpriam: sed par
tim etiam ſm intentionē alioꝝ doctoꝝ: vt
iuuenes incipiētes facilius introducātur.

¶ De obiectiōibus ꝯtra primū tractatū.

Ut summularū notitia ad memoriaꝫ
reducatur ponende sunt quedā ob-
iectiones ꝯtra quasdā regulas vel
diffinitiones q̄bus solutis reducētia habe
antur. Primo nāq̄ꝫ arguit̄ cōtra diffinitio
nem propositionis qua dicebat̄: Proposi-
tio est oꝛo īdicatiua verū vel falsum signi-
ficās ¶ Cōtra quā diffinitionē sic arguit̄
Hec oꝛo antichrist⁹ esset albus est ꝓpō: tn̄
non est oratio indicatiua: ḡ diffinitio ꝓpo-
sitionis nō est sufficiens: ꝯña tenet cū ma-
ioꝛi: ⁊ minorē probo. Nam quodlibet añs
alicuius cōditionalis est ꝓpō: sꝫ añ xp̄s
eēt albus ē añs alicuius ꝯditionalis: ergo
est ꝓpō: patet ꝯña: q̄ est syllogism⁹ in ter
tio prime figure. Et maior etiā patet: q̄ cō
ditiōalis ē illa in qua coniungūtur plures
propositiones cathegorice mediante nota
cōditiōis. ⁊ minorē probo: quoniā añs hu
ius cōditiōalis si antichrist⁹ esset albus an
tichristus esset coloratus: ē alia oratio anti-
christus esset albus. ¶ Rn̄detur ꝯcedēdo
diffinitionē ꝓpositionis: ⁊ nego ꝙ ista ora
tio antixp̄s eēt albus sit ꝓpō: ⁊ tūc ad ar
gumentū nego istā maioꝛꝫ omne añs ali-
cuius cōditiōalis est ꝓpō. Et quādo hoc
probatur ꝑ diffinitionē cōditionalis: dicen

do ꝙ cōditionalis est illa in qua ꝯiungunt
plures cathegorice ⁊c̄. Dicit ꝙ ista diffini
tio est falsa de virtute sermonis: sed intelli
git sic. Cōditionalis est illa in q̄ ꝯiungunt
plures cathegorice aut plures orationes se
habentes ꝑ modū cathegorice: sed iam in
proposito nā coniungunt plues cathegori
ce in ista conditionali: sed plures oratiōes
se hn̄tes ꝑ modū cathegorice: vn̄ ista oīo
antichristus eēt albꝰ nō est cathegorica: sꝫ
se hn̄s ꝑ modū cathegorice q: habet suas
ptes ꝑ̄ncipales ꝑ modū subiecti ꝑ̄dicati ⁊
copule. ¶ Scd̄o arguit ꝯtra regulā ꝓpositionis
vl'is qua dicit ꝓpositio vl'is est illa ī
qua subijcit terminus cōis signo vl'i deter
minatus. Nā ista ꝓpō nō qlibꝫ hō currit
nō est ꝓpō vl'is ⁊ tn̄ in ea subijcit terminꝰ
cōis signo vl'i determinatꝰ: ergo regula fal
sa ꝯn̄a tenet: ⁊ ꝑ̄ma pars an̄tis probat: qm̄
ista nō qlibet hō currit equalet isti in figu-
ra: aliqs hō nō currit: q: negatio ꝓposita
facit eqpollere suo ꝯtradictorio: sed aliqs
hō non currit nō est ꝓpō vl'is: ergo nec illa
nō qlibꝫ hō currit. Scd̄a ps an̄tis probat
Nam omne adiectiuū alicuius substātiui
est terminatio eius: sed li qlibet est adiecti-
uum istius termini hō g̃ est determinatio
eius ⁊ ꝑ ꝯn̄s li hō determinatur signo vl'i:
qđ erat probandum. Respondetur ꝙ ar-
gumentū verbaliter cōcludit: sed non con
tra intellectuꝫ regule qui es iste: propositio
vl'is est illa in qua subijciturterminus cō-
munis signo vl'i distributiue mobiliter de
terminatus: sed iam in proposito subiectū
propositionis assignate determinat signo
vniuersali non distributiue: sed soluꝫ adie
ctiue: ⁊ ita ad argumentum non procedit.
¶ Tertio arguitur contra regulaꝫ propo
sitionis ꝑticularis q̄ dicit. Propō ꝑticula-
ris est illa in qua subijcit terminus cōmu-
nis signo particulari determinatus. Nam
illius: non aliquis hō non currit: non est ꝓ
positio ꝑticularis ⁊ tamē in ea subijcit ter-
minus cōis signo ꝑticulari determinatus
ergo regula falsa. ꝯsequētia tenet cū maio-
ri: q: equalet isti in figura qlibet hō currit
que n〈o〉n ē ꝑticularis: minor ꝓbat. Nā oē
adiectiuū alicuius substātiui ē determina
tio eiusdē sꝫ li aliquis est adiectiuū illius
termini hō: ergo ē determinatio ipsius: er
go li homo determinatur signo ꝑticulari
qđ erat probatū. Dicitur ꝙ non arguitur
ꝯtra intellectū regule: q: regula sic itelligi
tur: Propō ꝑticularis est illa in qua subij-
citur terminꝰ cōis solo signo ꝑticulari de-
terminatꝰ: sed iā in ꝓposito subijcit termi-
nus cōis determinatꝰ signo particulari ad
iectiue ⁊ etiam distributiue: ⁊ per ꝯn̄s non
determinat solo signo ꝑticulari. ¶ Quar
to arguitur ꝯtra regulā propōnis indefini
te: que erat talis Propō indefinita est illa
in qua subijcitur terminus cōis sine signo
Pono enim ꝙ a sit preiacēs illius vlis om
nis homo currit vꝫ hō currit. Et arguo sic
a est propositio īdefinita: ⁊ tamē in ea subij
citur terminus cōis mediante signo: ergo
regula falsa: ꝯn̄a tenet cū maiori ⁊ minorē
ꝓbo. Nam idē est subiectū a ⁊ sic vl'is: sed
subiectū vl'is a subijcit mediante signo: er
go subiectū a subijcitur mediāte signo qđ
erat probandū. ¶ Dicitur ꝙ nō arguitur
contra intellectuꝫ regule que sic intelligit
Propō indefinita est illa in qua subijcitur
terminus cōis sine signo qđ sit aliquid illi
us: modo ad propositu: licet subiectum a
subijciatur mediante signo: nō tamē medi
ante signo existente aliqd illius a: quoniaꝫ
signū vniuersale nō est pars sue preiacētis
sed propositionis vl'is: cuius preiacens est
pars. ¶ Quinto arguitur cōtra regulam
propōnis singularis que erat illa. Propō
singularis est illa in qua subijcit terminus
discretus vel terminus cōis cum pronomi
ne demōstratiuo. ¶ Contra arguit sic ista
ꝓpositio: oēs isti currūt nō est ꝓpositio sin
gularis: ⁊ tamen in ea subijcitur terminus
discretus: ergo ⁊c̄. ꝯn̄a tenet cuꝫ maiori: q:
frustra adderetur signum vl'e: ⁊ minor pa-
tet. Nam oē pronomē demonstratiuū ē ter
minus discretus: sed subiectū propositiōis
assignate ē pronomē demonstratiuū: ergo
est terminus discretus. Respondetur ꝙ q̄
libet istarum oēs isti currunt: vterqꝫ istoꝝ
mouetur: ē propositio vl'is: ⁊ nego ꝙ ibi su
bijciatur terminus discretus. Et tūc ad ar
gumentū oē ꝓnomē demostratiuū est ter-

minus discretus verum est singularis nu-
meri:sed nõ pluralis:vnde terminũ discre
tũ voco illũ q nõ potest simul cõpetere:nisi
vni vt iste ista istõ:hic hec hoc Et terminũ
cõmunẽ voco illũ qui simul potest cõpete-
re pluribus:vt li homo li animal:⁊ ꝓnomi
na demõstratiua pluraľ numeri videlicet
isti istorum ⁊ huiusmodi.¶Sexto arguit
contra regulas affirmatiue ⁊ negatiue pro
positionuꝫ q̃ fuerunt iste. Propositio affir
matiua est illa: in qua verbum principale
affirmatur.Et propositio negatiua est illa:
in qua verbum principale negatur. Nam
preiacẽs istius vniuersalis negatiue nullꝰ
homo currit est affirmatiua:⁊ tamen in ea
verbũ principale negatur:ergo regule fal-
se:consequentia tenet cũ maiori:quoniam
hec:homo currit: ⁊ quelibet sibi cõsimilis
est affirmatiua:⁊ minorem ꝓbo. Nã idem
ẽ verbum vtrisqꝫ scilicet vniuersalis nega-
tiue ⁊ sue preiacẽtis:sed verbum principa-
le vniuersalis negatiue negat: ergo verbũ
principale preiacens negat. Dicit ꝙ argu
mentum procedit verbaliter contra regu-
lam:sed non contra intellectuꝫ eius. Intel
ligit nãqꝫ sic regula propositiõis negatiue
Propositio negatiua est illa in qua verbũ
principale negat per negationem existẽteꝫ
aliquid illius:modo lꝫ illius preiacẽtis ver
bum principale neget:non tamẽ per nega-
tionem existentem aliquid illius: quia illa
negatio nullus:non est pars illius hõ cur-
rit:sed illius nullus hõ currit:q̃re ⁊c̃.

¶Obiectiões ꝯ mãꝫ ꝓpõnũ oppositaruꝫ.

In materia equipollentiarũ seu pro-
positionum existentium in figura po
nebantur alique regule:Quarũ pri-
ma erat ista.Duo contraria non possunt si
mul esse vera.¶Cõtra quã regulã arguit
sic:Ista sũt simul vera:quelibet homo ani
mal est: ⁊ quilibet homo animal non est: ⁊
hec sunt duo contraria: ergo duo cõtraria
sunt simul vera:tenet consequentia:⁊ pro-
bat prima pars antecedentis. Nã illa ẽ ve
ra: quilibet homo est animal : vt patet per
suas exponẽtes.Et ꝙ altera sit vera ꝓbat.
Iste homo animal nõ est:⁊ iste homo ani-
mal non est;⁊ sic de singulis:⁊ isti sunt om-
nes homines masculi:ergo quilibet homo
animal non est:tenet consequentia a singu
laribus sufficienter enumeratis ad suam
vniuersalem: ⁊ quelibet singularis antece
dẽtis probatur isto modo: iste homo asinꝰ
nõ est:⁊ omnis asinus est animal: ergo iste
homo animal non est : tenet consequentia
ab inferiori ad suum superius negatione
postposita:⁊ cum debito medio.Sed secũ-
da pars antecedentis ꝓbatur. Nã vniuer-
salis affirmatiue ⁊ vniuersalis negatiue d̃
consimilibus subiectis ⁊ predicatis suppo
nentibus precise ꝓ eodẽ vel ꝓ eisdem sunt
cõtrarie in figura:sed iste due vniuersales
assignate sunt huiusmodi:ergo sunt cõtra-
rie:tenet consequẽtia cum minori:⁊ maior
est regula posita ibidẽ. ¶Respondet bre
uiter ꝙ quelibet illaꝝ est vera:sed nõ sunt
contrarie:⁊ tunc ad regulam dico ꝙ opor
tet addere in regula ꝙ terminus cõmunis
non distributus in vna distribuatur in re
liqua:sed iam in proposito in vtraqꝫ istaꝝ
li animal stat confuse tm̃:ideo ista sunt con
traria:quilibet homo animal est:⁊ quilibꝫ
homo nullum animal est:quarũ secunda ẽ
falsa.Similiter ista sunt contraria: quilibꝫ
homo animal non est: ⁊ quilibet homo oẽ
animal est:quarum secũda est falsa.¶Simi-
liter est dicendum in obliquis casibus ꝙ il
la non sunt contraria : cuiuslibet hominis
asinus currit:⁊ cuiuslibet hominis asinus
non currit. Ponendo regulam cõmunem
ꝙ quando obliquus precedit rectum:obli
quus est subiectum ⁊ rectus se tenet a par
te predicati:vt in proposito: sed quãdo re-
ctus precedit obliquum qui est determina
tio recti:vterqꝫ illorum ponitur ĩ subiecto
vt omnis asinus hominis currit:prima er-
go vniuersalis est hec contraria: cuiuslibꝫ
hominis nullus asinus currit : secunda est
ista cuiuslibet hominis omnis asinus cur-
rit.¶Secunda regula erat ista:duo cõtra
dictoria non possunt simul esse vera neqꝫ si
mul falsa.¶Contra quaꝫ regulam arguit
sic:illa sunt simul vera: quilibet homo ani
mal est:⁊ aliquis homo animal non est : et
hec sunt duo contradictoria:ergo duo cõ-
tradictoria sunt simul vera:tenet cõsequẽ-

tia cū minori: q: vniuersalis affirmatiua et particularis negatiua de cōsimilibus subiectis predicatis supponētibus precise pro eisdem sunt ꝯtradictoria in figura: sed ista sunt huiusmodi: ergo ⁊c̄. maior ꝓbaꝶ. Nā ꝙ illa sit vera qlibet hō aīal ē: patet ꝑ suas exponētes: ⁊ secūda ꝓbaꝶ: tu aīal non es: ⁊ es aliqs hō: ergo aliqs hō aīal non ē: tenet ꝯsequentia ab inferiori ad suū superius negatiōe postposita: ⁊ cū debito medio. Prima ps añtis ꝓbaꝶ: tu capra nō es: ⁊ oīs capra ē animal: ergo tu aīal nō es: patet cōsequētia ꝑ eandē regulam. Dicitur ꝙ quelibet illarū ē vera: sed nō sunt cōtradictorie Et tūc ad argumentū dico ꝙ vltra ṕdicta intelligit ꝙ terminus nō distributus ī vna distribuaꝶ in alia qualibet nō ē in ꝓposito: q: li animal in vniuersali stat cōfuse tm̄ ⁊ ī particulari determinate: ideo cōtradictoriū istius: quilibet hō aīal est dicitꝶ eē tale: aliquis homo nullum animal ē: ⁊ istius aliqs hō animal nō est: cōtradictoriū ē: quilibet homo oē animal ē. Eodē mō dicitur ꝙ illa nō sunt cōtradictoria: cuiuslibet hominis asinus currit: et alicuius hominis asinus nō currit: sed ṕma contradicit isti: alicuius hominis nullus asinꝰ currit: ⁊ secunda isti: cuiuslibet hominis omnis asinꝰ currit. ¶ Tertia regula erat ista: duo subcontraria nō possunt eē simul falsa: sed bene simul vera. ¶ Cōtra quā regulā arguitꝶ sic: illa sunt simul falsa: aliqs homo omne animal est: ⁊ aliqs homo nullū animal ē: ⁊ hec sunt subcōtraria: ergo duo subcōtraria sūt simul falsa. ꝙ aūt illa sint simul falsa: patet: q: quocūqꝫ homine demōstrato falsuꝫ est dicere ꝙ ipe omne animal ē: aut ipe nullū animal ē. sed ꝙ iste sint subcōtrarie notū ē q: particularis affirmatiua: ⁊ particularis negatiua de cōsimilibus subiectis ⁊ ṕdicatis supponētibus ṕcise ꝑ eodē vel ꝑ eisdeꝫ sunt subcōtrarie ī figura: sed ille sūt huiusmodi: ergo ⁊c̄. ¶ Respōdeꝶ ꝙ ille sunt simul false: sed nō sunt inuicē subcontrarie. Et tūc ad argumentū regule dicitꝶ ꝙ vltra illud qd̄ asserit: intelligit ꝙ terminus cōis distributus in vna nō distribuaꝶ in alia: q̄liter nō est ī ꝓposito: q: li animal vtrobiqꝫ stat distributiue: ideo ille sunt subcōtrarie aliqs hō omne animal ē: ⁊ aliqs hō aīal nō ē. Et iste similiter: aliqs hō nullū animal ē: ⁊ aliqs hō animal ē: ita ꝙ semꝑ ṕdicatum difformiter supponat si ī vna distributiue ī alia determinate ⁊ ecōuerso. de subiecto aūt non dicitꝶ ꝙ semꝑ debet stare determinate. Idē est iudiciū de istis: alicuius hoīs oīs asinus currit: ⁊ alicuiꝰ hoīs nullus asinus currit: ⁊ aut de istis: alicuiꝰ hoīs asinꝰ currit: ⁊ alicuius hoīs asinꝰ nō currit. Nā in ṕma li asinus cōtinue distribuiꝶ ⁊ ī alijs nunq̄ꝫ. Ideo sicut ṕme nō sunt subcontrarie nec secūde: sed iste sunt subcōtrarie: alicuiꝰ hoīs oīs asinꝰ currit: ⁊ alicuiꝰ hoīs asinꝰ currit. Itē alicuiꝰ hoīs asinꝰ currit: ⁊ alicuius hoīs nullꝰ asinꝰ currit sꝶ subcōtrarie

¶ Obiectiōes ꝯtra māꝫ eqpollētiarum

Equipollentiarum ṕma regula erat ista: Negatio ṕposita facit eqpollē suo cōtradictorio. ¶ Cōtra quā regulam arguitꝶ sic. Ista ꝓpositio: nō aliquo homine currēte tu es asinus nō equiualet isti: nullo hoīe currente tu es asinus: ergo regula falsa: ꝯña tenet: ⁊ añs ꝓbaꝶ. Nā prima ē vera: ⁊ secūda ē falsa: ergo nulla illaꝝ alteri eqpollet: ꝯña tenet: ⁊ añs ꝓbaꝶ. Primo ꝙ ista sit vera: non aliquo homine currēte tu es asinus: q: suuꝫ cōtradictorium ē falsum: scilicet aliquo homine currente tu es asinus. ꝓbaꝶ hoc: Nam ista ꝓpositio hꝫ tres cās veritatis. s. q: aliquis hō currit tu es asinus: dū hō currit tu es asinus: ⁊ si aliqs hō currit tu es asinus: sed quelibet istarum ē falsa: vt bene patet: ergo ⁊ ista. s. aliquo homine currēte tu es asinus: q: quelibet suaꝝ causarū ē falsa. s. q: nullus hō currit tu es asinus: duꝫ nullus hō currit tu es asinus: et si nullus hō currit tu es asinus. Ideo respōdeꝶ negādo ṕmā cōsequētiam qua infertur ꝙ illa regula est falsa: sed deberet sic argui: nō aliquo homine currēte tu es asinus: nō equalet isti: nullo homine currēte tu es asinus: ⁊ ista cōtradicūt. s. aliquo homine currente tu es asinus: ⁊ nullo homine currēte tu es asinus: ergo regula falsa: ⁊ tūc nego minorē: q: sunt due ꝓpositiōes affirmatiue ꝓbatiue per suas causas

veritatis: quarũ nulla est alicuius quãtitatis: ¶ Consilr non seqtur ille nõ equalent non qlibet hõ aial est: ⁊ aliqs hõ aial nõ est ergo regula falsa: q: ꝑma est falsa ⁊ scđa est vera: s3 oportet addere in añte ꝙ illa ꝯtradicũt qlibet hõ aial est: ⁊ aliqs hõ aial non est: qđ negaᷓ vt in altero capitulo patuit. ¶ Scđa regula fuit ista negatio postposita facit eqpollere suo ꝯtrario. Cõtra arguitur sic: ista ꝯña nõ valet: qlibet hõ aial nõ est: ergo nullus hõ aial est ⁊ tñ arguiᷓ ꝑ regulã ergo regula falsa: ꝯña tenet cũ minori q: arguiᷓ negatione postposita: ⁊ maiorẽ ꝓbo: añs est verũ ⁊ ꝯñs falsum: ğ cõsequentia non valet. ꝙ antecedns sit verũ probabatum est supra: sed ꝙ ꝯsequẽs sit falsũ probaᷓ q: suũ cõtradictoriũ est verũ .s. aliquis hõ animal est. ¶ Respondetur negãdo ꝙ arguatur per regulã. Et tunc ad probationẽ ibi arguitur negatione postposita ergo per regulam argumentũ non valet: s3 opportet addere in antecedẽte ꝙ illa sit contraria: qlibet homo oẽ animal est: ⁊ nullus homo animal est: qđ est falsũ: quia predicatũ vtrobiq3 distribuiᷓ. Dicitur ergo ꝙ illa sunt contraria: quilibet hõ animal ẽ ⁊ nullus homo animal ẽ. Non tamẽ negatio postposita predicato faciet ꝑmã cũ illa negatione eqpollere secũde sed oportet negationẽ postponere subiecto: ⁊ preponẽ ꝑdicato dicẽdo qlibet hõ nullũ animal ẽ ergo nullus hõ animal est. ¶ Item si negatio postponeretur signo ⁊ non subiecto nõ arguitur ꝑ regulã dicẽdo nullus nõ homo est grãmaticus: ergo quilibet hõ ẽ grãmaticus: q: ꝯñs est falsũ: vt patet: ⁊ añs ẽ verum q: suum cõtradictoriũ ẽ falsũ .s. aliqs nõ hõ ẽ grãmaticus o3 ğ negatio negatiue teneri ⁊ postponi subiecto dicendo nullus homo est grãmatic⁹: ergo quil3 hõ est grãmaticus: nũc ꝯña est bona ⁊ añs falsum sicut ⁊ ꝯñs. ¶ Tertia regula erat ista: negatio ꝑposita ⁊ postposita facit eqpollere suo subalterno. ¶ Contra arguitur sic illa ꝯsequentia non valet nõ qlibet chimera ẽ nõ homo: ergo aliqua chimera ẽ hõ ⁊ tamen arguiᷓ ꝑ regulam: ergo regula falsa: ꝯña t3 cum minore: q: arguiᷓ negatione ꝑposita ⁊ postposita. ⁊ maior probatur. Nã añs est verũ et ꝯñs falsum: ꝯña non valet. ꝙ ꝯñs sit falsum manifestũ est. sed ꝙ añs sit verũ ꝓbatur q: suũ cõtradictoriũ est falsũ .s. q: quelibet chimera ẽ nõ homo: quia ex isto sequitur ꝙ quelibet chimera: a tertio adiacente ad ſm adiecẽs: ⁊ ꝯsequẽs est falsum ğ ⁊ añs. ¶ Dicitur ꝙ illa ꝯña non valet nõ quelibet chimera ẽ non homo: ergo aliq̃ chimera est hõ ſm ꝙ ꝓbat argumentũ nec arguiᷓ ꝑ regulã. ⁊ cũ diciᷓ ꝙ arguiᷓ negatiõe preposita ⁊ postposita ergo arguitur ꝑ regulã: nego ꝯñam q: non asserit r̃la ꝙ q̃litercũq3 ꝑponaᷓ ⁊ postponaᷓ negatio faciat eqpollẽre suo subalterno sed o3 ꝙ ꝑponatur toti ꝓpositioni ⁊ postponaᷓ imediate subiecto ita ꝙ precedat verbũ p̃cipale qualiter nõ fit in proposito q: negatio secũda postponiᷓ copule ꝓpter ea bene seqᷓ non quelibet chimera non est hõ: ğ aliqua chimera est hõ: ꝯña iam bona est sed antecedẽs est falsum q: suũ ꝯtradiccoriũ est verum: .s. quelibet chimera nõ est hõ q: nulla chimera est homo quare ⁊c̃.

¶ Obiectiões ꝯtra materiã cõuersionu3.

Capitulũ ꝯuersiunũ tres ꝯtinet diffinitiones quarũ prima ẽ ista. Conuersio simplex ẽ trãspositio subiecti in predicatũ ⁊ ecõuerso manẽte eadẽ qualitate ⁊ q̃ntitate. ¶ Cõtra arguitur sic: aliquo ꝓpõ conuertiᷓ simpliciter ⁊ tamẽ mutaᷓ quãtitas: ğ diffinitio falsa ꝯña t3. ⁊ añs ꝓbatur. Nam hec ꝓpositio sor. est animal cõuertiᷓ simplex in istã aliquod animal est sortes q: hec conuersio nõ est ꝑ accidẽs cũ nulla sit vniuersalis: nec ꝑ ꝯtrapositionẽ ꝓpter carentiã termini infiniti: ergo est conuersio simplex: ⁊ tñ mutatur quãtitas q̃m conuersa est singularis ⁊ ꝯuertẽs est ꝑticularis. ¶ Eade3 difficultas põt fieri cõuertendo ista3 homo ẽ animal in ista3 aliquod animal est homo: quarũ prima ẽ indefinita ⁊ altera ẽ particularis ergo mutaᷓ quantitas ⁊ tamen ẽ conuersio simplex q: nõ videtur per accidens nec ꝑ cõtrapositione3. ¶ Ideo respondetur ꝙ argumentũ ꝓcedit verbaliter contra diffinitionẽ ⁊ nõ cõtra sanu3 intellectũ regule. Dicaᷓ ğ ꝙ qli-

bet illarū cōuersionū est simplex ⁊ cum di-
citur ꝙ ibi mutatur quātitas dicit̃ qꝫ verū
est ſm cōmunē modū sumēdi quantitatē ſꝫ
nō ſm modū sumēdi regule: eoꝙ capit ibi
q̄ntitatē ꝓ suppositiōe vt ita glosef̃ diffini-
tio: ɔuersio simplex ē transpositio subiecti
in p̄dicatū ⁊ ecōuerso manente eadē quāti
tate .i. suppositiōe ita ꝙ si in cōuersa aliqs
terminus supponeret distributiue: deter-
minate: vel discrete eodē mō in cōuertēte
supponit. ¶ Et si dicit̃ ꝙ exempla q̄ ibi assi
gnant̃ sonāt ꝙ quātitas sumat̃ ꝓ vniuersa
li idefinita vel singulari dꝫ ꝙ ſm ꝙ ait Aris.
p̄mo p̄oꝝ exēpla ponim⁹ nō vt ita sint ſꝫ vt
sentiant adiscētes. ¶ Scd̄a diffinitio fuit
ista ɔuersio ꝑ accidēs ē transpositio subie-
cti in p̄dicatū ⁊ ecōuerso manente eadem
q̄litate sed mutata quātitate. ¶ Cōtra ar-
guit̃ sic: ista ɔuersio ē ꝑ accidēs. Oīs hō est
risibilis: ergo omne risibile est hō ⁊ tn̄ non
mutat̃ quātitas: ergo diffinitio insufficēs
tenet ɔn̄a cū minori q꞉ q̄libet istarū est vni
uersalis ⁊ maior ꝓbatur. Nam ista est con
uersio q꞉ fit de subo p̄dicatū ⁊ ecōuerso ⁊
nō est ɔuersio simplex: q꞉ vl'is affirmatiua
nō cōuertit̃ simpliciter: nec ꝑ cōtrapositio
nem: ꝓpter carentiā terminoꝝ infinitoꝝ:
ergo est ɔuersio ꝑ accidēs. ¶ Rn̄detur ꝙ
cōuersio predicta ē per accidēs. Et cuꝫ di-
citur ꝙ non mutatur quātitas nego sumē-
do quantitatē pro suppositione vnde incō
uersa supponit li hō distributiue ⁊ li risibi-
lis coufuse tantum. In conuertente auteꝫ
econuerso li risibile distributiue ⁊ li homo
confuse tm̄. ¶ Glosetur ergo sic diffinitio
Conuersio per accidēs est trāspositio extre
moꝝ manente eadē qualitate sed muta-
ta quātitate .i. suppositiōe. ¶ Ex ista regu
la sequitur primo ꝙ illa est cōuersio per ac
cidens hō est risibilis: ergo oīe risibile est
hō q꞉ est cōuersio nō simplex nec ꝑ contra
positionē: ergo per accidēs. ¶ Secūdo se
quit̃ ꝙ iste versus. Feci simpliciter ⁊c̄. nō
ponitur rōne veritatis: sed magis rōne ex
empli ex eo ꝙ non solū vniuersalis pōt cō-
uerti ꝑ accidēs imo indefinita ⁊ particula
ris. ¶ Tertio seqtur ꝙ sicut in ɔuersiōe ꝑ
accn̄s ɔuersa ē falsa et ɔuertēs vera ita sil'r

ecōuerso: ꝓbatur ⁊ facio duas ɔuersiones
ꝑ accidēs p̄ma est ista. Oē animal est hcmo
ergo hō est animal: secūda hō est aīal: ergo
omne aīal est hō: pꝫ ꝙ in p̄ma ɔuersa est fal
sa ⁊ cōuertens vera ⁊ in scd̄a ɔuersa est ve-
ra ⁊ ɔuertēs falsa. ¶ Tertia diffinitio erat
illa. Conuersio per cōtrapositionē est trans
positio subiecti i p̄dicatū ⁊ ecōuerso manē
te eadē quātitate ⁊ q̄litate sed mutatis ter-
minis finitis in termios īfinitos. Cōtra ar
guit̃ sic ipsa īplicat ɔtradictionē: ergo ipsa
est īpossibilis tenet ɔn̄a ⁊ antecedens proba
tur. Nam si in cōuersa subiectū ⁊ p̄dicatū
sunt termini finiti ⁊ in cōuertente subiectū
⁊ p̄dicatū sūt termini īfiniti seqt̃ g̃ ꝙ nulla
sit cōuersio ɔn̄a tenet q꞉ terminus finitus
nō pōt esse terminus īfinitus nec ecōuerso
verbi gratia: oīs hō est aīal habet ꝓ subie-
cto li homo: ⁊ pro predicato li animal: sed
illa omne nō animal ē nō hō non habet ꝓ
subiecto neqꝫ ꝓ p̄dicato aliquē illoꝝ termi
noꝝ nec sibi similium: ergo nulla est cōuer
sio scd̄e cum prima. ¶ Respōdetur negan
do ꝙ predicta diffinitio īplicet ɔtradictio
nem ⁊ tūc ad argumentū negatur ɔsequē
tia quia non dicit̃ in diffinitiōe ꝙ subiectū
fiat predicatū aut ecōuerso sed ꝙ fiat trās-
positio terminoꝝ vel extremoꝝ: vnde pōt
trāsponi subiectum in predicatū absqꝫ hoc
ꝙ fiat predicatū: ⁊ predicatū potest trāspo
ni in subiectū absqꝫ hoc ꝙ fiat subiectū vn̄
ad hoc ꝙ subiectū trāsponatur in predica
tum sufficit: ꝙ fiat predicatū aut pars pre-
dicati mō debito ⁊ regulari qualiter fit in
ꝓposito. Ex predictis seqt̃ ꝙ nulla ɔuersio
est vniuersaliter ɔsequētia formal' p̄ter cō-
uersionē simplicē ꝓbatur q꞉ nō ecōuersio
per accidēs q꞉ aliquādo cōuertēs ē vera ⁊
conuersa falsa ⁊ econtrario vt ostensum est
¶ Nec etiā ɔuersio ꝑ cōtrapositionē quia
aliquādo ɔuertens est vera ⁊ cōuersa falsa
⁊ ecōuerso ꝙ ꝓbat̃ sic illa est vera chimera
nō est animal ⁊ sua ɔuertēs est falsa scilicet
aliqd̄ nō aīal nō est non chimera: q꞉ suum
cōtradictoriū est verū .s. omne nō animal ē
nō chimera vt patet ꝑ exponentes. Simili
ter ista est falsa: oīs chimera ē animal: ⁊ tn̄
sua ɔuertēs est vera .s. omne nō animal est

non chimera: vt pꝫ ꝑ suas exponentes. s. aliqͦd nõ aĩal est nõ chimera ⁊ nihil ẽ nõ aĩal qn̄ illud sit nõ chimera: ergo omne nõ aĩal est non chimera: quare ⁊c̃.

Obiectões ꝯ reglas ꝓpõnũ hypotheti.

In materia hypotheticaꝝ inferebanť alique regule quaꝝ ꝓma erat ista. Ad veritatẽ ꝯditionalis affirmatiue req̄ritur ꝙ ꝯtradictoriũ ꝯn̄tis repugnat antecedenti: ex qua inferebať alia ꝙ ad falsitatem eius reqriť ⁊ sufficit ꝙ ꝯtradictorium ꝯn̄tis stet cum an̄te. Contra quas regulas arguiť sic: aliqua est ꝯditionalis vera affirmatiua: cuius ꝯtradictoriũ ꝯn̄tis stat cũ an̄te: ergo regule false: ꝯn̄a tenet ⁊ an̄s ꝓbatur. Cuiuscũqꝫ ꝯditionalis affirmatiue an̄s est veꝝ ⁊ ꝯn̄s falsuꝫ: ꝯtradictoriũ ꝯn̄tis stat cum antecedente: sed aliqua est ꝯditiõalis affirmatiua vera: cuius an̄s est veꝝ ⁊ ꝯn̄s falsum: ergo aliqua est ꝯditionalis affirmatiua vera: cuius ꝯtradictoriũ ꝯn̄tis stat cuꝫ an̄te. tenet ꝯn̄a q: est syllogismus in tertio prime figure ꝓbať maior: qm̄ si an̄s istiꝰ cõditiõis est veꝝ ⁊ ꝯn̄s falsum tũc ꝯdictoriuꝫ ꝯn̄tis est veꝝ ⁊ an̄s silr̄ est veꝝ: sed oĩa vera stant simul: ergo cuiuscũqꝫ talis cõditional' contradictorium ꝯn̄tis stabit cum antecedente: minorem ergo probo. Nam hec cõditionalis est affirmatiua nisi tu es animal tu non es homo: ⁊ patet ꝙ antecedens est veꝝ. s. tu es animal ⁊ ꝯsequẽs falsum scꝫ tu nõ es homo. Rñdetur ꝙ regule date de veritate ⁊ falsitate ꝯditionalis respiciũt solũmodo ꝯditionalem denominatã a li si ⁊ non a li nisi. Ideo bene ꝓbať ꝙ aliqua est conditionalis vera ⁊ affirmatiua cuius cõtradictorium ꝯn̄tis stat cum antecedente. s. ꝯditionalis denoĩata a li nisi: sed de tali nõ est mentio ibidem imo de sola ꝯditiõali denominata a li si. Scd̃a regula erat ista. Ad veritatem copulatiue affirmatiue req̄ritur ꝙ quelibet pars principalis sit vera. Ex qua inferebatur ꝙ ad falsitatem eiꝰ sufficit vnã ptem esse falsam. Contra quas arguiť sic. Aliqua ẽ copulatiua affirmatiua vera cuius vna pars principalis est falsa: g̃ regula falsa tenet ꝯn̄tia ⁊ antecedens ꝓbatur. Ista est copulatiua vera ⁊ affirmatiua. Aliquod aĩal est: ⁊ si tu es illd̃ tu es asinus ⁊ scd̃a pars ꝓncipalis est falsa: ergo ⁊c̃. ꝯn̄a tenet: ꝓbať prima pars an̄tis. s. hoc aĩal est ⁊ si tu es illud tu es asinus demonstrando brunellum: ⁊ hoc est aliqd̃ aĩal: ergo aliqd̃ aĩal est: ⁊ si tu es illud tu es asinus: ꝯn̄a pꝫ: q: non videtur alius modus probandi illã copulatiuam: scd̃a pars antecedentis etiã probatur. Nã ista propositio si tu es illd̃ tu es asinus non videtur assertiue significare aliud q̃ꝫ ꝙ si tu es animal tu es asinus: sed hoc significatum est falsum: ꝙ si tu es aĩal tu sis asinus: ergo scd̃a pars principalis est falsa. Dicitur ꝙ ista copulatiua est vera et scd̃a pars est vera sicut ⁊ ꝓma: ⁊ nego ꝙ significet modo dicto. s. ꝙ si tu es animal tu es asinꝰ: q: tũc relatiuum staret confuse tm̄ ⁊ an̄s determinate cuius oppositum dcm̄ est in materia relatiuoruꝫ. Dictum est etiã ꝙ licitũ est loco relatiui ponere antecedẽs vbi seruetur eadem suppositio: sed li aĩal ĩ prima pte stat determinate ⁊ positum loco relatiui stat confuse tm̄. Ideo inepte assignatur significatum secũde partis dicendo ipsam significare ꝙ si tu es animal tu es asinus: debet ergo conuerti relatiuum in suum antecedens stans determinate dicendo secundam parteꝫ significare ꝙ aliquod aĩal si tu es tu es asinus. ⁊ hoc est veꝝ: quia hoc si tu es demõstrãdo asinum tu es asinꝰ ⁊ hoc est aliquod aĩal si tu es: tu es asinus.

Tertia regula erat ista. Ad possibilitatẽ copulatiue requiritur quãlibet ptem esse possibilem ⁊ nullam alteri incõpossibilem ex qua inferebatur ꝙ ad impossibilitatem eius requiritur ⁊ sufficit vnã partem eẽ impossibilem vel vnam alteri incompossibilẽ. Contra quas regulas sic arguitur. Aliqua ẽ copulatiua affirmatiua impossibilis cuius quelibet pars est possibilis ⁊ nulla alteri repugnat: ergo ambe regule false: consequentia tenet ⁊ antecedẽs probatur. Nã ista copulatiua est impossibilis oĩs homo currit: ⁊ tu es homo ⁊ tu non curris: q: ex duabus premissis partibus sequiť ꝯtradictoriũ tertie in tertio ꝓme figure: vt bñ pꝫ intuenti: ⁊ tm̄ quelibet eius pars ẽ possibil': vt patet ⁊ probať: ꝙ quelibet: cuilibet ẽ cõ-

possibilis. ¶ Nam iste due sunt compossi-
biles: omnis homo currit: ⁊ tu es homo et
iste sunt compossibiles: tu es homo ⁊ tu nō
curris: ac etiam iste tu non curris: ⁊ oīs hō
currit: ergo quelibet cuilibet est cōpossibil'
Ideo dicit̄ ꝙ iste due regule date nō respi
ciunt nisi copulatiuā factā ex duab⁹ ptibus
qualiter nō est in ꝓposito: q̄ȝ assignat̄ copu
latiua facta de tribus ptibus. Si ergo que-
ritur regula generalis possibilitatis copu-
tiue: dicit̄ ꝙ ad possibilitatē copulatiue re-
quirit̄ ꝙ quelibet ps sit possibil': ⁊ ꝙ nulla
alteri vl' alijs sit incōpossibilis: qualiter nō
est in ꝓposito: q̄ȝ licet huius copulatiue q̄li
bet pars cuilibet sit compossibilis: nō tñ q-
buslibet: vnde ista oīs hō currit nō est com
possibil' isti tu es homo ⁊ tu non curris: silr
ista Tu nō curris nō est compossibilis istis
tu es homo: ⁊ omnis homo currit: quia ex
illis duabus singularibus sequit̄ contradi-
ctorium vniuersalis. nam sequitur tu non
curris: ⁊ tu es homo: ergo nō omnis homo
currit. Quarta regl'a erat ista: Ad necessita
tem copulatiue requiritur quālibet partez
esse necessariam ex qua inferebat̄ ꝙ ad cō-
tingentiam ipsius sufficit vnam partem eē
contingentem ⁊ nullam alteri incompossi-
bilem. ¶ Contra secundam regulam ꝓce-
dit argumentū factum iam: sed contra pri-
mam sic arguit̄: Aliqua copulatiua est ne-
cessaria cuius vna pars est cōtingens: ergo
regula falsa: consequētia tenet ⁊ añs ꝓbat̄.
Et capio istā copulatiuam non nullus de⁹
est: ⁊ tu es homo ista est necessaria: q̄ȝ suum
oppositum est impossibile videlicet nullus
deus est: ⁊ tu es homo: quia non verius da
tur contradictorium q̄ȝ proponendo nega-
tionem toti. ꝙ autem altera pars sit cōtin-
gens patet de ista tu es homo que est scđa
pars eius. ¶ Respondetur ꝙ ista regula
sicut ⁊ quelibet alia data intelligitur de co
pulatiua affirmatiua ⁊ non negatiua ꝭm ꝙ
in primo capitulo est expressum. ¶ Quinta
regula fuit ista. Ad veritatem disiunctiue
affirmatiue sufficit vnam partez eē veram
ex quia inferebatur ꝙ ad falsitatem eius re
quiritur quālibet partē eē falsam. ¶ Con-
tra quas regulas arguitur sic: Aliqua dis-
iunctiua est falsa: ⁊ tamen vna eius pars est
vera: ergo ambe regule false. ꝯñtia tenet et
antecedens probat̄: ista est vna disiunctiua
falsa. Omnes homines sunt asini vel hoīes
⁊ asini sunt asini: ⁊ tñ vna eius pars ē vera
ergo regula falsa. consequentia tenet ⁊ an-
tecedens ꝓbat̄: ⁊ primo ꝙ ista sit vna disiū
ctiua: q̄ȝ in ea coniunguntur plures cathe-
gorice per notam disiunctionis. ꝙ autē ipa
sit falsa ꝓbatur. Nam quelibet eius ps ꝓn
cipalis est falsa: ergo ipsa est falsa ꝯña tenet
⁊ antecedens ꝓbatur: qm̄ ista est falsa. Oēs
homines sunt asini ⁊ ista similiter homines
⁊ asini sunt asini ⁊ iste sunt partes principa
les: vt patet intuenti: ergo ⁊c̄. ꝙ autez vna
eius pars sit vera probatur quelibet istarū
est vera: omnes homines sunt asini vel ho-
mines: que est vna ei⁹ pars: ⁊ similiter ista
asini sunt asini: ergo vna eius pars est vera
¶ Respondetur cum proponitur. Omnes
homines sunt asini: vel homioes ⁊ asini sūt
asini: vtrum respondens velit eam habere
pro copulatiua vel disiunctiua. Si pro co-
pulatiua vera est: quia ambe partes princi-
pales sunt vere: ⁊ tunc ad argumentum di
citur ꝙ non est ad propositum. si v̄o habet̄
pro disiūctiua negatur ista: quia ambe par-
tes principales sunt false sicut probatum est
Et cum dicitur vna eius pars est vera con
cedo: nulla tamen pars principalis est vera
de qua intendit: conceditur ergo conclusio
ꝙ aliqua disiunctiua est falsa: ⁊ tamen vna
eius pars est vera: sed hoc non est cōtra re-
gulam quia intelligit de ꝑncipali qualit̄ nō
est in argumento assumpto. ¶ Sexta regl'a
fuit ista. Ad possibilitatez disiūctiue sufficit
vnā partem esse possibilem ⁊ ad possibilita-
tem eius requirit̄ quālibet eius ptem esse
impossibilem. ¶ Cōtra ambas regulas ar-
guitur sic: aliqua est disiūctiua affirmatiua
impossibilis cuius quelibet pars principal'
est possibilis: ergo ambe regule false. conse
quentia tenet ⁊ antecedens probatur. Nā
contingenter tu es vel tu non es: supposito
ꝙ aduerbium determinet totum: ⁊ tamen
quelibet eius pars principalis est possibilis
ergo consequentia tenet ⁊ prima pars ante-
cedentis probatur: q̄ȝ suū oppositu̅ȝ est ne-

cessariū videlicet ⁊ necessario tu es vel tu non es. Et secūda pars etiā patet: q: quelibet istarum est possibilis: tu es: tu non es. Ideo rūdet ꝙ regula intelligit̄ de disiūctiua affirmatiua hypothetice ꝓbāda: ⁊ non cathegorice: q̄lit̄ nō ē in proposito: eo ꝙ q̄libet istarū ꝯtingēter tu es vel tu nō es: necessario rex sedet: vl' nullus rex sedet: est ex possibiliter ꝓbāda: sicut iste ꝯtingenter tu es: necessario de⁹ est. Septima regula erat ista Ad necessitatē disiunctiue affirmatiue sufficit vnā partē esse necessariā: vel oēs inuicē ꝯtradici. Ex q̄ sequebat̄ ꝙ ad ꝯtingentiam eiusdem requirit̄ quamlibet partē eē ꝯtingentē: ⁊ nullam alteri repugnare. Contra istas regulas arguit̄: Aliqua est disiunctiua necessaria: cuius quelibet pars est cōtingēs: ⁊ nulla alteri repugnat: ergo ambe regule false. Consequentia tenet: ⁊ antecedens ꝓbat̄. Nam ista disiunctiua est necessaria Antichristus non est albus: vel antichristus est coloratus: ⁊ quelibet eius pars est ꝯtingens: ⁊ nulla alteri repugnat: g̃ ⁊c̃. Antecedens ꝓbat̄ pro qualibet parte. ⁊ primo ꝙ ista sit necessaria. quia suū oppositū ē impossibile: videlicet antichristus est alb⁹: ⁊ antichristus non est coloratus. Secunda pars patet. s. ꝙ quelibet eius pars sit ꝯtingens: quia indifferenter potest esse vera ⁊ falsa: vt bene patet. Tertia etiam pars patet: q: nulla illarū partiū alteri repugnat: q: possibile ē ꝙ antichristus sit niger. quo posito hec forent simul vera: Antichristus non est albus: ⁊ antichristus est coloratus: ergo non ad inuicē repugnāt. Rūdet̄ ꝙ diminute recitata est regula contingēter disiunctiue. sed oportet plus addere. s. ꝙ contradictoria partium non repugnant. Nūc ad propositū disiunctiua ꝓlata est necessaria: ⁊ quelibet eius pars est contingens: ⁊ nulla alteri repugnat: sed opposita illarum partium repugnat: videlicet antichristus ē albus: antichristus non est coloratus: quare nihil contra regulam. ¶ Notādū ꝙ cōtra quamlibet istarū regularū contentarū in materia hypotheticarū potest argui extra assignationē hypothetice negatiue vel partis non principalis. vbi ergo tales obiectiones procederēt: dicatur regulas hypotheticarum in negatiuis non tenere: neq̄ etiam de partibus: quare ⁊c̃.

¶ Obiectiōes ꝯtra materiā predicabiliū.

Materia predicabiliū quasdā ꝯtinet diffinitiones. Quarū prima est ista: Genus est termin⁹ vniuocus p̄dicabilis in quid de plurib⁹ differētib⁹ specie vt aīal. Cōtra istā diffinitionē arguit̄ sic: li corpus animatū est gen⁹: ⁊ tñ nō est terminus vniuocus: ergo diffinitio insufficiens. Tenet ꝯsequētia cū maiori: ⁊ minorē ꝓbo. Nā oīs termin⁹ vniuocus est termin⁹ simplex: sed li corpus animatū non est termin⁹ simplex: ergo nō est termin⁹ vniuocus. Dicitur ꝙ li corp⁹ animatū non est genus: nec li animal rationale: quia quodlibet genus debet eē terminus simplex. Et si allegares porphyrium ponens istum terminū pro genere: dicit̄ ꝙ posuit non ꝙꝛ ita esset: sed gratia exempli: aut quia caruit termino simplici: loco ergo illius termini corpus animatū debet poni vnus istoꝝ simplicium: viuens vel viuū medians inter li animal ⁊ li corp⁹ vnde omne animal est viuens: sed nō econuerso. similiter omne viuens est corpus: ⁊ non econuerso: loquendo de composito ex materia ⁊ forma: li aīal rationale: g̃ frustra positū est pro genere: q: est diffinitio hoīs: sed ideo porphirius dixit illud: q: sequebatur opinionē platonis ponētis celū eē aīal rōnale: cuius opinionē negam⁹ ad presens ¶ Secunda diuisio erat ista: Genus generalissimū est quod cū sit gen⁹ nō potest esse species. Ex qua inferebat̄ alia: ꝙ gen⁹ subalternū est illud: quod cū sit genus potest esse species. Contra istas sic arguit̄: Li substantia est genus generalissimū: ⁊ potest eē species: ergo diffinitio insufficiens. Tenet ꝯsequentia cū maiori: ⁊ minorē probo. Nā li substantia potest conuerti cum illo termino homo: ergo potest eē species. Conseq̄tia tenet: antecedens similiter per nouam impositionē. Respondet̄ ꝙ argumentum verbaliter ꝓcedit: ⁊ nō ꝯtra intellectū diffinitionū. Prima nāq̄ sic intelligit̄: Gen⁹ generalissimū est illud q̄d cū sit gen⁹ nō potest eē spēs sic adequate significādo. Nūc

ad propositũ li substãtia potest eẽ spẽs: sed
nõ sic adequate: significando .s. substantiã.
¶ Tertia diffinitio ꝑncipal' fuit ista: Spẽs
est terminꝰ vniuocus nõ supremꝰ ꝑdicabil'
in qd de pluribꝰ. Contra arguit sic: Li sub-
stãtia est terminꝰ vniuocꝰ nõ supremꝰ ꝑdi-
cabilis in quid de pluribꝰ: ⁊ tñ nõ est spẽs:
ergo diffinitio insufficiẽs. Tenet ꝯsequen-
tia cũ minori: ⁊ maior ꝓbat. Nã ꝙ li substã
tia predicet de pluribꝰ in qd patet: ⁊ ꝙ sit
terminꝰ nõ supremꝰ ꝓbat. Nã aliqs termi
nus est supra eũ: ergo nõ est supremus. Cõ-
sequentia tenet: ⁊ antecedens ꝓbat de isto
termino ens: qui est supra istũ terminũ sub
stantia: q2 oĩs substãtia est ens: ⁊ nõ ecõtra
Rñdet ꝙ quemadmodũ li substãtia est ge
nus generalissimũ: ita est terminꝰ supremꝰ.
⁊ cũ dicit Li ens est supra eũ: nego: q2 supꝛio
ritas ⁊ inferioritas nõ reperit nisi in predi
camẽto: ⁊ li ens nõ ẽ in predicamẽto: ergo
nõ est supra nec infra. Et cũ dicit Oĩs sub-
stãtia est ens: ⁊ nõ ecõuerso: g̃ li ens est supꝑ
nõ valet ꝯña. sed bene sequit: g̃ est terminꝰ
cõmunior vel prior: sicut non seqt Oĩs sub
stantia est hõ vel nõ hõ: ⁊ nõ ecõuerso: g̃ li
hõ ⁊ nõ hõ est terminꝰ superior: nullus aũt
terminꝰ cõpositus est supra vl' infra aliquẽ
terminũ predicamẽtalẽ. ¶ Quarta diffini
tio fuit ista: Spẽs specialissima est terminꝰ
qui cũ sit spẽs nõ potest esse genꝰ. Ex q̃ infe
rebatur ꝙ spẽs subalterna est terminꝰ: qui
cũ sit spẽs potest esse genꝰ. ¶ Cõtra arguit
sic: Ille terminꝰ hõ est spẽs specialissima: ⁊
potest esse genus: ergo neutra diffinitio suf
ficiens. Cõsequẽtia tenet cum maiori: ⁊ mi
nor ꝓbat: q2 potest ꝯuerti cuȝ illo termino
aĩal. Dicit ꝙ argumentũ nõ ꝓcedit cõtra
intellectũ regule: ꝙ est iste spẽs specialissi-
ma est terminꝰ q cũ sit spẽs nõ potest eẽ ge
nus: sic adequate significãdo sicut li hõ: sȝ
iam in proposito si li hõ ꝯuerteret cũ li aĩal
non adeq̃te significaret hominẽ. ¶ Quin
ta diffinitio fuit ista: Differẽtia est terminꝰ
vniuocus predicabilis in quale essentiale.
¶ Cõtra arguit sic: Li rationale est differẽ
tia: ⁊ tñ nõ est terminꝰ vniuocus: ergo diffi
nitio insufficiẽs. Tenet ꝯña: ⁊ añs ꝓbat. nã
significat hominẽ sub ratiõe qua sensitiuũ

⁊ intellectiuũ: ⁊ significat angelũ sub rõne
intellectiui solũmõ: ergo diuersis rõnibꝰ.
Rñdet ꝙ li rationale diuidit aĩal qñ dicit
Animaliũ aliud rationale: aliud irrationa
le: ⁊ tũc nõ significat nisi hoĩeȝ: q2 nõ signi-
ficat nisi animal rationale: sȝ nullus angelꝰ
est animal rationale: ergo nõ significat an-
gelũ: ⁊ ita vnũ assumptũ fuit falsuȝ. ¶ Se-
xta diffinitio fuit ista: Propriũ est terminꝰ
vniuocus predicabilis de pluribꝰ: in eo ꝙ
quale accidẽtale conuertibiliter vt risibile
quod predicat de sorte ⁊ platone accidẽta-
liter cõuertibiliter. Cõtra istam diffinitio-
nẽ arguit sic: Li risibile est propriũ: ⁊ tñ nõ
predicat de pluribus conuertibiliter: ergo
diffinitio insufficiẽs. Tenet ꝯsequẽtia cum
maiori: ⁊ minor ꝓbat. nã li risibile predica
tur de sorte ⁊ platone: ⁊ nõ cõuertibiliter:
quia sortes ⁊ risibile nõ cõuertunt: vñ non
seqt Risibile currit: ergo sor. currit: g̃ ⁊c.
Dicẽdũ ꝙ li cõuertibiliter in diffinitione
nõ respicit li pluribꝰ: sed istud ratione cuiꝰ
de talibus predicat: videlicet subiectũ: qđ
est ille terminꝰ homo: cũ quo cõuertit iste
terminꝰ risibile: vnde ista consequẽtia non
valet Li risibile predicat de sorte ⁊ platone
⁊ non conuertit cum illis: ergo non cõuer-
titur. arguitur eñi ab inferiori ad suũ supe-
rius: negatione preposita. ¶ Septima dif-
finitio erat ista: Accidẽs est terminꝰ in q̃le
accidẽtale nõ vniuocꝰ predicabilis de plu-
ribus conuertibiliter. Cõtra istam diffini-
tionẽ arguit sic: Nã ille terminus hec albe
do est accñs: q2 ẽ accidẽtal': ⁊ tñ nõ est ꝑdi-
cabilis de pluribꝰ: q2 est terminꝰ discretus
ergo diffinitio insufficiens. Soluit hoc ar-
gumentũ ꝑ distinctionẽ: dicẽdo ꝙ accidẽs
potest sumi large pro omni termino accidẽ
tali cõi vel discreto: ⁊ sic nõ sumit in propo
sito. Alio modo pro termino accidẽtali cõ-
muni: ⁊ sic diffinitur ad presens: ⁊ ſm istuȝ
modum patet ꝙ iste terminus hec albedo
non est terminus accidentalis: nec est plu-
ribus competens accidentaliter. ¶ Octa-
ua diffinitio erat ista: Predicatio directa ẽ
illa in qua superius predicatur de suo infe
riori. Indirecta autem econuerso. ¶ Con
tra istas diffinitiones arguitur sic: Quia

ex illis sequitur ꝙ aliqua ē predicatio que
nec ē directa nec indirecta: vt hō ē hō: ani
mal est aīal: qꝛ nec superius nec inferius ꝑ
dicaꝛ. ¶ Ideo respōdeꝛ cōcedēdo cōclusi
onē. Ultima diffinitio fuit ista: predicatio
essentialis ē illa in qua superius ꝑdicatur
de suo inferiori: vel dr̄ia de aliquo istorum
aut ecōuerso. Cōtra istā diffinitionē argui
tur sic: hō nō est animal: non est predicatio
essentialis: ⁊ tn̄ superius ꝑdicaꝛ de suo īfe-
riori: ergo diffinitio īsufficiēs: tenet conse-
quētia cū minori: ⁊ maiorē ꝓbo: qꝛ ista ꝑdi
catio ē īpossibilis. ¶ Respōdeꝛ ꝙ aliqua
ꝑdicatio essentialis ē impossibilis. Simili-
ter aliq̈ ꝑdicatio ꝯtīgēs ē ꝑdicatio eēntial':
vt tu es hō ⁊ antixp̄s ē aīal. Itē aliq̈ ꝑdica
tio necessaria ē ꝑdicatio accidētalis: vt hō
ē risibil': aīal ē q̈uātū aut coloratū: q̄re ⁊c̄.

¶ Obiectiōes ꝯ mā̄z sylogismoꝝ.

In materia sylogismoꝝ ē aliqualiter
obijciēdum: vt qđ nō expresse est pla
tū ad lucē reducaꝛ. De primo argui
tur ꝓbādo insufficientiā figuraꝝ: sic quat-
tuor sunt figure: ergo diminutiue tres assi
gnanꝛ: consequētia tenet: ⁊ ans̄ ꝓbaꝛ: nam
iste est optimus sylogismus: omnis homo
ē animal: omne aīal est substātia: ergo oīs
homo est substātia: ergo est sylogismus ali
cuius figure ⁊ nō ꝑme: qꝛ qđ subijciꝛ in ꝑ-
ma nō predicaꝛ in secūda: nec est secūde fi
gure: qꝛ nō ꝑdicaꝛ idē in vtraq;: nec tertie
qꝛ nō subijciꝛ idem in vtraq;: ergo oportet
dare quartā figurā in qua illud quod pre-
dicaꝛ in prima subijciaꝛ in secunda. ¶ Re
spōdeꝛ ꝙ nō sūt plures figure q̈ȝ tres: nec
sylogismus ꝓlatus cōstituit quartā figurā
quia est in prima figura ⁊ in primo modo:
nec dictum est ꝙ nō constituat primā figu
rā: quia est in prima figura. Alius sylogis-
mus q̈ȝ iste: cuius subiectū prime ꝓpositio-
nis est predicatum secūde: sed dicebaꝛ. Si
subiectum prime est predicatum secūde sic
resultat prima figura. Dicaꝛ ergo ꝙ ille sy'
logismus cōstituit primā figurā cuius sub
iectum vnius premisse est predicatum alte
rius. ¶ Secūdo arguitur insufficiētia mo
dorum prime figure sic sylogizando: nul-
lum animal est lapis: quilibet homo ē ani-
mal: ergo aliquis homo nō est lapis: iste ē
sylogismus prime figure: ⁊ tamen nō est in
aliquo illorum nouem modorum: vt patet
discurrendo per omnes: ergo plures sunt
q̈ȝ nouem. Item sylogizatur sic: Omne ani
mal est substātia: omnis homo est animal:
ergo homo est substantia. Iste sylogismus
est prime figure: ⁊ tamen nō ē in aliquo il-
lorum nouem modorum: vt patet intuēti:
nisi forte diceretur ꝙ esset in baralipton: nec
hoc euadit: qꝛ baralipton cōcludit indire-
cte: ⁊ predictus sylogismus concludit dire
cte: ergo ⁊c̄. ¶ Diciꝛ ꝙ ꝑmus sylogismus
est in celarent nō īmediate sed mediate: qꝛ
primis ꝑmissis ꝯcludiꝛ in celarent: nullus
homo est lapis: ex qua sequiꝛ formaliter ꝙ
aliquis homo nō ē lapis in figura de īesse.
¶ Consimiliter est dicendum ad secundū
sylogismū: quia ē in ꝑmo prime figure nō
īmediate sed mediate cōcludendo: istam
cōclusionē in figura de inesse ex ꝓpria con
clusione: vnde iste sylogismus est īmedia-
te in primo prime: omne animal ē substan-
tia: quilibet homo ē aīal: ergo quilibet ho
mo ē substātia: quia nō exitur aliquod me
diū ad hoc ꝙ sit in ꝑmo ꝑme figure: sȝ ali⁹
sylogismus ē mediate: qꝛ nō sequiꝛ conclu
sio illa: nisi mediate illa subintellecta: quili
bet homo ē substantia tanq̈ȝ ab vniuersali
ad suam subalternam. Et si ex his conclu-
deretur ꝙ barbare vel celarent concludit
indirectē: vel indefinite vel particulariter
cōcedo nō īmediate sed mediate. ¶ Ter-
tio ostendo insufficientiam modoruȝ secū-
de figure: sic arguendo: Nullus lapis est
animal: quilibet homo est animal: ergo ali
quis homo non est lapis: vel sic quilibet
homo est animal: nullus lapis est animal:
ergo nullus homo est lapis: quilibet istorū
sylogismorum est in secunda figura: ⁊ nō ī
aliquoilloꝝ quattuor modorum: vt patet
discurrendo per singulos. Naȝ primus sy
logismus istorum duoꝝ constat ex duabus
vniuersalibus cōcludētibus particulareȝ.
⁊ secūdus cōcludit indirecte qualiter non
repetiꝛ in aliquo illorum quattuor modo-
rū. ¶ Respōdeꝛ vt prius ꝙ ꝑmus est me-
diate in cesare: quia ex propria ⁊ īmediata

ꝯclusione eius seqꝛ ꝯclusio adducta forma
liter. Secūdo vō ē in camestres etiā media
te: qꝛ ex ꝓpria ⁊ imediate cōclusiōe eiꝰ seqꝛ
ꝯclusio illius sylogismi ꝑ ꝯuersionē simpli-
cem. ¶ Quarto ostēdo insufficiētiam ter-
tie figure sic arguēdo: Ois hō ē substantia
ois hō ē aial: ergo quedā substātia est aial
vel sic: qlibet hō est risibilis: aliqs homo ē
vnus hō: ergo aliqđ risibile ē vnꝰ hō. Isti
sunt optimi sylogismi in tertia figura ⁊ nō
in aliquo mō: qꝛ oēs modi tertie figure cō
cludūt directe ⁊ ꝑdicti sylogismi ꝯcludūt
indirecte: ergo ⁊c̄. Ideo dicitꝛ vt ꝑmo ꝙ ꝑ
mus ē in darapti: ⁊ secūdus in datesi: non i
mediate sed mediate: ꝑ cōuersionē simpli-
cē imediate ꝯclusiōis: ⁊ ita nō est incōueni
ens ꝙ modi tertie figure ꝯcludant indire
cte nō imediate sꝫ mediate solū: q̄re ⁊c̄.

¶ Obiectiōes ꝯtra modos figuraꝝ.

Arguitꝛ cōiter cōtra figuraꝝ modos
ꝓbādo sylogismos factos in illis ali
qualiter nō tenere. Et ꝑmo ꝯtra pri-
mū modū ꝑme figure: naꝫ iste sylogismus
non valet: Omnis homo vel asinus ē asinꝰ
omne risibile est homo vel asinus: ergo oē
risibile est asinus. Et ponitꝛ in ꝑmo ꝑme fi-
gure: ergo modus iste insufficiēs: cōsequē
tia tenet cū maiori: qꝛ omnia reqsita ad pri
mū prime sufficiēter exprimuntꝛ. ꝙ aūt iste
sylogismus nō valet. ꝓbatꝛ: ꝯñs ē falsum: ⁊
antecedēs ē verum. ꝓbatꝛ: Nā minor ē ve-
ra: vt patet ex suis exponentibus. Et maio
rē ꝓbo inductiue: Iste hō vel asinus est asi
nus: ⁊ iste hō vel asinus est asinus: ⁊ sic de
singulis: ⁊ isti sunt oēs homines: ergo ois
homo vel asinus ē asinus: patet cōsequen-
tia a singularibus sufficienter enumeratis
ad suā vniuersalē. Respondetꝛ querēdo de
subiecto distributiōis ipsius vlis. Omnis
homo vel asinus ē asinus: qđ distribuitur
vtrū totū disiunctū vl' ꝑma ps solūmodo:
si totū disiunctū nego maiorē: ⁊ ad ꝓbatio-
nē adductā dico: ꝙ quelibet singularis in
q̄ demōstratꝛ homo: est falsa: iō ista ē falsa:
iste hō vel asinus ē asinus demōstrādo ho
minē: qꝛ significat ꝙ hoc qđ ē hō vel asinꝰ
ē asinus: ⁊ hoc ē falsum. Si autē solūmodo
ꝑma ps distribuitꝛ: nego cōsequētiā: quia
plus ꝑdicatꝛ in minori q̄ꝫ fuerit distributū
in maiori: vnde nō oportet ꝙ subiectuꝫ to-
tius ꝓpositionis maioris ꝑdicetꝛ in minori
sed sufficit ꝙ subiectū distributiōis: ita ꝙ
ꝫm istā respōsionē vniuersalis que est ma-
ior habet subiectū distristutiōis qđ ē ꝑma
pars disiuncti: ⁊ habet subiectuꝫ ꝓpositio-
nis qđ ē totum disiunctum: primum subie
ctum expedit predicari in minori ⁊ non se-
cūdū: nec tali intelligitꝛ regula prime figu-
re. ¶ Cōtra secūdū modū arguitꝛ sic: Iste
sylogismus nō valet: nulla cōclusio ē vera
sed omnis conclusio facta in celarent ē cō-
clusio: g̃ nulla cōclusio fcā incelarent ē ve-
ra: ⁊ tamen iste sylogismus ē in celarent er
go ⁊c̄. Minor patet: quia sunt omnia req-
sita. ⁊ maior probatur: ponendo ꝙ sylogis-
mus factus sit omnis sylogismus quo po-
sito antecedens ipiꝰ sylogismi ē veruꝫ pro
qualibet parte: ⁊ consequēs falsum: qꝛ fal-
sificat se. Ideo dicitur vt in materia insolu
bilibuꝫ ꝙ dictus sylogismus nō ē in tertio
prime: quia conclusio ē propositio insolubi
lis hypothetica qualis nō ē aliq̄ ꝑmissaꝝ.
¶ Cōtra tertiū ꝑme figure arguitꝛ sic: iste
sylogismus non valet: cuiuslibet hominis
asinus currit: brunellus ē hominis asinus
ergo brunellus currit: ⁊ tamen arguitꝛ ꝫm
tertium modum: ergo modus insufficiēs:
consequentia tenet cum minori: ⁊ maioreꝫ
ꝓbo. Et pono ꝙ quilibet homo habeat du
os asinos: quorum vnus currat ⁊ alius nō
de quorum numero non currentiuꝫ sit bru
nellus. Id posito antecedens ē verum: vt
patet: ⁊ consequens contra casum. Ideo
dicitur ꝙ argumentū non valet: quia plus
predicatur in minori q̄ꝫ fuerit distributuꝫ
in maiori. Nam distributum in maiori fuit
precise li hoīs: ⁊ predicatum minoris erat
hoc totū hominis asinus. ¶ Sed forte di-
cetur ꝙ adhuc stat argumentū sic arguen
do: Cuiuslibet hominis asinus currit: bru-
nellus est hominis: ergo brunellus currit.
Dicitur ꝙ nondū est sylogismus in tertio
prime: qꝛ in obliquis casibꝰ oportet subie-
ctū maioris ꝑdicari in minori i recto: sic di
cēdo brunellus ē hō: ⁊ hoc negatꝛ: ꝓpterea
bene sequitꝛ: cuiuslibet hoīs asinus currit:

sor.est hō:ergo sor.asinus currit.¶ Notā-
dū circa primū modū:ꝙ si aliq̈ premissarū
nō fuerit q̈nta:ñ arguitᷓ tūc ꝑm istū modū:
vt necessario oīs hō est aīal:sor.est hō:ğ ne
cessario sor.est aīal. Jtē oīs hō est aīal:ſ3 ri
sibile est hō:ergo tm̄ risibile est aīal. Jn q̈li
bet harū ꝯsequentiarū est añs verū:⁊ ꝯñs
falsum.nō ergo aliqs istoꝝ paralogismorū
syllogism⁹ē in darij:q꞉ in ꝓmo maior nō est
alicui⁹ quātitatis:⁊ in secūdo minor:q꞉ est
exclusiua primi ordinis.¶ Cōtra q̈rtū pri-
me arguitᷓ sic:Jste syllogism⁹ nō valet:Oē
aīal si est rudibile nō est hō:sed tu es aīal si
es rudibilis:ergo tu nō es hō.⁊ arguitᷓ ꝑm
istū modū:ergo isufficiēs.ꝯña tenet:⁊ añs
ꝓbatᷓ.nā ꝯñs est falsum:vt p3:⁊ q̈libet pre-
missarū est vera tā secūda q̈3 ꝓma:vt p3 ꝑ
exponētes.Nā aliqꝺ aīal si est rudibile nō
est hō:⁊ nullū est aīal quin illud si est rudi-
bile nō sit hō.patet etiā ex oīb⁹ suis singu-
larib⁹:q̈rū quelibet est vera. Rñdetᷓ vt in
ꝓmo:ꝙ si totū ꝯditionatū distribuitᷓ:nega
tur maior:⁊ tūc ad argumentū dico:ꝙ nō
bene exponitᷓ.ꝓmo q꞉ est vl'is negatiua:q̄
nō exponitᷓ. Secūdo q꞉ nō debite assignatᷓ
secunda exponēs:q̄ deberet eē ista:⁊ nihil
est aīal si est rudibile quin istud non sit hō
qꝺ est falsum:q꞉ aliqꝺ est aīal si est rudibi-
le qꝺ est hō. Nā hoc ē hō demōstrādo ho-
minē:⁊ hoc est aīal si est rudibile:ergo ⁊c̄.
Jtē multe singulares sunt false:vt h̄ aīal si
est rudibile nō est hō demōstrādo hominē
q꞉ debet sic resolui Hoc nō est aīal:⁊ hoc ē
aīal si est rudibile.quarū prima est falsa.Si
autē dicitᷓ in principio ꝙ distribuitᷓ solū pri
ma pars ꝯditionati:tūc p3 ꝙ ꝯña nō valet:
q꞉ plus predicatᷓ in minori q̈3 fuerit distri-
butū in maiori. Jdeo debuit sic argui:Oē
aīal si est rudibile nō est hō:sed tu es aīal:
ergo tu si es rudibilis nō es homo. Conce
ditur ꝯsequētia ⁊ ꝯsequēs. ¶ Notādū tm̄
ꝙ in predictis ⁊ ceteris modis oportet me
diū terminū semper supponere precise pro
eodē vel pro eisdē. Jdeo nō valet iste syllo
gismus. Nullus hō est mulier:berta est hō
ğ berta nō ē mulier:q꞉ minor debuit eē talᷓ
berta est aliqs hō:q̄ negatᷓ.¶ Contra cete
ros modos prime figure nō arguo:quia ex

ꝓdictis possunt elici obiectiōes ꝯtra alios
modos sufficienter. Cōtra primū secūde fi
gure arguitᷓ sic:Jsta consequētia nō valet
Oīs deus substantia nō est:oīs prima cau-
sa substantia est:ergo oīs prima causa deus
nō est:q꞉ añs verū est:⁊ ꝯñs falsum:⁊ tm̄ est
syllogism⁹ in primo secūde. Rñdetᷓ ꝙ talis
nō est syllogismus in primo secūde:q꞉ talis
debet fieri ex negatiuis de cōsueto modo
loquēdi:⁊ nō de inconsueto:qualiter fit in
proposito. Negatiue enī sunt de inconsue-
to modo loquendi:ex quo predicatū prece
dit negationē precedit negationē.ſ3 bene
sequeretᷓ Omnis deus nulla substantia est:
omnis prima causa substantia est:ergo oīs
prima causa deus nō est.sed maior est falsa
sicut ⁊ conclusio.hoc argumentū potest re
duci ad oēs alios modos illi⁹ figure ꝑ trāsᷓ
positionē premissarū:aut ꝑ mutattionē q̈n
titatis. Cōtra primū tertie figure arguitur
Jste syllogism⁹ non valet:Cuiuslibet hoīs
asinus currit:cuiuslibet hoīs asin⁹ quiescit
asinus quiescens est asinus currēs:quia in
casu supiori est antecedens verū ⁊ ꝯñs fal-
sum:⁊ tm̄ est in ꝓmo tertie figure. Dicitᷓ ꝙ
nō est in darapti:q꞉ sicut premisse fiunt ex
recto ⁊ obliq̊:ita cōculsio debet fieri.ideo
debet sic cōcludi:ergo asinus quiescēs est
alicuius cuius est asinus currēs.vñ li asin⁹
non est pars subiecti in premissis:sed pars
predicati:ideo debet poni in ꝯclusione. Cō
tra secundū tertie figure arguitᷓ: Jste syllo
gismus nō valet: Oīs hō vel asinus nō est
homo:omnis hō vel asin⁹ est risibile:ergo
risibile nō est hō:q꞉ antecedens est verum
vt patet ex suis exponētib⁹ vel singularib⁹
⁊ ꝯsequēs est falsum. Rñdetᷓ ꝙ si in quali-
bet premissarū disiunctū totū distribuitur:
quelibet illarū est falsa:⁊ habet multas sin
gulares falsas. Nā prime vniuersalis que-
libet singularis est falsa:in qua demōstratᷓ
hō:⁊ secūde quelibet singularis est falsa:ī
qua demonstratᷓ asinus:vt patet ex suis re-
soluentibus. Si autē non distribuitur totū
disiunctum:sed prima pars solūmodo non
arguitur tunc in secundo tertie:q꞉ in tali
modo oportet totū subiectū propositionis
distribui qualiter nō fit in ꝓposito. Contra

alios modos huius figure specialiter non
arguo primo: q2 he due obiectiões ad oẽs
alios modos põt reduci. secũdo vt vite p̄-
lixitaté scripture faciẽtis tediũ in aĩo studẽ
tis. Et est finis obiectionũ ɔtra summulas.

¶ Obiectiões ɔtra materiã ɔsequẽtiarũ.

Post summularũ obiectionũ declaratã
notitiã seqt̃ vltimo vt in initio est p̄-
missũ: ɔsequẽtiarũ rõnis fortificare
materiã. Arguo igit̃ ɔtra primã ꝛ principa
lé regulã: q̃ fuit ista: Cõsequẽtia bona est il
la: cuiꝰ ɔdictoriũ ɔñtis repugnat antecedẽ
ti. Ex q̃ inferebat̃ alia: ꝙ ɔña mala est illa:
cuiꝰ ɔdictoriũ ɔñtis stat cum antecedẽte.
¶ Contra arguit̃: si aliq̃ est ɔña bona: ꝛ tñ
ɔdictoriũ ɔñtis stat cũ antecedẽte: g̃ ambe
regule false. Cõsequẽtia tenet: ꝛ antecedẽs
pbat̃: Ista ɔña est bona Tu credis precise
ꝙ aliqs hõ decipit̃: g̃ aliqs hõ decipit̃: ꝛ tñ
ɔdictoriũ ɔñtis stat cuz añte: g̃ ꝛc. Prima
pars antecedẽtis pbat̃: qm̃ seqt̃ Tu credis
p̄cise ꝙ aliqs hõ decipit̃: g̃ tu credis p̄cise
verũ: vel tu credis p̄cise falsum. Si tu cre-
dis p̄cise verũ: ꝛ tu credis p̄cise ꝙ aliqs hõ
decipit̃: g̃ aliqs hõ decipit̃. Si tu credis p̄-
cise falsum: g̃ tu decipis. ꝛ tu es aliqs hõ: g̃
aliqs hõ decipit̃. secũda pars antecedẽtis i
h̃ casu cũ h̃ ꝙ nullus aliꝰ a te decipiat̃. Isto
posito: tu credis p̄cise ꝙ aliqs hõ decipit̃:
ꝛ nullus hõ decipit̃: g̃ ɔdictoriũ ɔñtis stat
cũ antecedẽte. primã partẽ antecedẽtis po
nit casus: ꝛ secũdã pbo. Nã nullus alius a
te decipit̃ p casuz: nec tu decipis: g̃ nullus
hõ decipit̃. Minoré pbo: q2 ei nõ detur op
positũ. Et arguit̃ sic: Tu credis p̄cise sicut
est: g̃ tu nõ deciperis. ɔña tenet: ꝛ añs pba-
tur. nã tu credis p̄cise ꝙ aliqs hõ decipit̃ p
casum: ꝛ ita est ꝙ aliqs hõ decipit̃: q2 tu de
ciperis p rñsioné: ergo tu credis precise sic
est. Rñdet̃ ꝙ ista ɔña est bona: ꝛ ꝙ opposi-
tũ ɔñtis nõ stat cum antecedẽte: imo repu
gnat. Et admisso casu cõcedo istam Tu cre
dis precise ꝙ aliquis homo decipitur: ꝛ ne
go istam Nullus homo decipit̃: quia cõce
do ꝙ tu deciperis tanq̃ꝫ sequens. sequitur
enĩ Aliquis homo decipit̃: ꝛ nullus alius a
te decipit̃: ꝛ tu es homo: ergo tu deciperis
¶ Alteriꝰ ad argumẽtũ nego istã Tu cre-
dis p̄cise sicut est: ꝛ ad eius pbationẽ nego
ɔñaz: tu credis p̄cise ꝙ aliqs hõ decipit̃: ꝛ
est ita ꝙ aliqs hõ decipit̃: ergo tu credis p̄-
cise sicut est: sicut nõ sequit̃ Tu credis pre-
cise ꝙ aliqs homo currit: ꝛ ita est ꝙ aliqs
homo currit: ergo tu credis p̄cise sicut est:
vt posito ꝙ sortes currat: ꝛ plato nõ currat
ꝛ credas precise platonem currere: isto po-
sito: é antecedens verum: ꝛ consequẽs fal
sum. sꝫ bene sequitur Tu credis precise ꝙ
aliqs hõ currit: ꝛ ita est ꝙ ille quẽ p̄cise cre-
dis currere currit: ergo tu credis p̄cise sic
est. sed minor est falsa in secundo casu. Ita
sequit̃ in pposito Tu credis p̄cise ꝙ aliqs
hõ decipit̃: ꝛ ita é ꝙ ille quẽ credis decipi
decipit̃: ergo tu credis precise sicut é. ɔña é
bona: sꝫ minor est falsa: quia in casu isto tu
credis aliũ a te decipi. ¶ Notandũ ꝙ sub
secunda regula ponebant̃ due alie regule:
videlicet ex impossibili sequit̃ quodlibet.
Et necessariũ sequit̃ ad quodlibet. Contra
quas regulas arguit̃ sic: quia non sequitur
Aliquis homo est asinus: ergo nullus hõ
est asinus: ꝛ arguit̃ fm ambas regulas: er-
go ambe regule false. Tenet consequentia
cum minor: ꝛ maior probat̃. Primo quia
ex vno oppositorum sequitur reliquũ. Secũ-
do quia contradictoriũ consequẽtis stat cũ
antecedente eo ꝙ conuertit̃ cũ ipso. Ideo
respõdet̃ ꝙ ista consequẽtia est materialis
bona: ꝛ non est conueniens ex vno opposi-
torũ aliud inferri: dũmodo ipsũꝫ sit impos-
sibile. nego tñ ꝙ oppositũ ɔsequẽtis stat cũ
antecedente. Et nego ɔsequentiã oppositũ
ɔsequẽtis conuertit̃ cũ antecedente: ergo
stat cum ipso. vnde dico ꝙ quelibet propo
sitio mũdi sequitur ex illa Tu es asinus: ꝛ
quelibet idé repugnat imo repugnat sibi
ipsi: quia infert oppositũ simpliꝰ. ¶ Pri-
ma regula est illa: Si alicuius ɔsequẽtie ex
ɔtradictorio ɔsequẽtis sequit̃ ɔtradictoriũ
antecedẽtis: illa ɔña est bona. Ex q̃ infere-
batur: ꝙ si alicuius ɔsequẽtie ɔtradictoriũ
ɔsequẽtis non est illatiuũ ɔtradictoriũ ante
cedentis: illa consequẽtia nõ valet. ¶ Cõ-
tra ambas regulas arguit̃ sic: Aliqua cõse
quentia est bona: ꝛ tñ ex contradictorio cõ
sequẽtis nõ seqt̃ ɔtradictoriũ antecedẽtis

ergo ille regule false añs ꝓbat̄:illa ꝯña ē bo
na tu credis ꝑcise ꝙ oīs hō decipit̄:ḡ tu de
ciperis:⁊ ex ꝯdictorio ꝯñtis nō seqt̄ cōtra-
dictoriū antecedētis:ḡ ⁊c̄. ¶Prima ps añtis
probat̄:q₂ seqt̄ tu credis ꝑcise ꝙ oīs hō de-
cipit̄:ergo tu credis veꝝ vel falsum. Si cre
dis falsum:ergo tu deciperis. Si verū ⁊ tu
credis ꝑcise ꝙ oīs hō decipit̄:⁊ tu es hō:ḡ
tu deciperis:⁊ ista ꝯña ē bona. ¶ Secūda
pars antecedētis principalis ꝓbat̄: q₂ non
sequit̄ tu nō deciperis:ergo tu nō credis ꝑ
cise ꝙ oīs hō decipit̄ ꝓbat̄ ⁊ pono ꝙ tu cre
das precise ꝙ oīs hō decipiat̄ illo opposito
ꝯñs est falsum ꝑ casum: ⁊ añs veꝝ: ꝓbatur
si nō det̄ oppositū. Et arguit̄ sic:tu credis ꝑ
cise ꝙ oīs hō decipit̄: ⁊ ita est ꝙ oīs hō de-
cipit̄ q₂ oīs hō nō tu:decipit̄ per casum: et
tu deciperis ꝑ rñsionem: ergo tu credis ꝑ-
cise sicut est:ergo tu nō deciperis qd̄ erat ꝓ
bandū. ¶ Rñdendum est nō admittendo
casum q₂ non est possibile ꝙ tu credis ꝑcise
ꝙ oīs hō decipit̄:nam sic sequitur ꝙ tu de-
ciperis vt est ostensum: vel ergo deciperis
in credendo oēm hoīem decipi vel aliquid
aliud vt ꝙ hō est asinus: vel aliquod falsuꝫ
non ꝑmū q₂ oēm hoīem decipi est verum:
qd̄ est aliqd aliud ⁊ ꝑ ꝯñs tu non credis ꝑ-
cise ꝙ oīs hō decipit̄:ꝙ est oppositū vnius
particule ⁊ casus. Ex eodem sequit̄ ꝙ non
est possibile ꝙ tu credas precise teipsum de
cipi: ꝓbatur nam si credis ꝑcise teipsum de
cipi:ergo deciperis:vel in credendo teipm
decipis vel aliqd aliud:nō ꝑmū q₂ teipsum
decipi est veꝝ: ergo aliqd aliud ⁊ per ꝯñs
tu credis ꝑcise teipsum decipi. ¶ Secūda
regula erat ista. Si alicuius ꝯñtie bone an-
tecedens est verum cōsequēs est verum:et
si antecedens est verū ⁊ ꝯñs falsum:illa cō-
sequentia nō valet. ¶ Contra arguitur sic
possibile est ꝙ aliqua ꝯñtia sit bona:⁊ ꝙ an
tecedens sit veꝝ ⁊ ꝯñs falsum:ergo regula
falsa: ꝯñtia tenet ⁊ añs probatur. Et pono
ꝙ illa ꝯñtia:tu es homo:ergo tu non es hō
conuertat̄ cum bona ꝯñtia antecedente et
consequente significantibus vt prius. Ca-
sus est possibilis:q₂ ꝯña distinguitur ab an-
tecedente ⁊ ꝯñte simul sumptis: q₂ eisdem
superaddit noīa ꝯñtie. Admisso ergo casu:
ista est bona tu es hō:ergo tu nō es hō:qa
cōuertit̄ cū bona ꝯñtia:⁊ añs est veꝝ ⁊ ꝯñs
falsum:q₂ significato omnimode sicut ꝑus
ex casu:ergo ⁊c̄. ¶ Ideo dr̄ ꝙ argumētū
verbaliter ꝓcedit ꝯtra regulas ⁊ nō ꝯ itel
lectū istaꝝ. Intelligit̄ sic nāq₃ ꝑma. Si ali-
cuius ꝯñtie bone significantis ꝑcise iuxta
compositionē suaꝝ partium añs est verum
⁊ ꝯñs falsum:ꝯñtia nō valet:sed iam ī casu
illa ꝯñtia prolata est bona non tamen signi
ficat iuxta compositionē suaꝝ partium: qa
ponitur ipsam conuerti cum bona ꝯña an-
tecedente ⁊ ꝯsēquēte significantibꝰ vt ꝑus
oīmode:vt ergo arguat̄ cōtra regulam dꝫ
sumi hoc antecedēs:possibile est ꝙ aliqua
ꝯñtia sit bona significans ꝑcise iuxta cōpo-
sitioneꝫ suaꝝ partiū: ⁊ ꝙ añs sit veꝝ ⁊ ꝯñs
falsum. Et hoc negat̄ tanq₃ īpossibile. Istū
modum intelligēdi ex significatione partiū
⁊ si nō explicite tamē implicite asserit que-
cunq₃ regl'a ꝯñtiaꝝ:contra quaꝝ quālibet
pōt verbalr̄ argui illo vl' cōsili argumento
nisi glosa ꝑdicta regl'e verificet̄. ¶ Tertia
regl'a fuit ista:si alicuius ꝯñtie bone añs ē
necessarium ⁊ consequēs silr̄ est necessariū
ex qua inferebat̄ ꝙ si añs est necessarium:
⁊ ꝯñs est contingēs:ꝯñtia nō valet. ¶ Cō
tra istas regl'as arguitur sic aliqua ꝯña est
bona ⁊ añs est necessarium ⁊ ꝯñs cōtingēs
ergo regl'e false consequētiam tenet ⁊ ante
cedens probatur. Nam ista ꝯñtia est bona
deus est:ergo hec est vera deus est: ⁊ añs ē
necessarium ⁊ ꝯñs contingens:ergo ⁊c̄. ꝙ
añs est necessarium manifestum est ꝙ ꝯñs
sit contingēs probat̄. nam illa deus ē pōt eē
falsa:⁊ ipsa ē vera:ḡ ipsam eē veram ē con-
tingēs:ꝯñtia ē nota cum minori: ⁊ maior ꝓ
batur ex hoc ꝙ pōt ꝯuerti cum falso. Ideo
probat̄ principalē ꝯñtiam eē bonam: quia
si non. Stet ḡ oppositum ꝯñtis cum ante-
cedēte:⁊ arguit̄ sic:hec non ē vera deus ē:
⁊ ipa significat adequate deum eē:ḡ deum
eē non ē veꝝ:⁊ ꝑ ꝯñs deus non ē oppositū
alterius ꝑtis. Rñdet̄ ꝙ illa ꝯñtia non va-
let deus ē:ergo hec ē vera deus ē:nisi adde
ret̄ illa minor: ⁊ hec deus ē:significat ade-
quate deum eē q̄ ē contingēs: ⁊ concedo ꝙ
oppositum consequentis stat cum antece-

dente:tūc cum ponit cū antecedēte admit
to ⁊ cōcedo istā deus est: ⁊ hec nō est vera
deus est: ⁊ tūc ad argumētū hec nō ē vera
deus est: ⁊ ipsa adequate significat deū eē:
ergo deū eē nō est verū: nego minorē: q̄ re-
pugnat duob⁹ ꝯcessis. Seq̄t deus est: ⁊ hec
nō est vera deus est: ergo ipsa nō significat
adequate deū eē: vñ, in hoc argumēto ē ob-
ligatio: ⁊ nō apparet: cū enī dicit stet oppo-
positū ꝯñtis cū antecedēte hec est vera po
sitio implicite: ac si dicerē pono tibi istam
de⁹ ē: ⁊ hec nō est vera deus est: que admit
tenda ē: ⁊ ꝯñter tenēdū ē vt pus. ℂ Quar
ta regula erat ista: Si alicui⁹ ꝯñtie bone an
tecedēs est possibile ⁊ ꝯñs silr. Ex qua ē il-
latū ꝙ si alicuius ꝯñtie añs est possibile: et
ꝯñs īpossibile ꝯña illa nō valet. Cōtra istas
regulas arguit sic ista ꝯña nō ē bona. Oīs
propositio est affirmatiua: ergo nulla ꝓpō ē
negatiua: ⁊ añs est possibile ⁊ ꝯñs īpossibi-
le: ḡ regule false: ꝯña tenet ⁊ añs ꝓbat ꝑ ꝑ-
ma pte. Nā oppositū ꝯñtis repugnat ante-
cedēti: ergo ꝯña bona: ⁊ añs pz. Nā ista re-
pugnant: oīs ꝓpō est affirmatiua ⁊ aliqua
propositio est negatiua: ꝙ aūt añs sit possi-
bile pz: q̄ possibile ē ꝙ hec tu es sit oīs ꝓpō
sed nūc ꝓbat ꝙ ꝯñs sit īpossibile: q̄ ipm nō
pōt eē verū sic significādo ꝓbat: nā si posset
eē verū: vel ergo ipo exñte vel ipo nō exñte
nō ipso nō exñte: ⁊ q̄ si ista ꝓpō nō eēt: nul
la ꝓpō ē negatiua: ipsa nō eēt vera nec fal-
sa nec etiā ipsa exñte: q̄ q̄zdiu ē ista ꝓpō ali
qua negatiua est ⁊ p ꝯñs semp falsum ē nul
lam negatiuā esse. ℂ Dicendū ꝙ ista ꝯña
est bona: Oīs ꝓpō est affirmatiua: ḡ nulla ē
negatiua ⁊ ꝯñs est possibile sicut añs ⁊ tūc
ad argumentū ꝯñs non pōt esse verū sic si-
gnificando: ergo ipm est possibile: nego cō-
sequentiā vnde multe ꝓpositiones sūt pos
sibiles: q̄ non possunt esse vere: vt oīs ꝓpō
est falsa nulla ꝓpositio est vera hoc est falsū
hoc non est verū seipso demonstrato: vt ter
minatum est in materia insolubilium. Etiā
extra materiā insolubilium: vt hec non est
vera deus est in mente: aut hoc non est de-
monstrando subiectū eiusdē ꝓpōnis ad cu
ius desitionem desineret ꝓpō illa: quelibet
enim illaꝝ est possibilis ⁊ nulla ipsaꝝ sic si-
gnificans pōt esse vera. ℂ Quinta regula
fuit ista qcqd seq̄t ad añs seq̄t ad ꝯñs. Ex
qua inferebant alie due: pma qcqd antece
dit ad añs añcedit ad ꝯñs. Scđa a pmo ad
vltimū qñ oēs ꝯñtie intermedie sunt bone
⁊ formales ⁊ nō variate ꝯña est bona ⁊ for-
malis. ℂ Cōtra istas regulas arguitur sic
Aliqua est ꝯsequentia bona ⁊ aliqd sequit
ad ꝯsequens ipsius qđ non sequit ad ante
cedens ipsius: ergo iste tres regule false cō
sequentia tenet ⁊ antecedens probat. Nā
ista ꝯsequentia est bona quaternarius est:
ergo binarius ē. si aliqd sequit ad ꝯsequēs
qđ nō sequit ad añs: ergo ⁊c. ꝯña tenet qa
ꝯtradictoriū ꝯñtis repugnat formaliter an
tecedenti. ⁊ minorē ꝓbo: nā sequit binari⁹
est: ergo eius medietas ē pcise vnitas: ⁊ tñ
nō sequit a pmo ad vltimū quaternari⁹ ē:
ergo medietas eius precise est vnitas: quia
medietas quaternarij nō est vnitas sed bi-
narius. Simile argumētū fit quadrupeda-
le est: ergo bipedale ē bipedale est: ergo ei⁹
medietas est precise pedale: ⁊ tñ nō sequit
quadrupedale est: ergo ei⁹ medietas est p-
cise pedale: q̄ medietas quadrupedalis ñ
est pedale: sz bipedale. Dicit ꝙ regule iste
tenēt extra materiā relatiuoꝝ ⁊ hoc ꝓpter
mutationē significati vltimi ꝯñtis: ratione
relatiui ꝙ variat significatū ad variationē
antecedentis: vnde aliud significat ista ꝓ-
positio eius medietas est vnitas ꝯiūcta cū
hac propositione: binarius est: ⁊ aliud signi
ficat cū ista quaternarius est. Cū pma autē
significat ꝙ medietas binarij ē vnitas qđ
est verū ⁊ cū scđa significat ꝙ meditas qua
ternarij est vnitas qđ est falsum. ℂ Intelli
gitur ergo sic pma regula: Quicqd sequit
ad consequens sequit ad antecedens ma-
nente pma significatione: ⁊ q̄ vltimū cōse
quens ratione relatiui nō pōt retinere pri-
mā significationē: ideo non est verū si nō se-
quitur ex primo antecedente: loco ergo ei⁹
ponatur vna ꝓpositio significans idem cō
uertibiliter sic arguendo quaternarius est
ergo binarius est: binarius est: ḡ ei⁹ medie-
tas est vnitas: ergo a pmo ad vltimū quā-
ternarius est: ḡ medietas binarij ē vnitas:
⁊ ita ī scđo arg⁹ debuit īferri q̄drupedale ē

ergo medietas bipedalis est pedale ⁊ hanc ꝯcessi. ¶ Scḋa regl'a fuit ista. Si aliqua cõsequētia est bona: ⁊ aliqd stat cū añte illud idē stabit cū ꝯñte. Ex qua seqꝫ alia .s. qcqd repugnat ꝯñti repugnat añti. ¶ Contra istas regulas arguiꝫ sic. Ista ꝯña est bona lignū corrūpebaꝫ: ergo impossibile est illḋ eē ⁊ tñ hec aial est: stat cū añte: ⁊ eadeꝫ nō stat cū ꝯñte: ergo regule false: ꝯñtia tenet: ⁊ añs probaꝫ. Nā ꝙ illa ꝯña sit bona patet: quia qḋ semel corruptum est amplius eē nō pōt: ꝙ aūt ista: aial est: stet cum añte patet: qm̄ hec simul stant lignū corrumpebaꝫ: ⁊ aial ē: quia quelibet illaꝝ est vera. Sed iam ꝓbatur illa: aial est: non stat cum antecedente: qꝛ ista copulatiua impossibilis: animal est: ⁊ impossibile est illḋ esse. ¶ Respondeꝫ ꝙ ista ꝯñtia est bona: lignum corrumpebatur ergo impossibile est illḋ esse: ⁊ sicut ista aial est: stat cum antecedente: ita stat cum ꝯñte. Et cū diciꝫ ista copulatiua est impossibilis animal est: ⁊ impossibile est illud esse: veruꝫ est: ergo ista aial est nō stat cum ꝯñte: nego ꝯñtiam: qꝛ secunda pars huius copulatiue non est ꝯñs ꝑme ꝯsequentie: nec secum cõuertibile: qꝛ relatiuum habet aliḋ et aliud significatum ꝓpter mutationeꝫ añtis: ⁊ si diciꝫ: quō ergo stat ista aial est cum ꝯñte: dicitur ꝙ nō oportet ꝯiungere ipsam copulatiue sed sufficit ꝙ quelibet istaꝝ sit vera: vñ hec stant simul tu es hō: tu es albus: licet ex eis nō fiat copulatiua. Et si opponēs velit oīno vnā copulatiuā detur ista. aial est ⁊ lignum corrumpebaꝫ ⁊ impossibile est illḋ eē referēdo semꝑ li illud ad li lignū illa copulatiua est vera: ergo ꝑma pars stat cum vltima. ¶ Septima regl'a fuit ista. Si aliqua ꝯña est bona scita a te eē bona ⁊ añs est a te concedendū consequens eiusdem est concedendū a te. Ex qua inferebaꝫ ꝙ si antecedens est ꝯcedenduꝫ ⁊ ꝯñs negandum: non valet ꝯña. Contra istas regulas arguiꝫ sic ⁊ pono ꝙ istius ꝯñtie homo currit: ergo risibile currit añs sit tibi positū ⁊ a te admissum: ꝯñs vō sit tibi depositum: isto posito arguitur sic. Ista ꝯña est bona scita a te eē bona homo currit: ergo risibile currit: qꝛ scis ꝙ arguitur ab vno conuertibili ad reliquū añs est concedendū a te: qꝛ tibi est positum ⁊ ad te admissuꝫ ⁊ ꝯñs negandū: qꝛ est tibi depositū ⁊ ad te admissum: ergo regl'e false. Ideo diciꝫ admittendo casuꝫ. Et ꝯcedo ꝙ huius ꝯñtie añs est ꝯcedendū ⁊ ꝯñs negandū ꝓpter argumētū factū: sed nego ꝙ ista ꝯña sit bona scita a me eē bona: qm̄ ex duobus ꝯcessis: seqꝫ oppositū illius. seqꝫ enim añs est ꝯcedendū a te ⁊ ꝯñs negādū: ergo ista ꝯña non est scita a te esse bona. ¶ Ultima regula fuit ista. Si aliqua est ꝯña bona scita a te esse bona ⁊ añs est scituꝫ a te. Ex q̄ seqꝫ ꝙ si añs est scitū a te ⁊ ꝯñs nō est scitū: nō sciꝫ ꝯñtiā esse bonā. Cōtra istas regl'as arguiꝫ sic: hec ꝯña est scita a te eē bona. hoc est nescitū a te: ergo hoc est nescitū a te: demōstrādo ꝯñs ꝑ vtrūqꝫ: hoc: ⁊ añs est scitū a te ⁊ ꝯñs nō ergo regl'e false. ꝯña tenet ⁊ ꝓbaꝫ ꝑma pars añtis: nā tu scis ꝙ ibi arguiꝫ ab vno cōuertibili ad reliquū: ⁊ ꝙ oppositum ꝯñtis repugnat añti: ergo tu scis ꝯñtiā illā esse bonā: ⁊ scḋa pars añtis probatur. Nā ꝯsequēs est necessariuꝫ: a te: ⁊ añs scis significare adequate ꝙ ipsum est nescitum a te: ergo antecedēs ē scitū a te: ⁊ cōsequēs nescitū: patet ꝯña. nā vel ꝯñs ē scitū a te vl' nescitū: si ē nescitū habeo intentū: si scituꝫ ⁊ ipsum adequate significat ꝙ hoc ē nescitū a te demōstrādo idē cōsequēs: ergo nō consequens: nō ē scitū a te. Respondetur ꝙ ista consequentia nō valet: hoc ē nescitū a te: ergo hoc est nescitum a te: nec arguiꝫ ab vno conuertibili ad reliquum: nec oppositum consequentis repugnat antecedēti: qꝛ antecedens non est insolubile: sed cōsequēs est insolubile significās hypothetice copulatiue ꝙ hoc est nescitum a te: ⁊ ꝙ hoc ē scitum a te: cuius contradictoriū nō est illud: hoc non est scitum a te: aut illud: hoc est scitum a te: sed illud nō: hoc ē nescitum a te: significans disiunctiue: ꝙ hoc est scitum a te: vel ꝙ hoc non ē scitum a te: qḋ ē verū ratiōe secunde partis. ¶ Eodē mō dꝫ ad rationem vel ꝯñiaꝫ predictā: sicut ad istā hoc est falsuꝫ: ergo hoc est falsū: demōstrādo cōsequens semꝑ cōcedēdo tales cōsequentias: ⁊ dico eas nō valere: qꝛ consequens est insolubile falsum: ⁊ antecedēs ē

propositio vera non insolubilis: quare &c.
Regularum particularium prima erat ista.
Ab inferiori ad suũ superius affirma-
tiue & sine distributõe & sine signo cõ
fusionis impediente ꝯña est bona. ¶ Con-
tra illã regulã arguit sic: illa ꝯña non valet
tu es apparẽs asinus: ergo tu es aliqual' asi
nus: & tñ arguit p regulã: ergo regl'a falsa:
ꝯña pꝫ cũ minori: q: li apparẽs est termin⁹
inferior ad li aliquale: & maior pꝫ: q: añs est
possibile: & ꝯñs impossibile. Nã possibile ẽ
ꝙ tu apparens asinus: sed non est possibile
ꝙ tu sis aliqualis asinus: sicut non est possi
bile ꝙ tu sis asinus. ¶ Respondet ꝙ non
arguit sm intellectũ regule q est ille. Ab in
feriori ad suũ supius rõne totius extremi
sine impedimento pcedente est bonũ argu
mentũ: sed nõ arguit in pposito rõne toti⁹
extremi: sed ptis solũmodo: q: li apparens
asinus nõ est terminus inferior ad aliqual'
asinus: sed bene ad aliqualis apparẽs asin⁹
sicut li apparẽs ad li aliquale: vñ bene seqt
tu es apparens: ğ tu es aliqs: ita bene seqt
tu es apparẽs asin⁹: ğ tu es aliqual' apparẽs
asin⁹: vñ cõsiles ꝯñe in ceteris nõ valẽt: vt
tu es pater sortis: ğ tu es aliqd sortis: tu es
dñs platonis: ğ tu es aliqd platonis. ¶ Se
cunda regl'a erat ista. Ab inferiori ad suum
supius distributiue nõ valet argumentum
¶ Cõtra istã regulã arguit sic. Ista ꝯña est
bona nullus binarius ẽ: ğ nullus numer⁹ ẽ:
& arguit p regulã: ğ regula falsa: tenet ꝯña
cũ maiori: q: oppositũ ꝯñtis repugnat añti
scꝫ nullus binarius est: & aliqs numer⁹ est:
nõ enĩ dat aliqs numer⁹ qn iste sit binari⁹
vel includẽs binariũ. Eodẽ mõ põt argui ĩ
sĩli vt nulla ppõ vera scit: ğ nulla ppõ scit:
ꝯña est bona: q: oppositum ꝯñtis repugnat
añti: & tñ arguit distributiue ab ĩferiori ad
suum superius: ppõ vera est terminus infe
rior ad li ppõ: cũ oĩs ppõ vera sit ppositio
& nõ ecõuerso: sic oĩs binarius est numer⁹:
& nõ econuerso. ¶ Ideo dicit ꝙ regl'a non
dicit nũqꝫ valere ꝯñtiã ab inferiori ad suũ
superius distributiue: sed ꝙ plurimum nõ
valet formaliter: et nũqꝫ de forma predicte
ꝯñtie formales sunt: q: cuiuslibet earum oppo
situm ꝯñtis formaliter repugnat añti: sed
non sunt bone: de forma: q: consiles in for-
ma non valent: q: non sequitur nullus nu-
merus ternarius est: ergo nullus numer⁹ ẽ
nec sequit nulla ppositio vera videt vel in
telligitur: ergo nulla ppositio videtur vel
intelligitur. Si ergo consequẽtie ille bone
sunt: hoc est solum gratia materie: vnde p-
ma est bona gratia materie: q: impossibile ẽ
numerum esse: & non esse binariũ: scďa silr tꝫ
gr̃a materie vel terminorũ: q: nihil scitur
nisi verum: nec est possibile aliquã ppositiõeꝫ
falsam sciri. ¶ Tertia regl'a fuit ista. Ab in
feriori ad suũ superius negatione postpo-
sita & cum debito medio est bonũ argumen
tum. ¶ Contra arguitur sic. Ista cõsequẽ-
tia non valet sciens istã propositionem non
est aliquid demonstrando istã: homo est asi
nus: & ista propositio est aliqua ppositio: ğ
sciens aliquã propositionem non est aliqd:
& tamen arguitur per regulam: ergo regl'a
falsa: consequentia tenet cum minori: & ma
ior probatur. Nam antecedens est verum
& consequens falsum: ergo ista consequen
tia non valet: ꝙ antecedẽs sit verum: patet
pro secunda parte: & pro prima similiter: q2
suum contradictorium est falsum scilicet oẽ
sciens istam propositionem est aliquid.
¶ Respondetur ꝙ ista consequentia non
valet nec arguitur cuꝫ debito medio: quia
subiectum prime propositionis debuit esse
subiectuꝫ secunde sic arguendo: sciens istã
non est aliquid: & sciens istã est aliqd ğ &c.
& tunc concedo cõsequẽtiã sed nego mino-
rem. ¶ Notandũ circa hanc regulam ꝙ si
argueretur ab inferiori ad suũ superius di
stributiue negatione postposita non arguit
sm regulam vt patet ĩ exemplo illo: omnis
homo non currit: omnis homo est animal:
ergo omne animal non currit. Intelligitur
enim sic regula ab inferiori ad suum supe-
rius non distributum negatione postposi-
ta est bona consequentia. ¶ Quarta regu-
la erat illa a superiori ad suum inferius af-
firmatiue & sine distributione non valet ar
gumentum. ¶ Contra istam regulã proce-
dunt argumenta facta contra regulam im
mediate procedentem: arguendo ex oppo-
sito consequentis ad oppositum anteceden

tis vt aliquis numerus est: ergo binarius est aliqua ꝓpositio scit: ergo ꝓpõ vera scit sed arguit specialiter: nulla ꝯña ẽ bona tu es aial: ergo tu es hõ: et tñ arguit a supiori ad suũ inferius affirmatiue siue distributiõe ergo etc. tenet ꝯña et añs probatur: qm̃ sequit tu es aial: ergo tu es: a tertio adiacente ad scdm adiacens: tu es: ergo tu es tu. pʒ ꝯña qꝛ oppositũ ꝯñtis formaliter repugnat an cedẽti: et vltra tu es tu: ergo tu es hõ: tenet ꝯña ꝑ primã regulã ab iferiori ad suũ supe rius affirmatiue et sine ipedimẽto: ergo a pͥmo ad vltimũ si sequitur tu es animal ergo tu es hõ. Ad hoc dicitur vt prius ꝙ quelibet istarũ consequentiarũ est bona et formalis: non tamẽ arguit contra regulã iplicite as serente ꝙ nulla talis sit bona de forma vn de cõsimiles in forma nõ tenent: qꝛ non se quitur aliquis numerus est: ergo trinarius est aliqua propositio intelligitur: ergo proposi tio vera itelligit: nec sequit hoc est animal demonstrando asinum: ergo hoc est homo ¶ Quarta regula fuit illa a supiori ad suũ inferiꝰ distributiue affirmatiue non valet ꝯsequẽtia nisi cum debito medio. Cõtra ar guitur sic ista cõsequentia est bona oẽ aial currit: ergo ois hõ currit: et tñ arguit a supiori ad suũ inferiꝰ distributiue affirmatiue: si ne debito medio: ergo regula falsa ꝯña tʒ cum minori et maiorẽ ꝓbo: cõtradictoriũ conse quentis repugnat antecedẽti: ergo ꝯsequẽ tia bona antecedẽs ꝓbat qm̃ hic repugnãt oẽ animal currit: et homo non currit: qꝛ ex ipis sequitur impossibile vʒ homo non est aial in quarto mõ secunde figure ¶ Dicẽ dum ꝙ illa ꝯña est bona nõ qdeʒ formalis nec de forma non formalis: qꝛ oppositũ cõ sequentis est ymaginabile cũ antecedente absqʒ ꝯtradictione nec etiã de forma quia aliqua sibi cõsimilis in forma nõ valet: vt omne animal currit: ergo qlibet homo cur rit: sed est bona materia. is seu gratia mate rie: qꝛ ipossibile ẽ hoieʒ nõ esse: tenet enim ꝑ hoc mediũ necessariuʒ ois homo est ani mal. Similr seqtur gratia materie omne animal ẽ: ergo ois hõ est: qꝛ ꝯsequẽs est ne cessariũ: seqtur etiã ois homo est asinus qꝛ antecedẽs est ipossibile simplicit: vnde nõ est aliqua regula contra quã nõ procedit argumentũ gratia materie qꝛ aut antece dens est ipossibile: aut qꝛ consequẽs est ne cessariũ: vel gratia alicuius alterius medij necessarij et medij vitabil: vt i pͥoribꝰ ꝯñtijs dictũ est. ¶ Sexta regula fuit ista a superi ori ad suũ inferius negatione preposita di stributiue superius ẽ bonũ argumentum. Cõtra istã regulã arguit sic: ista cõsequen tia nõ valet: nõ ꝯtingẽter hõ est animal: er go non contingenter tu es aial: et tamen ar guit ꝑ regulã: ergo regula falsa: cõseqnẽ tia tenet probatur pͥma ps antecedẽtis: qꝛ antecedẽs est verũ et cõsequẽs falsuʒ: vt pʒ assignando suũ contradictoriũ hec eni est falsa contingenter hõ est animal: et hec est vera ꝯtingẽter tu es animal: et secunda ps antecedẽtis ꝓbat: nã ꝙ hic arguat a supio ri ad sũũ inferiꝰ pʒ: et ꝙ negatiõe distribuẽ te manifestũ est: qꝛ remota negatione li hõ nõ staret distributiue: ergo ꝑ aduentũ eiꝰ stat distributiue: pʒ ꝯsequẽtia ꝑ istã regulã qcqd mobilitat imobilitatũ imobilitat mo bilitatũ. ¶ Respondet ꝙ terminus aliqñ stat distributiue mobiliter qñ ipm nõ ꝑce dit nisi vnũ signũ distritiuũ: vt ois homo est. Aliqñ stat distributiue imobilr qñ ipm ꝑcedũt duo signa quoꝝ vnũ hʒ vim distri buẽdi: et reliquũ ꝯfundẽdi ꝯfuse tñ imobi liter q̃ ꝓpter dico ꝙ nõ arguit ꝯtra intelle ctũ regle q est iste a supiori ad suũ inferius negatiõe ꝑposita distributiẽ mobilr est bo na ꝯña: sʒ tñ in ꝓposito nõ distribuit supius mobilr ꝓpter ipedimẽtũ istiꝰ termini ꝯtin ter: qꝛ nõ lʒ descẽdere vt argumentũ in pte oñdit ꝓpter eandẽ regulã nõ seqt: tu nõ in cipis eẽ coloratꝰ: ergo tu nõ icipis eẽ albꝰ: qꝛ exposito nõ seqt oppositũ vt c aplo patuit iceptiõis et tñ arguit distributiue negatiue si ergo querit qd ipedit dico ꝙ illud ver buʒ incipit imobilitat eundẽ terminũ quẽ distribuit precedens negatio: quare etc.

¶ Obiectiões ꝯ regulas quarti capituli.

Contra regulas quarti capituli suf ficienter est argutum in materia in solubilium: specialioribus tamen medijs arguo: contra easdem: quarum pri ma fuit ista. Ab vli ad suam particularem

indefinitã vel ſubalternã eſt bona ꝯſequẽ
tia. ¶ Cõtra quã regulã arguit̃ ſic: iſta cõ
ſequẽtia nõ valet icipit oẽ ens eſſe: ergo in
cipit aliqđ ens eſſe: ⁊ tñ arguit̃ ꝑ regulã: ḡ
regula falſa: tenet ꝯña ⁊ ꝑma ꝑs añtis ꝓba
tur. nã añs eſt verũ ⁊ ꝯñs falſũ: ḡ ꝯña nõ
valet: ꝙ añs ſit verũ ꝓbat̃. nam oẽ ens ẽ ⁊
non im̃ediate añ inſtãs pñs oẽ ens fuit q:
nũq̃ꝫ inſtãs pñs fuit: ḡ icipit oẽ ens eſſe: pꝫ
ꝯña ab exponẽtibꝰ ad expoſitũ: ꝙ aũt ꝯñs
ſit falſum: pꝫ q: nũc aliqđ ẽ: imediate ante
inſtãs pñs aliqđ fuit: ⁊ imediate poſt iſtãs
pñs aliqđ erit: : ḡ falſuꝫ eſt ꝙ iã incipiat ali
qđ eſſe ſeu aliqđ ens eſſe ꝙ ideꝫ eſt. Sed ſe
cũda ꝑs ꝑncipalis añtis arguit̃. nam hec ẽ
vl'is icipit oẽ ens eẽ q: in ea ſubijcit̃ termi
nus cõis ſigno vl'i determinatꝰ diſtributi-
ue: ⁊ hec ſua ꝑticularis icipit aliqđ ens eẽ
q: in ea ſubijcit̃ terminꝰ cõis ſigno ꝑticula
ri determinatꝰ: ḡ arguit̃ ꝑ regulã. Dicẽdũ
breuiter ꝙ nõ arguit̃ ꝑ regulã: qm̃ nec añs
nec ꝯñs eſt alicuius quãtitatis: ⁊ tũc ad ꝓ-
bationẽ in iſta ꝓpoſitiõe icipit oẽ ens eſſe
ſubijcit̃ terminus cõis ſigno vl'i diſtributi-
ue đterminatꝰ: ḡ eſt vl'is nego ꝯñam ⁊ ſi al
legaret̃ regula dico ꝙ itelligit̃ de diſtribu
tione mobili ⁊ nõ imobili: ſed iam li ens di
ſtribuit̃ imobiliter: ꝓpt̃ea ſic gloſet̃ regula
Propõ vl'is eſt illa in qua ſubijcit̃ terminꝰ
cõis ſigno vl'i diſtributiue determinatus
exñte aliqđ illius: qđ dico ꝓpter preiacẽs
iſtius oĩs hõ eſt aĩal in q̈ ſubijcit̃ terminus
cõis ſigno vl'i diſtributiẽ mobilr̃ detrmia
tus: ſꝫ illud ſignũ nõ eſt ꝑs preiacẽtis: licet
ſit ꝑs vl'is: de ꝑticulari aũt nõ ꝓcedit argu
mentũ: q: in regula addit̃ ſolo ſigno ꝑticu-
lari determiatus: ſꝫ iam vltra ſignũ deter-
minat̃ li ens hoc verbo incipit ex quo ſtat
ꝯfuſe tm̃. Ideo ſit hec regula: ꝓpõ ꝑticula
ris eſt illa in qua ſubijcitur terminus cõis
ſolo ſigno ꝑticulari determinatus exiſtẽte
aliquid iſtius qđ dico ſimiliter ꝓpter preia
cens ꝓpoſitionis ꝑticularis. ¶ Secũda re
gula fuit iſta. A ꝑticulari vel idefinita ad
ſuam vl'em nõ valet argumentũ. ¶ Con-
tra iſtam regulã arguit̃ ſic iſta ꝯña eſt bo-
na animal eſt hõ: ergo oẽ animal eſt hõ: ⁊ ꝑ
ꝯſequẽs quelibet alia valet ab indefinita
ad ſuam vl'em: ꝯña tenet: ⁊ antecedẽs pro-
batur hec ꝓpõ animal eſt hõ ſignificat oẽ
animal eſſe hominẽ: ſed oĩs ꝓpoſitio ſigni
ficat q̈cquid ſequitur ad eã: igitur iſta ꝯſe
quẽtia eſt bona. ꝯña tenet cũ minori: q: eſt
regula: ⁊ maiorẽ probo: ſubiectũ iſtius ꝓpo
ſitionis animal eſt homo: ſignificat omne
aĩal: ⁊ predicatũ hominẽ ⁊ copulã eſſe: ⁊ to
ta ꝓpoſitio ſignificat iuxta cõpoſitionem
ſuoꝝ terminoꝝ: ergo iſta propoſitio ſignifi
cat omne aĩal eẽ hoĩem ꝯña pꝫ: q: iſto mõ
inueſtigat̃ ſignificatũ ꝓpoſitionis. ¶ Re-
ſpondetur negãdo ſcđam ꝯñam: ⁊ ad ꝓba
tionẽ ꝯcedo ꝙ iſta aĩal eſt hõ ſignificat om
ne aĩal eẽ hoĩem nõ adequate ꝑmarie ſꝫ ſe
cundarie: ⁊ ad argumentũ nego iſtã ꝯñaꝫ
iſta ꝓpoſitio oẽ aĩal eſt hõ ſignificat oẽ aĩal
eſſe hoĩem: ⁊ oĩs propõ ſignificat q̈cq̈d ſeq
tur ad eam: ḡ iſta ꝯña eſt bona nego ꝯñam
q: ſicut oĩs propõ ſignificat quicq̈d ſequit̃
ad eam: non tñ q̈cq̈d propõ ſignificat ſeq̄t̃
ad eam: verũtamẽ bene ſequit̃ iſta animal
eſt hõ ſignificat adequate omne aĩal eẽ ho
minem: ergo iſta ꝯſequentia fuit bona: ſed
negatur antecedẽs: q: nulla propõ mundi
ſignificat adequate omne aĩal eẽ hoĩeꝫ: ni
ſi aliqua talis omne aĩal ẽ hõ. ¶ Tertia re
gula fuit iſta ab vl'i affirmatiua ad oẽs ſuaſ
ſingl'ares tam collectiue q̈ꝫ diuiſiue ſum-
ptas ẽ bonũ argumentũ: cũ debito medio
⁊ ecõuerſo collectiue. ¶ Contra iſtã regu-
lam arguit̃ ſic: iſta ꝯña nõ valet neceſſario
oĩs hõ eſt animal: ⁊ iſti ſunt oẽs homines:
ergo neceſſario iſte hõ eſt animal: ⁊ iſte hõ
eſt animal: ⁊ ſic de ſingulis: ⁊ tamẽ arguit̃
ꝑ regulã ergo regula falſa: ꝯſequẽtia tꝫ cũ
minori ⁊ maior pꝫ per exponẽtes iſtius ter-
mini neceſſario: ex eodẽ medio arguitur ꝙ
nõ valet argumentũ ab vniuerſali ad ſuaꝫ
ſingularẽ cũ debito medio ſic arguẽdo ne-
ceſſario oĩs hõ ẽ: ſed tu es hõ: ergo neceſſa
rio tu es: añs ẽ veꝝ: ⁊ ꝯñs falſum. ¶ Ex eo
dẽ etiã fundamẽto arguitur: ꝙ nõ valet ar
gumẽtũ a ſingularibꝰ ſufficiẽter enumera-
tis cũ debito medio ad ſuã vl'em: q: non ſe
quitur contingenter iſta: homo ẽ: ⁊ contin
genter iſte homo eſt: ⁊ ſic de ſingulis: ⁊ iſti
ſunt oẽs homines: ergo cõtingẽter omnis

homo ē: pꝫ ꝑ expositionē istius termini cōtingēter ꝙ aņs est verū ⁊ ꝯņs falsum: ⁊ ꝑ ꝯņs ꝯņa nō valet. Ideo breuiter rn̄deo: ⁊ dico ꝙ nullo mō arguit̄ ꝑ regulā: q᷑ nulla istaꝝ ē alicuius q̄ntitatis.s. necessario oīs hō ē aīal: ꝯtingenter oīs hō est aīal: nec̄ io iste hō est aīal: ꝯtingēter iste hō est aīal: prime due nō sunt vl'es q᷑ ipsaꝝ subiecta imobiliter distribuunt̄: alie due nō sunt singulares: q᷑ subijcit̄ terminꝰ cōis determinatꝰ non solūmō cū ꝓnoīe demonstratiuo imo alio termino probabili vꝫ termino modali Ideo sic intelligit̄ diffinitio ꝓpositiōis singularis: ꝓpō singularis ē illa in qua subijcitur terminus discretus aut terminus cōis cū ꝓnoīe demōstratiuo nullo signo ꝓbabi p̄cedēte. Ex qua diffinitiōe seq̄t ꝙ si ꝓnomē pluralis numeri ē terminus discretus ista tūc nō est singularis: oēs isti currūt: q᷑ subijcit̄ terminꝰ cōis signo ꝓbabili p̄cedente. ¶ Quarta regula fuit illa: ab vl'i negatiua ad qualꝫ suaꝝ singulariū ē bonū argumentū. ¶ Cōtra arguit̄ sic: ista ꝯņa nō valet: nulla chimera q̄ currit mouet̄ ḡ ista chimera q̄ currit n̄ mouet̄: ⁊ tñ arguit̄ ꝑ regulā: ḡ regl'a falsa: ꝯņa tꝫ cū minori: ⁊ maior ꝓbat̄: aņs.n. ē veꝝ vt pꝫ: ⁊ ꝯņs falsū: ḡ ꝯņa n̄ valet: ꝙ ꝯņs sit falsum: ꝓbat̄: nā sequit̄ ista chimera q̄ currit nō mouet̄: ḡ ista chimera currit ⁊ illa n̄ mouet̄. ꝯņa tꝫ: q᷑ relatiuū resoluit̄ in ⁊: et illud. sꝫ ꝯņs ē falsū: q᷑ est vna copulatiua affirmatiua cuius p̄ma ps est falsa: ḡ aņs ē falsum qꝺ erat ꝓbandū. Respōdet̄ ꝯcedēdo ꝯņam p̄dictā. ⁊ cū dr̄ aņs est verū ⁊ ꝯņs falsuꝫ: nego ꝙ ꝯņs sit falsuꝫ: q᷑ suū ꝯdictoriū ē falsum .s. ista chimera q̄ currit mouet̄: ⁊ tūc ad ꝓbationē falsitatis nego istā ꝯņam: ista chimera q̄ currit non mouet̄: ḡ ista chimera currit: ⁊ ista nō mouetur. ¶ Et tūc ad regulā relatiuū q q̄ qꝺ resoluit̄ in cōiunctionē copulatiuā ⁊ ꝓnomen demōstratiuū verū ē in affirmatiuis sꝫ nō ī negatiuis: ꝓpterea bn̄ seq̄t: ista chimera q̄ currit mouet̄: ḡ ista chimera currit: ⁊ ipa mouet̄: q᷑ ḡ li q̄ in affirmatiua resoluitur in cōiunctionē copulatiuā ⁊ ꝓnomen demōstratiuū: ideo in negatiua ꝯtradictoria debet resolui in cōiunctionē disiūctiuā ⁊ ꝓnomē demonstratiuū sic dicēdo ista chimera currit vel ipa non mouet̄: pꝫ ꝯņa q᷑ qcq̄d significat vnū cōtradictoriuꝫ copulatiue significat et aliud disiunctiue. ¶ Notandū circa istā regulā ꝙ si subiectū singularis supponit ꝓ aliquo ꝓ quo nō suppōit subiectū vl'is arguēdo tunc ab vl'i ad istā singularē nō arguit̄ ꝑ regulā: q᷑ ista nō est eiꝰ singularis: vbi gr̄a nullus hō currit: ḡ iste hō non currit: nullus hō est aliq̄s hō: ḡ iste hō nō ē aliq̄s hō. p̄ma.n. singularis nō est singularis huius nullus hō currit: sed illius nulla hō currit. scd̄a singularis nō est illiꝰ nulla hō est aliq̄s hō: sed istiꝰ nullus hō est aliq̄s hō. ¶ Quinta regula fuit ista: a ꝑticulari ad suā indefinitā ⁊ ecōuerso tam affirmatiue q̄ꝫ negatiue est bona ꝯņa. Contra istaꝫ regulā arguit̄ sic: ista ꝯņa nō valet: aīal est genus: ergo aliquod aīal est genus: ⁊ tñ arguit̄ ꝑ regulā: ergo regula falsa: ꝯņa tꝫ ⁊ aņs ꝓbat̄: nā aņs est verū vt pꝫ ⁊ ꝯņs falsum: ergo ꝯņa nō valet: ꝙ ꝯņs sit falsum ꝓbatur q᷑ suū ꝯtradictoriū est verū: vꝫ nullū aīal est genus: q᷑ nec hoc aīal ē genus: nec hoc: ⁊ sic de singulis: ḡ ⁊c̄. Scd̄a ꝑs probat̄: vꝫ ꝙ arguit̄ ꝑ reg'ā: q᷑ aīal stat vtrobiq꞉ materialiter ꝓbat̄: nam si aliqua istarū staret personaliter hoc esset ꝓpter limitationē istiꝰ signi aliqꝺ: sꝫ illud signū aliquod in alijs nō limitat ad suppositionē ꝑsonalē: ergo nec in istis: ꝯņa tꝫ cuꝫ maiori: ⁊ minorē probo: nā in qualibet istarum aliquod hō est spēs: aliquod hō est nomen supponit li hō materialiter: ergo ⁊ in ista: aliquod animal est genus: pꝫ ꝯsequentia: q᷑ sicut li animal est neutri generis ita li hō materialr̄ sumptū. ¶ Respōdetur ꝙ non arguit̄ per regulam: q᷑ in ista: aliquod animal est genus: li aīal supponit ꝑsonalit̄ ꝓpter limitationē signi particularis: ⁊ cuꝫ dicit̄ in ista aliquod animal est spēs non limitat ad suppositionē personalē: ergo nec in ista: non valet argumentum: q᷑ li homo personaliter sumptū nō est neutri generis ⁊ li aliquod ē neutri generis: ideo sibi additio non pōt limitare ad suppositionē personalem sicut si adderetur aliquod signuꝫ eiusdem generis: vt aliquis homo est spēs

aliqua homo non est nomen: sed li animal
ꝑsonaliter sumptū est neutrigeneris Ideo
sibi additū signum neutri generis limitat
ipsum ad suppositionē ꝑsonalē dicendo ali
quod aīal est genus aut nullū aīal est ge-
nus. Si ergo querit̄ que est indefinita isti⁹
ꝑticularis aliqđ aīal est genus: dicatur ꝙ
est ista aīal viuens est genus: ⁊ istius inde-
finite aīal est genus hec est ꝑticularis: ali-
quod li aīal est genus. ¶ Notandum ꝙ
oportet ꝙ termini supponāt precise pro eo
dem quare istius: homo currit non hec est
particularis aliquis hō currit: sed ē ista: ali
quod qđ est hō currit: ⁊ istius hō currit ē
hec indefinita hō masculus currit: ⁊ ita ꝓ-
portionaliter in negatiuis dicat̄. ¶ Sexta
regula fuit ista a particulari vl' indefinita
ad oēs suas singulares diuisiue sumptas
cū debito medio est bonū argumentū. Cō
tra istā regulā arguit̄ sic: ista ꝯña nō valet
necessario hō est ⁊ isti sunt oēs hoīes: ḡ ne-
cessario ista hō est: vel nec̃rio iste hō est ⁊
sic de singulis: ⁊ tñ arguit̄ ꝑ regulā: ergo
regula falsa: cōsequētia tenet cū maiori: q̄r
antecedens est verū ⁊ consequens falsum
⁊ minor probatur: nam ista necessario ho-
mo est: est propositio ⁊ non hyppothetica:
ergo cathegorica: ⁊ ꝑ ꝯsequens quanta: cū
ergo non sit vniuersalis particularis vl' sin
gularis: ergo est indefinita: cuius singula-
res non vident̄ esse alie q̄z ꝑdicte. ¶ Ideo
dicitur ꝙ non arguit̄ per regulam q̄m ista
non est indefinita necessario homo est ani-
mal: ex quo subijcit̄ terminus cōis mediā-
te signo: ⁊ tunc ad argumentū ista est ca-
thegorica: ergo quāta nego ꝯñam. Et si ali
quis quo ad hoc allegaret̄ ꝓbādo ꝯñam
esse bonam respondeo ꝙ ego similiter asse
rui oppositum: quare ⁊c̄.

¶ Obiectiones cōtra regulas quīti capl'i.

Quintum capitulum quasdam regu
las proponebat: quarꝫ ꝑma fuit ista
Ab exclusiua ad vl'em de terminis
transpositis ⁊ econuerso est bona cōsequē
tia. Contra istam regulam arguitur sic: ista
consequentia non valet tantum asinus est
hominis: ergo cuiuslibet hominis est asi-
nus. ⁊ arguitur ꝑ regulam: ergo regula fal
sa tenet consequentia cum minori ⁊ maior
probatur: ponendo ꝙ non sit aliqua posses
sio hominis nisi asinus: ⁊ tamē sit aliqs ho-
mo qui non habeat asinum in possessionē
isto posito consequēs est falsum vt patet ⁊
antecedens est verum: q̄r asinus es homi-
nis ⁊ nihil nō asinus est hominis: ergo ⁊c̄.
¶ Secundo arguitur ꝯtra scđam regulā
sic: ista ꝯña nō valet cuiuslibet hominis est
asinus: ergo tantum asinus est hōis: ⁊ tñ
arguitur per regulā: ergo falsa: ꝯsequētia
tenet cum minori: ⁊ maior probatur ponē-
do ꝙ quilibet homo habeat asinū ⁊ equū:
quo posito antecedēs est verum per casuꝫ
⁊ consequens est falsum: nam aliquid non
asinus est hominis: ergo non tantū asinus
est hominis. ¶ Ad primū dicitur ꝙ non
arguitur per regulam: q̄r ista non est vni-
uersalis istius exclusiue: sed ista omne ens
hominis est asinus: ratio q̄r in ista: tantum
asinus est hominis nō distribuitur li homi
nis pro omni homine: sed solum pro homi
ne habente aliquid. ¶ Ad secundum dici
tur similiter ꝙ ista non est exclusiua: istius
vniuersalis: sed ista: tantum habens asinū
est homo: q̄r ista propositio cuiuslibꝫ homi
nis est asinus equalet isti omnis homo est
habens asinum. ¶ Ueruntamen q̄r pau-
cas et grossas habentes considerationes
vt se expedirent dicerent regulas istas in
obliquis nō tenere. ¶ Ideo in recto argu
am primo contra primam: ista consequen-
tia non valet tantuꝫ ens necessario est sub
stantia: ergo omnis substantia necessario ē
ens: ⁊ tamen arguitur per regulā: ergo re-
gula falsa: consequentia tenet cum minori
⁊ maior probatur: nam antecedens est ve-
rum ⁊ consequens falsum: vt patet per ex-
ponentes: ergo consequentia non valet.
¶ Secundo arguitur contra secundaꝫ re
gulam: ista cōsequentia non valet: Omnes
apostoli dei sunt duodecim: ergo tantum
duodecim sunt apostoli dei tenendo li om-
nes collectiue: ergo regula falsa: consequē
tia tenet ⁊ antecedēs probatur: antecedēs
enim est veruꝫ vt supponitur ⁊ consequēs
falsum q̄r secunda exponēs est falsa: scilicet
nulla non duodeciꝫ sunt apostoli dei: quia

Petrus ⁊ Paulus sūt apostoli dī: ⁊ petrus ⁊ paulus sunt aliqua non duodecim: ḡ aliq̈ non duodecim sunt apostoli dei. ¶ Ad pri mū dicit̃ ꝙ ista non est vlis istius exclusiue sed ista: omne ens necessario substantia est ens: q: sicut in exclusiua li necessario nō determinauit istum terminum ens: sed solum li substātia: ita i vniuersali debet eē. ¶ Ad scōm dicit̃ ꝙ qñ li omnes tenet̃ collectiue sua exclusiua non exponit̃ ꝑ negationem infinitātem: sed ꝑ notam pluralitatis isto mō duodecim sunt apostoli dei: ⁊ nō plures q̈ȝ duodecim: ista est vera ⁊ exclusiua sil'r. qñ autem li omnes tenet̃ diuisiue tunc eidem correspondet dicta exclusiua exponibilis ꝑ negationem infinitantem: ⁊ tunc tam vl'is q̈ȝ exclusiua esset impossibilis ꝓpter implicationem cōtradictionis suaꝝ exponentiū. probat̃ ⁊ pono ꝙ sortes currat: ⁊ nullus alius masculus tamē multe mulieres. Isto posito antecedens est veꝝ ꝑ exponentes ⁊ cōsequens falsum: quia aliquid nō sor. currit: ergo non tm̄ sor. currit. Respondet̃ ꝙ ista exclusiua nō est illius exceptiue: sed ista tm̄ sor. est aliquis homo currens ſm ꝙ patuit in probationibus terminorum capitulo de exceptiuis vbi hec regula declarat̃. ¶ Tertia regl'a fuit ista: ab inferiori ad suum superius a parte subiecti dictione exclusiua addita eisdem est bona consequentia. ¶ Cōtra quā arguit̃ sic. Ista consequentia non ē bona: tm̄ substantia non est accidens: ḡ tm̄ aliquid non est accidens: ⁊ tamen arguit̃ ꝑ regl'am: ergo regl'a falsa: consequentia tenet cum secunda parte antecedentis: ⁊ probatur prima. nam antecedens est veꝝ ⁊ cōsequens falsum: ergo consequentia nō valet: ꝙ antecedens sit verum probat̃: q: substantia non est accidēs: ⁊ quodlibet nō substantia est accidens: ergo tm̄ substantia nō est accidens: ⁊ q̄d consequens sit falsum pȝ quia secunda exponens est impossibilis: scȝ quodlibet non aliquid est accidens: q: prima exponēs huius est possibilis. s. aliquid non aliquid est accidens: vt bene patet per suas resoluentes. ¶ Ideo dicit̃ ꝙ nō arguitur per regl'am: neqȝ arguit̃ ab inferiori ad suum superius: quia primitus est declaratū ꝙ terminus transcendens non est superior nec inferior ad aliquid: ex quo non est in ꝑ̄dicamento nisi improprie sumendo supius pro priori: aut cōmuniori qualiter non accipit regula contra quā est argutum. ¶ Aliter tamen dicit̃ ⁊ melius ꝙ regl'a intelligit̃ affirmatiue ⁊ non negatiue: vnde non seq̃t̃ tm̄ corpus non est indiuisibile: ergo tm̄ substantia indiuisibil'. Añcedens enim est veꝝ quia corpus non est indiuisibile ⁊ quodlibet non corpus est indiuisibile: ⁊ tamen cōsequens est falsum propter secundam exponentem falsam: scȝ quodlibet non substantia est indiuisibile. nam albedo in pariete ē non substantia ⁊ tamen non est indiuisibil': quia est extensa ad extensionem parietis.

¶ Quarta regula fuit ista ab inferiori ad suum supius a parte predicati dictione exclusiua addita subiectis non valet ꝯsequētia: sed ecōuerso cum debito medio. ¶ Cōtra quā arguit̃ sic vl'r sequit̃ aliquid tm̄ hō est animal aliquid tm̄ sortes ē homo: ergo aliquid tm̄ sortes est animal: quia oppositū consequens non stat cum antecedente: et tamen arguitur per regl'am: ergo regl'a falsa: consequentia tenet cum minori: quia dictio exclusiua additur in secunda propositione ⁊ non copulatiue nec predicato: ergo subiecto. ¶ Secundo arguo ꝙ econuerso non valet argumētum cum debito medio: quia non sequitur tm̄ est risibil' antichrist⁹ est risibil': ergo tm̄ est antichristus ⁊ tamen arguitur per regulam: ergo regula falsa: tenet consequentia cum minori: ⁊ maior ꝓbatur. nam antecedens est verum ⁊ consequens falsum: ergo consequentia non valet. Qꝫ autem consequens sit falsum manifestum est: sed probatur antecedens: nam omne risibile est homo: ergo tm̄ homo est risibilis tenet consequentia ab vniuersali ad suam exclusiuam. Secunda v̄o pars ꝓbatur: nam antichristus potest ridere: ergo antichristus est risibilis patet consequētia ab vno conuertibili ad reliquum. ¶ Ad ꝓ̄mā rōnem dico ꝙ dictio exclusiua non addit̃ subiecto solum sed parti solummodo: q: ex ipsa ⁊ alio termino fit vnū subiectū: sȝ bñ addit̃ subiecto dicēdo tm̄ hō currit q: li

homo est subiectum ⁊ non pars subiecti: ne
gatur: ergo ista consequentia dictio exclusi
ua ponit̃ in illa propositiõe ⁊ non addit̃ co
pule neq̃ predicato: ergo additur subiecto
sufficit enim ꝙ addat̃ parti subiecti vel pre
dicati. Ad secundam rationem dicit̃ ꝙ li ri
sibile dupliciter sumit̃. s. ampliatiue et non
ampliatiue: primo modo non conuertitur
cum li homo sed secundo modo: sumendo
ergo ꝑmo modo tam in minori q̃z in maio
ri negatur consequentia: quia in antecedẽ
te ampliatur tam li homo q̃z li antichristus
⁊ non in consequente ideo bene sequitur:
ergo tm̃ homo potest esse antichristus. Si
autem sumatur secundo modo cõcedo ma
iorem cui respondet dicta vniuersalis: ⁊ ne
go minorẽ: ⁊ tunc ad argumentuꝫ antichri
stus potest ridere: ergo antichristus est risi
bilis: non valet argumentuꝫ nec arguit̃ ab
vno cõuertibili ad reliquũ: q2 dictũ est ꝙ li
risibile non tenetur ampliatiue. ¶ Contra
alias tres regulas non arguo: q2 ex ꝑoribꝰ
solũmodo inferunt̃: quare ⁊c̃.

¶ Obiectiões ꝯ reg̃las ꝑtinen. ⁊ ipti. ter.

PErtinentium atq̃ impertinẽtiũ termi
noꝝ ꝑma regula fuit ista: ab affirma
tiua vnius desperati ad negatiuam
alterius est bona ɔ̃ña. Contra quã arguit̃
sic: Ista ɔ̃ña non valet brunellus est asinus
ergo brunellus nõ ẽ risibilis: ⁊ tñ arguit̃ ꝑ
regulam: ergo regula falsa. ɔ̃ña tenet cũ mi
nori: quia asinus ⁊ risibile sunt termini di
sperati sicut homo ⁊ asinus: ⁊ ꝓbat̃ maior:
nam añs est veꝝ: ⁊ ɔ̃ñs falsum g̃ ⁊c̃. ꝓbat̃: ⁊
facio istam ɔ̃ñam: brunellus est hoĩs: ergo
brunellus est risibilis: ɔ̃ña tenet ab vno cõ
uertibili ad reliquum ⁊ añs est veꝝ vt sup
pono: g̃ ⁊ ɔ̃ñs: sed ɔ̃ñs est contradictoriũ ꝑ
mi cõsequentis: ergo ꝑncipale consequens
est falsum quod erat ꝓbandũ. ¶ Dicit̃ du
bitãdo istã ɔ̃ñam brunellus est asinꝰ: g̃ bru
nellus nõ ẽ risibilis: q2 dubitat̃ qualiter te
neatur li risibilis vtꝝ in noĩatiuo casu an ĩ
genitiuo. Si ꝑmo modo ɔ̃cedit̃ ɔ̃ña ⁊ ɔ̃ñs
⁊ tunc ad improbationem nego illaꝫ ɔ̃ñam
brunellus ẽ hominis: ergo brunellus ẽ risi
bilis: quia lꝫ li homo ⁊ risibile conuertant̃
ac etiam hominis ⁊ risibilis in obliquo: nõ
tñ hic qñ difformiter sumunt̃ vnum. s. in re
cto ⁊ alteꝝ in obliquo: si autem sumit̃ li risi
bile in genetiuo casu nego illam ɔ̃ñam bru
nellus est asinus: ergo brunellus nõ est risi
bilis: quia non arguit̃ ꝑ regulam. lꝫ eñi asi
nus ⁊ risibile sint termini dispati: nõ tamẽ
asinus ⁊ risibilis in obliquo. Ideo cõcedo
ista duo stare simul quelibet asinus est risi
bilis ⁊ nullus asinus est risibilis tenendo li
risibilis in ꝑma in genetiuo: ⁊ in secunda in
noĩatiuo: nec sunt ɔ̃ria: vł alterius opposi
tionis. ¶ Secunda reg̃la fuit ista: qñcũq̃
sunt due ꝓpositiones: quaꝝ subiecta cõuer
tunt̃ atq̃ predicata manente cõsimili deno
minatione ab vna ad reliquã est bona ɔ̃ña
¶ Contra istam reg̃lam arguit̃ sic. Ista cõ
sequentia non valet: quilibet homo est vnꝰ
homo: ergo omnis homo est vnus homo: ⁊
tñ arguit̃ ꝑ reg̃lam: ergo reg̃la falsa: ɔ̃ña tꝫ
cum minori: quia subiecta ⁊ predicata con
uertunt̃ manente consili denoĩatione ⁊ pri
ma ps añtis probat̃: ex eo ꝙ añs est veꝝ vt
patet ꝑ exponentes: ⁊ ɔ̃ñs est falsum: quia
aliqd est homo qd̃ non est nisi vnus homo.
¶ Respondet̃ ꝙ subiecta non conuertunt̃
lꝫ sint silia: nõ eñi sequit̃: li homo ⁊ li homo
conuertunt̃: ergo subiecta cõuertunt̃: q2 lꝫ
li homo ⁊ li homo conuertant̃: etiam li hõ
⁊ li homo non conuertunt̃: vnde subiecta
istaꝝ non conuertunt̃ homo currit ⁊ homo
est species: non obstante ꝙ sint silia: quia li
homo in ꝑma supponit ꝑsonalr̃ ⁊ in secũdũ
mãlr̃: ita in proposito subiecta istaꝝ non cõ
uertunt̃ quilibet homo est vnus homo: oĩs
homo est vnus hõ: q2 lꝫ sint silia ⁊ ꝑsonalr̃
supponant: non tñ supponũt precise ꝑ eisdẽ
sed in prima ꝓ masculo sexu solummodo: ⁊
in secunda pro vtroq̃ sexu: sed tunc conuer
tunt̃ li homo ⁊ li homo qñ supponũt eodẽ
modo ⁊ precise pro eisdẽ: vt oĩs hõ ẽ rõnał:
⁊ oĩs hõ ẽ risibił. ¶ Eodẽ mõ dicit̃ de li hõ
⁊ li risibile: q2 aliqñ conuertunt̃: aliqñ non.
¶ Tertia reg̃la fuit ista: ab vno ɔ̃uertibili
ad reliquũ est bona ɔ̃ña. Cõtra quã arguit̃
sic: Ista ɔ̃ña non valet: sor. scis esse hominẽ
ergo sor. scis esse risibileꝫ: ⁊ tñ arguitur per
regulã: ergo regula falsa: ɔ̃ña tenet cuꝫ mi
nori: q2 homo est risibił conuertuntur ⁊ ma

ioꝛ ꝓbaẗ:nam casu possibili posito : antece-
dés ē veꝝ:⁊ cōsequés falsum:ergo ꝯña nō
valet:añs ꝓbo:⁊ pono ꝙ soꝛ.scias eē homi
nē:nescias tñ que sit bona ꝓpꝛia passio ho-
minis:ſʒ credas ꝙ risibile sit ꝓpꝛia passio
asini:illo posito añs est veꝝ:⁊ ꝯñs falsum:
qꝛ soꝛtē credis foꝛmaliter nō eē risibile: si-
cut credis ipm nō esse asinū:ergo soꝛtē nō
scis eē risibilē. Ideo dicit̃ ꝙ ab vno ꝯuerti
bili ad reliquū ratiōi totius extremi ē bo-
nū argumētū:ratiōe autē partis fallit ꝯña
sicut in ꝓposito: qꝛ li hominem ⁊ li risibile
nō sunt ṗdicata:sed ista sciēs esse hominē
⁊ eē risibile que inuicē nō cōuertunt̃.Exē-
plū habet̃ in aliȷ́s terminis:vñ cōtradicto
riū ⁊ ꝯtradictoꝛiū ꝯtradictoꝛiȷ́ inuicē con-
uertunt̃:qꝛ si ꝯtradictoꝛiū ē veꝝ vl' falsum
tūc ꝯtradictoꝛiū ꝯtradictoꝛiȷ́ ē huiusmodi:
⁊ tamē nō sequit̃ ꝯtradictoꝛiū a est veꝝ: er
go ꝯtradictoꝛiū ꝯtradictoꝛiȷ́ a est veꝝ:posi
to ꝙ omne a sit ista homo ē asinus : tūc est
antecedēs veꝝ:⁊ ꝯsequēs falsum.Si enim
ꝯtradictoꝛiū ꝯtradictoꝛiȷ́ a ē verū:⁊ omne
a ē ꝯtradictoꝛiū ꝯtradictoꝛiȷ́: ergo a ē veꝝ
qḋ est falsum. Defectus ergo stat in hoc:
qꝛ nō arguit̃ ratiōe totius extremi: sed ra-
tiōe partis: lʒ enim ꝯtradictoꝛiū ⁊ ꝯtradi-
ctoꝛiū ꝯtradictoꝛiȷ́ ꝯuertant̃:nō tamē ꝯtra
dictoꝛium a:⁊ ꝯtradictoꝛium ꝯtradictoꝛiȷ́.
¶ Quarta regula fuit ista: Ab vno coꝛre-
latiuoꝝ ad reliquum ꝓpositiōibus existen
tibus de secūdo adiacēte est bonum argu-
mentū.¶ Cōtra quā sic arguit̃:ista conse-
quētia nō valet:pater est:ergo filius: ⁊ ta-
mē arguit̃ per regulā:ergo regula falsa: te
net ꝯsequētia cū minoꝛi:⁊ maioꝛē ꝓbo:naʒ
casu possibili ꝓposito:antecedēs est veꝝ: ⁊
ꝯsequēs falsum:ergo cōsequētia nō valet:
antecedēs ꝓbat̃. Nā dato ꝙ omnis pater
habeat filiā ⁊ nō filiū:⁊ tūc antecedēs ve-
rū:⁊ ꝯsequēs falsum.¶ Dicendū ꝙ nō ar
guit̃ per regulam: qꝛ pater ⁊ filius nō sunt
coꝛrelatiua sicut nec mater ⁊ filia: stat eniʒ
patrē eē:⁊ nō habere filiū: sicut stat matrē
eē ⁊ nō habere filiā:sed ista disiūctiua sunt
coꝛrelatiua:videlicet pater vel mater:fili⁹
vel filia.¶ Quinta regula fuit ista: A ter
mino ṗuato ad terminū infinitū est bona
ꝯsequentia.¶ Cōtra istā regulā arguitur
sic:Illa ꝯña nō valet:a fuit infinitū:ergo a
nō finitū : ⁊ tñ arguit̃ per regulā:ergo re-
gula falsa:ꝯña tenet cū minoꝛi: ⁊ maioꝛem
ꝓbo:ponēdo ꝙ a fuerit totuʒ tempus infi
nitū pꝛeter terminatū ad pꝛimū instās ho-
re ṗterite:illo posito a fuit infinituʒ a par
te post:ergo falsum ē ꝙ fuit:nō quia ex illo
ꝯñte sequit̃ ꝙ nō fuit finituʒ.¶ Eodē mō
arguit̃: linea ē indiuisibilis : ergo linea est
nō diuisibilis:nō sequit̃:qꝛ añs est veꝝ: vt
patet:qꝛ nō latitudinē neqꝫ ꝓfunditatē ha
bet:⁊ tñ ꝯsequēs est falsum: qꝛ linea ē diui
sibilis ſm lōgitudinē.¶ Dicēdū ꝙ infini
tū ⁊ indiuisibile nō sunt termini pꝛiuatiui
qꝛ nō dicūt defectum vt ṗus: qꝛ ꝯueniunt
deo: quare nō miꝝ si nulla illaꝝ ꝯsequētia
rū valet:qꝛ nō arguit̃ per regulā:sed bene
arguit̃ per regulā isto modo:tu es iniust⁹:
ergo tu nō es iustus:soꝛtes est cecus: ergo
soꝛtes est nō vidēs: qꝛ cecus ⁊ iniustus sūt
termini ṗuatiui dicētes defectum in illis
quibus ꝯueniūt.¶ Sexta regula fuit ista
Ab affirmatiua de ṗdicato infinito ad ne-
gatiuā de pꝛedicato finito est bonuʒ argu
mētum.¶ Cōtra quā arguit̃ sic:Illa con-
sequētia nō valet:tu fuisti non albus:ergo
tu nō fuisti albus:⁊ tñ arguit̃ per regulam
ergo regula falsa: tenet ꝯsequētia cū mino
ri:⁊ maioꝛem ꝓbo.Nā casu possibili posito
añs ē veꝝ:⁊ ꝯñs falsum: ergo ꝯña non va-
let:añs ꝓbat̃:⁊ pono ꝙ heri fueris albus ⁊
pꝛidie niger:illo posito:añs ē veꝝ: qꝛ quā-
docūqꝫ fuisti niger:fuisti non albus:⁊ ꝯñs
falsum:qꝛ suū ꝯtradictoꝛiū positū est ī casu
Respōdet̃ ꝙ nō bene infert̃ ꝓpositio de ṗ
dicato finito:deberet ergo sic argui:tu fu-
isti nō albus:ergo nō tu nō fuisti albus:tu
eris nō currēs: ergo aliqñ tu non eris cur
rēs. ¶ Notādum ꝙ in terminis obliquis
nō tenet regula dicta:vñ non sequit̃:asin⁹
ē non soꝛtes:ergo asinus non ē soꝛtes:posi
to ꝙ oīs asin⁹ sit tā soꝛtis qꝫ platonis:tūc ē
añs veꝝ:⁊ ꝯñs falsum:silr non seqt̃:soꝛtes
ē non asin⁹:ergo soꝛtes non ē asin⁹. ¶ Se-
ptima regula ē illa: a negatiua de ṗdicato
finito cuʒ debito medio ad affirmatiuā de
pꝛedicato infinito est bona ꝯña.¶ Contra

istā regulā; arguit̄ sic: Jlla ꝯña nō valet: a
nō ē veꝝ: cuius ꝯtradictoriū ē falsum: ⁊ a ē
ergo a nō ē veꝝ: cuius ꝯtradictoriū ē falsū
⁊ tñ arguit̄ ꝑ regulā: ergo regula falsa: ꝯse
quētia tenet cū minori: ⁊ maiorē ꝓbo: dato
ꝙ sit ista: hō est asinus: añs ē veꝝ: ⁊ ꝯñs fal
sum: ergo ꝯña nō valet. ꝙ añs sit veꝝ: ꝓba
tur: secūda ps ē vera: vt patet: ⁊ ꝓma simi-
liter: q: suū ꝯtradictoriū ē falsum: si a ē ve-
rū cuius cōtradictoriū ē falsum. Q̄ꝫ autem
añs sit veꝝ arguit̄ sic ⁊ facio tibi istā ꝯñaꝫ
a nō ē veꝝ: cuius ꝯtradictoriū ē falsum: er
go a ē falsum: cuius ꝯtradictoriū ē falsum:
ꝯña tenet: q: falsum ⁊ nō veꝝ conuertunt̄:
⁊ añs ē impossibile: ergo ⁊ ꝯñs. ¶ Rñdet̄
ꝯcedo regulā ⁊ ꝯñaꝫ factā ꝯtra illā: ⁊ nego
ꝙ ꝯñs sit falsum: ⁊ tūc ad argumentū: a est
nō veꝝ: cuius ꝯtradictoriū ē falsum : ergo
a ē falsum: cuius ꝯtradictoriuꝫ ē falsum: ne
go ꝯñaꝫ: ⁊ qñ dī nō veꝝ ⁊ falsum cōuertū-
tur ꝯcedo: ḡ ista ꝯña ē bona: nego argumē
tū: q: non arguit̄ ab vno ꝯuertibili ad reli
quum rōne totius extremi sed ꝑtis. Uñ lꝫ
veꝝ ⁊ falsum cōuertant̄: tñ nō ē verū cuiꝰ
ꝯtradictoriū ē falsum: ⁊ falsum cuiꝰ ꝯtradi
ctoriū ē falsum: nō ꝯuertunt̄. ¶ Notāduꝫ
circa debitū mediū ꝙ nō seq̄t̄: sor. nō ē asi-
nus: ⁊ sortes ē: ergo sortis est nō asinus: q:
añs est veꝝ: ⁊ ꝯñs falsum: dato ꝙ sor. nihil
hēbeat. Nec arguit̄ ꝑ regulā: q: illud nō ē
debitū mediū: sꝫ illud sortis ē aliq̄d: ⁊ non
seq̄t̄ asinꝰ nō ē sortis: ⁊ asinꝰ ē: ḡ asinꝰ est nō
sortis: dato ꝙ nullus asinꝰ sit alicuiꝰ: est tūc
añs veꝝ: ⁊ ꝯñs falsum: non tñ arguit̄ ꝑ re-
gulā: q: illud nō ē debitū mediū: sꝫ h̄ asinꝰ
est alicuius quod est falsum: quare ⁊c̄.

¶ Obiectiōes ꝯtra regulas. vij. ca.

Septimi capituli. Prima regula fuit
illa: Ab omnibus exponētibꝰ sil' sum
ꝑtis ad suū expositū ē bona ꝯña. Cō-
tra quā regulā arguit̄ sic: Jlla ꝯña nō valet
aliqualis hō currit: ⁊ nō ē aliqualis homo
qn talis currat: ergo qualislibet hō currit.
Et tñ arguit̄ ꝑ regulam: ergo regula fal sa:
ꝯña tenet: ⁊ ꝓma ꝑs añtis ꝓbat̄: ⁊ pono ꝙ
nō sint in mūdo nisi hoīes albi: quoꝝ aliq
currāt ⁊ aliqui sedeāt: isto posito ꝯñs ē fal-
sum: vt patet: ⁊ tñ antecedēs est veꝝ: q: ali-
quis homo currit: ⁊ nō ē aliqualis quin ta
lis qualis ip̄e est currat. ¶ Eodem modo
arguit̄ in alijs terminis: vt aliquantus ho
mo currit: ⁊ hō est aliquātus homo: qn tā-
tus currat: ergo quātuslibet homo currit:
posito enim ꝙ quilibet homo eēt tripedal'
quātitatis: ⁊ ꝙ aliqui currerēt ⁊ aliqui se-
derēt: tūc eēt añs veꝝ: ⁊ ꝯsequēs falsuꝫ: vn
de relatiuum accidentis non necessitatur
supponere ꝓ omni eo ꝓ quo suum antece-
dēs. Jdeo dicit̄ ꝙ nulla illarum cōsequen
tiarum valet: q: non arguit̄ ꝑ regulā' ex eo
ꝙ nulla recte assignatur secūda exponens
Nam huius vniuersalis: qualisbet homo
currit: secūda exponēs est ista: nihil est ali-
quis homo quin illud currat: istiꝰ v̄o quā-
tuslibet homo currit: secūda exponens est
ista: nō ē aliquātus homo quin ip̄e currat.
¶ Secūda regula fuit ista: Ab omni expo
nibili ad quālibet suaꝝ exponētiuꝫ ē bona
ꝯña. ¶ Contra quā regulā arguit̄ sic: Jsta
ꝯña nō valet: tu incipis esse albus: ḡ tu es
albus: ⁊ non īmediate ante instās p̄sens
fuisti albus: ⁊ tñ arguit̄ ꝑ regulā : ḡ regula
falsa: ꝯña tenet cuꝫ minori: q: incipit expo
nit̄ vno modo ꝑ positionem de p̄senti: et
remotionem de preterito: ḡ ꝯñs est vna eiꝰ
exponentium: ⁊ maiorem probo: quia casu
possibili posito: antecedēs est veruꝫ : ⁊ ꝯñs
falsum: ḡ ꝯña non valet. añs probo ⁊ pono
ꝙ tu nō sis albus: sed īmediate post instās
p̄ns eris albus: isto posito sequit̄: ꝙ tu in-
cipis esse albus tanq̄ꝫ ex suis exponētibus:
⁊ tñ nō es albus ꝑ casum quod ē oppositū
prime ꝑtis cōsequentis. ¶ Respondet̄ ꝙ
cōsequentia nō valet: tu incipis esse albus
ergo tu es albus: nec arguitur ab exposito
ad aliquā suaꝝ exponentium. ¶ Secūdo
dicitur ꝙ hec verba incipit ⁊ desinit nō ꝓ-
prie exponunt̄ : sed habent causas verita-
tis: vnde copulatiua cuius vna ps est affir
matiua de p̄senti: ⁊ alia negatiua de p̄e-
terito dicitur vna causa veritatis: ⁊ copu-
latiua cuius vna ps est negatiua: ⁊ secūda
affirmatiua de futuro vocatur alia causa
veritatis: ⁊ a qualibet illarum copulatiua-
rum ad ꝓpositionem inceptionis est bonū
argumentū: e cōuerso aūt nō valet: vt eius

dem capituli vna asseruit regula. Eodē mō de desinit est dicēdū. et si aliqñ dixi illa v̄ba debē exponi: nō sum locutus ꝓprie de expo sitione: sed ꝼm cōmunē modū loquendi su mēdo expositionē cōmuniter pro omni pro batione terminoꝝ. Ideo iam arguitur ma gis stricte Ist ꝯsequētia nō valet Tm̄ nō oīs hō est aīal: ergo nō omnis hō est aīal: ꝛ tm̄ arguit̃ p regulaꝫ: ergo regula falsa. ꝯn̄a tenet: ꝛ p̄ma pars antecedēti ꝓbat̃. an̄s eni est verū: ꝛ ꝯn̄s falsum: ergo ꝯn̄a non valet. ꝙ ꝯn̄s sit falsum manifestū est: ꝛ ꝓbat̃ an̄s sic: Omne aīal ē nō oīs hō: ergo tm̄ nō oīs hō est aīal. tenet ꝯn̄a ab vl'i affirmatiua ad suā exclusiuā. an̄s est verū vt pꝫ: g̃ ꝛ ꝯn̄s. ꝛ secū da pars antecedētis ꝓbat̃. nā p̄ma ex- ponēs exclusiue ē preiacēs ei⁹: sꝫ nō oīs hō est aīal: est preiacēs illi⁹ exclusiue: q2 ē illud qd̄ remanet dempta dictiōe exclusiua: g̃ ē exponēs ei⁹ qd̄ erat ꝓbādū. Rn̄det̃ conce dendo ꝯn̄aꝫ ꝛ negādo an̄s: ꝛ ad ꝓbationē nego ꝯn̄aꝫ: q2 illa nō est exclusiua illi⁹ vl'is: sed hec: tm̄ ens nō oīs hō est aīal: q̄ ē vera. ꝛ si dicit̃ q̄ est vl'is illi⁹ exclusiue Tm̄ nō oīs hō est aīal: dicit̃ ꝙ nō hꝫ vl'eꝫ: q2 est exclusi ua negatiua. ¶ Tertia regula fuit ista: Ex cuiuslibet exponētis ꝯtradictorio sequit̃ cō tradictoriū expositi. Cōtra istam regulā ar guit̃ sic: Ista ꝯn̄a nō valet Tu es aīal: ergo tu differs ab aīali: ꝛ arguit̃ p regulā: ergo regula falsa. ꝯn̄a tenet cū minori: ꝛ maiorē ꝓbo. an̄s est verū vt pꝫ: ꝛ ꝯn̄s falsum ex eo ꝙ suū contradictoriū est verū: videlicet tu differs ab aīali: ꝓbat̃ sic: tu differs ab aīali qd̄ est asin⁹: ergo tu differs ab aīali: ꝛ illud est asinus. ꝯn̄a tenet pro resolutione relati- ui in ꝯiūctionē copulatiuā ꝛ ꝓnomē demō stratiuū. ꝛ an̄s est verū: vt pꝫ p exponētes: ergo ꝛ ꝯn̄s. tūc sic: Tu differs ab aīali: ꝛ il lud est asin⁹: ergo tu differs ab aīali. ꝯn̄a te net a copulatiua ad alterā eius partē. Re- spōdet̃ cōcedendo ꝯn̄am: ꝛ negando istam propositionē Tu differs ab aīali. tūc ad ra- tionē tu differs ab aīali quod est asinus: er go ꝛc̄. negat̃ ꝯn̄a: neqꝫ relatiuū determina- tū per terminū cōfusiuū ē sic resolubile sp. vnde nō sequit̃: tu es omnis homo qui est in a domo: ergo tu es omnis homo: ꝛ ille ē

est in a domo: ergo omnis hō q currit mo- uetur: ergo omnis homo currit ꝛ ille mo- uetur. Existens in relatiuū in propositione sine signo sic haberet resolui. vnde sequit̃ Soꝛ. qui currit mouet̃: ergo sortes currit ꝛ iste mouet̃: antichristus erit homo qui est: ergo antichristus erit hō ꝛ iste ē. ¶ Quar- ta regula fuit ista: A resoluentib⁹ ad resolu tū est bona ꝯn̄a. Contra quā regulā arguit̃ sic: Illa ꝯsequētia nō valet Hoc non est hō demonstrando asinū: ꝛ hoc est animal si est risibile: ergo aīal si est risibile nō est homo: ꝛ tm̄ arguit̃ p regulā: ergo regula falsa. ꝯn̄a tenet cū minori: ꝛ maior ꝓbat̃. Nā an̄s est verū: vt pꝫ: ꝛ ꝯn̄s falsum: ergo ꝯn̄a nō valet Q2 ꝯn̄s sit falsum ꝓbat̃: q2 suū contradicto riū est verū. s. omne aīal si est risibile est hō: vt pꝫ per exponētes. s. aliquod aīal si est ri- sibile est homo: ꝛ nullū est aīal quin istud si est risibile sit homo: ergo ꝛc̄. Dicit̃ ꝙ cō- sequētia est bona ꝛ ꝯn̄s est verū sicut ꝛ an- tecedens. ꝛ cū dicit̃ ꝙ suū ꝯtradictoriū est verū. s. omne aīal si est risibile ē hō: dico ꝙ secūda exponēs nō est sufficiēter assignata qm̄ ista est secūda exponēs. s. nullū est aīal si est risibile quin illud sit homo: que est fal sa: q2 suū ꝯtradictoriū est verū. s. aliquod ē aīal si est risibile qn̄ nō ē homo. ꝓbat̃. hoc nō est homo demonstrādo asinū: ꝛ hoc est aliquod aīal si est risibile: ergo ꝛc̄. ¶ Qui- ta regula fuit ista: Ab officiātib⁹ ad officia tū est bona ꝯn̄a. Contra istā regulā arguit̃ sic: Ista ꝯn̄a nō valet Hec propositio est ne cessaria Aīal est homo: que adequate signi ficat animal esse hominē: ergo animal esse hominē est necessariū: ꝛ tm̄ arguit̃ p regulā ergo regula falsa. ꝯn̄a tenet cū secūda par- te antecedentis: ꝛ primā ꝓbo. ꝙ antecedēs est verū pꝫ: ꝙ ꝯsequēs falsum ꝓbat̃. nā ani mal esse hominē impossibile est: ergo falsū est animal esse hominē sit necessarium. con sequentia bona: et antecedens probatur. Hoc esse hominem est impossibile demon strando asinum: ꝛ hoc est animal: ergo ani mal esse hominē est impossibile. Cōsequen tia tenet ab inferiori ad suum superius af- firmatiue sine impedimento. Responde- tur concedendo primam consequentiam:

ꝛ ꝯn̄s eiuſdē negādo ꝙ aīal eē hominē ſit
impoſſibile: ꝛ ad probationē nego ꝯn̄az: ꝛ
tūc ad illā nego dupliciter: ꝛ p̄mo qꝛ nō ar-
guit̃ rōne toti⁹ extremi ſ̄m ꝙ intelligit re-
gula. ſecundo qꝛ arguit̃ cū impedimēto: qꝛ
impoſſibile imobilitat iſtuz terminū aīal: ꝛ
dictū eſt in vna regula ꝯn̄aꝝ ꝙ ab inferiori
ad ſuū ſupi⁹ imobilitatū non valet ꝯn̄a. Si
autē vellet qs fortificare illud argumentū
dicēs ꝙ arguit̃ a reſoluētib⁹ ad reſolutā: h̄
nego: qꝛ iſta Aīal eē hominē eſt impoſſibile
nō eſt reſolubil': ſꝫ officialiter ꝓbabil': vt in
ꝓbationib⁹ terminoꝝ patuit. ¶ Sexta re-
gula fuit iſta: A deſcriptiōe ad deſcriptū ē
bona ꝯn̄a: ꝛ ecōuerſo. Cōtra quā arguit̃ ſic
Iſta ꝯn̄a nō valet Tu intelligis hominē: ḡ
tu itelligis aliqd ſub rōne q̄ hō: ꝛ tn̄ arguit̃
ꝑ regulā: ḡ regula falſa. ꝯn̄a tenet cū mino-
ri: ꝛ maioꝛ ꝓbat̃. ꝛ pono ꝙ tu nullā habeas
itellectionē niſi ſimplicē intellectionē hoīs
illo poſito tu intelligis hominē: ꝛ tn̄ tu non
intelligis aliqd ſub rōne q̄ hō: qꝛ oīs rō ho
minis eſt diffinitio: ſꝫ tu nō itelligis aliqd
ſub aliq̄ diffinitiōe: qꝛ nullā hēs diffinitio-
nē in mēte vt ſuppono in caſu: ḡ tu nō intel
ligis aliqd ſub rōne q̄ hō. Dicendū ꝙ ꝯn̄a
p̄ma fuit bona: cui⁹ ꝯcedit̃ an̄s ꝛ ꝯn̄s in ca
ſu illo. Et cū arguit̃ Oīs rō hoīs ē diffinitio
ipſi⁹: nego: qm̄ rō hoīs ē denoīatio ipſius.
hō nāqꝫ ab humanitate denoīat̃ hō. iō hu-
manitas dicit̃ rō ipſi⁹. ꝛ hec eſt illa rō ſub q̄
tu itelligis h̄ demōſtrādo hoīez. ¶ Septi-
ma regula fuit iſta: A ſenſu diuiſo ad ſenſū
cōpoſitū: aut ecōuerſo: nō valet argumen-
tū. Cōtra iſtā regulā arguit̃ ſic: Iſta ꝯn̄a ē
bona Tu potes currere: ḡ poſſibile ē te cur
rere: poſſibile eſt antichriſtū eē: ḡ antichri-
ſtū poſſibile eſt eſſe: ꝛ ecōuerſo. Dicit̃ ꝙ in
terminis ſimplicib⁹ ꝛ diſcretis ſine impedi
mēto alicuius ſigni nō eſt bona ꝯn̄a: ſꝫ cū li
mitatione ſigni nō valet ꝯn̄a: vt omne aīal
eē eſt neceſſariū: ergo omne aīal neceſſariū
eſt eē: aīa tua neceſſario eſt: ergo neceſſario
aīa tua eſt. albū poteſt eē nigrū: ergo poſſi-
bile eſt albū eē nigrū. Cōtra iſtā reſponſio
nē ꝓbat̃ vltimā ꝯn̄az valere. Nā ſequit̃ Al
bū poteſt eē nigrū: ergo allbū eſt potēs eſſe
nigrū. Pꝫ ꝯn̄a reſoluēdo iſtud v̄bū poteſt
in ſum es eſt ꝛ ſuū participiū tunc vltra al-
bū eſt potēs eē nigrū: ḡ albū eſt ens nigrū.
pꝫ ꝯn̄a ab vno ꝯuertibili ad reliquū: qꝛ po
tens eē ꝛ ens ꝯuertunt̃: qꝛ omne ens eſt po
tens eē: ꝛ omne potēs eſſe eſt ens: qꝛ oē po-
tens eſſe: ḡ oē potēs eē eſt ens. pꝫ ꝯn̄a ꝛ an̄s
ſilr ꝑ ſuas exponentes: vlteri⁹ albū eſt ens
nigrū: ḡ albū eſt nigrū. pꝫ ꝯn̄a: qꝛ oē ens ni
grū ē nigrū: ꝛ vltra albū ē nigrū: ḡ poſſibi-
le ē albū eē nigrū. pꝫ ꝯn̄a: qꝛ q̄libet de p̄nti
infert vnā de poſſibili de ſenſu cōpoſito: ḡ
a p̄mo ad vltimū albū poteſt eē nigrū: ergo
poſſibile eſt albū eē nigrū. Ideo r̄ndet̃ bre
uiter ꝙ iſta ꝯn̄a nō valet Albū ē potēs eſſe
nigrū: ḡ albū eſt ens nigrū: ꝛ ad ꝓbationē
ibi arguit̃ ab vno ꝯuertibili ad reliquū ne-
go. ꝛ cū dicit̃ li potēs eſſe ꝛ li ens ꝯuertunt̃
ꝯcedo: ꝛ etiā li potēs eē ꝛ ens nō ꝯuertunt̃.
vn̄ li potēs eē noīaliter ſūptū ꝯuertit̃ cū li
ens: ſꝫ ꝑticipialiter ſūptū nō ꝯuertit̃ cū illo:
qꝛ nō ſeqt̃ Antichriſtus ē potēs eſſe: ḡ anti-
xp̄us eſt ens. ꝛ ita in ꝓpoſito ſumit̃ li potēs
eē participialiter: q̄re argumētū nō ꝓcedit
¶ Octaua regula fuit iſta: Ab vna cā veri
tatis ad ꝓpōnē habētē illā cāꝫ ē bona ꝯn̄a.
Cōtra quā regulā arguit̃ ſic: Iſta ꝯn̄a non
valet: A ꝓpō ē vera: ꝛ imediate an̄ inſtans
p̄n̄s nō fuit vera: ḡ ꝓpō icipit eē vera: ꝛ tn̄
arguit̃ ꝑ regulā: ḡ regula falſa. ꝯn̄a tenet: ꝛ
an̄s ꝓbat̃ ponēdo ꝙ a ꝓpō in p̄ma ꝑte pro
portionali hoꝛe preterite fuerit vera: ꝛ in ſe
cūda falſa: ꝛ in tertia vera: ꝛ ſic alternatim
videlicet ꝙ oēs partes ꝓportionales hoꝛe
preterite ita ꝙ in omni parte impari fuerit
vera: ꝛ in oī parte pari fuerit falſa: ꝛ ſit nūc
vera: ꝛ ita ꝯtinue erit: illo poſito eſt an̄s ve
rū: ꝛ ꝯn̄s falſum: ergo ꝯn̄a nō valet: ꝙ ante
cedens ſit verū: patet: quia nūc eſt verum
per poſitū: ꝛ imediate ante hoc fuit falſuz:
ꝛ quandocūqꝫ fuit falſum non fuit verum:
ergo imediate ante hoc non fuit verum. ꝙ
autē imediate ante inſtans p̄ſens a fuit fal
ſum. probatur: quia imediate ante inſtans
preſens fuit aliq̄ pars par: ſed quandocūqꝫ
fuit aliqua pars par: a fuit falſuz: ergo ime-
diate ante inſtans p̄n̄s a fuit falſum. ꝙ aūt
principale conſequens ſit falſum arguitur
quia a nunc eſt verum: ꝛ immediate ante

instans pñs fuit aliq̃ pars impar: ḡ incipit eẽ verũ. ¶ Dicẽdũ breuiter ꝙ a nõ incipit eẽ verũ: ⁊ tũc ad argumẽtũ nego illã ꝯñaȝ ꝑmo factã. nec arguit̃ ꝑ regulã: quĩ illa nõ est cã ṽitatis: sȝ ista a est verũ: ⁊ nõ imediate ante instãs pñs a fuit veꝝ: ⁊ h̃ ẽ falsũ ꝑꝑ assignationẽ sui ꝯdictorij. vñ ꝯcedit̃ ꝙ immediate ante instãs pñs a fuit verũ: ⁊ imediate ante instãs pñs a nõ fuit verũ: nõ tñ cũ ꝑma ꝯcedit̃ ꝙ nõ imediate ante instans pñs a fuit veꝝ: q̃ hec sũt ꝯdictoria. ¶ Nona regl'a fuit ista: Ab actiua ad suã passiuã ⁊ ecõuerso est bonũ argumentũ. ¶ Cõtra quã regulã arguit̃ sic: Ista ꝯña nõ valet: ꝓmitto tibi denariũ: ḡ denari⁹ tibi ꝓmittit̃ a me: ⁊ tñ arguit̃ ꝑ regulã: ḡ regl'a falsa. ꝯña tenet cũ minori: ⁊ maior ꝓbat̃. Nã casu possibili posito ẽ añs verũ: ⁊ ꝯñs falsũ: ḡ ꝯña ñ valet: añs ꝓbat̃. ⁊ pono ꝙ tibi ꝓmittã denariũ i ꝯfuso: nullũ tñ denariũ tibi ꝓmittẽdo. illo posito añs ẽ veꝝ: ⁊ ꝯñs falsũ ꝑ casũ: ḡ ⁊c̃. Cõsil'r arguit̃ ꝙ nõ seq̃t̃: quilibet hõ videt aliquẽ hoiẽ: ḡ aliq̃s hõ videt̃ a q̃libȝ hoie. Posito nãq̃ȝ ꝙ q̃libȝ hõ videat ꝑcise seipȝ est añs verũ: ⁊ ꝯñs falsũ. Rñdet̃ ꝙ istarũ ꝯsequẽtiarũ nulla est bona: nec arguit̃ ꝑ regulã: q̃ termini debẽt sem̃ꝑ supponẽ eodẽ mõ. sȝ in actiua supponit li denariũ ⁊ li hominẽ ꝯfuse tñ: ⁊ in passiua determinate: iõ nõ assignat̃ debite earũ passiue. huic ergo Promitto tibi denariuȝ correspondet hec passiua A me tibi ꝓmittit̃ denarius: ⁊ isti Quilibet hõ videt aliquem hominẽ correspõdet hec passiua A quolibet hoie videt̃ aliq̃s hõ. ¶ Decima regula fuit ista: A tertio adiacẽte ad secũdũ adiacẽs affirmatiue ⁊ sine termino distrahẽte est bona ꝯña. Cõtra istã regulã arguit̃ sic: Ista ꝯña nõ valet Hõ ẽ risibil': ḡ tm̃ hõ ẽ: ⁊ tñ arguit̃ ꝑ regulã q̃ affirmatiue ⁊ sine termino distrahẽte: ḡ regula falsa. Cõsequẽtia tenet cum minori supposito ꝙ li risibil' nõ sit termin⁹ ampliatiuus. ⁊ ꝑma pars antecedẽtis ẽ manifesta: eo ꝙ añs ẽ verũ: ⁊ ꝯñs falsũ: vt pȝ cuilibet. Ideo rñdet̃ etiã ꝙ nõ tenet regula ista i exclusiuis ꝑmi ordinis. rõ q̃ nõ arguit̃ implicite ab inferiori ad suũ supi⁹ distributiue. nam cũ dicit̃ Tm̃ hõ est: includit̃ li ens suũ participiũ stans ꝯfuse distributiue rõne dictionis exclusiue. ¶ Cõtra etiã istã glosaȝ arguit̃: q̃ nõ seq̃t̃ Chimera est termin⁹: ḡ chimera est: ⁊ tñ arguit̃ affirmatiue ⁊ sine termino distrahẽte: ⁊ sine dictione exclusiua. Dicit̃ ꝙ ista nõ ẽ sua correspõdẽs de secũdo adiacẽte: sed ista Li chimera ẽ: q̃ termini debẽt eodẽ mõ supponere: quare ⁊c̃.

¶ Obiectiones ꝯ regulas octaui capituli.

Octauum ⁊ vltimũ capitulũ regulas notificauit hypotheticarũ. Quarũ ꝑma fuit ista A copulatiua affirmatiua ad alterã ei⁹ partẽ ꝑncipalẽ ẽ bona ꝯña. Cõtra quã regulã arguit̃ sic: Ista ꝯña non valet Aliq̃ntũ videt sor. ⁊ tm̃ plato videt: ḡ tm̃ plato videt: ⁊ tñ arguit̃ per regulã: ḡ regula falsa. ꝯña tenet cũ minori: ⁊ maior ꝓbat̃. casu possibili posito añs ẽ verũ: ⁊ ꝯñs falsuȝ: ḡ ꝯña nõ valet. ꝓbat̃ añs: ⁊ pono ꝙ tam sor. q̃ȝ plato videat vnũ pedale: isto posito antecedens est verũ. Nã pedale videt sor. ⁊ pedale videt plato: ergo aliquantũ videt sor. ⁊ tantũ videt plato: sed ꝙ ꝯsequẽs sit falsum manifestuȝ est: eo ꝙ secũda exponẽs ẽ falsa. s. nihil nõ plato videt: imo ꝯtra casum: q̃ casum sor. videt ⁊ sor. ẽ aliqd nõ plato: ergo aliqd non plato videt: qd̃ ẽ oppositũ secũde ptis. ¶ Dicẽdũ ꝙ ista dictio tm̃ potest teneri exclusiue ⁊ relatiue. Si exclusiue tã i antecedẽte q̃ȝ i ꝯñte: ꝯña ẽ optima: sȝ negat̃ scda ps copulatiue: tunc ad ꝓbationẽ negat̃ ꝯña. Si aũt vtrobiq̃ȝ relatiue. Iteꝝ ꝯcedo ꝯsequẽtiã: ⁊ consequens: ⁊ ad ei⁹ iꝓbationẽ dico: Or non hȝ exponi sed significat ꝯuertibiliter ꝙ tãtũ quantũ sor. videt: plato videt: qd̃ ẽ veꝝ: vbi autem vellet opponẽs ꝙ li tm̃ teneret̃ i antecedẽte relatiue: ⁊ i ꝯñte exclusiue: patet tunc ꝙ nõ arguit̃ ꝑ regulã. Ex illa regula illatuȝ ẽ correlatiue: ꝙ a toto copulato ad alteram ptẽ ẽ bona ꝯña. Contra quã regulã arguit̃ sic: Ista ꝯña non valet: sor. ⁊ plato sunt numer⁹ binari⁹: ḡ sor. ẽ numer⁹ binari⁹: q̃ antecedẽs ẽ veꝝ: ⁊ ꝯñs falsum: nec seq̃t̃: sor. ⁊ plato de ꝑse ferũt lapidẽ: ḡ sor. de ꝑ se fert lapideȝ: q̃ dato ꝙ a portaret̃ ab ambobus sil': ⁊ a nullo ꝑ se posset portari: tũc antecedens est verũ: ⁊ cõsequens falsum. ¶ Si

militer nõ seqꝛ Tu differs ab hoie ⁊ ab asi
no: ergo tu differs ab hoie: qm̃ añs est verũ: ⁊
ꝯñs falsũ: vt patet ꝑ exponẽtes. Nulla ergo il-
larũ ꝯñaꝝ valet: ⁊ tñ arguit̃ ꝑ regulã: vt pꝫ
ergo regl'a falsa. Rñdet̃ qꝫ ꝯiũctio copulatiua
sũpta copl'a põt duplicit̃ teneri. s. collectiue
vel diuisiue. Collectiue tenet̃ qñ alterũ ex-
tremoꝝ inest ambob⁹ copulatis sil': ⁊ nõ di-
uisim aut ꝑ signũ ꝯfusiuũ determinat̃. Su-
mebat̃ ꝑmo mõtã in ꝑmo q̃ꝫ i scdo exẽplo:
⁊ scdo mõ in tertio exẽplo. Collectiue ergo su-
mẽdo ñ oꝫ qꝫ a toto copulato ad alterã ptẽ
sit bona ꝯña. Diuisiue ãt tenet̃ qñ nõ limi-
tat̃ ꝑ signũ ꝯfusiuũ: ⁊ cuilibet copulatoꝝ in
est alterũ extremũ sicẽ toti: vt sortes ⁊ plato
sũt hoies: ⁊ soꝛ. ⁊ plato currũt vl' vidẽt. ⁊ sic
sumendo hꝫ regula vitatẽ. ¶ Scda regula
fuit ista: A pte ꝑncipali disiũctiue affirma-
tiue ad ipsã disiũctiuã est bona ꝯña. Cõtra
istã regulã arguit̃ sic Ista ꝯña nõ valet: Cõ
tingẽter tu es: ergo ꝯtingẽter tu es vel tu non
es: ergo regula falsa. ꝯña tenet cũ minoꝛi: ⁊ ma
ioꝛ ꝑbat̃. Nã añs ẽ verũ: vt pꝫ: ⁊ ꝯñs falsũ
ergo ꝯña nõ valet. ꝑbat̃ qꝫ ꝯñs sit falsuꝫ: q2 tu
es: ⁊ nõ põt eẽ qn tu sis vl' tu nõ sis: ergo neces
sario tu es vl' tu nõ es: qd̃ est oppositũ ꝯñtꝭ.
Jõ dicit̃ qꝫ si li ꝯtingẽter determiat i ꝯñte
totã disiunctiuã: tũc nõ arguit̃ ꝑ regulã: q2
sic sumẽdo nõ est ps ꝑme nec secũde cathe
goꝛice. Si ãt determiat ptẽ solũmõ cõcedo
ꝯñaꝫ ⁊ ꝯñs: ⁊ nego illã Necessario tu es vl'
tu non es: determinãdo li necessario ꝯsil'r.
vbi aũt tota determinet: iterũ ꝯcedo ꝯñaꝫ
sꝫ tũc nõ sunt opposita: ex q̃ modi difformit̃
sumunt̃. Ex ista regula referebat̃ alia regu
la coꝛelarie: qꝫ a pte disiũcti ad totũ disiun
cti ẽ bona ꝯña. Cõtra istã regulã arguit̃ sic
Ista ꝯña nõ valet Tu differs ab asino: ergo tu
differs ab hoie vel ab asino: q2 añs ẽ verũ:
⁊ ꝯñs falsũ: vt pꝫ ꝑ exponẽtes. etiã nõ seqꝛ
Asin⁹ ẽ asin⁹: ergo iste hõ vel asin⁹ ẽ asin⁹. Di-
cit̃ vt pri⁹: qꝫ ꝯiũctio disiũctiua sũpta disiũ-
ctim capit̃ duplicit̃. s. collectiue ⁊ diuisiue.
Collectiue sumit̃ qñ determiat̃ ꝑ signũ ꝯfu
siuũ vel discretũ vel relatiuũ. Exẽplũ ꝑmi:
vt tu differs a te vel a me. Exẽplũ secundi:
Iste hõ vel asin⁹ est asinus: volẽdo qꝫ li iste
cadat sup̈ totũ disiũctũ. Exẽplũ tertij: Soꝛ.
q ẽ hõ vel asin⁹ est rudibil'. Diuisiue aũt su
mit̃ qñ nullo illoꝝ modoꝝ sumit̃: vt hõ vl'
asin⁹ currit: tu es hõ vel asinus: dicat̃ ergo qꝫ a
pte disiũcti ad totũ disiũctũ sũptũ diuisiue
est bona ꝯña: ⁊ iste ẽ itellect⁹ regule: sꝫ a pte
disiũcti ad totũ disiũctũ sumptũ collectiue
nõ valet argumẽtũ: sicẽ in oppositũ ẽ argutũ
ꝯ intentionẽ regule. ¶ Tertia regula fuit
ista: A tota disiũctiua cũ destructiõe vnius
ptis ad alterã ptẽ est bona ꝯña. Cõtra quã
regulã arguit̃ sic: Ista ꝯña nõ valet Tu es
asin⁹: vel tu nõ es asin⁹: sꝫ tu nõ es asin⁹: ergo
tu es asin⁹: q2 añs ẽ verũ: ⁊ ꝯñs falsũ: vt pꝫ:
⁊ tñ arguit̃ ꝑ regulã: ergo regula falsa. Rñdet̃
qꝫ nõ arguit̃ ꝑ regulã: q2 aut in secũda pte
añtis sumit̃ ꝯdictoꝛiũ ꝑme ptis disiũctiue:
vel sumit̃ secũda ps disiũctiue: si sumit̃ op-
positũ ꝑme ptis. pꝫ qꝫ nõ arguit̃ ꝑ regulã:
q2 nõ infert̃ alia ps: videlicꝫ tu nõ es asin⁹:
q̈ illata ꝯcedit̃ ꝯña ⁊ ꝯñs. Si aũt dicit̃ qꝫ ꝑ
secũda pte antecedẽtis sumit̃ secũda pars
disiũctiue inferẽdo aliã: iterũ dicit̃ qꝫ non
arguit̃ ꝑ regulã: deberet tñ sumi ꝯdictoꝛiũ
ei⁹ isto mõ Tu es asin⁹: vel tu non es asin⁹:
sꝫ tu es asin⁹: ergo tu es asin⁹: sꝫ negat̃ minoꝛ.
¶ Quarta regula fuit ista: Copulatiua ne
gatiua ad disiunctiuam affirmatiuam fa-
ctam ex partibus contradictorijs copulati-
ue affirmatiue est bonũ argumentũ: ⁊ ecõ-
uerso. Ex q̈ inferebat̃ qnta: qꝫ a disiũctiua
negatiua ad copulatiuã affirmatiuã factã
ex partib⁹ ꝯdicẽtib⁹ copulatiue affirmati-
ue est ꝯña bona. Cõtra istas regulas posset
argui sic: Ex nulla negatiua seqꝛ affirmati-
ua: ergo q̃libet istarũ regularũ est falsa. Et
q2 rñdet̃ qꝫ ista regula nõ tenet in hypothe
ticis: sꝫ in cathegoꝛicis. Ideo specialius ar
guo sic: Oppositũ disiunctiue affirmatiue
assignatũ ꝑ negationẽ ꝑpositã toti nõ cõ-
uertit̃ cũ opposito eiusdẽ assignato ꝑ copu-
latiuã factã de partib⁹ oppositis disiũctiue
ergo ambe regule false. ꝯña tenet: ⁊ añs ꝑbat̃.
⁊ capio istã disiũctiuã Necessario tu es vel
tu sedes: pꝫ qꝫ ista ẽ falsa: ergo hec ẽ vera: non
necessario tu es vel tu sedes: ⁊ tñ hec ẽ fal-
sa Necessario tu nõ es ⁊ tu nõ sedes: arguit̃
ergo sic: Ista disiũctiua negatiua ẽ vera: ⁊ hec
copulatiua ẽ falsa: ergo nõ ꝯuertunt̃. Pꝫ ꝯña:

quia verum nõ conuertif cum falso. Ideo breuiter rñdetur ꝙ si disiũctiua affirmatiua hꝫ huiusmodi duo oppſita ꝙ iſta iuicẽ ꝯuertunf: ſed nõ ſemꝑ hꝫ copulatiuã ꝓ oppoſita facrã de ꝑtibꝰ oppoſitis diſiunctiue vt argumentũ clare oñdit: ⁊ hoc cõtingit qñ diſiũctiua ẽ cathegorice ꝓbabilꝰ ſic in ꝓpoſito rõne huiꝰ termini nečio. Infalibiliť tñ ⁊ regulariter teneaf ꝙ tam diſiunctiue affirmatiue qꝫ copulatiue daf ꝯtradictoriũ ꝑ negationẽ ꝑpoſitã toti. Idem eſt iudiciũ de copulatiua affirmatiua hec eñi eſt falſa nečio tu es hõ ⁊ tu es albꝰ vtꝫ ⁊ ꝯſiliť q̃libꝫ iſtaꝝ nečio tu nõ es hõ vel tu nõ es albus cõtingẽter tu nõ es hõ: vel tu nõ es albus: qꝛ ex qualibet iſtaꝝ ſequif hec diſiunctiua tu nõ es hõ: vel tu nõ es albus: que ẽ falſa: cũ quelibet ꝑs eiuſdẽ ſit falſa. ¶ Sexta regula fuit iſta: A ꝯditionali affirmatiua cũ ſuo añte ad ꝯſequẽs eiuſdẽ ẽ bona ꝯña. Cõtra quã regulã arguif ſic: Iſta ꝯña non valet: neceſſario tu es aĩal ſi tu es hõ: ſꝫ tu es hõ: ğ neceſſario tu es aĩal: ⁊ tñ arguif ꝑ regulã: ergo regula falſa: ꝯña tenet cũ minori: ⁊ maioꝛ ꝓbaf. Nã ꝯñs falſuꝫ: vt patet: ⁊ añs ẽ veꝝ: ergo ⁊c̃. ꝓbaf ꝑ ꝑma ꝑte: qꝛ ꝓ ſecũda nõ expedit: qñ tu es aĩal ſi tu es hõ ⁊ nõ põt eſſe qn tu es aĩal ſi tu es hõ: ergo neceſſerio tu es aĩal ſi tu es hõ. ¶ Dicendum ꝙ li neceſſario duo põt determinare aut ꝑciſe ꝯñs dicte ꝯditionalis aut ipaꝫ totã. ꝑmo nõ ꝯcedo ꝯñaꝫ: ⁊ nego ꝑmã ꝑtem añtis: videlicet: neceſſario tu es animal ſi tu es hõ: qꝛ equalet iſti: ſi tu es hõ neceſſario tu es aĩal: que ẽ falſa. Ad ꝓbationeꝫ nego ꝯñaꝫ: qꝛ illa ꝯditionalis nõ ẽ in caſu cathegorice ꝓbabilis. Si aũt li neceſſario determinat totã ꝯditionalẽ: nego ꝯñaꝫ: neqꝫ arguif ꝑ regulã: qꝛ inferf iſta neceſſario tu es aĩal que nõ ẽ ꝯñs: ſed iſta ſolũmodo: tu es aĩal: qꝛ modus ſic ſumptus nõ ẽ ꝑs cõſequẽtis nec añtis ſicut neqꝫ nota ꝯditõis: ſꝫ ꝑs totius cõditionalis. Ideo debuit ſic argui: neceſſario tu es aĩal ſi tu es hõ: ſed tu es hõ: ergo tu es aĩal: vñ cõditionalis ſine mõ neceſſario conuertif cũ ſeipa habente modũ iſtũ: vñ ſequif: ſi tu es hõ tu es aĩal: ergo neceſſario ſi tu es hõ tu es aĩal: ⁊ ecõuerſo. ¶ Ultimã regula fuit iſta: a cõditionali affirmatiua cũ ꝯtradictorio ꝯñtis ſequtur ꝯtradictoriũ añtis. ¶ Cõtra iſtã regulã arguif ſic: vt ꝑus. Neceſſario ſi antixꝑs ẽ albꝰ: antixꝑs ẽ coloratꝰ: ſꝫ antixꝑs nõ eſt coloratꝰ: ğ neceſſario ipe nõ eſt albꝰ: pꝫ hñ ꝙ añs ẽ veꝝ: ⁊ ꝯñs falſũ. Tñ arguif ſpecialiꝰ ſic: Iſta ꝯña nõ valet: ſi tu es hõ: neceſſario tu es aĩal: ſꝫ nõ neceſſario tu es aĩal: ğ tu nõ es hõ: ⁊ tñ arguif ꝑ regulã: ğ regľa falſa: ꝯña tenet cũ minori: ⁊ maioꝛ ꝓbatur: añs ẽ veꝝ: ⁊ ꝯñs falſum: ğ ꝯña nõ valet: ꝙ ꝯñs ſit falſũ pꝫ: ⁊ ꝓbaf ꝙ añs ſit veꝝ. Naꝫ hec ẽ vera: non neceſſario tu es aĩal: qꝛ ſuum oppoſitũ ẽ falſũ: ſꝫ altera ꝑs ꝓbaf: Nã ſi tu es hõ: neceſſario tu es animal: nam tu es aĩal ſi tu es hõ neceſſario: ğ ſi tu es hõ neceſſario tu es aĩal: tenet ꝯña ab vno conuertibili ad reliquũ: vñ idẽ ẽ dicẽ aĩal currit ſi hõ currit: ⁊ ſi homo currit aĩa currit. ¶ Ideo rñdef ad argumẽtum ꝑmũ: ſicut ad argumentũ alteriꝰ regule qꝺ nõ arguif ꝑ regulã: qꝛ dꝫ ſolũmõ ꝯcludi illa antixꝑs nõ ẽ albꝰ: ex quo li neceſſario nõ ẽ ꝑs añtis nec ꝯñtis. ¶ Et ad argumẽtũ ſecundũ dubitaf nũqd iſta ꝯña ſit bona: ſi tu es hõ neceſſario tu es aĩal: ſed non neceſſario tu es aĩal: ğ tu non es hõ: qꝛ dubito de li neceſſario: an ſit ꝑs añtis vľ ꝯñtis: ſi aũt li neceſſario ẽ ꝑs añtis vľ ꝯñtis: ſi aũt li neceſſario ẽ ꝑs añtis nego ꝯñaꝫ: nec arguif ꝑ regulam: qꝛ nõ ſumif oppoſitũ ꝯñtis: ſed deberet ſic argui: tu nõ es aĩal: ergo tu non es hõ neceſſario: ⁊ iſto modo cõcedif ꝯña: ⁊ negaf minoꝛ. Si aũt li neceſſario ẽ ꝑs ꝯñtis: cõcedo ꝯñaꝫ: ⁊ nego ꝯditionalẽ: qꝛ tũc equalet huic conditionali: ſi tu es hõ es animal neceſſario. Et tũc ad argumẽtuꝫ: tu es aĩal ſi tu es hõ neceſſario: ergo ſi tu es hõ neceſſario: tu es animal: nego ꝯñaꝫ: nec arguif ab vno ꝯuertibili ad reliquũ: nec exẽplũ ẽ ad ꝓpoſitũ: qꝛ ĩ añte li nečio ẽ ꝑs añtis ꝯditionalꝭ: ⁊ ĩ ꝯñte ẽ ꝑs ꝯñtꝭ alteriꝰ ꝯditiõalꝭ: q̃re ⁊c̃.

¶ Finis logice Pauli Ueneti: Ad laudẽ dei omnipotẽtis. Impreſſa venetijs ꝑ me Johannẽ Emericum de Spira. Anno dñi M.cccc.xcv. tertio idus Januarij.

Avicenna med. 2 p physicorum

dicit quod ille erit qui caret ...

Q cepit ... primo

... cadit ...

portam ... multo magis ...

off ... me ff

syts p ... fobio ...

... q sit ...

... suppositis ... sunt ...

... nominis ... equalis

... ante ... aut ...

arte ... aliquid ... precedit

... tunc ...

... mentem

... sunt ...

... pot ... nos

... sunt ...

6

IIII